

TC
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TARİH BİLİM DALI

**12 NUMARALI ANTAKYA ŞER'İYYE SİCİLİ
H.1222-1225 (1807-1810)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman:Doç.Dr.Mustafa ÖZTÜRK

Hazırlayan:Mehmet Ali YAŞAR
9332

MALATYA-1995

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH BİLİM DALI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
Kısaltmalar	V
I-GİRİŞ	
A-XIX.Yüzyılda Osmanlı Devletinin Genel Durumu	1
B-Kadılık Müessesesi ve Şer'iyeye Mahkemeleri	3
1-Kadının Vazifeleri	6
2-Mahkemelerde Diğer Görevliler	7
a-Nâibler	7
b-Kassamlar	8
c-Muhzırlar	8
d-Çavuşlar	8
e-Kâtibler	8
f-Müşavirler	9
g-Kethüda	9
3-Kadılık Müessesesinin Tarihçesi	9
C-Şer'iyeye Sicillerinin Muhteva ve Ehemmiyeti	12
D-Şer'iyeye Sicilleri Üzerinde Yapılan Çalışmalar	15
E-Antakya Şer'iyeye Sicilleri	16
F-Defterin Umumi Durumu	19
II-TEZ İÇERİSİNDEKİ BELGELERİN KONULARA GÖRE	
TASNİFİ	20
A-İdari Muhtevalı Belgeler	20
B-Askeri Muhtevalı Belgeler	21
C-İktisadi Muhtevalı Belgeler	21
D-Sosyal ve Hukuki Muhtevalı Belgeler	23
E-Diğerleri	25

III-BELGE ÖZETLERİ	26
IV-METİN (TRANSKRİPSİYON)	58
V-DEĞERLENDİRME	261
A-İdari Durum	263
1-Görevliler	263
2-İdari Taksimat	265
3-Devlet-Halk Münasebetleri	271
B-Sosyal Durum	272
1-Osmanlı Cemiyeti	272
2-Aile Durumu	273
3-Nüfus	275
4-Terekeler	276
5-Vakıflar	276
C-İktisadi Durum	279
1-Mukaataklar	279
2- Cizye Gelirleri	280
3-Gümrük Gelirleri	281
4- Giderler	281
5-Ziraat	282
6-Ticaret	282
7- Sanayi	283
8-Esnaf	283
9-Para ve Fiyatlar	283
SONUÇ	287
BİBLİYOGRAFYA	290
EKLER	
1- Harita 1-2	292

ÖNSÖZ

Yakın zamana kadar Osmanlı Devleti'nin daha çok siyasi tarihi üzerinde çalışmalar yapılmış, Devletin siyasetine etki eden içtimai, iktisadi ve hukuki meseleler ihmal edilmiştir. Halbuki devletlerin daha iyi tanınabilmesi için siyasi yönlerinin incelenmesinin yanında sosyo-ekonomik durumlarının ortaya konulması da gerekmektedir. bunun bir yolu da arşiv materyallerinin incelenmesinden geçmektedir.

Arşivlerimizde Osmanlı Devleti ile ilgili pek çok malzeme bulunmaktadır. Bunlar içerisinde önemli olanlarından biri de şer'iyye sicilleridir. Osmanlı tarihi için birinci derecede kaynak olan bu siciller, devletin siyasi tarihinin yanısıra sosyal iktisadi ve idari durumu bakımından önemli bilgileri ihtiva eder. Önemine binaen bu konuda çalışmayı uygun gördük.

Çalışmamızın konusu 1807-1810 yıllarını kapsayan Antakya şer'iyye sicillerinden 12 numaralı defterin transkripsiyonu ve değerlendirilmesidir. Ankara Milli Kütüphane'de bulunan bu defter, fermân, buyruldu, miras, borç, evlenme, vergi ve vakıf gibi konuları kapsamaktadır.

Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için giriş bölümünde; "Kadılık Müessesesi ve Şer'iyye Mahkemeleri", "Kadılık Müessesesinin Tarihçesi", "Şer'iyye Sicilleri Üzerinde Yapılan Çalışmalar" hakkında bilgi verilmiştir. Değerlendirme kısmında ise, Antakya kazasının, idari taksimatı, idarecileri, nüfus ve sosyal durumları, zirai ve ticari hayatı, gelir ve giderleri açıklanmaya çalışılmıştır. Ayrıca araştırmacıların daha rahat yararlanabilmelerine imkan sağlamak amacı ile belgelerin konulara göre tasnifi ve belgelerin özeti yapılmıştır.

Tezin hazırlanmasında imkan nisbetinde transkripsiyon kaidelerine uygun hareket edilmiştir. "(ع)" harfi "(٤) veya (') şeklinde, "hemze (ء) "(') işareti ile gösterilmiştir. Elif (ا),vav (و) ve ye(ي) harfleri ile yapılan uzatmalar da (^)

işareti ile gösterilmiştir. Belge numaralarını (B.), sicildeki sayfa numaralarını (S) harfleriyle gösterdik.

Tezimin hazırlanmasında her zaman ilgi ve desteğini gördüğüm hocam Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK'e ve her zaman görüşlerinden istifade ettiğim hocam Doç.Dr. Salim CÖHÇE'ye ,ayrıca bu çalışmamda bana yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Ahmet KANKAL'a teşekkürü borç bilirim.

Malatya-1995

M.Ali YAŞAR

KISALTMALAR:

a.e.g.	Adı geçen eser
B.	Belge
bkz.	Bakınız
C	Cild
ev	eviren
F.Ü.	Fırat Fakültesi
H	Hicri
İA	İslam Ansiklopedisi
İÜEFTD	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi
M	Miladi
s.	Sayfa
vd.	Ve diğeri
vs.	Ve saire

I-GİRİŞ

A- XIX. yüzyıl başında Osmanlı İmparatorluğu'nun Genel Durumu

Osmanlı Devleti, Yakınçağ başında, eski gücünü kaybetmiş olmakla beraber, Avrupa'nın en önemli devletlerinden biriydi. Kuzey Afrika, Arabistan yarımadası, Kafkasya ve Balkanlar'da geniş bir coğrafyada egemenliğini sürdürüyordu. Yaklaşık 4 milyon kilometre karelik bir alanı kapsayan sınırlar içinde 25 milyonluk bir nüfusa sahipti. Kızıldeniz, Doğu Akdeniz, Ege, Marmara ve Karadeniz'de etkinliği devam ediyordu.

Geniş bir coğrafyaya yayılmış olan imparatorluğun sınırları içinde çeşitli ırk, dil, din ve kültürden meydana gelen topluluklar yaşıyordu. İmparatorluğun yönetimi vr askeri gücü Türklerin elindeydi. Fakat her türlü din ve kültüre geniş bir özgürlük tanınmıştı. Müslüman olmayan topluluklar inanç ve kültürlerini istedikleri gibi yaşayabiliyorlardı.

Osmanlı Devleti Osmanlı hanedanının egemenliğine dayanan monarşik bir yönetim anlayışına sahipti. Yönetimde şer'î ve örfi hukuk kuralları birlikte uygulanıyordu. Merkezi yönetimde Divan-ı Hümayun en üst karar ve icra organı olma özelliğini sürdürüyordu. Taşra yönetimi ise eyalet, sancak, kaza esasına göre düzenlenmişti. Taşra yöneticileri merkezi yönetim anlayışının gereği olarak merkezi otoriteyi temsil ediyorlardı. Taşra yönetiminde örfi hukukun temsilcisi olan bey ile şeri' hukukun temsilcisi olan kadı birlikte görev yapıyordu.

Osmanlı Devleti bu genel özelliklerinin yanında çeşitli sorunlarla karşı karşıya idi. Siyasi, ekonomik ve sosyal alandaki bu sorunlar şöyle özetlenebilir.

Siyasi alanda, şark meselesi, Avrupa devletlerinin baskısı ve Rusya'nın pan-slavist politikası ,Osmanlı Devleti'ni en çok meşgul eden konular arasında yer alıyordu.

XVI. yüzyılda meydana gelen büyük coğrafi keşifler, Avrupa devletlerinin, Avrupa dışındaki topraklar üzerinde paylaşım mücadelesini ortaya çıkarmıştı. Coğrafi keşiflerin başka bir sonucu ise Dünya ticaretinin artması ve Avrupa devletlerinin para ekonomisine geçişini sağlaması olmuştu. Sanayi devrimini

gerçekleştiren İngiltere ile, 1789 ihtilâlinin sonucu olarak dünyaya yeni değerler sunan Fransa, dünya politikasını yönlendirmeye başladı.Bu bağlamda Doğu Akdeniz, Ortadoğu ve boğazlar, dünya politikası bakımından önem kazandı. Nitekim 1798 yılında Fransa, Mısır'a asker çıkararak, İngiltere ve Osmanlı Devleti ile karşı karşıya geldi. XVIII. yüzyıl boyunca Doğu Avrupa'da Osmanlı-Avusturya, Balkanlar ve Kırım'da Osmanlı-Rusya mücadelesi devam etti Rusya 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı yönetiminde yaşayan Ortodoks tebanın koruyuculuğu rolünü üstlendi.

Yönetim anlayışı askeri aristokrasiye dayanan Osmanlı Devleti, XVII. yüzyıl sonlarında duraklama sürecine girdi.Siyasi durumu büyük ölçüde askeri başarıya bağlı olan Osmanlı Devleti, Avrupa'nın ekonomik, teknik gelişmesinin geride kaldığını görünce Batılaşma sürecine girdi.Lale devri ve sonraki dönemde devletin Avrupa'nın gelişmiş askeri, ekonomik ve teknolojik düzeyine ulaştırılması için çaba harcandı.

III. Şelîm dönemi, ıslahat düşünce ve faaliyetlerinin kesafet kazandığı bir dönem oldu.Nizam-ı Cedit adı verilen bu ıslahat projesi uygulamaya konuldu. III. Selim döneminde Osmanlı Devleti'nin dış politikası bakımından da önemli değişiklikler meydana geldi. Osmanlı Devleti geleneksel kendine yeterlik ve yalnızlık politikasını terkederek ittifak arayışlarına girdi. Artık devlet yalnızlık politikası yerine eşitlik ve karşılıklı çıkar ilişkisine dayanan anlaşma yollarını aramaya başladı. III.Selim ayrıca Avrupa'nın önemli başkentlerinde ikâmet elçilikleri açarak, büyük devletlerle diplomatik münasebetlerin kurulmasını sağladı.

Osmanlı Devleti'nde batılaşma hareketleri II. Mahmut döneminde devam etti.Yeniçeri ocağı kaldırıldı. Tıbbiye Harbiye mektepleri açıldı. Takvim-i vekâyi adıyla ilk Türkçe gazete çıkarıldı. Merkezi otoriteyi güçlendirmek amacıyla çeşitli çalışmalar yapıldı.Kısaca Osmanlı Devleti için XIX yüzyıl yoğun olaylar ile doludur.Devlet bütün gücüyle iç isyanlarla dış müdahalelerle uğraşmak mecburiyetinde kalmıştır. Bu arada ayakta kalabilmek için, reform hareketlerine de devam etmiştir.

B-Kadlık Müessesesi ve Şer'iyeye Sicilleri:

İlkçağdan günümüze devletlerin oluşumunda ve teşkilatlanmasında en önemli unsurlardan biri de hukuk sistemidir. Devletlerin asli görevi toplumun huzurunu temin etmek ve adaleti sağlamaktır. Bu açıdan baktığımızda Osmanlı Devletinin bir hukuk devleti olduğunu söyleyebiliriz. Bir Türk-İslâm Devleti olması nedeniyle Osmanlı'nın bağlı olduğu hukuk İslâm hukukudur yani Şer'i hukuktur. Biz bunu Şer'iyeye Sicillerinden ve Kanunnâmelerden anlıyoruz. Bunun yanında İslâm'a aykırı olmamak şartıyla Osmanlı da örfi hukuk da kabul görmüş ve önemli bir yer tutmuştur. Ancak Örfi hukukun şer'e uygunluğu konusu tartışmalıdır. Bu konuda iki görüş vardır. Birinci görüşü savunan hukukçular ve tarihçiler Ö.Lütfi BARKAN, Halil İNALCIK, N.ÇAĞATAY vd. Osmanlı devletinin laik bir yapısı olduğunu ve örfi hukukun şer'e uygunluğunun tartışmalı olduğunu söylerler. İkinci görüş sahibleri ise, Padişahın onayladığı kanun, şer'a aykırı ise "na meşru olan nesneye emr-i sultani olmaz""Haram olan nesne, helal olmak yoktur"Sultan'ın sınırlı yasama gücü vardır kanun yapabilir ama bu,şer'i şerife aykırı olamaz Uygulama aksaklıklarına rağmen Osmanlı devletinin hukuku, İslâm hukukudur.¹ Aslında Osmanlı hukuk sistemi hem İslâm hukuku ve hemde Örfi hukuk esasına göre düzenlenmiştir dememiz daha doğru olur. Örfi hukuk daha çok kamu hukuku alanında düzenlenmiştir. Ama bu, özel hukukta örfi hukuk düzenlemelerinin olmadığı anlamına elmez. Şer'î hukuk ise, daha çok özel hukuk alanındadır. Başlıkta geçen "şer'iyeye mahkemeleri" ayrıca "örfi mahkemeler"in bulunduğu anlamına alınmamalıdır. Osmanlı'da şer'î mahkemeler dışında ayrıca mahkemeler yoktur.

Şer'i hukuku bilen ,anlayan ve adaletin temininde sultana yardımcı olabilecek bir teşkilata ihtiyaç vardı. Bu da hiç şüpheşiz ilmiye teşkilatıdır. İlmiye sınıfının başlıca üç fonksiyonu vardır. Eğitim (tedrîs), iftâ (fetvâ), yargı (kaza) görevi. Bu üç fonksiyonu sırasıyla müderrisler, müftiler ve kadılar

¹ Hasan, T. Fendoğlu, Hukuk Tarihimizde Temel Haklar, Konya-1994 s.107; Ayrıca bkz. Akgündüz, Osmanlı Kanunnameleri , C. I, İstanbul 1990

gerçekleştirmişlerdir². Öğretim, İslâm inancının temelini açıklayan akâid, ameli konuları açıklayan fıkıh ilimlerinin öğretilmesi yanında akli ve nakli din kurallarının tümünün öğretilmesinden ibaret idi. Bu görevi yapana müderris deniliyordu.

Sosyal hayatta zaman zaman değişik meseleler ortaya çıkmıştır. Bunun İslâmî içerisinde çözüme bağlanması gerekiyordu. Bu işi yapan kuruma "Fetvâ makamı" bunu yapanlara da Müctehid, Şeyhü'l-İslâm ve Müfti denilmekteydi.

Kazâ , kişiler arasında meydana gelen her türlü dava ve anlaşmazlıkların şer'i ve örfi hukuka göre halledilmesi olup, kadılar tarafından yürütülmekte idi.

Osmanlı devletinde geniş yetkilere sahip olan ve şer'iyye mahkemelerinde yargı (kazâi) görevi yapan şahıslara kadı denilmektedir. Luğat manası kesmek ve ayırmak gibi manaları bulunan kazâ, terim olarak hüküm ve hakimlik manalarını ifade eder. Osmanlı hukukçuları kadıyı, toplumdaki anlaşmazlıkları şer'i hükümlere göre çözen ve devletin emirlerini yerine getiren şahıs olarak tarif etmektedirler. kadılara hâkim veya hâkimü'ş-şer' de denilirdi.³ Kazâ birimi ve bu birimin başındaki kadı, doğrudan merkeze bağlıydı. Kazâdaki kadının amiri, onun bağlı olduğu Rumeli veya Anadolu kadiaskerliği idi. Bütün kadılar, yetki bakımından birbirine eşit olmakla birlikte mensıblar ve ünvanlar bakımından hiyerarşik bir yapı söz konusudur. XV. asırda muhtelif sınıflara ayrılmışlardır. Fatih kanunnamesine göre sırası ile payitaht kadısı, vilayet kadıları, diğer yandan gündeliklerine göre 500-300 akçe arasındaki kadılar, 150-20 akçe arasındaki kadılıklar şeklinde sınıflandırılmıştır. Kadının otoritesi altındaki kazâ teşkilatı, sadece adli-hukuki bakımdan teşkilatlanmış bir birim değil aynı zamanda idari bir birimdir. Bu bakımdan kazânın idari işleriyle sorumlu olan çeşitli görevliler, kadının emrinde görev yapmaktadırlar. Kadı, kazâ'nın en yetkili kişisi idi sadece adli ve şer'i görev ile sınırlı olmayıp, idari, mali ve beledi alanlarda söz sahibi idi. Halil İnalçık'ın deyimiyle kadı, "Osmanlı yönetiminin bel kemiğini" teşkil etmektedir.⁴

Kadıların tayinine gelince: kadılar, medrese tahsili görüb, icâzet alarak mülâzemet edenlerden tayin edilirdi. Medreseden mezun olanlar kadılık

² İlber, Ortaylı, Türkiye İdare Tarihi, Ankara-1979, s. 165

³ Akgündüz, a.g.e. s. 227

⁴ Davut, Dursun, Osmanlı Devletinde Siyaset ve Din, İstanbul-1989, s.265

yapmak isterlerse bir küçük kazâyâ tayin olunurlardı. Mevleviyet dediğimiz büyük şehirlerin kadılarını Sadr-ı azam, diğerlerini ise bağlı bulunduğu kadıasker yapar padişah'a arz ederdi.⁵ Şunu söylemek gerekir ki Osmanlı'da bir ilmiye mensubu bir meslek grubunda kalmak zorunda değildi. Kadılar müderris veya müfti olabilecekleri gibi, müderrislerde kadı ve müfti olarak tayin edilebilirlerdi. Her görev maaş ve rütbesine göre diğer meslekte bir eşdeğerine sahiptir. Sonuçta hepsi de daha üst derece olan kadıaskerlik makamına ulaşabilirlerdi.

İslâm hukuk sisteminde önemli bir yere sahip olan kadılığın şart ve hükümleri hakkında el-Maverdi'nin, "el-Ahkâmü's-sultâniyye" adlı eserinde geniş bilgi verilmektedir. Buna göre yargı işlerine tayinde 7 şart aranır.

1-Erkek olmak:Baliğ,olgun bir erkek şartı aranır. Ebru Hanifeye göre, ceza hariç diğer hükümlerde kadın hakimlik yapabilir. İbn Cerîr et-Taberi ve Hasan Basrî her hususta kadının hâkim olabileceğini belirtirler.

2-Akıl: Herşeyi anlayacak ve kavrayacak zekaya sahip olması lazım.

3-Hür olmak: Kölelik şahitlik ve hâkimliğe engeldir.

4-Müslüman olması lazım

5-Doğru sözlü, iffet sahibi, güvenilir olması lazım. Haramdan sakınan, emanete uyan kimse olması lazım.

6-Vucut sıhhati: Sağlıklı olması gerekmektedir.

7-Hukuk bilgisi, usul ve furûunu bilmesi lazım. ⁶

İslâm uleması kadının alim olması hususunu önemle belirtirler ,Koçi Bey sultana sunduğu risalesinde şunları söyler;"Benim kerametlu padişahım ,kadıasker defter okuyub ,"falan kazâyı falana" dediği vakit ,saadetle şöyle buyurun :

⁵ İsmail, H. Uzunçarşılı, Osmanlı Devletinin İlmîye Teşkilatı, Ankara-1984, s 87

⁶ el-Maverdi, el-Ahkâmü's-Sultaniyye (çev. Ali Şafak) İstanbul - 1976, s. 74, Ayrıca bkz. Ebu'ula Mardin "Kadı" İA İstanbul-1988, s. 43

"O arz ettiğin kadı bilgili midir? Bu işe layık mıdır? Sakın bu makama layık kimse olmasın. Günahı senin boynuna. Bir hoşça imtihan eyle ,cahile kadılık verme ,verdiğine razı değilim." diye tembih buyurun." Benim devletlu hünkârım Rumeli'de 450 kadılık vardır. Amma mülazum da çoktur. Mesela bir kadılığa on kişi mülazumdur. İmtihan olurlar hangisi bilgi sahibi ise hak onundur. Müddeti sona erince ona verirler. Kadıasker, (Padişahuma) arz ettikleri vakit, tembih buyurun ki: "Şefaât ile veya rüşvet ile sakın kadılık vermyesin. İmtihan eyleyin. Her hangisi layık ise onu arzleyin." diye tembih-i şerif lazımdır.⁷

Kadının tayininde olduğu gibi ,azl ve istifasında yukarıda bahsettiğimiz şartlar ortadan kalktığı zaman olur. Aklını ve temyiz kabiliyetini kaybetmesi ,sağlık durumunda bozulması,görevinde irtikâb yoluna sapması ,bilgisizliğinin açığa çıkması vs. hallerde azl edilir.

1-Kadının Vazifeleri

Osmanlı Devletinde kadıların ne gibi vazife ifa ettikleri arşivlerimizde mevct olan 20.000 adet şer'iyeye sicillerinden anlaşılmaktadır. Kısaca şunları söyleyebiliriz.

1-Kadılar her şeyden önce buldukları yerlerdeki halkın hukuk ve cezaya taalluk eden davalarına bakarlar,husumetleri şer'i kaidelere göre hal ederlerdi.

2-Kazâ vazifesiyle mükellef olan memurlar aynı zamanda velâyet sıfatını da haiz olduklarından dolayı her vechile itimada layık kimselerdi. Bu itibarla amme hukukunun siyaneti,kadıllara düşen vazifelerin başında geliyordu.

3-Bir merkezde oturan kadılar ,o kazâyâ bağlı diğer kasabalara nâibler tayin etmek selahiyetine sahiptirler.

4-Bugün noterlerin gördüğü bir çok vazifeler.vasiyetlerin tanzim ve ifâsı,vakfiyelerin tanzimi ve nezâreti ve her türlü mukavele ve senetlerin tanzim ve tescili gibi işler yapılır.sicillere kaydedilirdi.

⁷ Koçi Bey, Risale (sadeleştiren Zuhuri Danışman) Ankara - 1985, s. 143

5-Miras hususunda yegane merci kadı veya naib idi.Vefatetmiş bir kimsenin mallarını hiç bir haksızlığa meydan vermeden vereseler rasında taksim etmek kadıların en mühim vazifeleri idi.

6-Kadıları buldukları vilâyet veya sancakların bilumum mukataa işlerini murakebe etmekle mükellef idiler.

7-İdari ,mali, iktisadi, askeri bir çok işler hakkında merkezden gönderilen ve hatta her derecedeki makamlardan yazılan resmi yazıları sicillere işlerdi.

8-Sefer sırasında kadı ve naibler buldukları yerlerden ordunun iaşesi için gerekli yiyecek maddeleriyle ,barut vs. harb muhimattının hazırlanması ,iâşe maddelerine ait mallarının bedellerinin ,muhasbesi sonradan yapılmak kaydıyle ve hiç bir şikâyete meydan vermemek üzere mültezimlere ödettirilmesi ,menzil işlerinin yoluna konulması, sefere gitmeyenlerin haklarından gelinmesi gibi emirler çok kere doğrudan doğruya bu makama yazılırdı.

9-Yolların ve beldelerin asayişinin korunması şekillerin ve katillerin yakalanması ve cezalandırılması hususundaki emirler Beylerbeyi ,Sancakbeyi ve kadılara yazılırdı.

10-Kadıların en mühim işlerinden biri de beledi işlere bakmaktı.

11-Kadı veya nâibler bazen suistimalı görülen Sancakbeyi veya diğer memurların tahkikatına da memur edilirdilerdi.

12-Esnâfın kontrolu

13-Şimdiki topu ve sicil dairelerindeyapılan arazi ve emlâk alım-satım işleri vaktiyle şer'iyeye mahkemelerinde yapılırdı.⁸

2-Mahkemelerde Diğer Görevliler:

Şer'iyeye mahkemelerinde Kadının dışında başka görevliler de bulunmaktadır.Bu görevliler şunlardır.

a-Nâibler:

⁸ Halit Ongan, Ankara'nın I Numaralı Şer'iyeye Sicili, Ankara-1958, s. XX

· Nâib vekil demektir.Osmanlı hukukunda iki manaya gelir.Birincisi bütün kadılar,sultanın vekilleri olduklarından bunlarada nâib ve bunun çoğulu olan müvvâb denilir.İkincisi kadıların kendi yerlerine davaya bakmak üzere görevlendirdikleri şahıslara da nâib denir.XV. asra ait bir nâib takririne göre nâib divanı ve örfi meselelere ,cezâ ve cerîme ile ilgili işlere bakmaktadır.Ayrıca büyük merkezlerde kadı, işlerin çokluğu karşısında muayyen işlere bakmak üzere ,nâib tayin eder.Kadılar iş sahiblerindenkendileri için muayyen resimler almağa selahiyetli olduklarından ,nâiblikleri bu gelirlere tekabül eden bir meblağ karşılığında vermeye başlayanlar olduğu da görülmektedir.

b-Kassamlar:

Luğat manası taksim eden ,istilahi manasıise,vefat eden şahısların terekelerini taksim eden şer'i memur anlamına gelir.Her kadılıkta hususi kassam defteri vardır ve kassamlar ,taksim ettikleri terekelerden resm-i kısmet adıyla hırc alırlardı.Tanzimattan sonra kazalardaki kassamlık görevi kaldırılmış,sadece İstanbul kassamlığı görevine devam etmiştir.

c-Muhzırlar:

Mahkemeye celbeden davacı ve davalıları huzura getiren memurdur.Bu hizmetleri karşılığında ihzariye denilen ve taraflarca karşılanan bir ücret alırdı.Muhzır sayısı çok olan mahkemelerde bir de muhızırbaşı bulunurdu.Muhzırların tayini bir yıllığına muhızırbaşı tarafından yapılırdı.

d-Çavuşlar:

Dergâh-ı Ali Çavuşları da denen bu adli memurlar ,mahkeme ilânlarının icrası, borçlunun mallarını satarak borçlarının ödenmesi gerekirse mahkeme kararıyla hapisle taziyiki, hukuken kesinleşen nakdi ve bedeni cezaların infazı gibi görevleri bulunmakta.Hükümet merkezinde hizmet gören ve Divân-ı hümayûna bağlı olarak çalışan Çavuşlar ,Osmanlı devletinde ilk devirlerden beri mevcuttur.

e-Kâtipler:

Şer'iyye mahkemelerinde önemli bir görev olan kâtipliğe ,güvenilir,sağlam, davaları tutanağa geçirmede ve ilâmları tanzim usulünde (sakk-ı şer'îde) mahir

olan şahıslar getirilirdi.Mahkeme kâtiplerinin tayininde kadını arzı şart idi.1913 tarihli Hükâm-ı Şer' ve Mahâkim-i Şer'iyeye Kanunuher mahkemede bir başkâtip ile yeteri kadar kâtibin bulundurulmasını hükme bağlamıştır.1917 tarihli Usul-i Muhakee-i Şer'iyeye kararnamesi ise kâtiplere yeni yetkiler tanımıştır.Buna göre yemin teklifi,şahitlerin dinlemesi ve keşif yapılması gibi hususlarda kadı mahkeme kâtiplerinden birini nâib tayin edebilir.Ayrıca kadı ve müşâvir bulunmadığı zaman mahkeme başkâtibi kadıya vekâlet eder.

f-Müşâvirler:

Kadılık yapabilecek vasfa sahip ve kadının ihtiyaç hissedebildiğinde ,fetva isteyebileceği görevlidir.⁹

g- Kethüda:

Mahkeme dışında görülmesi gereken davaların keşfini yapar ve soruşturmayı yaptıktan sonra sicill-i mahfuza kaydederdi.Bunun yanında mahkeme mutemetlik ve veznedarlık işlerini yürütürdü.

Bahsettiğimiz bu görevlilerden ayrı olarak,Feth-i Han,imam,hademe ,kapıcı v.b. bulunmakta idi. Ayrıca şuhûdül-hal denilen ve sayılan azalıp çoğalabilen,gerektiğinde bilgilerine müracaat edilen kişiler de mahkeme meclisinde hazır bulunurlardı.

3-Kadılık Müessesesinin Tarihçesi:

İslâm tarihinde kadılığın ortaya çıkışı Hz. Peygamberle başlar.Adalet işleri peygamberin hayatta olduğu dönemde teşkilatlı bir kamu faaliyeti olarak görülür.İslâmiyet'in ehemmiyet verdiği işlerin başında adalet hizmetlerinin gelmesi bu saha ile ilgili faaliyetlerin erken dönemde müesseseleşmesinde etken olmuştur. Kur'an'da ve Hadislerde müslümanları adaletli olmaya davet eden pek çok hüküm bulunmaktadır.İslâm'da doğrulukla hüküm vermek ,Allah'a imandan sonra ,farızaların en kuvvetlisi ve ibadetlerin en iyisidir.Bu itibarla adaletle ilgili hizmetler ,dini hizmetlerin başında gelmektedir.

⁹ A. Akgündüz, Şer'iyeye Sicilleri C.I s. 72; İnalçık "Mahkeme" IA s. 15

Adliye teşkilatının özerk bir kurum olması Halife Hz. Ömer zamanına rastlamaktadır. Halife , görevleri sadece davalara bakmak olan kadılar tayin ederek bu görevi valilikten ayırdı ve böylece valiler , idari ve mali işlere , kadılarda adli işlere bakmaya başladılar.

İslâm ülkesinin genişlemesiyle birlikte adliye teşkilatında genişleme gösterdiği ve yeni şekiller kazandığını görüyoruz. Emevi yönetiminde Halifeler , kendilerinden önce olduğu gibi , eyaletlere kadılar tayin etmişlerdir. Bağdad'daki Abbasi yönetimi adaletle ilgili hizmetleri "Kadıyü'l-Kudat"ın başkanlığı altında teşkilatlandırmışlardır. Türk-İslâm devletlerinde Abbasi örneğinin alındığı ve daha da geliştirilerek sosyal ve siyasi hayatta etkili olduklarını görürüz.

Birçok kurumlarda olduğu gibi , hukuk sisteminde de kendinden önceki Türk ve İslâm devletlerinin müesseselerinden faydalanan Osmanlı devletinde kadılık müessesesi Osman Gazi devrinde başlamıştır. Aşıkpaşa-zâde bu konuda şu bilgileri verir. "Kara Hisar'ı alınca şehrin evleri boş kaldı. Germiyan ilinden ve başlıca yerden hayli adamlar geldi. Halk Osman Gazi'den imam ve kadı istedi. Osman Gazi uygun görüb , kadılığı ve hatibliği Dursun Faki'ya verdi.¹⁰

İlk Osmanlı tarihçilerinden Neşri "Cihannüma" adlı eserinde bu konuda şu bilgileri vermektedir.

Orhan Bey devrinde en yüksek ilmiye makamı Bursa kadılığı olub , bütün kadıların tayin ve azilleri Bursa kadısı tarafından yapılmıştır. Bu usul Sultan I. Murat devrine kadar sürmüştür. Daha sonra kadılar için en yüksek mevki kadıaskerlik olmuştur.

Fatih devrinde her sahada olduğu gibi kaza ve şer'iyye mahkemeleri üzerinde de titizlikle durulmuştur. Bu zamanda kadıaskerlik makamı Anadolu ve Rumeli olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Kadıların yetişmesi için medreseler açılmış, onların derece ve rütbeleri kanunnâmelerle tesbit edilmiştir. XVI. yüzyılda kadılık müessesesi daha da gelişme göstermiştir.

Fatih devrinde gösterilen büyük titizlik XVI yüzyılında da devam etmiştir. Bu yüzyıllardaki sultanlar adalaletin sağlanması için son derece dikkat etmişlerdir. Bu sebeble kadılar ve şer'iyye mahkemelerinin önemi ziyadeleşmiştir.

¹⁰ Aşık Paşaoğlu , Aşıkpaşaoğlu Tarihi (Sadeleştiren, Atsız) Ankara - 1992, s. 25

Ancak XVII. ve sonraki asırlarda ,her sahada olduğu gibi adli sahada da yozlaşmalar görülmeye başlanmıştır.

XVIII. yüzyılda da artık kadılar kazalarına gitmeyib yerlerine nâibler göndermişlerdir.Kazalarda nâibler yönetimi yerleşmişti.Yine bu yüzyıllar padişahın,kadıların veya nâiblerin halka zulmetmemeleri için uyarıldığı ve gönderildiğini görülmektedir.

Osmanlı Devletinde XIX. asırda diğer alanlarda olduğu gibi hukuk alanında da ıslahatlar yapılmıştır.1839 Tanzimat döneminde şer'iyeye mahkemeleri konusunda da düzenlemeler olmuştur.

1859 tarihli bilumum mahâkim-i şer'iyeye hakkında Nizamnâme ile şer'iyeye mahkemelerinin yetki sınırları belirlenmiştir.Başta İstanbul Mahkemesi,Mahmut Paşa,Davut Paşa,Ahi Çelebi,Eyüb,Üsküdar,Galata,Kasımpaşa,Beşiktaş,Yeniköy ve Anadolu ve Rumeli Kadıaskerliği Mahkemelerinin vazife ve selahiyetleri ayrı ayrı tesbit edilmiştir.Bu arada Mahkeme-i Evkaf ve Kassar mahkemelerinin yetki sınırları da diğerlerinden ayrılmıştır.kısaca Nizâmiye ve Şer'i Mahkemelerinin teşkilat ve fonksiyonları bazı sınırlamalara ve yeni düzenlemelere tabi tutulmuştur.

1867 tarihli Divân-ı Ahkâm-ı Adliye nizamnamesine göre aile,miras,vakıf,şahsa karşı işlenen suçlar ve cezalarb gibi hukuk-ı şer'iyeye denilen davalar dışındaki hususlar,şer'iyeye mahkemelerinin yetkisinden çıkartılmıştır.Yine aynı tarihli şurâ-yı Devlet Nizamnamesi ile şer'iyemahkemelerinin idari yargı yetkileri de kısıtlanmıştır.

1871'de Nizâmiye Mahkemesi kurularak ,şer'iyeye mahkemelerin bir kısım yetkilileri bu mahkemeye devredilmiştir.¹¹

1879'da "Divân-ı Ahkâm-ı Adliye" Adliye nezâretine çevrilmiş ve bütün Nizâmiye mahkemeleri bu nezârete bağlanmıştır.1916 yılında bir kanunla kadıaskerlik teşkilatı ve bütün şer'iyeye mahkemeleri ve buna bağlı olan müesseseler adliye nezâretine bağlanmıştır.

---

¹¹ Akgündüz, u.g.e. s.77

8 Nisan 1924 tarihli Mehâkim-i şer'iyyenin ilğasına ve Mehâkimin teşkilatına aid Ahkâm-ı Muaddil Kanun ile Şer'iyye Mahkemeleri ortadan kaldırılmıştır.

Şer'iyye sicillerinin ortaya çıkışı ve Kapsadığı konular. Kadının Başkanlığında toplanan şer'i Mahkemeler fertle fert, fertle Devlet ve toplum arasındaki düzeni sağlayan bir müessesese olarak görülmektedir. Esas gayesi görevlileriyle, şahitleriyle davacı ve davalarıyla , şer'i ve örf'i kanunlar arasında ahenkli bir münasebet kurmak olan bu müessesenin en doğru kararı vermesi

hedeflenmiştir. Güvenilir olması için çeşitli tedbirler alınmıştır. Bu bakımdan sadece devletin tayin etmiş olduğu görevliler mahkemesinin çalışmasında yeterli görülme-yib "Şuhûdül hâl" denilen halkın güvenini kazanmış kişiler mahkemede hazır bulunmuştur.

C-Şer'iyye Sicillerinin Muhteva ve Ehemmiyeti

Şer'i mahkemelerde tutulan resmi statü taşıyan her türlü kayıtların toplanmış olduğu defterlere "Şer'iyye sicili" denir. Bu defterlere "Kadı defterleri" mahkeme defterleri "defâtir-i şer'iyye" "Zabıt defterleri" denilmektedir. Defterdeki kayıtlar şöyle sıralanabilir:

1-Kadı tarafından verilen hükümler

2-Herhangi bir hadiseyi, bir şهادeti, bir ikrarı,bir hibeyi resmiyete istenen bir hususu zabt edenler.

3-Devlet merkezinden gelen bütün fermânlar,emirler ve tebligler kadı tarafından tetkik olunup doğru oldukları tesbit edildikten sonra deftere yazılanlar ¹²

Defterler tutuluş hallerine göre 3 kısma ayrılırlar.

1-Tamamiylebir mevzuya tahrir edilmiş olan defterler ; Tereke,vekâlet,evâmir.

2-İki bölümde tutulan defterler ;Umumiyyetle bir tarafı mahalli olaylara (evlenmiş, boşanmış,alacak,verecek,alım-satım, nafaka, vakıf, hibe,cürüm cinayet,şahitlik v.b.) ait olan bu kısma "Sicill-i mahfuz" denirdi. Diğer tarafı da

¹² M.Zeki, Pakalin ,Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü c.III , İstanbul- 1971, s. 343

merkezden gelen, berat,buyrultuv.b. gibi belgeleri ihtiva ederdi. Bu kismada "Sicill-i mahfuz defterlü" adı verildi.

3-Karışık olarak tutulan defter. Kayıt sırasında herhangi bir ihtizama riayet etmeksizin rastgele tutulan defterler.

Merkezden gelen emirler ile diğer zabıtlar karışık olarak kaydedilmiştir. (İncelediğimiz 12 numaralı Antakya şer'iyeye sicili bu gruba girmektedir). Ayrıca bazı defterler tutulurken Tarih sırasına riayet edildiği gizleri , bazılarında belgelerin Tarihlerine bakılmasızın rastgele değişik sayfalara kaydedilmiştir.

Şer'iyeye sicillerinin ihtira ettiği kayıtlar konuları itibariyle genel olarak iki kısımda özetlenebilir.

a) Her çeşit dava zabıtlarıyla, mukavele, senet, satış, vaktiye, vekâlet, kefalet, vesâyet, itk (köle azat etme),tereke ve taksim gibi İslâm hukukunun başlıca konularını teşkil eden şer'i mahkemelere dair resmi kayıtlar esnâf teftişlerine ait kayıtlar.

b) Başta sultan olmak üzere her derecedeki büyük ve küçük makamlardan beylerbeyine, sancakbeyime, kadılara, mütesellimlere, voyvodalara, dizdarlara, müftülere , müderrislere , ayan-ı vilayet ve işerlerine hitaben yazılan fermân, berât, diran tezkiresi; mektup ruûs tezkire gibi resmi mahiyetteki emir ve yazı suretleri .

Bunlardan başka iftâ makamlarından alınan bazı fetvâ suretleri ile tayin emirlerine ve vazifeye mübaşeret kayıtlarına, yangın, sel, zelzele vb. tabi afetlere denir. Kayıtlarda bulunmaktadır.

Osmanlı tarihinin kaynakları arasında şer'iyeye sicillerinin,birinci derecede önemli bir kaynak olduğundan şüphe yoktur.Kadıların devlet merkezi ile yaptıkları resmi yazışmaları,halkın şikâyet ve dileklerini mahalli idarelere ait hukuki düzenlemeler olarak kabul edilen ve hükümleri,en önemlisi ait olduğu mahallin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan mahkeme kararlarını ihtiva ed36

+en bu siciller incelenmeden Osmanlı devletinin siyasi ,idari,sosyal ve iktisadi tarihiniortaya koymak mümkün değildir.Şehir tarihleri ve yurdun muhtelif

bölgelerindeki mahalli hayata ait ilmi araştırmaların birinci derecede kaynağı şer'iyye sicilleridir.

şer'iyye sicillerin yalnızca Türkiye hududu içerisindeki şehirlerin kaynağı değil ,aynı zamanda Osmanlı devletinden ayrılan,bugün sınırlarımız dışında kalan toprakların ,şehirlerin de gerçek tarihleri bu belgeler incelendikten sonra yazılabilir.Nitekim Dr. C. Trubelka tarafından yayınlanan Yaia kadı defterleri şer'iyye sicillerinin bir tarih hazinesi olarak ifade ettiği değeri ortaya koymuş ve bu yayını Batılı tarihçiler arasında ilgi uyandırmıştır.¹³

Sicillerde kimin nereye tayin edildiği hangi tarihte hangi vasıfla, nasıl bir devlet hizmeti ifa ettiği mutlaka kaydedilmektedir. şer'iyye sicillerinin Osmanlı ülkesindeki bütün yer, isimleri mahalle ve köy isimlerini bilmemizde önemli katkısı bulunmakta. Örneğin 12 numaralı Antakya şer'iyye sicilini incelediğimizde Antakya'ya ait o dönemin mahalle ve köy adları ve kazadaki diğer bilgileri edinmemizde önemli katkısı olacaktır. Ayrıca aile hukuku ile ilgili kararlar ve sicil kayıtlarında eski Türk aile yapısını nişanlanma, evlemnme vs. gibi müesseselerin işleyişini, tamamen erkeğe ait gibi sunular boşanma hakkının kadın tarafından da nasıl kullanıldığını, kadınında boşanma hakkına sahip olduğunu öğrenmekteyiz.

şer'iyye sicillerinin önemli hususunda Mustafa ztrk şunları söyler; Kadı tayin edilen bütün kazalarda, devlet ile halk arasında pek çok yetki ve görevle mücehhez olan kadılar tarafından tutulan şer'iyye sicillerin kadıların görev ve sorumlulukları alanına girey her türlü belge, ve bilgiyi ihtira etmektedir. Bu meyanda her türlü fiyat ile ilgili kur, narh, mübayaa, müzâyede ve rayic fiyatlarıyla ilgili belgeler bulunmaktadır. Ayrıca kalpazanlık, fiyatların kontrolu vb. gibi hususların ait bilgileri de ihtiva etmektedir. Siciller, kadılık kurumunun Statüsü ile birlikte Tanzimata kadar bu özelliğini korumuşlardır. Bu tarihten sonra ise genellikle tereke ve ilâmları ihtiva eden defterler durumuna gelmişlerdir. O halde XIX. yüz yılın ilk yarısına kadar mahalli fiyat araştırmalarında şer'iyye sicilleri en önemli kaynaklardır denilebilir.¹⁴

¹³ Akgündüz, şer'iyye Sicilleri C.I s. 12

¹⁴ Msutafa ztrk, "Osmanlı Dönemi Fiyat Politikası ve Fiyatların Tahlili " Belleten LV / 212 (Nisan 1991)'den ayrı basım

D-Şer'iyye Sicilleri Üzerinde Yapılan Çalışmalar:

Yakın-Şark İslâm ve Türk devletlerinde olduğu gibi Osmanlı Devletinde de merkezi idare tarafından tayin edilen kadıların hususi arşivleri olduğu ve mahkemede cereyan eden bütün meseleler hakkındaki karar suretlerini bu defterlere kaydettikleri malumdur. Ancak bunların büyük bir ekseriyeti zamanımıza intikal etmemiştir. Aynı zamanda Selçuklular devrini ihtiva eden defterlerde tamamen mahvolmuştur. Anadolu Selçuklu Devleti zamanında da bu sicillerin ne dereceye kadar muhafaza edildiği hakkında herhangi bir bilgimiz yoktur. Kendisinden önceki devletlerden daha muntazam ve merkeziyetçi bir idare kuran Osmanlı devletinde ise, bu defterlerin büyük bir kısmı muhafaza edilmiş ve zamanımıza kadar gelmiştir. Ancak bir kısmı tabii afetler ve ihmal sonucu heder olmuştur.

Şer'iyye sicillerin sayısı hakkında kesin bilgi vermek zordur. Ancak son yıllarda yapılan çalışmalarda şer'iyye sicillerin 20.000 defter olduğu tahmin edilmektedir.

Türkiye sınırları dışında Sofya Milli Kütüphanesi'nde ,Üsküp'te Makedonya Tarih Enstitüsü'nde, Yunanistan'da Selanik'teki Makedonya Enstitüsünde, Kıbrıs'ta, Mısır'da(Kahire), Suriye'de(Şam ve Halep), Irak'da (Basra), Osmanlı devletinden kalma Şer'iyye sicilleri bulunmaktadır. Ancak bunların sayıları hakkında kesin bilgimiz yoktur. Türkiye'de kadı sicilleri üzerinde ilk ciddi çalışmayı yapan İsmail Hakkı Uzunçarşılı olmuştur.¹⁵ Daha sonra M. Fuad Köprülü ,Hasan Fehmi Turgal gibi ilim adamlarımız konunun ehemmiyetine işaret etmişlerdir.

Şer'iyye Sicilleri üzerinde yapılan çalışmalar üç başlık altında toplanabilir.

1-Şer'iyye Sicillerine dayalı olarak yapılan çalışmalar

Birçok ilim adamı bu defterlerden faydalanarak çeşitli sahalarda değerli eserler ortaya koymuşlardır. Bunların arasında Ömer Latfi Barkan, Halil İnalcık, Mustafa Akdağ, Halil Sahillioğlu, Tayyib Gökbilgin, Ahmet Akgündüz, Yücel

---

¹⁵ Uzunçarşılı, "Şer'iyye Mahkeme Sicilleri" Ülki V / 29 1935

Özkaya, Yusuf Halaçoğlu, Mustafa Öztürk, Cahit Baltacı, Rıfat Özdemir, Çağatay Uluçay .

2- Metin yayın çalışmaları:

Bu konuda ilk çalışmayı yapanlardan biri Halit Olgan'dır. Ankara'nın bir ve iki numaralı şer'iyye sicillerinin telhisli fihristlerini yayınlamıştır. Cahit Cemil Güzel bey, Gaziantep şer'iyye sicili üzerinde çalışma yapmıştır. Mustafa Öztürk, Rıfat Özdemir, Yusuf Halaçoğlu, Kazım Yaşar Kapraman, Ahmet Halaçoğlu, İbrahim Yılmazçelik, Ahmet Kankal ve birçok genç ilim adamımız metin üzerine çalışmalar yapmışlardır.

3- Kataloğ Çalışmaları:

Ahmet Akgündüz, Mucteba İlgünel, Yusuf Halaçoğlu, Mustafa Öztürk, Rıfat Özdemir, Atilla Çetin, daha önce isimleri zikledilen şahısları çalışmaları ile hazırlanan kataloğlar bu alandaki boşluğu doldurma yönündedir. Fakat şer'iyye sicillerinin sayısı gözönüne alındığında daha çok çalışmanın gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.*

E-Antakya Şer'iyye Sicilleri

Antakya şer'iyye sicilleri daha önce Antakya müzesinde iken birkaç sene önce Kültür Bakanlığının emirleri çerçevesinde Ankara'da bulunan Milli Kütüphaneye taşınmıştır. Antakya şer'iyye sicillerinin toplam sayısı 53 defterdir. İlk defter H. 1121-1122 (M.1709-1711) tarihli son defter ise H. 1326-1329 (M.1908-1911) tarihlidir. Antakya şer'iyye sicilleri toplu kataloğunu incelendiği zaman bazı yıllara ait defterlerin eksik olduğu görülmektedir. Bu nedenle sıralama tarihleri ile defter numarasının uymadığını müşahede etmekteyiz. Mesela bizim incelediğimiz 12 numaralı defter kataloğda 1219-1220 yılları arasını göstermektedir. Halbuki 12 numaralı defter 1222-1225 yıllarına ait olduğunu inceleme sonucu anlaşılmıştır.

---

* Mucteba, İlgünel "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru" İÜEFTD 29 (1975) ve Yusuf Halaçoğlu, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru" İÜEFTD 30(1976)

Antakya Şer'iyeye Sicilleri Kataloğu

Envanter

No	Hicri	Miladi	sayfa
1	1121-1122	1709-1711	183
2	1148-1149	1735-1737	212
3	1156-1157	1743-1745	175
4	1154-1163	1741-1750	184
5	1166-1168	1752-1755	169
6	1168-1169	1754-1756	46
7	1175-1177	1761-1764	158
8	1178-1179	1764-1766	116
9	1188-1191	1774-1777	123
10	1215-1220	1800-1806	200
11	1222-1223	1807-1809	94
12	1219-1220	1804-1806	87
13	1225-1227	1810-1812	91
13/1	1227-1229	1812-1814	56
14	1229-1223	1813-1818	246
15	1230-1231	1814-1816	81
16	1233-1235	1817-1820	208
17	1236-1239	1820-1824	108
18	1239-1242	1823-1827	108
19	1235-1243	1819-1828	96
20	1245-1246	1829-1831	31
21	1243-1245	1827-1830	87
22	1246-1248	1830-1833	165
23	1247-1249	1831-1834	134
24	1249-1256	1833-1841	174

25	1256-1264	1840-1848	226
26	1261-1268	1845-1852	258
27	1268-1269	1851-1853	88
28	1269-1273	1852-1857	185
29	1272-1276	1855-1857	139
30	1276-1278	1859-1862	187
31	1278-1279	1861-1863	97
32	1279-1281	1862-1865	129
33	1281-1283	1864-1867	125
34	1283-1284	1866-1868	110
35	1284	1867-1868	137
36	1284-1286	1867-1870	281
37	1286-1289	1869-1873	295
38	1289-1292	1872-1875	309
39	1292-1293	1875-1876	190
40	1293-1295	1876-1878	274
41	1295-1296	1878-1879	225
42	1296-1298	1878-1881	236
43	1300-1301	1882-1884	238
44	1301-1306	1883-1889	344
45	1306-1308	1888-1891	155
46	1308-1310	1890-1893	153
47	1211-1313	1893-1896	102
48	1313-1315	1895-1898	122
49	1315-1316	1898-1899	146
50	1316-1318	1899-1901	136
51	1318-1321	1900-1904	310
52	1320-1326	1902-1908	377
53	1326-1329	1908-1911	398

F-Defterin Umumi Durumu

Ankara Milli Kütüphanede bulunan Antakya kazasına ait 12 numaralı sicil 19x51 cm. ebadında bir defter olup 94 sayfadan ve 184 belgeden ibarettir.

Kayıtların sıralamasında bir düzenlik yoktur. Tarih sırası takip edilmemiştir. Kayıtlarda Rika ve Divani yazı türü kullanılmıştır. Aynı kalın ve aharlı cins kâğıt kullanılmıştır. Kapak deri cilttir.

Kayıtlar sonradan numaralanmıştır. Son kısımların numaralarında eksiklik olduğundan transkripsiyonda şıklara ayırmayı uygun gördük. 167 ve 180 belgeler mükerrer yazılmıştır. Defter Sultan III. Selimin son zamanı ilk IV Mustafa ve II Mahmut döneminin ilk yıllarını kapsamaktadır. (1 807-1810)

Defter; buyrultu, mektup, mürasele, ile ilgili belgeler yanında, umumiyetle tereke kayıtları, tezkire, vakıf, tevzi, salyâne ve cizye gibi kayıtları ihtiva etmektedir.

II. TEZ İÇERİSİNDEKİ BELGELERİN KONULARA GÖRE TASNIFI

A. İdari Muhtevalı Belgeler				
Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin tez içerisindeki özetinin sayfa numarası	Belgenin tez içerisindeki sayfa numarası
1	Kadı Tayini	2/a	26	58
2	Mürasele	2/b	26	58
3	Mütesellim Tayini	3	26	59
4	Müderris Tayini	16	28	73
5	Tahsildar Tayini	19	28	76
6	Hatib Tayini	22	32	78
7	Yeniçeri Serdarı Tayini	39	32	108
8	Naib Tayini	41	32	109
9	Mütesellimlik Tayini	43	33	111
10	Müderris Tayini	48	33	117
11	Cülus (Mahmut II)	50	33	119
12	Cülus Bildirimi İle İlgili Buyruklar	51	37	120
13	Kadı Tayini	77	37	160
14	Naib Tayini	78	38	160
15	Cüluc ile ilgili ferman	82	38	164
16	Mütesellim Tayini	101	41	185
17	Voyvodalık Tayini	113	43	200
18	Tahsildarlık Tayini	117	43	202
19	Serdarlık Tayini	126	45	217
20	Mütesellimlik Tayini	130	46	220

B-Askeri Muhtevalı Belgeler				
Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin tez içerisindeki özetinin sayfa numarası	Belgenin tez içerisindeki sayfa numarası
1	Fermân - Çadır istegi	4	26	59
2	Buyruldu -Şütürân bedeli	5	26	61

3	Fermân -Asker istegi	8	27	64
4	Fermân -Menzilci ücreti	9	27	67
5	Buyruldu -Asker istegi	14	28	72
6	Mürasele -Asker istegi	15	28	73
7	Fermân - Asker istegi	34	31	98
8	Tezkire -Deve ücreti	42	32	110
9	Fermân -Asker isteği	49	33	117
10	Fermân -Çadırın muhafazası isteği	54	34	127
11	Fermân -Asker ücreti	56	34	129
12	Fermân -Deve bedelleri	73	37	155
13	Fermân -Çadır isteği	85	38	168
14	Fermân -Şütürân bedeli	89	39	173
15	Fermân -Deve isteği	93	40	178
16	Hüccet -Asker masrafı	95	40	180
17	Fermân -Sefer masrafları	100	41	184
18	Fermân -Asker isteği	105	42	190
19	Fermân -Cebelü isteği	107	42	192
20	Fermân -Asker isteği	120	44	208
21	Fermân -Sefer masrafları	121	44	210
22	Fermân -Asker isteği	123	45	212
23	Fermân -Şütürân gönderilmesi	129	46	219
24	Fermân -Asker isteği	134	47	225
25	Fermân -Şütürân bedeli	135	47	227
26	Fermân -Cihâd çağrısı	136	47	228
27	Fermân -Cihâd çağrısı	138	47	232

C-İktisadi Muhtevalı Belgeler				
Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin tez içerisindeki özetinin sayfa numarası	Belgenin tez içerisindeki sayfa numarası
1	Alım -Satım	10	27	68
2	İltizâma verilme	11	27	69
3	İltizâma verilme	12	27	70
4	Salyâne	13	28	71
5	Satış hücceti	17	28	74
6	Mukata'a toplanması	19	28	76
7	Cizye toplanması	20	29	77
8	Satış hücceti	23	29	79

9	Satış hücceti	24	29	80
10	Salyâne	25/a	29	81
11	Salyâne	26	30	85
12	İltizâma verilme	28	30	87
13	Caize toplanması	40	32	109
14	İltizâma verilme	44	32	111
15	Satış hücceti	45	32	113
16	Salyâne	46	32	114
17	Salyâne	47	33	115
18	Para	52	33	122
19	Tevzi' defteri	53/a	34	124
20	Satış hücceti	55	34	128
21	İltizâm verilme	58	34	131
22	İltizama verilme	59	35	132
23	Avâriz bedeli	64	35	139
24	Cizye	66	36	142
25	İltizâm verilme	69	36	148
26	Cizye	70	36	149
27	Şütüran Bedeli	75	37	157
28	Tevzi' Defteri	76/a	37	158
29	Mürasele	76/b	37	159
30	Harîr vergisi	79	38	160
31	Harîr vergisi	87	39	170
32	Mukata'a bedeli	91	39	176
33	Şütüran Bedeli	97	40	182
34	Salyâne Defteri	98	40	183
35	Mâl-ı Hazeriyye	99	41	184
36	Satış hücceti	110	42	196
37	Salyâne	111	42	197
38	Tevzi' Defteri	112	42	198
39	Cizye	114	43	200
40	İltizâma verilme	115	43	201
41	Mukata'a	116	43	202
42	İhtisab mukata'ası	118	44	205
43	Harir gümrüğü	122	44	211
44	Avâriz ve nüzül	124	45	214
45	Câize vergisinin toplanması	127	45	217
46	Şütüran ve Menzil ücreti	132	46	223
47	Tevzi' defteri	133	46	224
48	İmdâd-ı seferiye	142	48	236
49	İmdâd-ı seferiye	143	48	237

50	İmdâd-ı seferiye	144	49	237
51	Cizye	145/a	49	237
52	Avânız	145/b	49	237
53	Cizye	145/e	49	238
54	Salyâne	146	50	239
55	İmdad-ı seferiye	147	50	239
56	Salyâne	148	50	240
57	Salyâne	149	50	241
58	Malı kışlak	157	52	247
59	Malı seferiyye	161	53	248
60	Malı kışlak	162	53	249
61	Şütürân bedeli	163	53	249
62	İcâre verilme	166	54	251
63	İcâre verilme	167	54	251
64	İcâre verilme	168	54	252
65	Resm-i kirpas	170	54	253
66	Resm-i kirpas	171	54	253
67	Resm-i kirpas	172	55	254
68	Şütürân bedeli	183	57	259
69	Cizye	174/a	55	255
70	Avânız ve nuzul bedeli	174/b	55	255
71	Hâzeriye ve kışlak bedeli	174/c	55	255
72	Hâzeriye bedeli	174/d	55	256
73	Hâzeriye bedeli	175	56	256

D-Sosyal ve Hukuki Muhtevalı Belgele

Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin tez içerisindeki özetinin sayfa numarası	Belgenin tez içerisindeki sayfa numarası
1	Din Değişirme (ihtida)	1	1	58
2	Müzayede	7	27	64
3	Satış anlaşmazlığı	18	28	75
4	Vasî ve Vekil tayini	27	30	86
5	Vakıf	29	30	89
6	Vakıf hücceti	30	30	91
7	Vakıf hücceti	31	30	92
8	Tereke	32	31	94
9	Vakıf hücceti	33	31	95
10	Vakıf hücceti	36	31	104

11	Vakıf hücceti " "	37	31	105
12	Vakıf hücceti	57	34	130
13	Borç davası	38	31	107
14	Tereke	53/b	34	126
15	Vasî ve Vekil tayini	60	35	133
16	Tereke /Borç	61	35	134
17	Devlete İhanet ile ilgili belge	62	35	135
18	Tereke	63	35	138
19	Tereke	65	35	139
20	Tereke	67	36	145
21	Tereke	72	36	153
22	Tereke	81	38	163
23	Tereke	83	38	166
24	Vakıf hücceti	71	36	150
25	Vakıf hücceti	86	39	169
26	Vasî ve Vekil tayini	88	39	172
27	Alım- Satım	90	39	175
28	Vakıf hücceti	92	40	177
29	Zorbalık-gasb	94	40	180
30	Nafaka	96	40	181
31	Satış anlaşmazlığı	102	41	186
32	Satış anlaşmazlığı	103	41	187
33	Tereke	104	41	189
34	Alacak davası	108	42	195
35	Vakıf davası	109	42	206
36	Miras anlaşmazlığı	119	44	215
37	Zorbalık ve gasb	125	45	218
38	Tereke	128	46	221
39	Tereke	131	46	233
40	Alım Satım	139	48	234
41	Alacaklı davası	140	48	235
42	Alacaklı davası	141	48	260
43	Tereke	184	57	

46E- DİGER BELGELER				
Sıra No	Belgenin Konusu	Belge No	Belgenin tez içerisindeki özetinin sayfa numarası	Belgenin tez içerisindeki sayfa numarası
1	Tezkire	150	50	
2	Tezkire	151/a	50	
3	Görev karşılığı ücret	151/b	50	
4	Görev karşılığı ücret	151/c	51	
5	Görev karşılığı ücret	151/d	51	
6	Tezkire	152/a	51	
7	Tezkire	152/b	51	
8	Tezkire	152/c	51	
9	Tezkire	152/d	51	
10	Pusula	153	51	
11	Pusula	154	52	
12	Pusula	155	52	
13	Pusula	156	52	
14	Pusula	158	52	
15	Pusula	159	52	
16	Pusula	160	53	
17	Müfredat defteri	164	53	
18	Vazife karşılığı cret	165	53	
19	Sened	169	54	
20	Pusula	173	55	
21	Pusula	176	56	
22	Pusula	177	56	
23	Pusula	178	56	
24	Pusula	179	56	

III- BELGE ÖZETLERİ

Belge No:1

Antakiyye Hümbara mahallesi sâkinlerinden Meryem binti Gazal adındaki nâsrani din değiştirerek müslüman olmuş ve Fatuma adını almıştır.Oğlu Hızır ve kızı Menevşe'de İslâm ile şereflenmişlerdir.

Belge No:2/a

Ali İlmi Efendi-i İslâmbolî'nin Antakiyye Kadılığına ta'yin edildiğine dâir belge. Gurre-i Şa'bân sene 1222

Belge No:2/b

Ali İlmi İslambolî'nin Antakiyye kadılığına tayin edildiğine dâir, Anadolu Kadiaskeri Muhammed Hafid tarafından gönderilen belge. sene 1222

Belge No:3

Antakiyye mütesellimi olarak el-Hâc Ebubekir Ağa 'nın tayin olduğuna dâir, Haleb Mutasarrıfının gönderdiği buyruldu. 23 Receb sene 1222

Belge No:4

Seferi hümâyûn sebebiyle Haleb eyaletinden istenilen bin kıt'a çerge ve kubbe çadırı tedariki ve Silstreye taşınması hususunda Silistre sahrasından gönderilen fermân. Rebî'ü'l-âhir sene 1222

Belge No:5

Haleb eyaletine gönderilen fermân mucibince Antakiyye Sancağının hissesine düşen şütüran bedeli olan 9000,Ordu kazâsı hissesine düşen şütüran bedeli 1500 guruş cem'an ykun 10500 guruşrun bir an evvel gönderilmesini isteyen buyruldu

15 Şa'bân sene 1222

Belge No:6

Antakiyye Kastal mahellesi sâkinlerinden iken vefat eden Dudu binti Neccar Hâcı Yusuf'un tereke kaydı. 15 Ramazan sens 1222

Belge No:7

Antakiyye kazâsı Dörtayak mahellesi sâkinlerinden iken vefat eden Deli Mehmed'in tereke kaydı. 10 Şevval sene 122

Belge No:8

Osmanlı-Rus savaşı nedeniyle Haleb eyaletine bağlı Antakiyye,Şuğur,Derğuş,Menbic,Balis,Üzeyr,Sermin,Harim,Kilis,Payas,Beylan, Eriha vs. kazâlardan toplam bin üç yüz süvarinin derhal tedarik edilerek gönderilmesine dâir fermândır.(Fermân mucibince Haleb Valisi tarafından buyruldu gönderildiğine dâir kayıt.) Evâhir-i Cemaziyel-evvel sene 1222

Belge No:9

Fermân gereğince, Antakiyye kazâsı hissesine düşen şütüran bedeli ve menzil ücretinin tevziine dâir belge. 21 Şevval sene 1222

Belge No:10

Antakiyye Hümmara mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden Hatice binti Ebubekir'in varisleri ile aynı mahallede sâkin Heybetullah b. Hasan Beşe arasında çıkan ev satış davasına ait hüccet 26 Şevval sene 1222

Belge No :11

Antakiyye kazâsına ait resm-i tamgayı kirpas-ı penbe mukataasının bin ikiyüz yirmi senesinde(isim belirtilmemiştir.) Ağa 'ya iltizama verildiğine dâir divân tezkiresi. 13 Şevval sene 1222

Belge No :12

Antakiyye kazâsına ait resm-i tamgayı kirpas-ı penbe mukataasının iltizam bedelinin bir kısmının peşin, geri kalanın sekiz ay taksitle ödenmesine dâir divân tezkiresi. 13 Şevval sene 1222

Belge No :13

Antakiyye kazâsın'dan fermân gereğince matlub buyrulan şütüran bedeli ve menzil ücreti borç ve diğer masraflar için salyâne alınması hakkında belge. 21 Şevval sene 1222

Belge No :14

Daha önce her kazâdan ellişer nefer olmak üzere bin üçyüz asker istendiğini ancak askerin mahalline gitmediği için sabık Sivas Valisi Behram Paşanın sürücü tayin olunduğuna dâir buyruldu. 23 Zi'lka'de sene 1222

Belge No :15

Daha önce zikredilen kazâlardan meşta-yi orduya katılmak üzere ellişer nefer asker istendiği ve bunun için sabık Sivas Valisi sürücü tayin edildiği ve bu nedenle Haleb'e teşrif edeceğinden Antakiyye kazâsından bir kaç söz sahibinin Haleb'e gönderilmesi hususunda gelen mürasele. 22 Zi'lka'de sene 222

Belge No :16

Antakiyye Hallabü'n-Nemle mahallesinde bulunan Hâcı Mehmet b. Hâcı Ali Medresesinin müderrisi olan es.Seyyid Mehmed Tâhir Efendi'nin arzuhali üzerine kendisine ibtida dahil tevcih ve ihsan buyrulduğuna dâir belge sene 1222

Belge No : 17

Antakiyye Habibü'nNeccar mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden Daniş Mustafa Efendinin varisleri kendilerine düşen malların hisselerini , umran mahallesinde sâkin Hâcı Reşid b. Ali'ye sattıklarına dâir hüccet 5 Muharrem sene 1223

Belge No:18

elge No : 18 Antakiyye Cami-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Ebubekir b. molla Halil ile validesi Fatıme binti Ebubekir arasında kendilerine intikal eden ev hususunda çıkan anlaşmazlığa dâir hüccet Gurre-i Saferi'l- hayr sene 1223

Belge No : 19

Bin ikiyüz yirmiüç senesine mahsub olmak üzere Antakiyye, Kusayr ve Şuğur kazâlarının ve köylerinin mukataalarının toplanması ile ilgili olarak Ali

Ağa'nın tahsildar tayin edildiğine dâir divân tezkiresi. Gurre-i Muharrem sene 1223

Belge No :20

Antakiyye ve ona bağlı kazâlardaki ehl-i zimmetten 1100 evrak cizyeleri toplamak üzere Ali Ağa'nın görevlendirildiğine dâir divân tezkiresi. sene1223

Belge No :21

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine mahsuben hanelere düşen mâl-ı avarız ve nüzul bedelini gösteren mevkufat defteri.

Belge No :22

El-Hâc Ebubekir Ağa tarafından inşa olunan mescidin camiye tahvil olunduğu ve Osman Halife ibni Hâcî Mehmed'in de hatib tayin olunduğuna dâir berat.19 Zil-ka'de 1222

Belge No :23

Antakiyye Sofular mahallesi sâkinlerinden Girit veledi Serkiz köpek ve kardeşi kendilerine ait evi 1150 guruşa Şeyh Mehmed b. Nasır'a sattıklarına dâir hüccet. 15 Muharrem 1223

Belge No :24

Sofular mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Mustafa b.el-Hâc Receb'in hanımı Fatma binti Mehmed Ağa ile ortak olduğu evin yarı hissesini mezkur eşine sattığına dâir belge. 4 Ramazan 1222

Belge No :25/a

Kusayr,Altınözü,Cebeli Akra ve süveydiye nâhiyelerine bağlı köylerin vergi hanelerini gösterir salyâne defteri.

Belge No:25/b

Cidde sâbık Valisi Hâcî Ahmed'e Haleb Kâim-mâkamlığının verildiğine dâir buyruldu. 13 Muharrem sene 1224

Belge No:26

Bin iki yüz yigirmi üç senesine ait Antakiyye kazâsının imdâd-ı seferiye elli nefer süvari bedeli,menzil ücreti ve diğer masrafların toplamı olan 20761 guruş 25 para'nın dökümünü gösterir belge. 21 Safer 1223

Belge No:27

Betnos karyesi sâkinlerinden iken vefat Ali b. Abdullah'ın çocuklarına vâsi olarak valideleri Meryem binti Ahmed'in tayin olduğuna dâir hüccet. sehl-i cemâzîye'l-âhir sene 1224

Belge No:28

Antakiyye mizan-ı harir mukataası mültezimi Silahtarbaşlarından el-Hâc Ahmedin arzı üzerine bin iki yüz yigirmi üç senesi Muharreminden itibaren mukataa hasılatının mezkur Ahmed tarafından toplanmasına ve başka birinin karıştırılmamasına dâir fermân. 27 Zi'l-hicce sene 1222

Belge No:29

Merhum Sinan Paşa evkafından Antakiyye'da vaki Cümdi hamamının harabe olduğu bu sebeble musta'ciri Antakiyye müftisi Mehami Ahmed Efendi tarafından ta'mir edildiğini ve mezkûr hamama yapılan masrafı gösterir belge. Muharrem sene 1223

Belge No:30

Antakiyye Habibü'n Naccar mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Ahmed Ağa kendi şahsına bir kısım mülkünü evladiyet üzere vakf etmiştir. 22 Safer sene 1223

Belge No:31

Hümmara mahallesinden Zeyneb binti Küpeli Mustafa bir kısım evlerini evladiyat üzere vakf ettiğini ve vakfın gelirinin bir kısmının ihtiyac halinde Habibü'nNeccar türbesinin tamirine sarfolunması istenmiştir. Muharrem sene 1223

Belge No:32

Aslen Ayıntablı olup Antakiyye'da bez hanında misafireten sâkin iken vefat eden Seyyid Ahmed b. el-Hâc Halil Ağa'nun varisleri olmadığından Beytül mal'a kalan terekesi. 13 Şa'bân sene 1223

Belge No:33

Antakiyye Habibü'nNaccar mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Ahmed Ağa b.el- Hâc İbrahim Ağa Antakiyye'da bulunan bir kısım mülkünü evladiyelik üzere vakf etmiştir. 22 Safer sene 1223

Belge No:34

Rusya ile dokuz aylık mütareke yapılmış isede, hududun ve sevahilin korunması için askere ihtiyaç olduğunu bu sebeble kazâlardan ellişer nefer istendicine dâir fermân.Evâsıt-ı şehri-Zi'lka'de sene 1222

Belge No :35

Moskov keferesi ile her ne kadar dokuz aylık mütareke yapılmış isede düşmanın her an hücum edebileceği gözönünde tutularak sefer için her kazâdan ellişer nefer güzide askerin serdarları ile Edirne sahrasında olmak üzere gönderilmesi hususunda fermân. Evâhir-i şehri-Zi'l-hicce sene 1222

Belge No:36

Atakiyye kazâsı Habibü'nNeccar mahallesi sâkinlerinden Fatuma binti Mustafa kendine ait arsayı vakf ettigine dâir hüccet. Gurre-i Zi'l-hicce sene 1223

Belge No:37

Antakiyye İmrân mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden molla Ahmed b. Mehmed bir kısım mülkünü evladiyet üzere vakf etmiştir. 27 Rebî'ü'l-evvel sene 1223

Belge No:38

Cami-i Kebir kurbunda Maraşlı Seyyid Ömer borçlu olarak firar ettiğinden, mahkemece dükkanı açılıb eşyası müzâyede sonucu satılmış ve borcunun ödendiğine dâir belge. 12 Zi'lka'de sene 1223

Belge No:39

Bin ikiyüz yigirmi üç senesinde Antakiyye Serdarı olarak Ser-turna Ali Ağa 'nın tayin olunduğuna dâir mektub.

Belge No:40

Bin ikiyüz yirmi iki senesinden bin ikiyüz yirmi üç senesine kadar olan otuzylık caizesinin Antakiyye Serdarı Ser-turna Ali Ağa'dan teslim alındığına dâir tezkire. Gurre-i rebî'ü'l-evvel sene 1224

Belge No:41

Antakiyye kadısı Ali İlmî Efendinin kendisine naib olarak Mevlana Osman Efendi 'yi tayin ettiğine dâir mektub. Gurre-i cemâzîye'l-evvel sene 1223

Belge No:42

Antakiyye ve Ordu kazâsından üçyüz deve istendiği şayet gönderilmezse yerine bedelleri olan yirmi bir bin guruşun gönderilmesine dâir tezkire. 17 Rebî'ü'l-âhir sene 1223

Belge No:43

Bin iki yüz yigirmi üç senesinde Ser-bevvabin el-Hâc İbrahim 'in Haleb mütesellimliğine tayin olduğuna dâir mektub. 5 cemâzîye'l-evvel sene 1223

Belge No:44

Antakiyye harir mukata'asının mültezimi olan Silahşöran-ı hassa Ahmed Ağa 'nın mukata'asına kimsenin müdahale etmemesi ve resminden eskiden olduğu gibi toplanmasına dâir fermân.

Belge No:45

Antakiyye Sofular mahallesi sâkinlerinden Ümmü Gülsüm binti Seyyid Hasan 'ın kocasından kendisine ve çocuklarına intikal eden menzili beşyüz guruşa Seyyid Mehmed ve kardeşiine sattığına dâir belge. 12 Muharrem sene 1224

Belge No:46

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine mahsuben Antakiyye kazâsından istenen şütürân bedeli ,imdâd-ı hazeriyenin ikinci taksiti ,menzil ücreti ve diğer zaruri

masrafların toplamı olan yigirmi üç bin atmış üç buçuk gurusun dökümünü gösterir tevzi' defteri.

Belge No:47

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine ait olmak üzere fermân greğince Antakiyye kazâsından istenilen şütüran bedeli ,imdad-ı hazeriyenin ikinci taksitinden ve zaruri masraflardan Kusayr ,Altunözü ,Cebel-i Akra ve Süveydiye nâhiyelerinin köylerine isabet eden meblağın toplanmasına dâir gönderilen mürasele.23 cemâzîye'l-evvel 1223

Belge No:48

Antakiyye kazâsında El-Hâc Ebubekir Ağa medresesine Ömer Efendi ibn el-Hâc Ebubekir 'in müdderis tayin edilmesine dâir belge.

Belge No:49

Rusya üzerine vuku bulan sefere Rumili Valisi Hurşid Ahmed Paşa serasker tayin edilmiş olup bu sefer dolayisiyle daha önce istenilen askerin derhal gönderilmesine dâir fermân. Evâil-i cemâzîye'l-âhir sene 1223

Belge No:50

Bin iki yüz yigirmi üç senesi cemaziyel-âhîrinin perşembe günü tahta cülus ettiğine dâir II.Mahmud'un fermânı. Evâil-i cemâzîye'l-âhir sene 1223

Belge No:51

Bin ikiyüz yigirmi üç senesi cemaziyel-âhir perşembe günü Osmanlı tahtına Sultan Mahmud 'un geçtiğini ve hutbelerde Onun isminin okunacağını bildiren Haleb Valisi 'nin buyruldu. 23 cemâzîye'l-âhir 1223

Belge No:52

Osmanlı ülkesinde tedavülde bulunan çeşitli paraların akçe olarak değerlerini gösterir ve bahasından ziyade alınıp-satılmasını bildirir fermân. Evâsit-şehr-i cemâzîye'l-evvel sene 1223

Belge No:53/a

Bin iki yüz yigirmi üç senesinde vukubulan zorbalık hareketinin bertaraf edilmesi için görevlendirilen askerin hayvanlarına toplanacak olan arpanın köylere taksimini gösterir tevzi defteri.

Belge No :53/b

Bin iki yüz yigirmi üç senesinde Kilis muharebesinde öldürülen Kurd Ağa 'nın Antakiyye 'da misafireten sâkin olan zevcesine ait eşyalarını gösterir defter. Gurre-i Safer sene 1223

Belge No:54

Bundan önceki fermânda 300 çergenin Haleb 'den Süveydiye limanına nakli istenmiş,ancak nakli edilmemiş ise Haleb 'de muhafaza edilmesi, eğer Süveydiye limanına gönderilmiş ise tekrar Haleb 'e getirilmesi ve burada muhafaza edilmesine dâir fermân.

Belge No:55

Dörtayak Mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden değirmenci Muhi Beşe 'nin varislerine düşen menzil ve bahçe müzayede usulüyle satışa çıkarılmış ve ikibin üçyüz otuz guruşa bey ' edilmiş olduğuna dâir hüccet. 17 Şa'bân sene 1224

Belge No:56

Bin ikiyüz yigirmi iki senesine mahsuben Haleb eyaletinde bulunan kale muhafızlarına masrafları için lazım olan 17.190 guruşluk ocaklık malının toplanıp gönderilmesi hususunda fermân. 13 Şa'bân sene1222

Belge No:57

Antakiyye kazası Süveydiye nâhiyesi Mefergun karyesi sâkinlerinden Ali b. İbrahim kendine ait tut bahçesini evladiyet üzere vakf ettiğine dâir hüccet. 13 Şa'bân 1223

Belge No:58

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine ait Antakiyye ihtisab mukata'asının 2996,5 guruşa iltizama verildiğine dâir tezkire. 13 Şevval 1223

Belge No:59

Bin ikiyüz yigirmi üç senesi Antakiyye ihtisab mukata'asının iltizama verildiğine dâir Haleb 'den gönderilen tezkire. 17 Şa'bân 1223

Belge No:60

Süveydiye nâhiyesi zeytuniye karyesi mutemekkinlerinden iken mürd olan Abdulmesih Veledi Berhum 'un küçük çocuklarına amcaları Siyanko oğlu Yasefin vâsi tayin edildiğine dâir hüccet. 19 Zilkâ'de sene 1223

Belge No:61

Süveydiye nâhiyesi zeytuniye karyesinde mütemekkin iken borçlu olarak ölen Berhum veledi Corcun terekesi borçları ödendikten sonra, Ebubekir Ağa tarafından varislerine teslim edildiğine dâir hüccet. Gurre-i Zi'l-hicce sene 1223

Belge No:62

Süveydiye nâhiyesinden mutemekkim Berhum isimli zimminin Osmanlı düşmanlarına gizli gönderdiği mektupta hristiyanları Osmanlı aleyhine kışkırtması nedeniyle öldürüldüğü hakkında belge.

Belge No:63

Antakiyye Hümmara mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden es-Seyyid Ahmed 'in varislerinden dayısı es-Seyyid Osman Efendinin merhumdan kendisine düşen 3000 gurusu diğer varislerden aldığına dâir hüccet. 29 Cemâzîye'l-evvel 1224

Belge No :64

Bin iki yüz yirmi dört senesine mahsuben Antak 'ya ve çevresine isabet eden avarız bedeli toplam 2070 gurus 15 paranın Haleb hazinesine ihrac olunduğuna dâir tezkire. Muharrem sene 1224

Belge No :65

Süveydiye nâhiyesi mütemekkinlerinden iken hiyanetinden ötürü öldürülen Ebu Sebe veledi Corcun terekesi. 25 Şa'bân 1223

Belge No :66

Bin iki yüz yigirmi dört senesine ait Haleb ve çevresinde mütemekkin olan ehl-i zimmet Yahudi ve Eramine-i Acem taifesinin cizyelerinin toplanmasına dergah-ı muallam Kapucubaşlarından Şerif-zade İsmail'in görevlendirildiğine dâir berat-ı şerif. 'sene 1224

Belge No :67

Antakiyye Kanavat mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden Mehmed b.Leys'in terekesi.27 Zi'l-hicce sene 1223

Belge No:68

Önceden talep olunan sekbanların tahriri esnasında karışıklık çıktığından sekban maddesinin fesh olduğuna dâir fermân. evâhir-i Şevval 223

Belge No :69

Bin iki yüz yigirmi dört senesinde Antakiyye,Şuğur ve Kusayr kazâlarındaki mukata'a ve maktuatın toplanmasına (boş) Ağa'nın tayin olduğuna dâir divân tezkiresi. Gurre-i Muharrem sene 1224

Belge No :70

Bin iki yüz yigirmi dört senesi Antakiyye ve çevresinde bulunan ehl-i zimmet keferi Yahudi ve Eramine-i Acem taifelerinin üzerlerine edası lazun gelen cizye evrakının bin yüz on evrak olduğu ve bunun tahsiline (boş) Ağa'nın tayin olduğuna dâir divân tezkiresi. Gurre-i Muharrem 1224

Belge No :71

Antakiyye ayanından Ebubekir Ağa'nın bina eylediği cami-i şerifine ait vakıf sureti. 25 Zi'l-hicce sene 1223

Belge No:72

Antakiyye Meydan mahallesi sâkinelerinden iken vefat eden Meryem binti el-Hâc Ömer nam hatunun tereke kaydı. 15 Cemâzîye'l âhir 1224

Belge No :73

Ordu-yu hümayün için istenen develerin gönderilmesi zor olacağından bedellerinin gönderilmesi ve Antakiyye kazâsının hissesine düşen 10.500 guruşun teslimi konusunda fermân sureti. 11 Şa'bân sene 1223

Belge No:74

Antakiyye'den istenen deve bedeline ait fermân gereğince ;müteselimin tezkiresi sureti. Muharrem 1224

Belge No:75

Bin ikiyüz yigirmi dört senesine mahsus olmak üzere Antakiyye kazâsından talep olunan şuturan bedeli ,imdad-ı hazeriye ,mal-ı kışlak ,menzil ücreti ,arpa ve buğday akçesi vs. zaruri masrafın dökümünü gösterir salyâne.

Belge No:76/a

Bin ikiyüz yigirmi dört senesine ait olmak üzere Antakiyye'nin Kusayr ,Altunözü, Cebel-i Akra' ve Süveydiye naiyelerinin köylerinden talep olunan şütüran bedeli ,imdad-ı hazeriye ,mal-ı kışlak ,mnzil ücreti ,arpa ve buğday akçesi vs. zaruri masrafların dökümünü gösterir tevzi' defteri.

Belge No:76/b

Bir önceki (B.75) tevzi' defteri gereğince Antakiyye'dan talep olunan meblağın ilk taksitinin gönderilmesi hususunda mürasele.

Belge No :77

Bin iki yüz yigirmi üç senesinde Antakiyye kadısı Mehmed Ali'nin vefat etmesi sebebiyle Mevlana İbrahim Efendi b.Hüseyin el-İstanbuli'nin Antakiyye kadılığına tayin olunduğuna dâir mektub.

Belge No.78

Antakiyye kadısı Mevlana el-Hâc İbrahim Efendi kendine Naib olarak bin iki yüz yigirmi dört senesinde Mevlana Abdülkerim Efendiyi tayin ettigine dâir mektub.

Belge No :79

Tersane-i amire masrafı için Antakiyye ve diğer kazâlardan bin iki yüz yigirmi dört senesine ait ipek rusumatının talep edildiğine dâir fermân. 5 Zî'l-hicce 223

Belge No :80

Cihad dönemlerinde devletin ihtiyacına binaen vefat eden kimselerin mallarına el konulduğuna dâir bahisle bundan böyle ancak rüşvet ile mal sahibi olanların ve servet biriktirenlerin mallarına el konulacağı, diğerlerinin mallarına dokunulmayacağına dâir fermân. sene 1223

Belge No.81

Antakiyye Habibü'nNeccar mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden Molla Ömer b. Abdullah'ın çocuğu olmadığından muhella-fatının zevcesine ve beytü'l mal'e kaldığına dâir hüccet. 15 Rebi'ü'l-evvel 224

Belge No :82

1223 senesi Zî'l-hicce ayının on sekizinci Cuma günü tahta yeni geçmiş olan Sultan II. Mahmud Han için şenlik yapılması dua edilmesi hususunda fermân.

Belge No:83

Antakiyye Kantara mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden Fatima binti Mehmed'in tereke kaydı. 5 Rebi'ü'l-evvel 1224

Belge No :84

Süveydiye nâhiyesinde mutemekkin iken ihaneti sonucu ölümlen Berhum zimminin mâl ve eşyasının tesbit ve zabt edilmesi hakkında fermân.

Belge No:85

Haleb'den istenen üçyüz on üç kıta çadırın bir an önce Süveydiye limanından gemiye bindirilerek İstanbul'a gönderilmesi hususunda fermân suretidir. 17 Safer 1224

Belge No:86

Sofular mahallesindeki musakkafın mütevellisi olan Türbedar eş-Şeyh Osman Efendi b.Mehmed kendi malından mezbur vakfa 1158,5 guruşluk masraf ettiğini beyan ile, meblağın vakfın gallesinden ödenmesine dâir hüccet. 17 Cemâziye'l-evvel 224

Belge No:87

Tersane-i amire masrafı için Haleb, Antakiyye ve diğer kazâlardan, bin ikiyüz yigirmi senesine ait iplik rüsumatının talep edildiğine dâir fermân. 12 Rebi'ü'l-evvel 224

Belge No:88

Antakiyye Kantara mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden Hasan Efendinin çocuklarına mahkeme tarafından vâsi olarak zevcesi Fatıma binti el-Hâc Ahmedî'in tayin olunduğuna dâir hüccet. 15 Şevval 224

Belge No:89

Bin ikiyüz yigirmi iki senesine mahsuben Ordu-yu hümâyûn için lazım olan Antakiyye ve Ordu kazâlarından istenen şuturan bedeli 10.500 guruşun tahsiline Haleb'den bazı kimselerin mani olduğu ,mani olanlara gereken cezanın verilmesine ve isimlerinin bildirilmesine ,ayrıca mezkur meblağın acilen gönderilmesine dâir fermân sureti.

Belge No:90

Antakiyye Dörtayak mahallesinden Safiye binti Mustafa Çavuş evini 750 guruşa baslağa karyesinden Bektaş oğulları Mehmet ve Ali 'ye sattığına dâir hüccet. 22 Cemâziye'l âhir 225

Belge No:91

Bin ikiyüz yigirmi iki senesine mahsuben gönderilmesi lazım gelen mukata'a bedellerinin Antakiyye daki bazı mutasarrıf ve mültezimler tarafından alıkonulduğu ve Haleb 'e gönderilmeine mani olunduğu, mukata'a bedellerinin takib eden sene içinde gönderilmesine dâir fermân. 5 Rebî'ü'l-evvel 224

Belge No :92

Antakiyye Sekâkîn mahellesinde bulunan Esad Efendinin vakf eylediği arsa üzerine bina yapan Dudu hatun, önce binayı vakfa bağışlamış sonra 500 guruşa Ali Beşe'ye satmıştır. Ancak satışın geçersiz olduğuna karar verildiğine dâir hüccet. 28 Zi'l-hicce 224

Belge No :93

Moskov keferesinin tecavüzü karşısında sefer yapılacağı ve sebeble Haleb eyaletinden beş yüz deve istendigiine dâir fermân sureti. 19 Safer 224

Belge No :94

Bir kaç yıldır Kusayr ve Altınöz nâhiyelerine tasallut olan Said Ağa ve Topal Ali adlı şakilerin yakalanarak gerekli cezaların verilmesi hususunda Antakiyye zabiti el-Hâc Ebubekir Ağa'ya gönderilen mürasele. sene 1224

Belge No :95

el-Hâc Ebubekir Ağa'nın eşkiyanın def'i için topladığı askerlerin zaruri masrafları 161.263 guruş olub bunun edasına dâir hüccetin Ebubekir Ağa'ya verildiğini bildirir hüccet. 23 Receb 1224

Belge No :96

Fatıma binti Divâne Hasan'ın vefat eden er karındaşları Mehmed ve Sadullah 'dan intikal eden terekesini zabta vâsi olarak Rukiye binti el-Hâc Durmuş Ağa'nın talebi üzerine Fatıma'ya nafaka ve kisve baha olarak günlük 15 paranın tayin olunduğuna dâir hüccet. 11 Safer sene 224

Belge No :97

Bin iki yüz yigirmi üç senesi şütüran bedeli ve bin iki yüz yigirmi dört senesi mal-ı hazeriyenin ikinci taksiti ile menzil ücreti vesair zaruri masrafları gösterir Antakiyye merkezine aid salyâne.

Belge No :98

Bin iki yüz yigirmi üç senesi şütüran bedeli bin iki yüz yigirmi dört senesi mal-ı hazeriyenin ikici taksidi ile menzil ücreti ve zaruri masrafları gösterir

Kusayr,Altınöz, Cebeli Akra' ve Süveydiye nâhiyelerinin köylerine aid salyâne defteri.

Belge No :99

Bin iki yüz yigirmi üç senesi şütüran bedeli ve bin iki yüz yigirmi dört senesi mal-ı hazeryye, menzil ücreti ve masrafı zaruriyeyi gösterir salyâne kaydı.

Belge No :100

Haleb Valisinin sefer masrafları için bin iki yüz yigirmi dört senesine mahsuben Haleb eyaletine bağlı kazâlardan istenen 80 kise akçe imdad-ı seferiyeye ye aid fermân. 5 Evâil-i Cemâziye'l âhir 1224

Belge No :101

Haleb mütesellimliğine tayin edilmiş olan el-Hâc İsmail'in Antakiyye voyvodası ve tahsildarı Ali Ağa'nın görevde ibka olunduğuna dâir gönderdiği divân tezkiresi. 21 Receb sene 224

Belge No:102

Antakiyye 'nın Hümmara mahallesi sâkinlerinden Tosyalı Seyyid Mehmed Efendi ,yine Antakiyye sâkinlerinden Reşid Ağa b. Hasan Ağa Halise nâm mezradaki mülkünü Kâhire 'de iken kendisine satıldığını ancak Reşid Ağa 'nın zevcesi Emine Hatun 'un kendi mülkü olduğunu iddia ve teslim etmediğini şikayetmesiyle yapılan tahkikat neticesinde ,Reşid Ağa 'nın mülkünü zevcesine satmış olduğuna karar verilmiştir. 5 Şa'bân 224

Belge No:103

Bir önceki belgede görülen dava Tosyalı Mehmed Efendi hüccet göstermesi sebebiyle yeniden ele alınmış ve neticede de Mehmet Efendi 'nin haklı olduğuna karar verilmiştir.

Belge No:104

Antakiyye'nin Şeyh Ali mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden Seyyid Hasan 'ın tereke kaydı. 15 muharem 225

Belge No:105

Antakiyye kazâsından daha önce istenen üç yüz askerin bir an önce ordu kışlağına gönderilmesi hususunda gelen fermân. Evâhir Şa'bân 224

Belge No:106

Antakiyye sâkinlerinde Yunus havacezade Halil Efendi ile borçlu olarak vefat eden Bozkelleoğlu Neccâr İsmail'in varisleri arasında alacak-verecek davası. 2 cemâziye'l evvel 1225

Belge No:107

Haleb eyaletinde vaki ' olan mukata 'aların her bin akçelik gelirinden ikşer cebelü gönderilmesine dâir fermân. 19 cemâziye'l evvel 1224

Belge No:108

Antakiyye Habibü'nNeccar mahallesi sâkinlerinden Safiye binti Yusuf ve Seyyid İbrahim b. Ahmed ile yine aynı mahalleden Papuli Hatun arasında vuku bulan ve öncekiler lehine sonuçlanan alacak davası. 2 Muharrem 1225

Belge No:109

Habibü'nNeccar mahallesi sâkinlerinden Ali Beşe b. Abdurrahman mülk menziline vakıf malıdır diye zabtetmeye kalkışan akrabaları aleyhine dava açmış ve lehine sonuçlanmıştır. 7 Muharrem 1225

Belge No:110

Hallebü 'l-Nemle mahallesi sâkinlerinden Kel Ali(Ali b. Abdurrahman) menziline 1650 guruşa Antakiyye eşrafından el-Hâc Ebubekir Ağa sattığını ve bedelini aldığına dâir hüccet. 5 Muharrem 1225

Belge No :111

Bin iki yüz yigirmi beş senesine ait mal-ı hazeriyyenin ilk taksiti kışlak menzilci ücreti vediger masrafları gösterir salyâne defteri. Muharrem 1225

Belge No :112

Bin iki yüz yigirmi beş senesine mahsuben tahsil olunması istenilen imdad-ı seferiyyenin ilk taksidi ile menzilci ücreti kışlak ve zaruri masraflardan

,Kúsayr,Altunözü,Cebel-i Akra' ve Süveydiye nâhiyelerinin köylerine isabet eden miktarını gösterir salyâne.

Belge No :113

Haleb eyaleti yanısıra Silistre eyaletide uhdesine bırakılan Sururi Mehmed Paşa'nın Antakiyye voyvodalığı ve tahsildarlığının yine Ali Ağa'ya ibkâ olunduğunu bildiren tezkire.

Belge No :114

Antakiyye ve çevresinde mütemekkin ehl-i zimmetin bin iki yüz yigirmi beş senesine ait cizyelerinin tahsili hususunda gönderilen divân tezkiresi.

Belge No :115

Bin iki yüz yigirmi beş senesine mahsuben kirpas-ı penbe maktu'asının iltizama verildigine dâir divân tezkiresi.

Belge No :116

Bin iki yüz yigirmi beş senesine ait Antakiyye,Kusayr ve Şuğur kazâlarına bağlı köylerin mukata'a ve maktu'alarını toplamak üzere tahsildar tayin olunduğuna dâir divân tezkiresi.

Belge No :117

Haleb ve kazâlarında mutemekkin ehl-i zimmet reayanın bin iki yüz yigirmi beş senesine ait cizyelerinin toplanmasına Câbiri-zade es-Seyyid Abdulkadir'in tayin olunduğuna dâir berat.

Belge No :118

Antakiyye ihtisab mukata'asının 2996.5 guruşa iltizama verildiği,500 guruşun peşin alındığı,geri kalanın sekiz taksit yapıldığına dâir divân tezkiresi. 13 Şevval 1224

Belge No:119

Antakiyye Hümmara mahallesinde sâkine olan Meryem hatun ile emmisi Halil Ağa arasında vuku bulan anlaşmazlığın Meryem hatun lehine sonuçlandığına dâir hüccet. 19 Muharrem 1225

Belge No :120

Rusya'nın Tuna'yı aşip Osmanlı topraklarına tecavüz ettiginden bahisle hudud da bulunan kalelerin tamir ve tahkimi için Haleb eyaletinden acilen iki bin beş yüz asker gönderilmesine dâir fermân. Evâsıt-ı Rmazan 1224

Belge No :121

Haleb ve Silistre valisinin sefer masrafları için bin ikiyüz yigirmi beş senesine mahsuben Haleb eyaletine bağlı kazâlardan istenen seksen kise akçe imdad-ı seferiyye ait fermân.Evâil-i Zi'lka'de 1224

Belge No:122

Bin ikiyüz yigirmi dört senesine mahsuben ,Antakiyye'de hasıl olan Haririn Haleb gümrüğüne gönderilmesi ve rüsûm-ı mizaniyenin Haleb 'de alı konulması gerektiği, ancak Haleb 'e cüz 'i Mısır'a külli harîr gönderildiği Haleb gümrüğünden kaçırıldığı,bu sebeble tersane-i amire geliri azaldığından rüsûm-ı mezkurun Antakiyye'de yerinde tahsil olunması gerektiğine dâir fermân.

Belge No :123

Rusya üzerine yapılacak sefer için istenen üç yüz nefer askerin ordu kışlağına gönderilmesi hususundaki fermân.

Belge No :124

Bin ikiyüz yigirmi iki ve bin ikiyüz yigirmi üç senelerine mahsub olmak üzere Antakiyye'ya isabet eden avarız ve nüzul akçesi olan toplam 1904 guruş 25 paranın mahallerine taksimini gösterir mürasele.

Belge No:125

Antakiyye'de meskun Hüseyin ve Aişe hatun ,Rıkab-ı hümâyûna başvurarak kardeşi ve oğlu İsa'nın üç kilise mevkiinde Delibaş Topal Ali ve adamları tarafından katl ve mallarının gasb edildiği beyan ile şer'le görülmesini talep etmişler ve durumun araştırılıb gereğinin yapılması husunda fermân gÜ366nderilmiştir.Evâil-i Zi'lka'de 1224

Belge No:126

Antakiyye kazâsı serdarlığına sertuna-yı Ali Ağa'nın tayin edildiğine dâir merkezden gönderilen mektub. Gurre Rebî'ü'l-evvel1225

Belge No:127

Antakiyye serdarı serturna Ali Ağa'nın senesinden bin ikiyüz yigirmi beş senesine kadar on sekiz aylık caizesinin toplamı 800 guruşun tahsil olunduğuna dâir tezkire.Gurre-i Rebî'ü'l-evvel 1225

Belge No:128

Antakiyye şekerçik mahallesi sâkinleriden iken vefat eden Hûsunî Mehmet Çömez'in zevcelerine ve beytü'l-mâl'e ait olan terekesi. 27 Rebî'ü'l-âhir 1225

Belge No :129

Moskov seferi dolayisiyle Şumnu sahrasında bulunan Ordu-yu hümayûn için bin iki yüz yigirmi beş senesine mahsuben Haleb eyaleti hissesine isabet eden beş yüz şütüran ve beygirlerin gönderilmesine dâir fermân. 10 Zi'lka'de 1224

Belge No :130

Haleb mütesellimliğine Şerif-zade el-Hâc İsmail Ağa 'nın yerine serbevvin el-Hâc İbrahim 'in ta'yin edildiğine dâir tezkire.Selh-i Rebî'ü'l-evvel 225

Belge No :131

Camii kebir mahallesi sâkinlerinden iken vefat eden es-Seyyid Hâcî Ahmed.b. Hâcî oğlunun tereke kaydı. 20 cemâziye'l-evvel 1225

Belge No :132

Bin ikiyüz yigirmi beş senesine ait olmak üzere fermân gereğince Antakiyye kazâsından istenilen şütüran bedeli ,imdad-ı seferiyye ve menzil ücretinden beher semene 306 guruş ve her nefere 12guruş isabet ettiğine dâir tevzi' defteri.25 Rebî'ü'l-evvel 225

Belge No:133

Bin ikiyüz yigirmi beş senesine ait olmak üzere fermân gereğince Antakiyye kazâsından istenilen şütüran bedeli ,imdad-ı seferiyye ve menzil

ücretinden ,Kusayr ,Altunözü ,Cebel-i Akra' ve Süveydiye nâhiyelerinin köylerine isabet eden meblağı gösterir tevzi defteri.(salyâne)

Belge No:134

Moskov keferesinin memâlik-i mahrusese saldırdığından bunu bertaraf etmek için ,Antakiyye hissesine düşen üç yüz neferâtın halen gönderilmediğinden bahisle derhal gönderilmesine dâir fermân. Evâil-i cemâziye'l-evvel1225

Belge No:135

Bin ikiyüz yigirmi beş senesine mahsuben Haleb eyaleti kazâlarından istenen beşyüz şütüranın yerine ulaşmadığı bu sebeble ,bunların bedelleri olan toplam 75.000 guruşun toplanıp serian ve acilen gönderilmesine dâir fermân. 13 Safer 1225

Belge No:136

Birkaç seneden beri düşman Moskov keferesi hudud-ı islamiyeye hücum ettiği bu sebeble bütün ehl-i İslâm'ın cihad için gayret göstermeleri ve daha önce istenen askerin behamehal gönderilmesi hususunda belge..

Belge No:137

Moskov keferesi ile yapılan harb sebebiyle daha önce istenilen askerin gönderilmesine dair fermân.

Belge No :138

Bir kaç seneden beri Moskov ve Sırlı memalik-i mahrusaya tecavüz ettiğini İslâm topraklarına zarra verdiğini bunun def'i için toplanan askerden başka bütün ehl-i iman sahiblerinin cihad etmeleri ve yardımcı olmaları gerektiğine dâir fermân.

Belge No :139

Antakiyye Debbus mahallesi sâkinelerinden Afife Hatun mülkü olan bahçesini Abdullatif Efendi ve zevcesi Fatıma Hatuna 2500 guruşa sattığına dâir hüccet.25 cemâzîye'l-âhir 1225

Belge No :140

Yusuf Fakihî Cami-i şerifi mütevellisi Türbedar Şeyh Osman Efendi mütevellisi olduğu vakıfdan 600 guruş alacaklı olduğunu beyan etmiş ve doğruluğu tasdik olunmuştur.28 cemâzîye'l-âhir 1225

Belge No :141

Şevğavi Süleyman Konvat mahallesi tekâlif-i şakkasına vakf olunan musakkafın mütevellisi Şeyh Osman adı geçen vakıfdan 334 guruş alacağı olduğunu beyan etmiş ve doğruluğu tasdik olunmuştur.27 cemâzîye'l-âhir 1225

Belge No :142

Haleb Valisi Sururi Mehmed Paşa'nın seferber olması hasebiyle Antakiyye ve Ordu kazâsından istenen imdad-ı seferiyyeye dâir tezkire.12 Rebî'ü'l-evvel sene 225

Belge No :143

Bin iki yüz yigirmi beş senesine mahsuben Antakiyye ve Ordu kazâlarına düşen 2500 guruşluk imdad-ı seferiyyeye dâir Haleb mütesellimi Ebubekir Ağa tarafından gönderilen tezkire. 17 Rebî'ü'l-evvel 225

Belge No :144

Bin iki yüz yigirmi dört ve bin iki yüz yigirmi beş senelerine ait imdad-ı seferiyyenin Antakiyye mütesellimi Halid Ağa'ya teslimine dâir senet.

B.145/a

Bin ikiyüz yigirmi beş senesine ait Antakiyye ve çevresine ait cizye bedeli olarak toplam 6930 guruşun teslim edildiğine dâir tezkire.

Belge No:145/b

Bin ikiyüz yigirmi beş senesine ait Antakiyye ,Kusayr ve çevresine ait avarız bedeli olarak toplanan 2070 guruş dokuz paranın teslimine dâir tezkire.

Belge No:145/c

Bin ikiyüz yigirmi beş senesine ait Antakiyye'ya bağlı köy ve mezraların ,Kusayr ve çevresinden toplanan 6000 guruşun teslimine dâir tezkire.

Belge No:145/d

Bin ikiyüz yigirmi beş senesi Antakiyye ,Kusayr ve Şuğur kazâlarından toplanan 3000 guruşun teslimine dâir tezkire.

Belge No:145/e

Antakiyye ,Kusayr ve çevresinin bin ikiyüz yigirmi üç, bin ikiyüz yigirmi dört ve bin ikiyüz yigirmi beş senesi cizye bedelleri tersane eminine havale edildiğine dâir tezkire.

Belge No:146

Antakiyye'da hasıl olan resm-i penbe ve iplik gümrüğünden elde edilen gelirin aylara göre dağılımı gösteren gelir defteri.sene 225

Belge No:147

Antakiyye ve Ordu kazâlarından istenen 10.000 guruşluk imdâd-ı seferiyenin 9250 guruşunun teslim alındığına dâir Haleb valisinin tezkiresi.

Belge No:148

Antakiyye'da bin ikiyüz yigirmi beş senesinde hasıl olan resm-i penbe ve iplik gümrüğünden elde edilen sekiz aylık dağılımı gösteren defter.

Belge No:149

Bin ikiyüz yigirmi beş senesinde Antakiyye'da hasıl olan resm-i penbe ve iplik gümrüğünden elde edilen üç aylık geliri gösteren defter.

Belge No:150

Bin ikiyüz yigirmi dört senesine ait Haleb muhassılığI tarafından talep olunan 3506 guruşun teslim olunduğuna dâir tezkire.

Belge No:151/a

Bin ikiyüz yigirmi dört senesine ait Antakiyye ,Kusayr ve çevresinden toplanan 5000 guruşun Haleb'te teslim alındığına dâir tezkire.

Belge No:151/b

Bin ikiyüz yigirmi dört senesine ait Antakiyye ,Kusayr ve çevresine ait gelirlerden vazife karşılığI verilen meblağI gösterir tezkire.

Belge No:151/c

Bin ikiyüz yigirmi beş senesine ait Antakiyye ,Kusayr ve çevresinden toplanan 3765 guruşun teslimine dâir tezkire.

Belge No:151/d

Bin ikiyüz yigirmi beş senesine ait ,Antakiyye ,Kusayr ve çevresinden toplanan 2070 guruşun teslimine dâir tezkire.

Belge No:152/a

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine ait ,Antakiyye ,Kusayr ve çevresinden toplanan1863,5 guruşun teslimine dâir tezkire.

Belge No:152/b

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine ait ,Antakiyye ,Kusayr ve çevresinden toplanan 2500 guruşun teslimine dâir tezkire.

Belge No:152/c

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine ait Antakiyye'dan toplanan 1500guruşun teslimine dâir tezkire.

Belge No:152/d

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine ait ,Antakiyye ,Kusayr ve çevresinden toplanan 1000 guruşun teslimine dâir tezkire.

Belge No:153

Haleb valisinin geliri içerisinde yer alan Antakiyye voyvodalığının bin ikiyüz yigirmi dört senesine ait R.evvel ve R.âhir aylarına ait iki aylık ücreti olan 600 guruşun Haleb'e ulaştığına dâir tezkere.

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
GENEL KÜTÜPHANESİ

Belge No:154

Haleb valisinin geliri içerisinde yer alan Antakiyye voyvodalığının bin ikiyüz yigirmi dört senesine ait cemaziye'l evvel ve cemaziye'l âhir aylarına ait iki aylık ücreti olan 600 guruşun Haleb'e ulaştığına dâir tezkire.

Belge No:155

Haleb Valisi hazinesinin gelirinden olan Antakiyye Voyvodalığının bin iki yüz yigirmi dört senesine ait dört aylık ücreti olan 1200 guruşun Ali Ağa tarafından gönderildiğine dâir tezkire.

Belge No:156

Antakiyye Voyvodası Ali Ağa'dan istenen bin ikiyüz yigirmi dört ve bin ikiyüz yigirmi beş senelerine ait beş aylık ücret olan 1500 guruşun Haleb'e ulaştığına dâir tezkire.

Belge No:157

300 guruşluk mal-ı kışlak ve üç aylık Haleb mütesellimine ait ücret olan 900 guruş ile toplam 1200 guruşun Haleb'e ulaştığına dâir tezkire.

Belge No:158

Haleb müteselliminin bin ikiyüz yigirmi beş senesi recep ,Şa'bân aylarına ait ücreti olan 600 guruşun Haleb'e ulaştığına dâir tezkire.

Belge No:159/b

Haleb valilerinin gelirinden olan Antakiyye voyvodalığının bin ikiyüz yigirmi dört senesi Muharrem ayına ait 300 guruşluk ücretin Haleb'e ulaştığına dâir tezkire.

Belge No:160

Haleb valilerinin gelirinden olan Antakiyye voyvodalığının bin ikiyüz yigirmi dört senesi sefer ayına ait 300 guruşluk ücretin Haleb'e ulaştığına dâir tezkire.

Belge No:161

Bin ikiyüz yigirmi dört senesi mâl-ı hazeriyenin kıst-ı evveli olan 2231 guruş bir rub'un Antakiyye'dan Haleb'e ulaştığına dâir tezkire.

Belge No: 162

Antakiyye voyvodalığının 300 guruşluk mâl-ı kışlak bedelinin Haleb'e ulaştığına dâir tezkire.

Belge No:163

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine ait Antakiyye kazâsının 500 guruşluk şütürân bedelinin mübaşir Mustafa'ya teslim olunduğuna dâir senet.

Belge No :164

Antakiyye Kusayr ,Şuğur ve çevresine ait Haleb hazinesindeki müfredat defterini gösterir belge.

Belge No:165

Bin iki yüz yigirmi iki ve bin ik yüz yigirmi üç senelerinde Şeyh Feyzullah Efendi, Osman Efedî,Hafız Hoca Ahmed Efendi ,Abdulkerim Efendi, Şeyh-zâdeAli Çelebi Harîri,Azro Yahudi ve Ali Ağa' ya vazife karşılığı verilen meblağı gösteren belge.

Belge 166

Bin iki yüz yigirmi üç senesinden bin ik yüz yigirmi dört senesine kadar Antakiyye menzilhanesinin 17500 guruşa Ahi Baba es-Seyyid Mehmed Çelebi ve Hâcı Molla Hüseyin Efendi'ye icara verildigine dâir belge.

Belge No 167

Bin iki yüz yigirmi dört senesinden bin ikiyüz yigirmi beş senesine kadar Antakiyye menzilhanesinin 17500 guruşa Ahi baba es-Seyyid Mehmed Çelebi ve Hâcı Molla Efendi'ye icare verildigine dâir belge.

Belge No :168

Bin ik yüz yigirmi beş senesinden bin iki yüz yigirmi altı senesine kadar Antakiyye menzilhanesinin 17500 guruşa Ahi baba es-Seyyid Mehmed ve Hâcı Molla Efendi'ye icare verildigine dâir belge.

Belge No :169

Antakiyye kazâsından taleb olunan elli nefer süvarinin ve bedeli 6000 guruşun sürücübaşıya teslim edildiğine dâir senet.

Belge No:170

Antakiyye kazâsının bin ikiyüz yigirmi iki-yigirmi üç seneleri pamuk ve iplik resminin aylara göre dağılımını gösteren belge.

Belge No:171

Bin ikiyüz yigirmi iki ve bin ikiyüz yigirmi üç senelerine ait on altı buçuk aylık pamuk ipliği ve pamuk resmi mukata'sının 992,5 guruşluk bedelinin Haleb'e ulaştığına dâir tezkire.

Belge No:172

Bin ikiyüz yigirmi üç ve bin ikiyüz yigirmi dört senelerine ait on aylık pamuk ipliği ve pamuk resmi olan 501 guruş bir rub'luk meblağın aylara dağılımını gösterir belge.

Belge No :173

Haleb valilerine verilmekte olan irâdatın bin iki yüz yigirmi üç senesinin kıst-ı evveli olan 1000 guruşun Antakiyye voyvodalıği tarafından teslim edildiğine dâir tezkire.

Belge No :174/a

Bin iki yüz yigirmi üç senesine ait Antakiyye ve çevresi cizyesi olan 6930 guruşun teslim edildiğine dâir tezkire.

Belge No :174/b

Bin ik yüz yigirmi üç senesine ait Antakiyye,Kusayr ve çevresine ait 2070 guruş 9 paralık avrız ve nüzul bedelinin teslim olunduğuna dâir tezkire.

Belge No :174/c

Bin iki yüz yigirmi üç senesine ait Antakiyye kazâsı 1531.25 guruşluk hazeriye ve kışlak bedeli tezkiresi.

Belge No :174/d

Bin ikiyüz yigirmi üç senesine ait hazeriye bedelinin ikinci taksidi olan 2231.25 guruşun Haleb valisine teslim edildiğine dâir tezkire.

Belge No :175

Bin iki yüz yigirmi iki senesine ait altı aylık hazeriyye bedelinin ikinci taksidi olan 2231.25 guruşluk meblağın Haleb valisinin teslim aldığına dâir tezkire

Belge No :176

Bin iki yüz yigirmi iki senesine ait dört aylık Vali geliri olan 1200 guruşun Antakiyye'dan Haleb'e gönderildigine dâir belge.

Belge No :177

Bin ik yüz yigirmi iki senesine ait Haleb valisinin geliri bir aylık 300 guruşun teslim alındığına dâir tezkire.

Belge No :178

Haleb valisinin iki aylık ücreti olan 600 guruşun teslim alındığına dâir tezkire.

Belge No :179

Bin iki yüz yigirmi üç senesine ait Haleb valisinin altı aylık ücreti olan 1800 guruşun teslim alındığına dâir tezkire.

Belge No :180

1223 senesine aid altı aylık Haleb Valisinin ücreti olan 1800 guruşun teslim alındığına dâir tezkire

Belge No:181

Bin iki yüz yigirmi iki senesi Antakiyye tahsildarlığı malından Haleb'e (Defter yırtık olduğundan okunamamıştır)

Belge No:182/a

Antakiyye Tahsildarı Ali Ağa tarafından Haleb Valisine 3500 guruş teslim edilmiştir. 27 Şa'ban 1222

Belge No:182/b

Antakiyye ve çevresi muka'atından 1710 guruş Tahsildar Ali Ağa tarafından teslim edilmiştir. 27 Zi'l-hicce 1222

Belge No:182/c

Antakiyye Tahsildarı Ali Ağa ,Antakiyye ve çevresi gelirinden 295 guruş vazife karşılığı görevlilere vermiştir. 17 Şa'ban 1222

Belge No:182/d

Antakiyye Tahsildarı Ali Ağa Antakiyye ve çevresi mâl-ı muka'atından 466.5 guruş teslim etmiştir. 27 Zi'l-hicce 1222

Belge No:183

Bin ikiyüz yigirmi ikisenesinde şütüran bedeli olarak Antakiyye kazâsından gönderilen 4000 guruşun alındığına dâir Haleb muhassılının gönderdiği tezkire.

Belge No:184

Antakiyye kazâsı nâkıb hanında misafireten bulunan Arabgirli zimmî Janos'un tereke kaydı.

IV-METİN (TRANSKRİPSİYON)

B. 1. S.1.

Hümmâre mahallesi sâkinelerinden iken Meryem binti Gazâl nâm nasrâniyye ve sulbî hidâyet-i rabbânî erişüb şeref-i İslâm ile müşerreffe olmağın ve ismi Fâtıma tesmiye olunduğu ve sağır oğlu Hızır ve sağire kızı Menevşe mezbûre vâlidelerine tab'iyyeten İslâmiyetlerine hükm olunmağın işbu mahalle kaydolundu.

B. 2/a S. 2.

Yâ Feyyâz

Kabze-i şimşîr-i kelâm-ı kadîm, Bismillâhirrahmânirrahîm, Yâ Allâh bi İkbâl.

Yâ Fettâh, yâ Rezzâk, Yâ Latîf, yâ 'Alîm, Yâ Mu'în.

Allâhümme erine'l-hakka hakken ve'rzuknâ ittibâ'ahu ve erina'l-batile bâtilen ve'r-zuknâ ictinâbehu kad bedeet li-tahrir mesâlihi'l-havâss ve'l-'avâm bi-iznillâhi'l-Meliki'l-'Allâm. Harrerehu'l-Fakîr 'Ali İlmi el-Kâdi bi Medîneti 'Antakiyye. Allâhümme ac'alhu min 'ulemâi'l-'Âmilîn ve'l-Hükemâi'l-'âdilîn. Ellezîne kadev bi'l-hakki ve bihi kânû ya'dilûn ve bi hakki nûn ve'l-Kalem ve mâ yesturûn inneke 'alâ külli şey'in kadîr.

Ğurre-i Şa'bân sene 1222.

B. 2/b S. 2

'İzzet-meâb şeri'at-nisâb Mevlânâ 'Ali İlmi Efendi-i İslâmbûlî kâmyâb, ba'de't-takiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki. 'Antakiyye mutasarrıfı Ömer işbu sene-i isneyn ve 'işrîn ve mieteyn ve elf. Rebi'u'l-Âhir gâyetinden iki ay tevkitiyle ref' ve yeri bâ-selâse muvakkatî olduğun kâdiasker-i esbak rûznâmçesinde mukayyed sezâvâr-ı 'inâyet-i tâcdârî olmanla ber tevcih-i esbak sana ibkâ olunmuşdır gerekdir ki kazâ-yı mezbûrî sene-i mezbûre Recebu'l-Ferdi ğurresinde müddet-i örfiyeyi kâmile zabt eyleyüb beyne'l-âhâli icrâ-yi ahkâm-ı şer-'i 'âlîde sa'y-i cemîl eylesiz ve's-selâm

el-Fakîr Muhammed Hafîd el-Kâdi be 'Asker-i Anadolu.

B. 3 S. 2.

Voyvodalık buyruldu-yı emr-i üslûpları sûretidir.

Şeri'at-şîâr fazîlet-disâr Antakiyye Kâdısı fazîletlu efendi-zîde fazluhu- ve 'umdetu'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn me'zûn-ı bi'l-iftâ fekâhetlü sâbık ve lâhık efendiyân-zidet fekâhetuhum- ve kâim mekâm-ı nâkibu'l-eşrâf siyâdetlü efendi -zîdet salâhuhum- ve iftihâru'l-emâcid ve'l'ayân mütesellimi sa'adetlü el-Hâc Ebûbekir Ağa- zîde mecduhu- ve kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân serdâr-ı ser-turna 'izzetlü Ağa -zîde kadruhu- vesâir iş erleri 'umûmen inhâ olunur ki 'avâtıf-ı 'âliye-i şâhâne ve âvârıf-ı behiyye-i mülûkânedden bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn eyâletü'ş-şehbâ uhde-i 'âcizânemize ihâle ve ihsân buyrulduğu şeref-bahş sadaka iden emr-i celîli'l-ünvânda mâh-ı Cemâziye'l-âhirin on üçüncü târihiyle buyrulmuş olduğu muhâsebesi eyâlet-i mezkûrenin ve reâyân ve ahâli ve sekenerinin âsâyiş-bal ve refah-ı hâlleri matlûb ve mültezimimiz olmaktan nâşî savb-ı 'ibâd-ı meşhûr ve himâyit-i ra'iiyyetle ma'rûf olan iftihâru'l-emâcid ve'l-a'yân sa'adetlü el-Hac Ebûbekir- zîde mecduhu- kemâkân bi'l-istiklâl tarafımızdan mütesellim nasb ve ta'yîn olunduğu gerektir ki kaffe-i husûsât-ı lâzıme ve hidemât-ı celîlede ittiifâk-âra ve refâhiyyet-i hâl-ı ra'iiyyete dikkat ve ihtimâm eylesesiz ve sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhsin mütesellimlik umûrunda kemâkân kıyâm ve me'lûfun üzere te'min-i ahâli ve sekene ve asâyiş-i hâl-i fukara ve zu'afâya bezl-i makdaret ve sa'y-i bi-şumâr eylemen bâbında divân-ı tahrîr ve isdâr ve ile irsâl olunmuştur bi mennihi te'âlâ vusûlünde ber-vech-i muharrer târih-i mezkûrdan uhdenize muhavvel olduğu meczûmlarınız oldukda Ağa-yı mûmâ ileyhe kaffe-i husûsunda muâvenet eylemeye gayret eyleyüb müceb-i buyruldu 'amel ve hareket ve hilâfından tehâşî ve mücânebet eylesesiz deyu.

23 Receb sene 1222

B. 4 S. 3

Şütürân bedeli matlûbı sûret-i emr-i âli Akdâu kudâti'l-müslimîn evlâu-vülâti'l-muvahhidîn ma'denu'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u i'lâmu'ş-şeri'at ve'd-dîn vârisu 'ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-Muhtassu bi-mezîdi'l-'inâyeti'l-meliki'l-mu'în. Mevlânâ Haleb Kâdısı-zîdet fazâilihu- ve iftihâru'l-emâcid

ve'l-ekârim câmiu'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtassu bi-mezidi'l-'inâyeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Haleb mütesellimi ve muhassılı el-Hac İbrahim -dâme mecduhu -tevki'i reff'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, senki mütesellim-i mûmâ ileyhsin sefer-i hümâyûnuna me'mûr 'asâkir-i mansûre lazımesîçün lazım gelen bahâsı Haleb muhassılığı emvâlinde veyâhûd sehli'l-husûl bakâyâdan hâle olunarak bundan akdem emr-i şerîfinin derûnuna mevzû'ân irsâl olunan memhûr ve mumzâ sûret-i defter mûcebince bin kıt'a sekbân çerçesi ve beş yüz kıt'a kubbe çadırın ma'rifetinle ma'a sütün çadırcı esnâfına i'mâl ve gece gündüze katarak serî'an tekmîl ve irsâle sa'yu gayret eylemek üzere sene-i sâbika zi'l-ka'desinde emr-i şerîfîm verilmişdi ancak kubbe çadırın beher kıt'ası yüzoniki guruşa ve sekbân çerçesinin dahi yüzaltmışiki guruşa masârif ile vücûda geleceğinden gayri esnâf-ı merkûm fakat beş altı neferden ibâret olub derzi ve botyancı ve yorgancı esnâfları birlikde olarak işledikleri sûrette on mâh müddetde ancak husûle geleceği ve sütünları ol tarafta yapılmak lâzım gelse gâlibâhâ ile naklinde dahî su'ûbet olacağı derkâr olmağla kubbe çadır kirâ ile şimdilik fakat ekbân çerçe imâline mübâşeret olunmuş olduğu ve Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunub lede'l-iktizâ hidemât-ı mühimme de istihdâm olunmak üzere Haleb eyâletinde ihrâcı müretteb ve matlûbu olan mehâr ve Mar'aş eyâletinde dahi dört yüz mehâr mekâri şütürânını 'aynen tedârîki mümkün olamadığı ecilden birle kıt'a niyâzında olduklarını sen kâiminde ve Haleb ve Mar'aş nevâhisi kadıları başka başka i'lâmlarında tahrîr ve inhâ etmeleriyle emsâli mûcibince beher mekâri yüz ellişer guruşdan zikr olunan Haleb eyâletinde müretteb beş yüz mehârî bedeli yetmişbeşbin guruş ve Mar'aş sancağından müretteb dört yüz şütürânın bedeli dahî altmışbin guruş ki cem'an yüzotuzbeşbin guruşa bâliğ olub bundan sonra işbu develer Haleb ve Mar'aş eyâletlerinden gelub ordu-yı hümâyûnun olamıyacıkları zâhir olmağla inhâ ve istifâları ezere şütürân-ı mezkûre bedeli kat' ve lâzım gelen bedelleri ve i'mâl olunmakda olan bin kıt'a sekbân çerçesinin bahâsına mahsûben ol mikdâr çerçeyi tahrîr ve defter eylediğın kıyâs ile müddet-i kalîle ve zamân-ı yesîrde imâl ve inşâ ittirilüb bir saat akdem irsâle sa'y ve gayret eylemen fermânım olmağın mûcibince hasseten işbu emr-i 'âlî-şânım isdâr ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde bâlâda tafsîl- u beyân olunduğu üzere kubbe çadır tedârîk i'mâl ve inşâ olunmakda bir kıt'a sekbân çerçesi bir

sa'at evvel tekmi'l ve bahâsı olan meblâğ-ı mezbûr bedeli mezkurlardan mahsûb ve irsâline bezl ve hâsılı kudret eylesin ve sanki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin sen dahî müceb-i emr-i şerîfim ile 'amel ve hareket eyleme bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki: hüküm-ı şerîfim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlişân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzimu'l-imtisâlimin mazmûn-i münifi birle 'âmil olasız. Şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmi's-sânî şehri Rabî'i'l-Âhir liseneti isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

be-yurd-ı sahrâ-i Silistre

B. 5 S. 3

Mücebince Buyruldu-yı emr-i üslûb sûretidir.

Şeri'at şî'âr fezâil disâr Antakiyye kâdısı efendi -zîde fazluhu- 'umdetu's-salâhi'l-muhakkikîn müftîsi efendi -zîde 'ilmuhu- ve muhabbetu'l-u'ulemâi'l-mütebahhirîn nakîbu'l-eşref efendi vesair ülemâ efendiler -zîde ilmuhum- ve kudvetu'l-emâcid ve'l'a'yân voyvodası ve tahsildârı Ağa-zîde mecduhu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet vücûh-ı memleket ve yeniçeri serdarı vesâir erbâb-ı sohen -zîde kadrum-inhâ olunur ki, ordu-yı hümayun-ı nusret-makrûn lazimesiçün irsâl ve istihdâm bundan akdem şeref-yafte-i sudûr buyrulan emr-i âlî mücebince matlûb buyrulan ma'lûmu'l-'aded mehâr mekâri şütürândan ma'rifeti'ş-şer' ve cümle ma'rifetiyle oldukda Antakiyye sancağından altmış ve Ordu kazasına on 'aded deve isâbet etmiş idi ba'dehu ahâli-i fukâranın 'aynen şütürân te'diyesine kudretleri olmadığından istihdâmına binâen der-i devlet medârı 'âliyye 'arz ve bedeline kat' ile bu bâbda müsâ'ade-i 'âliye arzaniyle beher 'aded devenin yüz ellişer guruş i'tibâriyle iktizâ iden bahâları mahallinden cem' ve tahsîl ve der -'âliyye irsâl ve îsâli bâbında bu def'a mahsûsen mübâşir yedine emr-i 'âlî şeref sudûr buyrulmağla binâenâleyh nefsi 'Antakiyyeye isâbet iden sâlifuz-zikr altmış devenin fiyat-ı mezkûre i'tibâriyle dokuz bin ve Ordu kazasının binbeşyüz guruş ki cem'an onbinbeşyüz guruş bedeliye akçesini iktizâ eden mahallerinden cem' ve tahsîl ve bir an akdem ve bir sa'at mukaddem bu cânibe sevk ve tesyire bezl-i himmet ve dikkat ve ta'vîk ve te'hîr sûretlerini tecvîz etmeyerek serî'ân irsâline sarf-ı gayret eylememiz için divân-ı Halebi'ş-Şehbâ işbu buyruldu

tahrîr ve isdâr ve dairemiz enderûn ağalarından Ahmed ağa ile irsâl olunmuşdur İnşâallâhu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ber vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve hilâfını vuku'unda be-gayet hazer ve mucânebet eyleyesiz deyu.

fi 15 Şa'bân sene 1222.

B. 6 S. 4

Medine-i Antakiyye mahallâtından Kastel mahallesi sâkinlerinden iken fevt olan Dudu binti Neccâr Hacı Yûsuf'un verâseti zevc-i dâhil gâib-i 'ani'l-beled el-Hâc Hasan bin Hüseyin Beşeye ve Sadriye oğlu sağîr Ali'ye ve kızı sağîre Hatice'ye münhasıra olduğu 'inde'ş-şer' zâhir ve nümâyân olmağın taraf-ı şer'îden tahrîr ve tevzi' ve beyne'l-verâse bi'l-farizeti'ş-şer'iyye taksîm olan defterdir ki ber vech-i âtî zikr olunur. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min şehr-i Ramazân-ı şerif li-seneti isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Kelâm hediyesi

aded : 1

guruş : 10

Sîm kuşak

aded : 1

guruş : 15

Altun zırh ve sinvir miskâl

aded : 1

guruş : 100

Altun küpe çift

aded : 1

guruş : 20

Altun mühür

aded : 1

guruş : 10

Yemenî parça ve fes

aded : 1 3

guruş : 10

Kakûm kürk

aded : 1

guruş : 30

Çiçekli entari ve alaca ve hırka

aded : 1 1 1

guruş : 70

Kemberbend kuşak

aded : 1

İbrârce ve cizme

aded: 1

guruş : 2	guruş: 20		
Hamam takımı aded: guruş: 15	Meles gömlek ve yelek aded : 2 guruş : 15		
Yorgan aded : 3 guruş : 40	Hamam halısı ve çul aded : guruş : 40		
Döşek yorgan ve yastık aded : 2, 1, 5 guruş : 40	Sahan muretebatı aded : 5, 2 guruş : 40		
Leğen ibrik aded : 2 guruş : 15	Kebir hamam leğeni ve tası aded : 1 1 guruş : 10		
Ayniye-i kebir aded : guruş : 60	Frengi sandık aded : 2 guruş : 10		
Mihr-i muahhar aded : 2 guruş : 15	Tecemülât-ı menzîl aded : guruş : 8		
Kilisecik	toprağında	zeytûn	eşcârı
Köprübaşında kör Ali'nin sakin olduğu dükkân			
aded : 10	aded :	aded :	aded :
guruş : 50	guruş : 150	guruş : 150	guruş : 150
Cünün karşısında menzîl aded : guruş : 1000			

Cem'an yekûn yalnız binyediyüz yetmiş guruşdur 1770

Resmi kısmet bâ emr-i 'âli

45

1725

Sahihu'l-bâki bin yediyüz yigirmibeş guruşdur

Hisse-i gaib-i 'ani'l-beled zevce el-Hâc Hasan Ağa 431. 5

Hisse-i ibni'l-mezbûr Ali beğ 764 guruş 13 para

Hisse-i binti'l-mezbûre Hadîcetun 431 guruş 7 para

B. 7 S. 4

Mahalle-i dört ayak sâkinlerinden iken bundan mukaddem fevt olan Deli Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhesi Miyâse binti Ali Beşe ile sulbiye sağîre kızı Hafize'ye münhasıra olduğu 'inde'ş-şer' zâhir olmağın taraf-ı şer'îden tahrîr ve sük-ı sülânide bi'l-müzâyede furuht olunub cem'an yekûn yüzyigirmi guruşa bâliğ olunduktan sonra beyne'l-verâseti'l-ferâizeti'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan defterdir ki ber-vech-i âti zikr olunur

fî 10 Şevvâl 1222

Cem'an yekûn:

mâl bahâsı

Resmi kısmet

120 guruş

3 guruş

Deyn-i müsebbet

100 guruş

44 guruş

Mehr-i muahharı müsebbet-i şer'i miyâse

20 guruş

50 guruş

Delâliye ve şeyhlik

3

2.5 iştiyâk-ı mezbûre Miyâse Hatun

3 guruş

Yekûn

100

17.5 binti mezbûre Hâfize'nin vekiline teslim

yalnız onyededi buçuk guruşdur

B. 8 S. 5

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umûri'l-

cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i muhâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeħhid-i bünyâni'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkâni's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahlûf bi-sunûf-ı 'avâfifu'l-meliki'l-a'lâ Haleb vâlisi vezirim paşa - dâmellâhu te'âlâ iclâlehu- akdâu kudâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn fazl ve'l-yakîn râfi'u i'lâmu's-şeri'at ve'd-dîn vârisu 'ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bî mezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Haleb kadısı-zidet fezâiluhu- ve mefâhiru'l-kudât ve'hükkâm ma'denu'l-fazl ve'l-kerem Haleb eyâletinde vâkî Erihâ Antakiyye ve Şügur ve Membic ve Ma'arretu'l-Mısrîn ve 'Uzeyr ve Balis ve Matah ve Sermin ve Derguş ve Bakras ve İdlîbi's-suğrâ ve kefertâb ve ma'arretu'n-Nu'mân ve Harîm ve Azaz ve Kilis ve Payas ve Şeyhu'l-hadîd ve ma'a Amik ve Ravendan ve Berişe ma'a Cebel-i Berişe ve Membic ve Cebel-i Bâruş ve Beylân ve Eriha ve livâ kazalarının kudât ve nüvvâbı -zîde fazluhum- ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân zikr-i âtî 'askeri ihrâc ve meştâ-yi hümâyûnumâ îsâle mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zâm tatarlarından Hacı Ali ve a'yân ve zâbitân ve vucû-ı memleket ve iş erleri -zîde kadruhum tevkî'î refî'î hümâyûn vâsil olacak mâlûm ola ki, dîn-i devlet-i 'âliyenin düşmanı Moskof keferesiyle el-yevm muhârebe ve mukâtele derkâr ve eyyâm-ı sayf dahî güzâr itmekte olduğu bedî'dâr ve bu sûretde ordu-yı hümâyûnumun bir mahalde meştânişine karar olması lâzım geleceği hasebiyle şimdiden tavkviyet-i hudûd zımnında meştâyeye tertib-i 'asker mühim ve muktezî olduğu müsta'în ta'rif iş'âr olmaktan nâşi zikr olunan kazâlardan meştâyeye hümâyûnum için ellışer neferden cem'an bin üçyüz nefer süvârî tertîb-i irâde-yi 'âliyeme taalluk idüb şöyleki 'askerin kesret üzere ve cûyuna nazaran ziyâde 'asker tertibisi lâzımeden iken bir kazâdan elli nefer tertîb-i girân teklif olmadığından neferât-ı matlûbe tamâm ve güzîde olmak ve bazı kazânın kurâsı diğerine kiyâsen ziyâde ve noksan olub hâl ve tahammülü mütefâvüt bulunacağına binâen ol makûleler tertibisi cebr ve noksan sûretiyle ta'dîl ve tesviye olunarak bir kazanın kurâsı dîn olmak cihetiyle karyeleri kesir olan kaza ile beraber olmayacağına bu husus mahâlinde bilineceğine mübeyyin birinin elliye mütehammil olmadığı takdirce tahammül mikdârından ihrâc ile elliye varınca bakıyyesini diğer mütehammil olan kazâdan talep ve tatmîn olunarak matlûb olan sâlifü'z-zikr neferâtın adedin noksân itmemek üzere bin üçyüz nefere gayet güzide ve bahâdır ve cenge kâdir olarak tertîb ve techîz üzerine

kuvveti'l-iktidâr başbuğ nasbiyle mahallinden tahrîk ve ihrâc ve rûz-u kâşımından yigirmi gün mukaddem ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere sevk ve tisyâra ikdâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın ordu-yı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim isdâr ve mübâşir-i mûmâileyh ile irsâl olunmuştur İmdi matlûb olunan mârru'z-zikr bin üçyüz nefer askeri tamâmen tahrîr ve üzerlerine kaviyyu'l-iktidâr başbuğ nasbiyle mahallinden tahrik ve ihrâc ve vakt-i mezkûrda ordu-yı hümâyûnumda isbât-ı vücûd eylemeleri için irsâl ve tisyâra bilittifâk ihtimâm ve dikkat eylemek matlûb-ı kat'î'l-erâzîm olduğu ve işbu sefer-i dîn-i mübîn düşman üzerine olub müslümanım diyenlere dâr-ı hissedârve bir kazâdan elli nefer ihrâc sefer-i hümâyûnuma nazaran bâr-gîrân denilecek kabîlinden olmadığı fukaraya suhûlet olmak için bu vecih ile tertîb olunduğu bedîdâr olduğu 'asker için isti'câl olmayub iğmâz ve tekâsül eyleyen ve bu vakti evkâf-ı sâireye kiyâs idenler olursa vebâli boyunlarına dünyâ ve âhirette nedâmet beher hâl ve müşâhede ideceği sanki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'lûmun oldukta ber-vechi meşrû 'amel ve hareket ve inkiyâd-ı emr ve irâde-i şahâneme bi'l-ittifâk ikdâm ve sa'y-ı cemîl ve'l- kelâm ve hilâf-ı fermân vaz'-ı tecviz ile mazhar-ı muâhaza olmaktan nefsinî siyânet eylesin ve siz ki mevlânâ vesâir mûmâileyhimsiz mazmûn-i emr-i şerîfim sizin dahî meczûmunuz olarak müceb-i muktezâsı üzere 'amel ve hareket ve hilâfından ziyâde tehâşî ve mücânebet eylesiniz ve sanki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin seni miyân-ı emsâl ve ekrânlarından bilâ-intihâb bu husûsa ehemme ta'ayyünden maksûd-i matlûb olan 'asâkir-i merkûme tamâmen ihrâc ve vakt-i mezkûrde ordu-yı hümâyûnuma iriştirmeye sa'y ve ikdâm eylemek kaziyyesin mubeyyen olmağla âna göre 'amel ve hareket ve ifâ-yı muktezâ-yı me'mûrine dâimen dermiyân gayret ve hilâf-ı vaz-ı tecviz ile mesûl ve mu'âteb olmakdan hazer ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzimu'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûniyle 'amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet tehâşî ve mücânebet eylesin şöyle bilersiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâhiri şehri Cemâziye'l-evvel sene isnâ ve'ışrîn ve mieteyn ve elf.

Mücebince vâli-i Haleb efendimizin buyruldu-yı emr-i üslûbları vurûd olmuştur.

B. 9 S. 6

Bin ikiyüz yigirmi iki senesi Şevvâl-i mübârekin yigirmi birinci gününe gelinceye kadar medîne-i Antakiyye kazâsından bâ fermân-'âlî matlûb buyrulan şütürân bedeli ve menzîl ücreti ve bundan akdem hazeriyye için deyn vesâir mesârifât-ı zarûriyye ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle tevzî' ve salyâne alunub ber-vechi âtî zikrolunur.

bâ-emr-i 'halî matlûb buyrulan bedeli
Hazeriyyenin kıst-ı sânisî için Tekyeli

Guruş: 7500 ağadan alınan deyn

Guruş: 2750

Menzilci Hacı Mehmed ağaya ücreti Bundan müte'allık şütürân bedeli

Guruş: 6000

Guruş: 170

Süvari mübâşirine

Arnavudlara harc

Guruş: 170

Guruş: 22.5

Menzîl emri getüren tatâra

Hutbe-işerîf mübâşirine

Guruş: 17

Guruş: 150

Mahkeme termîm için

Mahkemeye çit ve kutnı

Guruş: 4

Guruş: 90

Fahrîsiye

Mahkemeye

Guruş: 5

Guruş: 8.5

Fazîletlü hâkim efendi hazretlerine berâ-yı harc-ı defteri

Guruş: 500

Kethüdâya

Hüdâmiyye

Guruş: 70

Guruş: 70

Kâtibiyye ve kaydiyye

Muhzırbaşıya

Guruş: 80

Sa'âdetlü voyvoda ağaya

Berâ-yı tahsildâriyye

Guruş: 500

Kethüdâye

Guruş: 5

Hacı Molla efendiye

Guruş: 50

Ahi Babaya

Guruş: 50

Kavâsiyye

Guruş: 15

Serrâfiyye

Guruş: 100

Cem'an yekûn 18582

yalnız onsekizbin beşyüz sekseniki guruştur.

Derûn-i şehre isâbet 8000

yalnız sekizbin guruştur

Kur'âlara isâbet iden 11440

yalnız onbirbin dörtyüz kırk guruştur.

B. 10 S. 6

Medîne-i Antakiyye mahallâtından Hümmâre mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffât Hadîce ibneti Ebûbekir'in verâsetleri kız karındaşı oğlu Seyyid Osmân meclis-i şer'i hatîr ve mahfel-i dîn-i münifde bâisetu'l-kitâb mahalle-i mezbûr sâkinlerinden zât-ı bi'-ma'rûfe Heybetullâh binti Hasan Beşe tarafından ber nehc-i şer'î ve ber vech-i âtû vekîl-i müseccel-i şer'îsi zevc-i Seyyid Muhammed b. Seyyid Mustafa mahzarında dâvâ ve takrir-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede kâin ma'lûmu'l-hudûd ve'l-cîrân bir bâb mülk menzîlin nısf hissesi mûrisimiz meteveffiye hayâtında dört yüz guruş bedel-i makbûza müteveffiye-i mezbûreyi beslemek şartıyla işbu mezbûrun müvekkilesi Heybetullâh hatuna bey' etmişti el-hâletu hâzihi bey'-

i mezkûr fâsid olub fesh olunub defter-i kassâma idhâli matlûblarımızdır. Gıbbe'l-istintâk ve'inkâr müdde'ıyyân-ı mezbûrlar ber vech-i muharrer müdde'alarını beyâna kadir olmadıklarından bey'-i mezkûrun sahîh ve nâfiz olduğuna ityân-ı beyyine 'udûl-i ahrâr-ı ricâl-ı müslimînden Şeyh Mehmed ve Kassâb Mustafa Beşe oğlu Mustafa Beşe hâzırân-ı bi'l-meclis olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffıye-i mezbûre hayâtında mahdûd mahdûd-ı mezkûr menzîlin nısf hissesini dörtyüz guruş semen-i makbûze mezbûrun müvekkilesi Hibetullâh hatuna bi'l-müvâcehe ve't-tebeyyün tarafından bi'l-îcâb ve'l-kabul şurût-u mefsede ve'l-muvâza'adan 'arî bey' ve't-temlîk idüb bey'-i mezkûr sahîh ve sâlim olduğu mâlumlarımızdar ve bu vechile şehâdet-i şer'ıyye eylediklerinde ba'de'l-kabul mücebiyle müdde'ıyyân-ı mezbûrların tasaddî eyledikleri da'vây-ı mezkûrelerinden vekîl-i mezbûrun müvekkilesini mu'ârazadan men' birle bey'-i mezkûru sahîh ve nâfiz olduğundan ba'de'l-hükm mâ vak'a bi't-taleb ketb olundı fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min Şevvâl-i mükerrem li senet-i isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve elf,

Şühûdu'l-hâl

Müftî'l-enâm me'zûnı bi'l-iftâ el-Hâc Ahmed efendi

Emîn-i fetvâ hâfız el-Hac Ahmed efendi ve nâşir Feyzullâh efendi ve Elif-zâde Ali efendi

el-Hâc Hüseyin Ağa tâbi'-i Müftî efendi

el-Hâc kâtib Mustafa efendi ve kâtib Ali efendi ve ser-muhzırân İsmâil

B. 11 S. 7

Tezkîre-i divân ihtisâb hususu

kudvetu'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denu'l-fazl ve'l-keâm Antakiyye kâdısı efendi -zîde fazluhu- tezkîre-i divân vâsıl olunca ma'lûm ola ki işbu bin ikiyüz yigirmi iki senesine mahsûb ibtidâları zabt-ı sene-i mezkûre Şevvâlu'l-mükerrem onüçüncü gününden olmak üzere Haleb muhassılığ-ı dîmûsati aklâmından olan ihtisâb-ı nefsi Antakiyye mukata'asının mâ ilhâk resm-i tamgâ-yi kirbâsı penbe mukata'asını işbu dârende-i tezkîre-i divân kudveti'l-emâsil ve'l-akrân ağa -zîde kadruhu-ya nef' ve zarar kabûliyle deruhte ve iltizâm olunub yedine virilen şartnâme şurûtu üzere mâl-ı iltizâmın edasıçün Haleb hazînesine ma'mûlün bih deyn temessükü vermekle hıfz olunub

mu'tâd üzere mukata'a-i mezbûreyi zabt ve rabt eylemek için işbu divân tezkiresi tahrîr olunub gönderilmiştir. İnşâAllâhü te'âlâ vusûlunde gerektir ki mukâta'a-i mezkûreyi târih-i mezkûrda zabt ve rabt ve taraf-ı mîriye 'âid ve râci' olan rüsûmât-ı 'âdiyesin ahz ve kabz ittirmekte müzâheret ve ve yüz guruşdan ziyâde vâki' olan beytü'l-mâl tarafımızdan zabt olunmak üzere mezbûru müdâhele itirmeyüb beytü'l-mâli siyhanet ve müceb-i tezkire-i divânla 'âmil olasız.

fi 13 Şevvâl sene 1222

'an hasha-i

pâdişâh-ı 'âlempenâh hallellâhu te'âlâ hilâfetehu ve ebkâhu mahsul-i resm-i ihtisâb-ı Antakiyye ve bâc-ıicisr ve bâc-ı bazar-ı ağnâm ve beytü'l-mâl ve yava ve kaçgun ve gayrihi ve kapan-ı revgan ve 'asef ve mûmhâne ve gayrihi ve dellâliye-i kirpâs ve dellâliye-i harîr ve bâc-ı sipâh gümrük-ı ve bâc-ı hamr gayr-ı ez mezâr-i mâlikâne

fi 13 Şevvâl sene 1222

cem'an fi-kâmil 1948

bi-hesâb 2838.5 asl-ı mâl

.120 mâl- zam 100 kalemiye zam 20

2958.5

38 ilhâk-ı mâl-ı mukâta'a resm-i tamgâ-yı kirbâs-ı penbe der Antakiyye

---

2996.5 yalnız ikibin dokuzyüz doksan altı buçuk guruşdır

B. 12 S. 7

Kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân -zîde kadruhu- dîvân-ı hazîne-i Haleb'e arz-ı hâl idüp mefhûmunde Haleb muhassillîği dîmûsât-ı aklâmından Antakiyye ihtishab-ı mahsûlî mukata'asını işbu bin ikiyüz yigirmi iki senesi Şevvâl-ı muharremin on üçüncü gününden bir sene-i kâmile zabt eylemek üzere yalnız ikibin dokuzyüz doksan altı buçuk guruş asl-ı mâl ve kalemiyye ve ilhâk-ı resm-i tamgâ-yı kirpası penbe ile uhdesine kayd olunmasını iltimâs etmekle hazine-yi Haleb'de mahfûz olan dîmûsât-ı defterlerine nazar olundukda mahsûl-ı resmi mukâta'â-ı mezkûrun asıl mâlî bin dokuzyüz

kırksekiz gurusu-ı kâmile olduğı ve ibtidâ-i zabtı mâl-ı şevvâl-ı mükerremın onüçüncü gününden olduğu mestûr ve mukayyed olmağla işbu bin ikiyüz yigirmiiki senesi Şevvâl-ı mükerremın on üçüncü gününden merkûmun uhdesine kayd ve mâl-ı iltizâmı olan meblâğ-ı mezbûrdan beşyüz gurusu ber vech-i peşin edâ ve kusûr kalan meblağı dahi Zi'l-ka'de ve Zi'l-hicce ve Muharrem ve Safer ve Rabû'l-evvel ve Rabû'l-Âhir ve Cemhaziye'l-Evvel ve Cemâziye'l-Âhir işbu mâh zarfında hazîne-i Haleb'e edâ ve teslim itmek üzere iltizamına tâlib ve ma'mûlün beh deyn temessükü vermekle mûcebince uhdesine kayd olunıb yedine işbi şartnâme verilmiştir. Gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mukâta'a-i mezbûru teşrik-i mezkûrden zabt ve rabt ve hâsılât ve rusûmhatını kânûn-ı kadîm ve olageldiği üzere ahz ve kabz idüp zabt ve raptı için işbu zabtnâme ve mucibince Antakiyye kâdısına hitâben dîvân tezkiresi verilüb taraf-ı hahardan müdâhele olunmaya tahriren fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer şehr-i şevvâl-ı Muharrem sene isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

fî 13 Şevvâl sene 1222.

B. 13 S. 8

İkiyüz yigirmi iki senesi Şevvâl-i mübârekin yigirmi birinci gününe gelinceyedek Medine-i Antakiyye kazâsında bâ-fermân âlî matlûb buyrulan şütürân bedeli ve menzîl ücreti ve bundan akdem hazariye için alınan deyn ve sâir masârifât-ı zaruriyye ma'rifetu's-şer' ve cümle ma'rifetleriyle tevzi' ve salyâne olunub bervech-i âtî zikr olunur.

fî 21 Şevvâl sene 1222

Bâ emr-i âlî matlûb buyrulan şütürân bedli:	7500 gurusu
Hazeriyenin kıst-ı shanisi için tekeli Mehmed Ağadan alınan	
2750 gurusu	
Menzilci Hacı Mehmed Ağaya ücret	6000 gurusu
Bundan akdem şütürân bedel	
mübâşirine	170 gurusu
Süvârî mübâşirine	170 gurusu
Arnavûdlara harc	22.5 gurusu
Menzîl emri getiren tatarına	17 gurusu
Hütbe-i şerîf mübâşirine	150 gurusu

Mahkeme termîm için muh	4	guruş
Mahkemeye kutn-ı ve çit	90	guruş
Fahirciye	5	guruş
Mahkeme için naccara	8.5	guruş
Fazîletlü hâkim efendi hazretlerine berâ-ı harc-ı defter	500	guruş
Mûmâ ielyh efendiye berâ-yı harc-ı i'lâm	200	guruş
Kethüdâya	70	guruş
Hüddâmiye	30	guruş
Katibiyye ve kaydiyye	80	guruş
Muhzırbaşı ve muhzıra	50	guruş
Sahadetlü voyvoda ağaya	500	guruş
Berâ-yı tahsildâriye	500	guruş
Kethüdâya	50	guruş
Hacı Mollaya	50	guruş
Ahi babaya	50	guruş
Kavâsiyye	15	guruş
Sarrâfiyye	100	guruş

Ce'an yekün -----
18582 guruş

Yalnız onsekizbin beşyüz sekseniki guruşdır

Derûni şehre isâbet 8000 guruş

Yalnız sekizbin guruş

kuralara isâbet iden

11440 guruş

Yalnız onbirbin dörtyüz kırk guruş.

B. 14 S. 8

Süvârî 'asâkir-i zımnında vârid olan mürâsele-i şer'iyye ile buyrıldı sûretidir.

Şeri'at şî'âr hâlen Antakiyye kadısı fazîletlu efendi -zîde fazluhu- ve voyvodası 'İzzetlü ağa ve 'âyhan ve vucûhu'l-belde ve işerleri -zîde kadruhum- inhâ olunur ki suğûr-ı islâmiyye takviyeti zımnında beher kazâdan

ellişer nefer süvâri için bundan akdem evâmîr-i 'âliyye sudûr olmağla 'askerî tâifesi şimdiye kadar mahall-i me'mûrelerinde bulunmadıkları için sâbık Sivas vâlisi vezîr-i mükerrer devletlü Behrâm paşa hâsseten sürücü ta'yîn ve 'sâkir-i merkûm-ı sevk ve mahalline îsâl eylemek üzere me'mûriyetini hâvî şerefrîz-i sudûr olan emr-i âlînin sûreti ve mûcibince buyrıldı-i mûşîrileri bu def'a vârid ve kendüsü dahî karîben teşrîf etmek üzere olub matlûb olunan 'askerin tahiyye ve tedârik olunması için birkaç nefer söz fehm ideriniz kimesne bu tarafa gelmesi iktizâ itmekle ber mûceb-i mürâsele-i şer'iyye birkaç nefer söz fehm eder kimesneleri bir kadem akdem bu tarafa irsâle mübâderet ve ber mûceb-i buyrıldı 'amel ve hareket ve hilâf-ı vukû'undan be gâyet tahâşî ve mücânebet eyleyesiz deyu

fî 23 Zilka'de sene 1222.

B. 15 S. 8

Haleb eyâletinde vâki' Antakiyye kâdısı fazîletlü efendi ve voyvodası 'izzetlü ağa ve sâir vucûh ve a'yân -zîde kadruhum- ba'de't-takiyyeti'l-behiyye müfâd-ı mahzlarıdır ki Anadolu tarafına sâdir olan ber-mûceb-i defter ma'lûmü'l-esâmî sancaklarda vâki' kazâların her birinden ellişer nefer takviyet-i suğur ve hudûd zımnında meştâ-yı ordı-yı hüm^yunda isbât-ı vucûd itmek üzere tertûb olındığı ve sâbıkan Sivas vâlisi vezîr-i mükerrer devletlü Behrâm Paşa hazretleri sürücü ta'yîn olduğunu hâvî emr-i âl-i şân ve mûcebince müşârun ileyh buyrıldı-i sâmis-i cebehânegileri Ahsen Ağa -zîde kadruhu- mübâşeretiyile Halebu'ş-Şehbâya vurûd ve müşârun ileyh hazretleri sürücülük zımnında Haleb'e teşrîfleri takarrub itmekle kazânız tarafından birkaç söz sâhipleri husûs-ı mezkûr temşiyesi için li-ecli'l-müzâkere bu tarafa irsâl eylememiz için taraf-ı şer-'i enverden işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olunmuşdır gerekdir ki vusûlunda birkaç nefer intihâb ve bu tarafa 'acele irsâl ve mûceb-i mürâsele ile 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz ve's-selâm

fî 22 Zi'l-ka'de sene 1222

B. 16 S. 9

Medîne-i Antakiyyede Hallab-ı Nemle mahallesinde vâki' me'zûn-ı bi'l-

iftâ merhûm Hacı Mehmed b. Hacı Ali medresinini müderrisi olan medîne-i merkûmede müftizâde kudvetü'l-ulemâi'l-muhakkikîn es-Seyyid Mehmed Tâhir efendi -zîde ilmuhu- 'arz-ı hâl sunub ifâde ve istifâde ile meşguûl olub 'ulemâdan her vechile sezâvhar-ı inâyet olmağla mutasarrıf olduğı medrese-i merkûmesine yedinde ibtidâ dâhil i'tibârı tevcîh ve ihsân buyrulmak bâbında istida'â 'inâyet eylemeniz yedinde ibtidâ dâhil i'tibârı tevcîh buyrulmak üzere faziletlü sa'âdetlü Şeyhulislâm Mevlânâ es-Seyyid Mehmed 'Atâullâh efendi hazretleri işâret etmeleriyle mûcibince yedinde ibtidâ dâhil i'tibâr-ı tevcîh ola. isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

B. 17 S. 9

Medîne-i Antakiyyede Hazret-i Habîbü'n-Neccâr mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Dâniş Mustafa efendi ibni'l-merhûmun vârisleri kebîre kızları Hadice ve Rahime ve Fâtuma'nın taraflarından vekîl-i şer'îsi bi'l-vekâle es-Seyyid Velî beğ b. İsmâil bi'l-vekâle meclis-i şer-'i hatîr-i lâzımı't-tevkîrde İmrân mahallesinde bâisu'l-kitâb Hacı Reşid b. 'Ali mahzarında ikrâr-ı tâm ve karîr-i kelâm idüb mahalle-i ümrânda kâin bir taraftan cincinzâde menzili bir taraftan debbâğ kel ağa menzili ve bir taraftan mücellid-zâde menzili ile müntehi ve mahdûd dâhilinde bir kemerli tahtânî mesken ve yine üç tahtânî mesken ve bir eyvân ve bir matbah ve kenîf ve havlu ve müşterek bîr-i mâ ve mu'ber-i kadîm-i ve hâvî ve hâriciyesinde ahur yeri ve kapu üstünde oda ile mümtaz olan bir bâb menzil mûrisimiz müteveffânın ile'l-vefât mülkü olub bizlere intikâl itmişken işbu mezbûr müteveffânın zarûret-i meremmetiçün bâ ma'rifet-i şer' beşyüz guruşa iştirâ itmişdin didiginde el-hâletu hâzihi müvekkilelerimiz mezbûreleri 'an inkâr bâ-tavassut-ı muslihîn herbirine ikişeryüz elli guruşdan yediyüz elli guruş üzere inşâ-ı 'akd sulh-i sahîh-i şer'î eylediklerinde ol dahî sulh-ı mezkûru kabul eyledikten sonra bedel-i sulh-i mezkûru merkûm el-Hac Reşid yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl bi'l-vekâle ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûrda müvekkilelerimiz mezbûrelerin da'vâ-yı mefkûresiyle alâka ve medhalleri kalmayub husûs-ı mezkûreye mute'allika 'amme-i da'vâdan mezbûr el-Hac Reşidin zimmetini müvekkilelerimiz mezbûreler ibrâ-i 'amm râfi'u'l-hisâm ile ibrâ ve iskât eylediler didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâhuve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. fi'l-yevmi'l-hâmis min

Muharremi'l-harâm li sene-i selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Semeru-zâde es-Seyyid Abdullâh efendi,
Merhûm Ömer efendi-zâde Mahmud efendi,
es-Seyyid Hacı İsmail,
Berber Mustafa beşe oğlu Emin, küpeliöğlü,
Bekir beşe,
Durmuş beğ şerbetçioğlü Süleyman beşe,
Ömer beşe Abdullâh beğ.

B. 18 S. 9

Medîne-i Antakiyye mahallâtından Câmi'-i kebîr mahallesi sâkinlerinden bâisü'l-kitâb Ebûbekir bin Molla Halîl nâm kimesne meclis-i şer'î şerif-i enverde vâlidem Fhatuma binti Şeyh Ebûbekir mahzarında da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb işbu vâlidem mezbûrenin vâlidesi Hûrî binti Mehmed nâm hatunun mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzilin bir tarafı mescid-i şerîf ve bir tarafı Hacı Şeref menzili ve bir tarafı Emir Ali menzili ve bir tarafı tarîk-ı 'ham ile mahdûd ve mümtâz menzilin derûnünde bir bâb kemerli tahtâni ve fevkânî mesken ve bir matbah ve bîr,i mâ ve kenîf ve havlu ve mu'ber-i kadîm-i menzilin nısf hissesini bi'râzî yüz guruşa huzur-i müsliminde bana bey'i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlîk ve teslim idüb ve semen-i mezkûr yüz guruşu bi't-Tamâm ahz ve kabz ve zimmetini ibrâ-yı 'âm ile ibrâ ve istifâ-yı hakk eyledi ve on senedir mutasarrıf üzere olduğum ecilden şimdi mezbûre vâlidem müdâhele idüb def'-i matlûbumdur dedikte gıbbe's-süâl ve'l-inkâr müdde'-i-yi mezkûrden dâvâ-yı mezkûresini mebeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'udulden Neccâr el-Hâc Molla Osmân ve Nergis oğlu İsmâil nâm kimesneler fi'l-hakîka mezbûre Hûrî binti Mehmed târih-i kitâbdan on sene mukaddem rızâsıyla hayâtta iken müdde'-i-yi mezbûr Ebûbekir'e nısf-ı menzili yüz guruşa semen-i misliyle bey' ve temlik ve teslim idüb ve zimmetini ibrâ-yı 'amme ile ibrâ ve iskât ve istifâ-yı hakk eyledi bu husûsu böylece şâhidiz ve şehhadet dahî ideriz deyü şehâdet-i şer'iyye

itmeleriyle ba'de'l-kabul mhucibiyle müdde-'i-yi mezkûrun ke'l-evvel mutasarrıf olduğu nisf menzilin tasarrufuna iin birle mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve tahrîr olundu Tahrîren fî ğurre-i Saferi'l-hayr fî seneti selâse ve 'işrîn e mieteyn ve elf

Şuhûdu'l-hâl

Hazret-i Habîb-i Necchar türbedârı Şeyh Molla Osmân Ahizhade,

seyyid Abdurrezâk Çelebi,

Seyyid Ahmed-i Neccâr,

Mehmed Ali Beşe

Demircioğlu

Hemşân zâde

Molla Abdi

Seyyid mehmed-i Neccâr

Molla Abdulfettâh Çelebi

ve Muhzırbaşı İsmâil.

B. 19 S. 10

Yigirmi üç senesi tahsildâriyye

Kudvetu'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denu'l-fazl-i ve'l-keîâm Antakiyye kadısı efendi -zîde fazluhu- tezkire-i dîvân vâsıl olacak ma'lûm ola ki işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesine mahsûb olmak üzere Haleb muhassılığı aklâmından Antakiyye ve Kuseyr ve şuşur kazâlarında vâki' kurâ ve mukata'ât ve maktû'âtın öteden berü tahsiline bir tahsildâr nasb ve ta'yîn olunageldiğinden işbu dârende-i tezkire-i dîvân kudvetu'l-emâsil ve'akrân Ali ağa -zîde kadruhu- Haleb hazînesinden ihrâc olunan ma'mûlun bih - nişânlü ve mühürlü defter mûcibince sene-i mezbûre mahsûben tahsildâr nasb ve ta'yîn olmağla husûs-ı mezbûre için tezkire-i dîvân tahrîr ve irsâl olmuşdır. inşaallâhu te'âlâ vusûlunde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere tahsildâr-ı mûmâ ileyhın yedine virilen defter hâvî olduğu üzere kurâ ve mukata'ât ve maktû'at-ı mîrilerinde sene-i mezkûre mahsûb olmak üzere yerlü yerinden cem' ve tahsil ve îsâl ve teslîm-i hazîne idüp kat'an bir ferde edâ-yı mîrîde mumâtele ve 'avk ve te'hîr itdirmeyüp mazmûn-ı tezkîre-i dîvânla 'âmil olasız fî ğurre-i Muharrem sene 1223

bi-medîne-i Haleb el-mahrûse

B. 20 S. 10

Cizye tezkiresi sûretidir

Kudvetu'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denu'l-fazl-i ve'l-keîâm Antakiyye kadısı efendi -zîde fazluhu- tezkire-i dîvân vâsıl olacak ma'lûm ola ki işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesine mahsûb ve muharremi ğurresinden cibâyetine şurû' olmak üzere berât-ı 'âl-i şân uhdesinde olan Haleb ve tevâbi'-i mahallerinin cizyesi aklâmından Antakiye ve tevâbi'i mahallerinde sâkin ve mütemekkin ve murûr ve 'ubûr eden ehl-i zimmet keferi ve yâhûd ve erâmine-i 'acem tâifelerinin şer'ân üzerlerine edâsı lâzım gelen cizye-i şer'iyyeleri cibâyetine sene-i mezkûr muharrem-i ğurresinden tevzî'ine mübâderet eylemek üzere yüzon varak a'lâ ve sekizyüz seksen evsat ve yüzon ednâ evrâkın esnâf-ı selâse i'tibâriyle cem'an binyüz evrâk ile bervech-i iltizâm işbu dârende-i tezkire-i dîvân kudveti'l-emâsil ve'-akrân Ali ağa -zîde kadruhu-ya deruhde ve tefvîz olunmağla işbu dîvân tezkiresi tahrîr ve irsâl olunmuşdır. İnşâallâhu te'âlâ vusûlunde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere cizyedâr-ı mûmâileyhin varub ğurre-i Muharremi'l-harâmda hâkimu's-şer' muvâcehesinde cizye-i mezkûr bohçasının mühürlerin fekk ve küşâd ve yedine verilen berât-ı âl-i şân şurûtu üzere cibâyet ve tahsîl ve şurûtu mezkûra kemâl-i ihtimâm ve i'tidâl üzere mürâ'hat olunub ve fekk olunan evrâkın mühürleri ma'rifet-i şer'le bir vikâyeye vaz' vetemhîr ve mu'tâd üzere i'lâm-ı şer'iyyesiyle tarafımıza irsâl ve mâl-ı mezkûrun cibâyeti husûsunda müsâ'ade olunub müceb-i tezkire-i dîvânıyla 'âmil olasız

fî ğurre-i Muharrem sene 1223

bi-medîne-i Haleb el-mahrûse

21/ a S. 10

Mâl-ı 'avârız ve bedel-i nüzûl-i Antakiyye ve tevâbi'ihâ Kuseyr ve Süveydiye ve cebel-i Akra' ve Altunözi 'an vâcib sene 1223 selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

nâhiye-i kuseyr

Hane: 78

nâhiye-i Altunözi

Hâne: 33.5

nâhiye-i cebel-i Akra'

Hâne: 37

nâhiye-i Suveyde

Hâne: 30

Rubl: I

Cem'an yekûn: 170

Maktû'â-i Antakiyye ve tevâbi'ihâ:

1709

321

Yalnız ikibin yetmiş guruş

2070

21/b S. 10

Vech-i meşrûh üzere

işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesine mahsûben tahsîl-i fermân buyurulan hânehâ-yı mezkûrların mâl-ı 'avârız ve bedel-i nüzülleri sûret-i defter asıl mevkûfât defterinden nakl olundu

fî ğurre-i Muharrem sene 1223

B. 22 S. 11

Nişân-ı şerîf-i 'âlî şân-ı sâmi mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı ğarrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmü oldır ki

Medîne-i Antakiyyede vâki' ashâb-ı hayrâtdan el-Haç Ebûbekir ağanın ihsâniyye ismi ile müsemmâ müceddeden binâ eylediği mescid-i şerîfin câmi' olmağla salâhiyyeti olduğundan minber vaz' ve ikâmet salât-ı cumuâyâ ve 'îdine izn-i hümâyûn erzânî ve ber-vechi hasbî hitâbeti dahî erbâb-ı istihkâkdan işbu nâfi'-i tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Osmhan halîfe ibn Hacı Mehmed -zîde salâhahu-ya tevchih ve yedine müceddeden berât-ı âlî şânım virilmek ricâsına Antakiyye nâibi mevlâsına Osman -zîde 'ilmuhu- 'arz eylediği pâye serîr-i a'lhaya telhîs olundukda sâdır olan hatt-ı hümâyun-ı şevketmakrûn mücebince tevcîh ve Andolu muhâsebesine kayd iderek i'tâ olunmuş fermânım olmağın hakkında mezîd-i 'inâyet-i padişâhânem zuhûra

getürüb bin ikiyüz yigirmi ikisenesi Receb-i şerîfin yedinci günü târihiyle müvarrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mûcibince bu berât-ı hümûyûnı virdim ve buyurdum ki mezbûr Osmân halife ibn Hacı Mehmed -zâde salâhuhu- varûb vech-i meşrûh üzere câmi'i şerîf-i mezkûrda hatîb olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra işbu berât-ı 'al-i şânıma muğâyir bir hitâbet-i umûruna dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i' timâd kılalar el-yevmu't-tâsi' 'aşere Zîlka'de li-seneti isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye mahrûse.

B. 23 S. 11

Medîne-i Antakiyye mahallâtından Sofular mahallesi mütemekkinlerinden karabet veled-i serkiz Güyük ve karındaşı Serkiz veled-i Serkiz Güyük meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Şeyh Mehmed bin Nâsır muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve bast-i 'ani'l-merâm iderler ki mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil mülklerimiz olub bir tarafı tatlıoğlu Şeyh Ali mîr menzili ve iki tarafı vakıf menzilleri ve bir tarafı tarîk-ı 'âmm ile mahdûd ve mümtâz olan menzilin dâhilinde üç tahtânî ve fevkânî mesken ve bir kemerli harâbe müşrif mesken ve sokak tarafında olan meskenin döşemesi altında bir zîr-i zemîn ve bir matbah ve havlu ve kenîf ve ma'ber kadîmhi ve şurût-ı müfsideden 'ârî tarafından îcâb ve kabûli hâvî hüsn-i rızâlarımız ile mezkûr menzili bey'-i bât-ı sahîh-i şer'iyle binyüz elli guruş semen mukâbelesinde bey' ve temlîk ve teslîm eyledik ve tesellüm ve temellük itmeğin ve semeni olan meblâğ-ı mezkûr bin yüz elli guruş tamâmen ve kâmilen merkûm şeyh mehmed yedinden ahz ve kabz ve istifâ-yı hakk eyledik fîmâ ba'd menzil-i mezkûrda bizlerin aslâ ve kat'â 'alâka ve medhallerimiz kalmadı merkûmun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır ki keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dediklerinde gubbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min şehri muharremi'l-harâm li seneti selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

şuhûdü'l-hâl.

Fazîletlu Osman efendi Şemseddîn zâde sâbıkan müftî

Şemseddîn zâde el-Hac Mhmûd efendi

. Hacı Şemseddîn efendi

Şemseddîn zâde

Müfthizâde Mehmed efendi

Şeyh Osmân türbedâr-ı hazret-i Habîbi'n-Neccâr

Kahveci Ahmed Nâbi' efendi

Mehmed Ali Nâbi' efendi

el-Hac Kâtib Mustafa efendi

ve muhızırbaşı İsmail.

B. 24 S. 11

Medîne-i Antakiyye mahallâtından Sofılar mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Mustafa bin el-Hac Receb nâm kimesne meclis-i şer'i lâzımı'teşrîfde bâisetü'l-kitâb zevce-i medhûlun bihâ Fâtımacân binti Mehmed ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb bey'-i âtî zikrin sudûruna değin yedimde mülkün olan menzilin iki tarafı Veys oğlu Hacı Ali menzili e bir tarafı gece kuşu kerîmesi Nâile hatun menzili ile mahdûd bir bâb menzilin derûnunda tahtânî ve fevkânî mesken ve bâb oturak-ı tahtân mesken ve bir kilar ve bir tahtânî ve fevkânî matbah ve havlı bi'r-i mâ' ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve ma'ber-i kadîmi hâvî menzilin nısf hissesini târih-i sahîfeden beş sene mukaddem işbu mezbure zevcemın yedinde mülki olan ma'lûm ve ma'rûf menzilin bey'ini vekili iken ben dahî menzil-i mezkûru beşyüz guruşa âhara bey' ve temlîk ve teslîm itmişdim el-hâletü hâzihi menzil-i mezkûrun semeni olan meblağ-ı mezkûr yedimde ve zimmetimde ibkâ üzere iken mâru'z-zikr benim işbu mülküm olan mahdûd menzilin nısf hissesi târih-i mezkûr vech-i muharrer zimmetimde olan meblağ-ı mezkûre takas olmak üzere bey' ve temlik ve menzilhâne-i mezbûr ba'de'l-kabul ve nısf-ı âheri dahî işbu târih-i vesîkadan bir sene mukaddem tarafeyn icâb ve kabûli ve şurût-ı müfside ve'l-muvaza'adan 'ârî sekizyüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm ol dahî temellük ve tesellûm ve kabûl eyledikten sonra nısf menzilin semeni olan sekizyüz guruş mezbûrenin yedinden bi't-temâm ve'kemâl ahz ve kabz ve istifâ-yı hakk eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûrde bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhik ve kâffe-i hukûk ve'l-murâfık olan menzilin küllisinde benim asla

'alâka ve medhalim kalmayub zevcem Fâtımacân hatunun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarf olub mutasarıf olsun dedikte husûs-ı mezbûreye müt'allika vesâir işbu mezbûrenin zimmet-i ibrâ-yı 'âm ile ve iskât eyledim ol dahî ber minvâl-ı muharrer ibrâ-yı mezkûrı kabûl itmegin mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i Ramazani'l-mübârek li seneti isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Fazîletli emîn-i fetvâ hhafız el-Hac Ahmed efendi

el-Hac İsmail efendi 'Antâbî

Vâiz oğlu el-Hâc Ali ağa

el-Hâc Feyzullâh Nâşir efendi

Türbedâr Şeyh Molla Osmân

Hamele oğlu Ahmed Ağa

Kilisli Seyyid Abdullah Efendi

Tahracı-zâde Hacı Mûsâ Efendi

Hâcî Dâvûd Efendi

Kasab oğlu Mustafa Beşe

es-Seyyid el-Hac Yûsuf Beşe

Meydân ağası Osmân Ağa

Muhzırbaşı İsmâil Ağa

B. 25/a S. 12

Nâhiye-i Kusayr tâbi'i medîne-i Atakiyye

Mukaberus

semen: 0.5

Seferiye

semen: 0.5

Mağdele

semen: 0.5

Dîr

semen: 1

Fenk

semen: 1.5

Sûrî

semen: 0.5

Keferabid semen: 0.5	Bitişin semen: 0.5	Cente semen: 0.5
Baksânos semen: 0.5	Marso semen:0.5	Kankine semen: 0.5
Kişkinid semen: 0.5	Klanos semen: 1	Ziyâret semen: 0.5
Filincar semen: 0.5 Yekün 13 semen	Henyo semen: 0.5	Mishano semen: 1
Nâhiye-i Altınöz Buhşîn semen: 0.5	Toprakhisâr semen: 0.5	Ermence semen: 0.5
Bedenbe semen: 0.5	Alakend semen: 0.5	Afsiye semen: 0.5
Büyükburc semen: 1	Karsu semen:1	Danışmendlü semen:1
Ferzele semen: 0.5	Yekün semen: 6	
Nâhiye-i Cebel-i Akra' tâbi-i medîne-i Antakiyye		
Çandır semen: 0.5	Tinzir semen: 0.5	Kirakos semen: 0.5
Tumame semen: 0.5	Eyerçi semen:0.5	Hansuma semen:0.5

Kırkbuçuk semen: 0.5	Kışlak semen: 0.5	Kesb semen: 0.5
Karşbol semen:0.5	Hisarcık semen: 0.5	Şeyhköy semen: 2
Bezge semen: 1.5	Deyr semen: 0.5	Kandon semen: 0.5
Karye semen: 0.5	Cüvadiye semen:0.5	
Yekün semen: 14.5		
Nâhiye-i Süveydiye tâbi' -i medîne-i Antakiye		
Tüleylü hübbales semen:1	Seldiren semen:1	Saylıca semen:0.5
Karakasiye semen: 1	Kilisecik semen: 1	Barbaron semen: 0.5
Minküllüye semen: 0.5	Akliye semen: 0.5	Hüseyinlü semen: 0.5
Makber semen: 0.5	Yağunoluk semen: 0.5	Cüdeyde semen: 0.5
Mısrıkiyye semen: 1	Muğîrun semen:1	Hacı Habibli semen: 1
Gebusiye semen: 1	Zeytûn ma'a mezâri'aha semen:6	
Yekün: semen: 52		

B. 25/b S. 12

Şerî'at şî'âr Antakiyye kadısı fazîletlü efendi ve sâbık ve lâhık me'zûn-ı bi'l-iftâ diyânetlü efendiler -zîde fazluhum- ve kudveti'l-emâcid ve'l-akrân voyvodası 'izzetlü Hacı Ebûbekir ağa -zîde kadruhu- ve kudvetu'l-emâsil serdâr-ı yeniçeriyân vesâir vucûh-ı belde ve zâbitân işerleri -zîdet mekâdiruhum- inhâ olunur ki işbu Muharremu'l-harâm evâsıtında kâtib-i dîvân-ı serdâr-ı 'âlî sa'âdetlü Mahmûd Feyzî efendi ile hâlen sadr-ı a'zam devletlü merhâmetlü veliyyun'n-ni'âm el-Hâc Yûsuf Ziyâ Paşa efendimiz hazretlerinin Cânib-i seniyyü'l-menâkıb-ı âsafhânelerinden şimdilik Halebu's-şehbâ kâim-makâmıığı uhdemize ihâle ve tefvîz ve ol bâbda sudûr eden evâmîr-i 'âliyyeden vucûh-ı kirâm hazerâtı müvêcehesinde feth ve kırâât ve hükûmet-i Haleb uhdemizde müstakarra olmağla bi-mennihi ve kerem-i sübhânehu 'avn ve 'inâyet-i hazret-i bârî ve yümn-i ikbâl-i cenâb-ı cihândâri ve sâye-i hazret-i penâhiyle vedi'a-yı hâlîki'l-berâya olan fukarâ ve raiyyet ve fettân-ı vilâyet tahiyye-i emn-i rahat sâl ehemm ve elzem ve bu vechile taraf-ı eşrefe zillullâhi velîni'metim olan efendim hazret-i sadâret-penâhî isticlâb-ı da'vet-i hayriyye vâcibe-i zimmet ve râtibe-i uhde-i ihtimâm ve dikkat olmağın sizler ki muhâtâbûn-ı mûmâileyhimsiz kazanızda kâin fukarâ ve zu'afâ ve fattân-ı berâyanın esbâb-ı refah ve rahatlarına ve eşkiyâ ve fesede ve fesedenin gereği gibi dikkat ve bu bâbda terk-i hâb ve rahat idüb fî mâ ba'd vukû' bulan lâzım-ı inhâya ber vech-i tahkîk 'arz ve ifâdeye mübâderet ve te'mîn-i ebnâ-yi sebîle dikkat ve hüsn-i hâl ve harekât-ı sarf-ı nusret eylemenizi hâvî ve i'lân ve tebşîrini mühtevî işbu buyruldımız tahrîr ve isdâr enderun ağalarımızdan Hacı Sâlih Ağa ile ba's ve tisyâr olunmuşdır İnşâallâhü te'âlâ vusûlünde vech-i meşrûh üzere ber müceb buyruldu 'amel ve hareket ve hilâfından be-ğâyet tevakkî ve mübâ'adet ve hazer ve mücânebet eyleyesiz deyu.

fî 13 Muharrem sene 1224

Hacı Ahmed sâbıkan vâli-i Cidde ve kâimmakâm-ı Haleb hâlen.

B. 26 s. 13

Binikiyüz yigirmiüç senesinin mâh-ı Saferu'l-hayrın yigirminci gününe gelinceye kadar Medîne-i Antakiyye kazasından matlûb olunan imdâd-ı hazeriyye ve elli nefer süvârî bedeliyesi ve ücret-i menzîl ve sâir mesârifât-ı zarûriyye ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle tevzî' ve salyâne olub yerlu yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mhure teslîm olunacak defterdir ki ber vech-i âtî zikr olunur ve's-selâm

Bedel-i süvârî	İmdâd-ı hazeriyyenin
Guruş: 6000	Guruş: 2231.25
Kıst-ı evveli	Hizmet-i mübâşiriye
Guruş: 150	Guruş: 300
Kışlak bahâ hizmeti	Kapıcıbaşıya tekyeli ağadan alınan
deyn	
Guruş: 30	Guruş: 1300
Menzilciye tekmîl ücreti	Menzilciye sene-i cedîdeden
virilen	G u r u ş : 1 5 0 0
şâ'ir bahâsı	Guruş: 120
Yeni han meremmetine	Mahkemeye kutnı bahâsı
Guruş: 85	Guruş: 15
Anbâr kirası	Kesr-i 'avânız-ı kurâ
Guruş: 50	Guruş: 65
Hisârcık karyesinden	hınta 1 sitil şâ'ir 2
Kapıcıbaşı tatârına	
Guruş: 100	Guruş: 50
Delibaş ve kapıcıbaşına verilen esbân	
500 300	
Guruş: 300	
Faziletlu Hâkim efendiye berâ-yı harc-ı	Mûmâileyh efendiye berâ-yı harc-ı
Guruş: 500	i'lâm

	Guruş: 150
Mûmâileyh Efendiye	diğer i'lâm-ı harc
Faziletlu Hâkim Efendiden alınan	Guruş: 50
karz-ı hasen	
	Guruş: 300
Kethüdâsına	Hüddâmiyye
Guruş: 60	Guruş: 30
Katibiyye ve kaydiyye	Muhzırbaşıya ve muhzırlara
Guruş: 80	Guruş: 50
Sa'âdetlü voyvoda ağaya berâ-yı	Kethüdâsına
tahsildâriye	Guruş: 50
Guruş: 500	
Hacı Molla Hüseyin efendiye	Ahî Seyyid Mehmed Çelebiye
Guruş: 50	Guruş: 50
Kavâsiyye	Sarrafiyye
Guruş: 15	Guruş: 50

Cem'an yekün: 20761. 25 yalnız yigirmibin yediyüz altmışbir guruş bir rub'dur.

B. 27 S. 13

Medîne-i Antakiye kazâsına tâbi Yakanos karyesi sâkinlerinden iken bundan mukaddem fevt olan Ali bin Abdullâh'ın sulb-i sağır oğulları Ömer ve Bekir ve Ahmed ağanın babaları müteveffâ-yı mezbûrdan bi-hasbi'l-irsi's-şer'î hisseliren isâbet ve intikâl eden mâl mevrûsları hile ve hirâset ve tasviye-i umûrlarına bir müstakîm vâsî lâzım ve mühem olduğu zeyl-i vesîkadan muharreru'l-esâmî müslimin huzur-u şer'e ihbâr ve inhâ etmeleriyle hakem-i mevki-i sadr-ı kitâb tuba leh hüsn-ı me'âb efendi hazretleri sağır mezbûrların vâlideleri işbu bâisu'l-kitâb tuba leh hüsn-ı me'âb efendi mezbûre Meryem binti Ahmed Gazal vâsi' nasb ve ta'yîn idüp ol dahî vasîyyet-i mezkûrı kabul ve merâsimini kemâyenbeğî edâya taahhüt eyledikten sonra i'âde-yi kelâm ider ki vasiyyesi olduğum sağır-i mezbûrlar nefâka ve kisve bahâya eşedd ile

muhtac olmağın taraf-ı şer'îden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve bahâ farz ve takdir olunmak niyâzımdır dedikte hâkim-i mûma ileyh efendi sağîr-i mezbûrlara beher gün yedişer pare ve her birine harc ve sarfa ve hîn-i zarûrede isti'âne idüp velediyu'z-zufr saîr-i mezbûrların mâlına rucû'a târih-i kitâbdan izn birle mâhüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî sehl-i Cemâziye'l-Âhir li seneti erba'a ve mieteyn ve elf .

Şuhûdu'l-hâl

Hasan bin Gazal

Hasan birâder-i Ali Berguş

Hasan Bedevî

Hasan Râ'î

Halîl Ahî Hamedî

Şeyh Musa

Muhzırbaşı İsmâil

B. 28 S. 14

Yigirmiüç senesinde gelen harîr mukâta'âsı emr-i şerîf sûretidir

Kıdvetu'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denu'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Antakiye kâdısı -zîde fazluhu- tevki-i ref'i humâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki silâhşörân-ı hâssamdan el-Hâc Ahmed -zîde mecduhu-nun bir kıt'a arz-ı hâli mefhûmundan zamân-ı zabtı Muharrem ğurresinden olan mîzân-ı harîr-i Antakiye mukâta'âsı ber-vechi mâlikâne ba-berât-ı âlî şân uhdesinde olub mîzân-ı harîr zamîmesinin ref'i târihinden berü hâsılât-ı mukata'âya dest-res olmadığına mebnî icâbeden mâl-ı mîriyesine kesr ve noksan tertîb edeceğinden başka kendüsüne dahî gadr olduğunu beyân birle zamîmesinin ref-'i târihinden sonra ve yigirmiüç senesi Muharreminde dahî zabt ile ashâb-ı harhirden bâ-fermân-ı âl-i şânım takdîr olduğu vechile icâb eden resm-i mîzân-ı harîri bâ-nizâm tarafından me'mûr adem-i mîzân-ı harîr-i Emînlik zabt ve rabtına kimesne tarafından müdahale ve ta'arruz olmamak bâbından emr-i şerîfim ısdârını istidâ-yı inâyet eylediğim ecilden kuyûda lede'l-mürâca'a fi'l-asl resm-i harîr onbeş pâre iken ikibin guruşa iblâğ ve tersâne-i âmirem ibrâ ve

kayd olunmuş olup ancak bu mâkûle muhaddesânın def-i irâde-i seniyyem muktezâsından olmak hasebiyle işbu muhaddes olan zamm olunan resmin def'i ile fî mâ ba'd resm-i şer'îsi olan onbeş pâreden zîyâde bir akçe resm alınmamak üzere tanzîm olunub tersâne-i âmirem ta'alluk kalmadığında resm-i mîzâniyesinin kemâ fi'l-evvle hamîdiyye vakfı ve ashâb-ı mukâtaâ taraflarından zabt iktizâ idüp ol vechile resm-i mezkûrun binikiyüz yigirmi iki senesi Cemâziye'l-evvelinin üçüncü gününden itibâr ile ref' ve ilgâ olduğunu müşîr i'lân zımnında evâmir-i şerîfe ve ilm-u haberleri verildiği baş muhâsebeden ve mîzân-ı harîr-i kazâ-yı Antakiye mukâta'âsının senevî mâ'lûmu'l-mikdâr mâlın hazîne-i âmirem edâ ve kalemiyesin virüp hesap görülmek üzere mukâta'â-i mezbûre ber-vechi mâlikâne mûmâ ileyhın uhdesinde olduğu ve mâlikâne virilen mukâta'ât-ı mîriye ashâbı tarafından senesi tasrihiyle virilen memhûr ve ma'mûlün bih temessük mûcibince iltizâm veyahut emânete deruhte eyledikleri mûtedil ve ri'âyet-perver kimesne bâ zabtu rabt ve vâki' olan rüsûmât kânûn-ı kadîm ve olageldiği üzere ahz ve kabz idüp ve rabtına ve üsûmâtın ahz ve kabzına taraf-ı âherden müdâhele ve ta'arruz olunmamak ve virilen evâmir-i şerîfem şurûtundan idüğü ve yigirmi üç senesine mahsûben mukâta'â-i mezbûr mâlikâne mutasarrıfı mûmâ ileyhın adem-i ma'rifetiyle zabt ve rabt ve ber-mûceb-i şurût rüsûmhâtı cem' ve tahsîl olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek iktizâ eylediği mâlikânem derkenâr olmağla imdi derkenârı mûcibince 'amel olunmak fermânım olmuştur buyurdım ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüp dahî mukâta'â-i mezbûr sene-i ma'lûmu'l-mikdâr mâl ile mûmâ ileyhın ber-vechi mâlikâne uhdesinde olduğu hazîne-i âmirem defterlerinde mukayyed olmağla mukâta'â-i mezbûru sene-i mezkûra mahsûben mutasarrıf-ı mûmâ ileyhın tarafından me'mûr ademisine zabt ve rabt ve ber-mûceb-i şurût hâsıl olan rüsûmâtın cem' ve tahsîl ittürüp hilâf-ı şurût muğayyir-i emr-i 'âlî-şânım zabt ve rabtına ve rüsûmâtın cem' ve tahsiline taraf-ı âherden müdâhele ve ta'arruz

ittirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız el-yevmu's-sâbi'u ve'l-'iştirîn Zilhicce sene-i isnâ ve 'iştirîn ve mieteyn ve elf Mahrûse-i Konstantiniyye

B. 29 S. 14

Bais-i tastîr-i hurûf budur ki Nezâret-i 'âliye-i hazret-i şeyhu'l-islâm ve âşûde olan evkâfdan sadr-ı esbâk merhûm Sinân Paşa evkâf-ı mülhakâtından Antakiyede vâki' cündî hamâmû dimekle ma'rûf hamâm harabe müşrif ve lâzımu't-ta'mîr olduğu lede'l-inhâ musta'ciri hâlen Antakiyyede me'zûn-i bi'l-iftâ es-seyyid muhâmû Ahmed Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ber-müceb-i emr-i 'âlî hemâm-ı mezkûrun ta'mîr ve termîm ve ba'de't-tekmîl kıbel-i şer'den ve keşf ve muâyene harc ve sarf olunan mebâlîğ kayd-ı ma'rûf olduğunu mevsûku'l-kilem kimesneler 'alâ tarîki's-şehâde ihbâr eyledikleri ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur hurrîre fî Muharremi'l-harâm li seneti selâse ve 'iştirîn ve mieteyn ve elf

Kireç kantar-ı Rûmî

360 kıyye: 1.5

Guruş: 540

Hamam gölü 'ameline

Guruş: 11

Para: 15

Mermer

Guruş: 200

Ahşâb

guruş: 60.5

para: 3

Taş

Guruş: 100

Mih

Guruş: 51

Para: 10

Kazgan ta'mîr ve bakır

Guruş: 530

Temur kened kebîr ekser

Guruş: 34

Para: 5

Suva için tiftik kantar-ı Rûmî
Guruş: 598
Para: 10

Billur cam
Guruş: 60.5
Para: 10

Depo camı
Guruş: 105.5

Kırmızı toprak nakliye
Guruş: 45
Para: 10

Beyaz toprak nakliye
Guruş: 10
Para: 10

Alçı nakline
Guruş: 22.5
Para: 5

Kapusuna kened
Guruş: 12
Para: 9

Körük
Guruş: 3.5
Para: 10

Temur halkalar
Guruş: 6
Para: 10

Boya bahâ
Guruş: 33
Para: 1

Boya için hal
Guruş: 7
Para: 4

Ocak için tuz
Guruş: 7.5
Para: 15

Künk için revgânî zeyt
Guruş: 46.5

Penbe
Guruş: 2.5
Para: 5

Zenbil
Guruş: 5.5

Tuğla kiremit
Guruş: 8
Para: 10

Çerçi...	Pencerelere meşin
Guruş: 5	Guruş: 2
Ücret-i 'amele	Dülger ustasına
Guruş: 1402	Guruş: 59.6
Para: 1	para: 6

cem'an yekûn dörtbindokuzyüz sekseniki guruş on paradır.

Harrerehu ed-defter bi-ma'rifeti remakahi'l-fakîr Ali İlmî el-Kâdî medîne-i Antakiye.

B. 30 S. 15

Hakemtu lisihhati hâze'l-vakfi ve lüzûmihi ma'a şurûtihi ve kuyûdihi harrerehu el-Fakîr Ali 'ilmî el-Kâdî medîne-i Antakiyye 'afâ 'anhu. el-hamdulillâhillezi ce'ale'l-hayrât ve's-selâtu ve's-selâmu 'alâ seyyidinâ Muhammed Afdalu'l-mahlûkat ve 'alâ âlihi ve ashâbihi il-fâizîn bi cümle se'âdât bi-ehlihe'l-arzûn ve's-semâvât ve ba'du işbu kitâb-ı sahih-i şer'i ve sarîh-i mer'îni inşâ ve tahrîrine bâis olan sâhibu'l-hayrât ve'lhasenât medîne-i Antakiyyede Hz. Habîbi'n-Neccâr mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Ahmed Ağa ibn el-Hâc İbrâhim ağa meclis-i şer-'i şerîf-i enverde vakf-ı âti-i zikr li eclit-tescîl ve itmâm-ı emr-i tahmîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği türbedâr şeyh Osman mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'i ve i'tirâf-ı mer'î idüb medîne-i mezbûrda dabbâğhâne furun arasında üç bab debbâğ dükkânı üç tarafı tarîk-i sâlik ve bir tarafı fahru'l-ulemâ fazîletlü müftî ve evlâd-ı zukûr ve inâs 'ala's-seviye tevliyyete mütesarrife olan evlâddan ekber ve erşedi mütevellî ve mütesarrîf olalar içlerinden biri vefât ittikde tevliyyet hissesini evlâdına virile ve ma'azallâhu te'alâ inkitâ'ı evlâd oldukda ğalle-i vakf-ı mezkûr rucû olana ve ne'ûzu billah min ğadabi'l-Kahhâr nesilleri münkarız oldukda kızım Emine hatun dahî bu vech-i bâlâ şarta ta'yîn olduğu üzere mutasarrife ve mütevellî olup ve ma'azallâhu te'alâ anın nesli dahi münkarız olduğu halde hazreti Habîbi'n-Neccâr 'aleyhi'r-rahmeti'l-Ğaffar hazretlerinin

makâm-ı 'âlîlerinde lâzun olan masârifâtın masrafla rü'yet ittikten sonra ğalle-i vakıftan fazla her ne ki kalur ise makâm-ı şerîf hizmetinde olan hademeye virilüb rûhum için üç ihlâs-ı şerîf ve Fâtiha-i şerîf tilâvvet olunub sevâbın edâ ideler deyü emlak-ı mezbûreden bağ ve bağçe ve dükkân emlaklerimi hasbeten li'l-lâhi'l-meliki'l-ahad ve taleben limarzâtillâhi'r-rabbi's-samed vakfı sâhibi müeyyed ve bahs-ı sarîh-i muhalled ile vakf ve habs ve lazım oldu "femenbeddelehu ba'de mâ semi'ahu feinnemâ ismuhu 'ale'l-lezhine yübeddilûnehu innellâhe semî'un 'alîm ve ecru'l-vakfi 'ala'llâhi'l-kerîm" fi'l-yevmi isnâ ve 'işrîn min şehri Saferi'l-hayr liseneti's-selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

Nakîbu'l-eşraf Kâimu'l-makâmı şerâfetlu el-Hâc 'Abdunnâfi' Efendi,

Kazazâde 'Abdulkerîm Efendi,

Seyyid Mehmed Efendi bin İbrâhim,

Kazâzâde Mehmed Efendi,

Ebe Zâde Mehmed Efendi,

Şeyh Kuseyyi-zâde 'Abdi Ağa,

Çalıkoğlu Ömer Ağa,

Bakkal el-Hâc Hüseyin,

Nalbendoğlu seyyid Mustafa Beşe,

Haliloğlu Ömer Ağa,

Çölarabı el-Hâc Ahmed Ağa,

Kâtibu'l-hurûf el-Hâc Mustafa Efendi,

Sermuhzır İsmâil.

B. 31 S. 16.

Hakemtu li-sıhhati haze'l-vakfi ve lüzûmihi ma'a şurûtihi ve kuyûdihi harrerehu el-Fakîr Ali 'ilmi el-kâdî medîne-i Antakiye 'afâ 'nhu.

Elhamdulillâhillezî ce'ale'l-hayrât vâzi'aten ilâ neyli'd-derecât ve's-slâtü ve's-selâmu el-îmânu'l-ekmelâni 'alâ seyyidinâ Muhammedin ve 'alâ âlihi ve ashâbihi ecma'în ve ba'du işbu kitâb-ı sahîh-i şer'î ve sarîh-î merînin inşâ ve tahrîrine bâ'is olan sâhibtü'l-hâyrât medîne-i Antakiye mahallâtundan Hümmâre mahallesi sâkinelerinden Zeyneb binti küpeli Mustafa nâm hâtun

tarafından husûs-i âti'l-beyâna vekil-i müsecceli hazret-i Habîbi'n-Neccâr türbedârı şeyh Osman nâm kimesne bi'l-vekâle bu dünyâyı dün ve ferş-i kalemûn dâr-ı bîvâr ve câ-yı bî-karâr idüğüne 'âlime olduğu "ve mâ tukaddimû li-enfusikum min hayrin tecidûhu 'indellâhi" nazm-ı şerîfin mazmûn-ı münifine câzime olmağla nezd ve ricâsiyle ber-vechi âtî hayrâta sa'î vâkıfa olduğu hâlde meclis-i şer-'i hatîr ve mahfel dînî münifde ber-vechi âtî li-eclî't-tescîl ve teslîm ve mütevellî nasb ve ta'yîn eylediğim bâisu'l-kitâb Ebe-zâde Mehmed bin Bekir efendi mahzarında tav'an ve rağbeten ikrâr-ı sahîh ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î idüp atyeb emvâlinden silk-i mülk-i sarîhimde mülküm olan mahalle-i mersûmede kâin bir taraf-ı devrân Ahmed Ağa menzili ve bir tarafı Tilkioğlu el-Hâc Ahmed menzili ve bir tarafı Kehlî menzili ile mahdûd ve mümtâz olan bir bâb menzilde fevkânî ve tahtânî bir 'aded mesken ve üç 'aded tahtânî diğerk mesken ve bir matbah ve bir îmâ ve kenîf ve havlu ve eşcâr-ı müsmire ve ma'ber-i kadîmi hâvî menzilin nısf hissemi hasbeten lillâhi'l-meliki'l-ahad ve taleben li marzâtillâhi'r-rabbi's-samed vakf-ı sahîh-i müeyyed ve habs-i sarîh muhalled ile vakf ve habs idüp şöyle şart eyledim ki menzil-i mezkûrun nısfı icâre-i vâhide misli ile âhere icâr olunan hâsıl-ı gallesinden nısf menzilin ta'mîre muhtâc olundıkça ta'mir olup bâkî her ne ki fazla kalır ise Hazret-i Habîbi'n-Neccâr makamında lâzım olan ta'mîrine sarf oluna ve ben libâs-ı hayâtî oldukça mütevellîye ve mutasarrıfa olan ve ba'de'l-vefât kızkarındaşım kızının oğlunun oğlu Mehmed bin el-Hâc Ahmed vakf-ı mezkûreye mütevellî olup evlâd-ı evlâdına batnen ba'du batn neslen be'du nesl mütevellî ve mütesarrıf olalar ve ma'azallâhu te'âlâ nesl münkarız olur ise Hazret-i Habîbi'n-Neccâr makam-ı âliyede türbedâr olanlar mütevellî ve mütesarrıf ola deyü ta'yîn-i şurût ve tebyîn-i kuyûd idüb nısf-ı menzili mezkûr fariğân 'ani's-şevâğıl mütevellî-i merkûma teslîm eyledim ol dahî vakfiyet üzere kabz ve evkâf-ı sâire mütevellîleri gibi tasarruf eyledi dedikde gibbet tasdîki's-şer'î vakf-ı arifân kelâmları semt-i âhere sârıf olub lâkin vakf-ı 'akarât eimme-i kibâr Hz. Ebû Hanîfe Nu'mân bin Sâbit el-Kûfî -rahimehullâh- hazretlerinin 'indinde sahîh olub lâkin lâzım olmağla vakf-ı mezbûrden rucû' eyledim yine bana teslîm eylesün deyü istirdâd idecek mütevellî-yi merkûm cevâbında eğer çi imâm-ı celîli'l-kadr 'indinde vakf-ı 'akar gayr-ı kâdir lâkin imâmeyn -rahimehumullâh- hazretlerinin katlarında sıhhatte lüzûm-i lâzımdır deyü reddet imtinâ' edüp hakkımı mevki-i sadr-ı

kiṭâb tûbâ leh efendi huzûrunda mürâfa'a oldukda onlar dahî kavli men yerah sıhhat ve lüzûmunda olan hilâf-ı 'âlem olup mubattal-ı hayr olmadan hazer birle hâkim-i sâlih-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î etmeği vakf-ı mezbûr 'alâ cem'i'l-mezâhib sahîh ve lâzım oldı "femen beddelehu ba'de mâ semi'ahu fe innemâ ismuhu 'ale'l-lezîne yübeddilûne inellâhe semî'un 'alîm" ve ecru'l-vakf min Muharremi'l-harâm li seneti selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

şühûdu'l-hâl

'ulemâi'l-kirâmdan el-Hâc Yahya Efendi,

Berberzâde el-Hâc Osman Efendi,

Halîfe-zâde es-Seyyid Mehmed efendi karındaşı Seyyid Mehmed,

Hâfız-zâde mehmed Efendi,

Molla İsmâîl,

Molla İbrahim 'an karye-i Şeyh köy,

Nakîbu'l-Eşrâf kâim-makâmı el-Hâc Abdunnâfi' Efendi,

mahdûm-ı mükerremleri el-Hâc Yûsuf Efendi,

Kâtib-i hurûf el-Hâc Mustafa Efendi ve ser-muhzır İsmail Ağa ve gayruhum.

B. 32 S. 16

'An asl 'Ayıntâbî olub medîne-i Antakiyede bezhânında müsâfereten sâkin iken fevt olan es-Seyyid Ahmed bin el-Hâc Halîl Ağanın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûresi olmayıb terekesi cânib-i beytu'l-mâle 'âid ve râci' olmağın ma'rifet-i şer'le ve ma'rifet-i beyti'l-mâl ma'rifetiyle tahrîr ve sûk-ı sülânide fûruht olunan defteridir ki ber vech-i âtî zıkr olunur fi'l-yevmi's-sâlis 'aşere min şehri Şa'bâni'l-muazzam li-seneti selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Alaca entârî ve içlik

7 guruş 7 para

Seccâde ve cübbe ve kürk ve maşlah

14 guruş 5 para

En'âm-ı şerîf

3 guruş 5 para

Şâl cübbe ve biniş

9 guruş 3 para

Köhne bez entari ve gömlek
10 guruş 3 para

Kemer gayret kuşağı
3 guruş

Köhne yemeni, fes, külah havli
2 guruş 7 para

Yeşil sarık: 2 ve kavuk: 1
4 guruş 1 para

Harc ve nukûd kisesi
8 guruş 2 para

Cedîd-i papuç ve mest ve
27 2
bohça 7 guruş 25 para
2

Nukûd
20 para

Nukûd
18 guruş

Saat
32

Yekün: 119

Techîz ve tekfîn 17

Dellâliye 2

Resm-i kısmet ma'a beyti'l-mâl 10
yekün: 32

Sahîhu'l-bâkî 85 guruş

Yalnız seksen beş guruşdır.

B. 33 S. 17

Hakemtu li-sıhhati haze'l-vakfi ve lüzûmihi ma'a şurûtihi ve kuyûdihi
harrerehu el-Fakîr Ali 'ilmi el-Kâdî medîne-i Antakiye ğufire leh.

Elhamdulillâhillezî ce'ale'l-hayrât vâzi'aten ilâ neyli'd-derecât ve's-
salâtü ve's-selâmu el-eymâni'l-ekmelâni 'alâ seyyidinâ Muhammedin efzali'l-
mahlûkât ve 'alâ âlihi ve ashâbihi el-fâizîn bi'ecmeli's-se'âdât bi-ehlihe'l-
arzûn ve's-semâvât ve ba'du işbu kitâb-ı sahîh-i şer'î ve sarîh-î merînin inşâ

ve tahrîrine bâ'is olan sâhibü'l-hâyrât ve râğibu'l-hasenât medîne-i Antakiyede Habîbi'n-Neccâr mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Ahmed Ağa el-Hâc İbrahim Ağa bu dünyâyı dün ve ferş-i kalemûn dâr-ı bevâr ve hâl-ı bî karar olub ni'met-i nakmet ve izzeti zillet idüğüne 'âlim olub "vemâ tukaddimû lienfusikûm min hayrin tecidûhu 'indellâh" nazm-ı şerîfin mazmûn-ı munîfine "ed-dünyâ mezra'atu'l-âhire" hadîs-i şerîfin talthif-i redîfine câzim olmağla nezd ve ricâsiya ber-vech-i âtî müberrâte sâ'î ve nâfiz olduğu hâlde meclis-i şerîfi hâtir ve mahfel-i dîn-i münifte ber-vech-i âtî liecli't-teslîm mütevellî nasb ve ta'yîn ittiği bâ'isu'l-kitâb Ebe-zâde Mehmed efendi ibn Ebû Bekir efendi mahzarında tav'an ve rağbeten ikrâr-ı sâkin ve i'tirâf-ı merî idüp silki mülki sarîhimde münselik olan dabbâğhânedede vâki' beyne'l-âhâlî ve'l-cîrân bir bâb debbâğ dükkânı yedi 'aded hak ile ve yine ma'lûmu'l-hudûd meydanda vâki' kasab dükkânı ve kurbunde manav dükkânı ve yine meydanda kâin Çalıkoğlu Ömer Ağanın sâkin olduğu bakkal dükkânı ve yine Hazreti Habîbi'n-Neccâr mahallesinde vâkî bir tarafı Abdulkerîm menzili ve bir tarafı kel Ömer menzili ve bir tarafı Aişe hatûn menzili ve bir tarafı tarîk-i sâlik ile mahdûd ve mümtâz sâkin olduğum menzilin dâhilinde üç bâb tahtânî mesken ve beş bâb tahtânî mesken ve bi'r-i mâ ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve ma'ber-i kadîmî hâvî ve yine menzil-i mezkûr kurbunde bir bâb koltuk firununum nisf hissesi ve nisf-ı âheri vakf-ı ma'lûme ve yine harab arasında Hacı Musa bahçesi ve üç tarafı tarîk-i sâlik ile mahdûd bir kıt'a incir bahçesi ve yine harab arasında bir taraf-ı sâlik ve bir tarafı kâküloğlu bahçesi ve bir tarafı Mahmûd bahçesi ile mümtâz bir kıt'a incir bahçesi ve yine Medîne-i mezbûreye tâbi' mezra'a-i hâlisiye tarafında vâki' iki tarafı vâdi ve bir tarafı cebel ve bir tarafı pınar ile mahdûd olan Sâlih oğlundan iştirâ olunan ikiyüz beş 'aded zeytûn eşcârının on semeni benim mülküm olub ve iki semeni Ömer'in zevcesinin olub bir tarafı vâdi ve üç tarafı ve yine karye-i kefer 'abel tarafında vâki' dörtyüz 'aded zeytûn eşcârının nisfı benim mülküm olub ve nisf-ı âheri Selli Mustafa ile 'ale'l-iştirâk ve yine karye-i mezbûrda vâki' bir tarafı tarîk-i sâlik ve bir tarafı Hasırcı zeytûni ve bir tarafı Hazret-i Habîbi'n-Neccâr'ın vakfı zeytûni ve bir tarafı cebel ile mümtâz kırkaltı aded zeytûn eşcârı ve yine karye-i deyr toprağında vâki' harman kurbunde ve taraf-ı tarîk-i sâik ve bir tarafı mi'mâri-zâde bahçesiyle mahdûd ve bir kıt'a bağ mülküm ve yine karye-i deyr toprağında Kişkinid yolunda

bir tarafı tarîk-i sâlik ve bir tarafı depe ve bir tarafı Akıllı oğlı tarlası ve bir tarafı Tüfekçibaşı Mehmed Ağa bağı ile mahdûd bir kıt'a kürümî mülk bi'l-cümleti'l-mezkûr emlâkimi hasbeten lillâhi'l-meliki'l-ahad ve taleben li marzati'r-rabbi's-samed vakfı-ı sahîhi müeyyed ve habs-ı sarîh-i mühalled ile vakf ve habs idüb şöyle şart eyledim ki mezkûr emlâki gallesinden emlâkin ta'mîr ve termîmine muhtaç olanlara sarf ve harc oluna ve ben libâs-ı hayâtı ilbâs eyledikçe müteveli ve mutasarrıf olam ve irtihâl-i bekâya eylediğimde zevcem Zeyneb binti Ömer nâm hatun müteveliye ve mütesarrıfa ola ve galle-i mezbûrdan şühûr-ı selâse Receb ve Şa'bân ve Ramazân-ı şerîflerde altmış guruş sarf edüb üç defa pirinç pilavı ma'a zerde tabh idüb fukâraya it'âm-ı ta'âm ideler ve yigirmi guruş eyyâm-ı mübârekde üç hatm-ı şerîf tilâvet için vireler ve 'îd-i adhiye ve 'îdi'l-iftârda yigirmi guruşa birer kurban alub ba'de'z-zibh fukaraya tasadduk edüp sevaplarını rûhum için ihdha oluna ve zevcem mezbûre fevt oldukda kızım Emîne hatûn müteveliye vakf-ı mezkûre mutasarrıfa ola evlâdı evlâdına ve evlâdı evlâdı zükur ve inâs 'ale's-seviyye mutasarrıf olub ekber ve erşedi vakf-ı mezkûreye evlâd müteveli ve mutasarrıf ola ve içlerinde biri vefat ittikte galle-i vakf hissesini evlâdına virile ve ma'azallâhu te'âlâ inkitâ-i evlâd oldukta galle-i vakf-ı mersûm vakf-ı şerîfe rucû' oluna ve ne'ûzu billâh min ğadabi'l-Kahhâr nesilleri münkariz oldukta Hz. Habîbi'n-Neccâr aleyhi'r-rahmet-i Ğaffâr hazretlerinin makam-ı şerîfi 'âlîde hizmetde olanlar türbedâr olub müteveli olub galle-i vakfdan her ne ki kalur ise makâm-ı şerîfde lâzım olan ta'mîrâtı ideler ve makâm-ı 'âlîde hizmetde olanlara galle-i vakfın fazlasını beyinlerinde iktisâm eyleyeler rûhum için bir fâtiha-i şerîf tilâvet idüp sevâplarını ihdâlar deyü ta'yîn-i şurût ve tebyîn-i kuyûd edüp fâriğan 'ani's-sevâğıl müteveli-i merkûma teslîm eyledim ol dahî evkâf-ı sâire mütevellîleri tasarruf eyledi lâkin vakf-ı 'akârât eimme-i kibâr Hz. Ebû Hanîfe Nu'mân b. Sâbiti'l-Kûfî rahmetullâh hazretlerinin 'indinde sahîh olup lâkin lâzım olmağla vakf-ı mezbûrdan istirdâd ve rucû' iderim ve bana teslîm eylesün dedikte müteveli-i merkûm cevâbında eğerçi imâm-ı celîli'l-kadr 'indinde vakf gayr-ı kâdir lâkin imâmeyn-i humâmeyn -rahimehumallâl-hazretlerinin katlarında sıhhat ve lüzum ""alâ men sıhhat ve yerahu sıhhat ve lüzum lâzımdır deyü reddet imtinâ' idüp hâkim-i mevki-i sadr-ı kitâb tûbâ leh ve hüsn-i meâb efendi hazretleri huzurunda murafa'a oldukda anlar dahî ""alâ men yereh sıhhat ve lüzûmunda olan hilâf-ı 'âlem olup mubattel hayr

olmadan hazer birle hükmî sahîh-i şer'î ve kaza-i sarîh-i mer'î etmegün vakf-ı mezbûr 'alâ cemî'i'l-mezâhib-i sahîh ve lâzım oldu "femen beddelehu ba'de mâ semî'ahu fe innemâ ismuhu 'allezine yubeddilûnehu innellâhe semî'un 'alîm ve ecirî'l-vakfî 'alallâhî'l-kerîm fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min Saferî'l-hayr li seneti selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

şuhûdü'l-hâl

Nâkibu'l-eşrâf kâim makâmı şerâfetlü el-Hâc Abdunnâfi' Efendi,

Kazzâz-zâde Abdulkerîm Efendi,

Seyyid Mehmed bin İbrahim Kazzâz-zâde Mehmed Efendi,

Şeyh Kusayir-zâde 'Abdi Ağa,

Çalıkoğlu Ömer Ağa,

Bakkal el-Hâc Hüsayen,

Nalband Seyyid Mustafa Beşe,

Halil oğlu Ömer Ağa,

Çöl Arabî el-Hâc Ahmed Ağa,

Kâtib el-Hac Mustafa Efendi,

Kâtib Ali egendi min Ayintâb,

Ser-muhzır İsmail ve gayruhum.

B. 34 S. 18

Serdâr bayrağı küşâd olmasına Edirne sahrâsından gelen emr-i şerîf sûretidir

Akdâmu kudâtü'l-müslimîn evlâu vülâti'l-muvahhidîn ma'denu'l-fazl ve'l-yakîn râfiu i'lâmi'ş-şerî'at ve'd-dîn vârisu 'ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtassu bi-mezîdi 'inâyeti meliki'l-mu'în Anadolunun orta kolunun yemîn ve yesâriyle nihâyetine varınca vâki' mevâlî-i 'izâm -zîde fezâiluhum- ve mefâhiru'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinu'l-fazâil ve'l-keâm kudât ve nüvvâb -zîde fazluhum- ve kudveti'l-emâcid ve'l-a'yân husûsî âti'l-beyân bu def'a ocağ-ı âmirede mübâşir ta'yîn kılınan ser-turna-yı Ömer -zîde mecduhu, ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve serdârân ve ihtiyârân ve 'atîk ağavât ve 'âlemdârân -zîde kadruhum- tevkî'i refî'i hümayun vâsıl olacak ma'lûm ola ki cümleye ma'lûm olduğu üzere geçen sene devlet-i 'âliyye ve Rusya devleti su-i kastleriyle fesh-i sulh idüp livâ-yı hazret-i risâlet-penâhî sayesiyle ordu-yı hümayûnum silistrede guzzât-ı muvahhidîn muhârebe

üzerinde iken cülûs-ı hümâyûn-ı meymeret- makrûnum vâki' olmağla beyne'd-devleteyn mukadâddeme-i sulh salâh olmak üzere her ne kadar dokuz mâh müddet ta'yîniyle mütâreke 'akd olunmuş ise de şurût-ı musâlaha iltifât pezîr olmayub mu'ayyen olan müddet-i mütâreke dahî günden güne güzâr etmekte olduğuna nazaran taraf-ı devlet-i 'âliyye müddet-i merâsim-i hizâm ve ihtiyâta ri'âyet olunarak kıla' ve mahâll-i mukteziye bi'l-cümle cezâir ve sevâhil-i lâzimeye istihkâm ve takviyet ve iktizâ ider ise mevsimi geçmeksizin o da üzerine sel-i suyûk-ı savlet zımnında tedârikât-ı kaviiyyeye teşebbüs ve ibtidâr ya'ni düşmenin hâl ve mu'amelesine göre devlet-i 'aliyyemi mütâreke tekmîline kadar iştigal iderek ma'azallâhu te'âlâ mahbûl olduğunda kadîmesini bu defa icrâ-yı dîn ve devleti 'âliyyeme sü-i kasdı ibkâ etmek dâ'iyeye-i fâsidesinde olur ise gâfil avlanmamak için devlet-i 'âliyyemin dahî ihtiyâten 'asâkir-i vefire ve tertibât-ı harbiyesi hâzır ve âmâde bulunmak farâiz-i hâliyeden olmağla Rûm ili ve Anadolu kıt'alarında meşâhir-i memleket ve ashâb-ı nüfûz ve miknetten ifühârul-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı mu'allam kapıcı başlarından Bozok sancağı mutasarrıfı Cebbâr-zâde Mîr Süleyman ve Kara Osaman-zâde ve Sirozlu İsmail beğ -dâme mecduhum- ile kudveti'l-emâcid ve'l-a'yân Nasûh-zâde Nasûh -zâde mecduhu- vesâir bi'l-cümle kazalar a'yânları ve hânedânları bizzât kendileri gelmek şartıyla ordu-yı hümâyûnuma Edirne sahrâsında mevcûd ve isbât-ı vücûd eylemeleri için cânib-i devlet-i 'âliyyemden taraf taraf evâmîr-i şerîfem tahrîr ve mübâşirler ile neşîr ve müşîr kılınmış olduğuna binâen dergâh-ı mu'allam yeniçerileri devlet-i 'âliyyemin kadimi ve 'asâkirlerinden olduğu zâhir ve nûmâyân olmağla Anadolunun orta kolunun yemin ve yesârıyla nihâyetine varınca vâki' kazalarınızda serdâr bayrakları küşâde ve elli nefer güzîde ve tuvânâ ve tâmü'l-eslihâ yeniçeri dilâverlerinden tertîb ve bin-nefs serdârları olan ma'iyyetiyle nevrûz-ı sultânide Edirne sahrâsında mevcûd bulunmaları ve bundan başka 'atîk ağavât ve âlemdârân dahî gerü kalmayarak sahrâ-yı mezkûrda isbât-ı vücûd eylemeleri husûsuna irâde-yi 'âliyem ta'alluk itmekten nâşî sizki mevlânâ ve a'yân ve sâir mûmâileyhsiz minvâl-ı muharrer üzere taht-ı hükûmetinizde olan kazâhâ-i mezbûrede kâin serdâr bayrakları mübâşir-i mûmâ ileyhimsin ma'rifetle küşâd ve ellişer nefer-güzide tuvânâ tâmü'l-esliha yeniçeri dilâverlerinden tertîb ve tekmîl olunduktan sonra

kazâhâ-i mezbûrda mevcûd 'atîk ağavât ve 'alemdârân dahî cümlesi ihrâc ve nevrûz-i sultâniyede Edirne sahrâsında isbât-ı vucûd eylemek üzere şevk ve tisyâra bi'l-ittihâd ikdâm ve müsâra'ât eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen ve te'kîden ve ihtimâmen meştâ-yı ordu-yı hümâyûnumdan mahsûs işbu emr-i şerîfim isdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur bu husûs-ı husûsât-ı sâireye bir vechile mukayges olmayub be-gâyet ehemmi ve ikdâm umûr-ı dîniyyeden olub bu bâbda zerre numâ kusûr ve rehâvet bir vechile câiz olmayub müslümânım ve hadem-i devlet-i 'aliyyedenim diyenlere gezdurûb oturacak mevsimler olmayub hemân düşmen-i dîn hezâlâ takarrübünden ahz âsâr ve intikâm olacak vakitler olmağla ma'azâllâhu te'âlâ işbu musâlahâ-ı hayriyye hitâm-pezîr olmûb i'âde-i harbiyye lâzım gelür ise bu sene-i mübârekenin seferi sene-i sâireye ber-vechile kiyâs kabul etmeyeceğine binâen bu uğrunda küçük ve büyük bay ve gedâ bi'l-ittifâk cân ve bâş ile dîn ve devlet-i 'aliyyeme hizmet ve farîzâ-i cihâdî icrâyâ sıdk ve kudret-i vâcibeden olmağla devr-i sâbıkda olduğu gibi ilticâ ve hatır ve gönüle ri'âyet ve ricâ ve şefâ'at kabulleri mestûr olub ma'mûriyetinden biri vakt ve zamaniyle me'mûr olduğu mahall-i mezbûrede isbât-ı vucûd etmek ve gurur ve 'illet ile 'özüne musâ'ade tahsîl dâiyyesine düşmek ihtimâli olur ise ceddîm pâk rûhu için o makûle mütâla'aya zâhil olanların hakkında icrâları siyâsetten gayr-i mu'âmele olmayacağından başka ümmet-i Muhammed'den olanlar bu dîn ğavğasında müşterek olunduğundan âhirette dahî felâh ve necât bulmayacakları ve dîn devlet-i 'âliyem uğrunda hizmet ve sadâkat ve istikâmet edenler dâreynde ve nice nice mükâfât ve sa'âdete nâil olacakları bi'l-iştibâh idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve infâz-ı emr ve irâde-i pâdişâhânem bi'ittifâk ikdâm ikdâm ve hareket ve siz ki serdârân-ı mûmâ ileyhimsiz müceb-i emr-i 'âlî şânım üzere 'amel ve hareket ve bi'l-cümle serdâr bayrakları küşâde ve ellîşer nefer -güzede ve tâmü'l-esliha yeniçeri dilâverlerinden tertîb ve bi'l-istishâb harek ve nevrûz-ı sultâniyede Edirne sahrâsında isbât-ı vucûd ve müsâra'at ve siz ki 'atîk ağavât ve 'alemdârân-ı mûmâ ileyhimsiz siz dahî hareket ve vakt-i mevsimiyle burada sahrâ-yi merkûmede isbât-ı vucûd eylemeniz husûsuna dâimen ve dermiyân ve gayret ve hilâf-ı fermâna ve muğayyir-i kâide-i ocağ vaz' ve hâlât vukû'undan tevakkî ve mübâ'adet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin seni meyânın emsâl ve akrânında bi'l-istishâb bu husûsa lâzimu'l-

ihitimâm me'mûr ve ta'yîn kılınmaktan bu taraftan serî'an hareket ve kazâhâ-i mezbûreye varub merbût olan serdâr bayraklarını küşâd ve ellîşer nefer-güzîde ve tuvâra ve tâmü'l-esliha yeniçeri dilâverlerinden tertîb ve tekmîl ve bi'n-nefs serdârları ma'iyyetiyle ihrâc ve kazâhâ-i merkûmede mevcûd 'atîk ağâvât ve 'âlemdârân dahî sahrâ-i merkûmede isbât-ı vucûd etmeleri için cümlesini tahrîk ve sevk ve irsâle bezl-i mechhud eylemek kaziiyesi olmağla ona göre 'amel ve hareket ve infâz emr ve irâde-i padişâhânem ve itmham-ı emr mübâşeretiyle dâmen-i dermiyân gayret ve tam-ı hâm ve hizmet-i tham tebiyyet ile kazâların serdârı geri kalmak misüllü vaz' ve hâlât vukû'a gelür ise sen dahî mazhar-ı muâheze ve 'ithab-ı hüsrâvenem olmakdan bu bâbda hazer eylesiz deyü bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allem yeniçeri ağası olan iftîhârü'l-umerâ ve'l-ekâbir Selim Ağa -dâme uluvvuh- tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket eylemen bâbında fermân-ı 'âl-i şânım şâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzimu'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'atmakrûniyle 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâsiti'ş-şehr-i zî'l-ka'de sene isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

el-Mahrûse-i Edirne.

Âsitâne-i sa'âdetten vârid olan emr-i 'âlî serdâr bayrakları küşâd olmak içündür.

B. 35 S. 19.

Âsitâne-i sa'âdetten vârid olan emr-i 'âlî serdâr bayrakları küşâd olmak içündür.

Akdâu kudâti'l-müslimîn evlâu vülâti'l-muvahhidîn ma'denu'l-fazli ve'l-yakîn râfi'u'l-i'lâmi'ş-şerî'at ve'd-dîn vârisu 'ulûmi'l-enbiyâi ve'l-murselîn el-muhtassu bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Anadolunun orta kolu ile yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâki' mevâlî-i fihâm -zîdet fezâiluhum- ve mefâhiru'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinu'l-fezâil ve'l-ke'lâm kudât ve nüvvâb -zîde fazluhum- ve kudvetü'l-emâcid ve'l-a'yân ocağ-ı 'âmirem Turnacılarından zikr-i âtî husûsuna bu def'a mahsûs mübâşir ta'yîn ve irsâl olunan ser-turnâ-yi Giridî Hasan Ağa -zîde fazluhu- ve mefâhiru'l-

emâsil ve 'l-akrân serdâr ve ihtiyârân ve 'atîk ağâvât ve 'âlemdârân ve bi'l-cümle ocaklu -zîde kadruhum- tevîk-i refî'i humâyun vâsıl olacak ma'lûm ola ki Moskof tarafından vâki' olan kasd ve izhâr-ı husûmetine binâen livâ-i sa'âdet -ihtivâ-yı hazret-i risâlet-penâhî sâyesiyle bi'l-yümn ve'l-ikbâl ordu-yı humâyûnum dahî semt-i gazâ ve cânib-i a'dâyâ 'azîmet ve fî sebîlillâh gazâ ve cihâd üzere iken bi's-sa'âde ve'l-iclâl cülûs-ı hümâyûn-ı meymenet makrûnum vâki' olduğundan siyânete beyne'd-devleteyn mukaddeme-i sulh ve salâh dokuz mâh müddet 'akd-ı mütâreke olunmuş ise henüz şurût-ı müsâlaha in'ikâd pezîr olmadığı ve müddet-i mütâreke dahî gün bugün münkaziyye olmakda idüğü ve düşmen davranışına nazaran devlet-i 'aliyyemi mütâreke tekâmiline kadar iştiğâl ederek ma'azallâhu te'âlâ mecbûl olduğu hîle ve müdde'âsını bu def'a dahî icrâ-yı dâiyi-i fâsidesinde olduğu bedîhî ve nemûdâr ve sefer dinek mutî' ve güzîde 'asker idüğü ma'lûm ve âşikâr ve dâimen merâsim-i hazm ve ihtiyâta ri'âyet ve ber-muktazâ-yı vakt ve hâl-ı hudûd ve kıla' ve bi'l-cümle cezâir ve sevâhilin istihsâl-i esbâb-ı istihkâm ve takviyeti ve iktizâ ider ise mevsimi geçmeksizin a'dâ-yı dîn üzere seyl-i süyûf savlet ve iftihâm zımnında tedârikât-ı kaviyye ve tedâbir-i lâzımıye teşebbüs ve dîdâr-ı ber-muktaza-yı vakt-u hâl farîze-yi hâliyeden olmaktan nâşî Anadolu ve Rum ili hittâlarında vâki' hademe-i saltanât-ı dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılardan mefâhiru'l-emâcid ve'l-ekârim Cebbâr-zâde ve Kara Osman-zâde ve Sirozlu İsmâil Beğ -dâme mecduhum- ile kudveti'l-emâcid ve'l-a'yân Nasûh-zâde -zîde mecduhu- ve bi'l-cümle a'yân ve hânedân ve sâhib-i liyâkat ve iktidâr olanlar bi'n-nefsi hareket ve Edirne sahrâsına 'azîmet eylemeleri için mahsûs evâmîr-i 'âliyem ile mübâşirler neşr ve irsâl olunmuş olmağla dergâh-ı mu'allâm yeniçeri neferâtı dahî 'aliyyemin kâdim ve mümtâz ve kırkı bir kınlı ile yedilür bahadır ve ma'nen 'asâkir-i hamîyyet ma'serinden olmakden nâşî Anadolunun orta kolunun yemîn ve yesâriyle nihâyetine varınca vâki' kazaların serdâr bayraklarını küşâd ve ellişer nefer güzîde ve tuvânâ ve tâmu'l-esliha yeniçeri dilâverlerinden tertîb ve tahrîr ve bi'n-nefs serdârları ma'iiyyetiyle nevrûz-ı fîrûzdan mukaddem Edirne sahrâsında ve 'atîk ağâvât ve 'âlemdârân dahî beraberce isbât-ı vucûd eylemeleri husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle siz ki serdârân ve ihtiyârân ve 'atîk ağâvât ve 'âlemdârân vesâir mûmâ ileyhimsiz a'dâyı dînin öteden berü ve me'lûf olduğu hîle ve desîsesine ve el-hâletü hâzihi derkâr olan

tavr ve mu'âmelesine nazar ve mekr ve hilesinden bir ân zuhûl ve gaflet bir vechile câiz olmamağla vusûl-ı emr-i şerîfimde sâbiku'z-zikr kazâların serdâr bayrakları küşâd ve ellişer nefer güzîde 'asker tertîb ve tahrîr ve bi'nefs serdârları ma'iyyetiyle 'atîk ağâvât ve 'âlemdârân dahî beraberce nevrûz-ı fîrûzden mukaddem Edirne sahrâsına vusûl ve lühûk sur'ât ve şitâb eylemeniz fermânım olmağın mahsûsân rikâb-ı hümâyûndan işbu emr-i şerhifim isdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyhi ile tisyâr olunmuşdur imdi bu sene-i sâbıkaya ve bu vakt evkât-ı uhrâya bir-vechle muayyes olmayub uğur-ı dîn ve devlet-i 'aliyyemde küçük ve büyük ve bây ve gedâ bi'l-intihâle cân ve baş fedâ ile icrâ-yı farîzâ-yı cihâda ve ihrâz-ı mesûbât-ı gazâyâ cân siperâne sür'ât ve imtisâl etmeleri vâcebe-i hâleden ve sene-i sâbika gibi ilticâ ve gönüle ri'âyet ve ricâ ve şefâ'at kabul olmayacağından 'özü ve illet ile 'afv ettirim da'iyyesiyle imrâr-ı vakt etmeyerek hemân vakt ve zamâniyle savb-ı me'mûrında isbât-ı vücûd ve sadâkate ihtimâm ve vakt ve hilâf-ı mürûr-ı rızâ o makûle tâliyebe zâhib olanların haklarından icrâ-yı siyâsetten gayri mu'âmele olunmayacağı ve ümmet-i Muhammed cân olanlar dîni devletle ve devlet-i 'aliyyem uğruna sadakat ve istikâmetle çalışan dîn karındaşlarımız dünyâ ve âhirette nâil-i mükâfat olacakları bi'l-iştibâh olmağla vusûl-ı emr-i şerîfimde sâbıkı'z-zikr kazâlardan matlûb olan serdâr bayraklarını ellişer nefer güzîde 'asker ile küşâd ve bin nefis serdârları ma'iyyetiyle ve 'atîk ve ağâvât ve 'âlemdârân dahî beraberce vakf-ı mezkûrde Edirne sahrâsına erişmeye kemâliyle ihtimâm ve dikkat ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eyleyesiz ve siz ki mevâlî-yi 'izâm ve mevlânâ-yı mûmâ ileyhsiz keyfiyet dahî ma'lûmunuz olarak mûcîb ve muktazâsiyle 'amel ve hareket ve bâlâda mezkûr kazâların serdâr bayraklarını küşâd ve neferâtını tekmîlen tahrîr ve serdârları ma'iyyetiyle ve 'atîk daâvât ve 'âlemdârân dahî beraberce tahrîk ve ihrâc ve vakt-i mezkûrdan evvel Edirne sahrâsında mevcûd bulunmaları husûsuna siz dahî ikdâm ve dikkat hilâfından be-gâyet hazer ve mücânebet ve sen ki mübâşir-i ser-turnâ-yı mûmâ ileyhsin seni mîyân-ı imtisâl akrânından bi'l-intihâb bu emr-i ehemme ta'yîn ve irsâlden maksûd zikr olunan kazâlardan müretteb serdâr bayrakları bir ân evvel tahrîk ve teşvîk birle yerli yerinden

tamâmen ihrâc ve savb-ı me'mûrlarına sevk ve tesyîre ihtimâm ve dikkat eylemen irâdesine mebni olmağla bu bâbda hatır ve gönüle ri'âyet ve tam-ı tâm vehâmet-encâm teb'iyet ile bir kazânın serdâr bayrağı giri kalmasına irâet-i ruhsât misüllü vaz' ve hareketin ihsâs olunmak lâzım gelir ise 'özü ve illetin bir vechile karîn-i kabul olmayub beher hâl ta'zib ve muahaza kılınacağı emr-i muhakkak ve mükerrer olmağla ona göre 'amel ve hareket ve itmâm-ı emr-i mübâşeret ve sadâkat dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfından be-gâyet ittikâ ve mübâ'adet eyleyesiz deyü hâlen rikâb-ı hümâyûnümde sekbânbaşı olan iştihârü'l-emâcid ve 'l-ekârim Mustafa -dâme mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunmak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştır buyurdım ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı celîli'l-kadrim ve sekbânbaşı mûmâ ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılınız tahrîren fî evâhir-i şehri zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-seneti isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

Konstantiniyye el-mahrûse

B. 36 S. 20.

Medîne-i Antakiyye mahallâtından Hazreti Habîbi'n-Neccâr mahallesi sâkinlerinden Fâtıma binti Mustafa meclis-i şer-'i şerîfi enverde Habîbi'n-Neccâr türbedârı Şeyh Mevlâ Osman bin Mehmed mahzırında takrîr-i kelâm ve bast-ı 'ani'l-merâm ider ki ecdâdımız evkâfından olan Habîbi'n-Neccâr mahallesinde vâki' gallesi ve külliyyeti bana münhasır olan Şakîfli evkâfından beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd bir bâb menzil derûnünde bir mîkdâr arsa hâliyyetü'l-hâliyye olub cânib-i vakfa bir menfa'âti olmadığından mi'mârbaşı zirâ'iyile on zirâ' tülen ve beş zirâ' 'arzân arsa ve senede cânib-i vakfa bir gurusu vermek şartıyla tâlib-i merkûm Şeyh Molla Osman tarafından izin ve kendü hâne ilhâk va ta'mîr-i mülki olmak üzere mütevellie

olduğumuz hasebiyle tarafımızdan izin vakfa edâ ve teslîm eylemesini ta'ahhüd ve kabul etmeğın mâhuve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu verilip mefkûm dahî sene ve seneye bir gurus çekerı cârib-i tahrîren fi'l-yevm ğurre-i zi'l-hicce li seneti selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Semâhetlü el-Hâc Ahmed Efendi,

Emîn-i fetâvâ-yı şerîf nâşir el-Hâc Feyzullâh Efendi,

Ebe-zâde müezzin Mehmed Efendi,

Musâ Efendi,

Molla İsmail,

Molla Emîn,

Seyyid Osman Hayrân oğlu,

Virâveroğlu Hacı Emîn,

Muhzırbaşı İsmail ve gayrihim.

B. 37 S. 21.

Mâ fîhi mine'l-vakf et-tescîl ve hakemtu li-sıhhatihi ve lüzûmihi ve 'umûmihi 'âlimen bi'l-hilâfi vâki-'i beyne'l-eimmeti'l-eşrâf el İslamiyye nemekahu el-fakîr Ali İlmî el-kâdî medîne-i Antakiyye 'ufiye.

Elhamdulillâhillezî ce'ale'l-hayrât vâzi'aten ilâ neyli'd-derecât ve's-salâtü ve's-selâmu el-eymâni'l-ekmelâni 'alâ seyyidinâ Muhammedin efzali'l-mahlûkât ve 'alâ âlihi ve ashâbihi el-fâizîn bi-ecmeli's-se'âdât bi-ehlihe'l-arzûn ve's-semâvât ve ba'du işbu bâisu'l-kitâb-ı sahîh-i'ş-şer'î ve sarîh-î mer'înin inşâ ve tahrîrine bâ'is olan sâhibü'l-hâyırât ve râğibu'l-hasenât medîne-i Antakiye mahallâtından İmrân mahallesi sâkinlerinden bundan akdem fevet olan Molla Ahmed bin Mehmed'in sulb-i kebîr oğlu Molla Nûh ve kebîre kızı Fâtıma hatûn meclis-i şer' hazir el-lâzım et-tevkîrde ber-vech-i âtî ecli't-tescîl mezbûre Fatıma hatûn tarafından mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği Hâfız el-Hâc Hüseyin efendi mahzarında harîr-i takrîr-i tâm ve ta'bîri'l-hâl idüp babamız müteveffânın saraycık toprağında vâki' kırk 'aded zeytûn eşcârı ve yine karye-i mezbûr toprağında vâki' bir tarafı Ahî baba

tarlası ve bir tarafı Mehmed Ali tarlası ile mahdûd yigirmi beş 'aded zeytûn eşcârı ve yine karye-i mezbûrde vâki' toprağında bir tarafı Akliyeli Fellâh Ali'nin tarlası ile mahdûd dokuz eşcâr zeytûn ve yine karye-i mezbûr toprağında vâki' iki tarafı vâdî ve bir tarafı Akliyeli şeyhi tarlası ile mahdûd yigirmi altı eşcâr zeytûn cem'an yekûn yüz eşcâr zeytûnün nısfı Ramih-zâde Molla İbrâhim ile 'ala'l-iştirâk nısfı elli eşcârını bâbâm müteveffâ hâl-i hayatında ve marazında malından ifrâz ve ihrâc ve "hasbeten lillâhi'l-meliki'l-ahad ve taleben limarzâti'r-Rabbi's-samed" vakf-ı sahîh mu'ebbed ve sarîh-i muhalled itmişdi ve şöyle şart eyledi ki ben hayatta oldukça müteveli olam ve tasarruf idem ve ben vefâtımdan sonra oğlum Nûh müteveli olup galle-i vakfi mehmâ emr ide müteveli ve mutasarrıf olalar ve evlâd-ı evlâdlarına batnen ba'de batn mutasarrıf olup içlerinden biri fevt oldukda galle-i vakfdan hissesi evlâdına virile ve her kim ber-vech-i meşrût müteveli olur ise galle-i vakfdan başka bir batman ruğan zeyt virile ve ma'âzallâhu te'âlâ nesilleri münkarız oldukda vakf-ı mezkûr Haremeyn-i şerîfeyn evkâfına ilhâk olup galle-i vakf haremeyn fukârasına virile deyü tebyîn-i kuyûd ve ta'yîn-i şurût ve emlâk-i mezkûru fâriğan 'ani'l-sevâği'l-müteveli-yi mezbûreye teslim itmeğin işbu şurût-ı meclis türbedâr Şeyh Osman Efendi el-Hâc Mustafa Efendi müvâcehelerinde dahî müteveffâ bâbâm vakf ittim didiğine şehâdet-i şer'î etmeleriyle lâkin tescîl ve lüzûmüne hükm-i şer'î lâ hakk olmağla mülkiyet üzere iştirâ ve muradımdır didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î vakf-ı müteveffânın vereselerinin kelâmını semt-i âhire sarf oldukda müteveli-yi mersûm cevâbında eğerçi imâm-ı celîl-i kadr hazretleri 'indinde vakf-ı 'akâr gayri karrdır lâkin imâmeyn-i hüâmeyn katlarında sıhhat-i lüzûmi lâzımdır deyü reddet imtinâ' idüp hükm-i hâkim-i idüp hâkim-i hâsim-i sadr kitâb-ı tûbâ leh ve hüsn-ü me'âb efendi huzûrunda murafa'a oldukda anlar dahî 'alâ kavli men yerâh sıhhat ve lüzûmunda olan hilâfe-i 'âlem olup mübtıl-i hayr olmadan hazer ile hükm-i sahîh-i şer'î ve kaza-yı sarîh-i mîriye-i mer'î itmeğin vakf-ı mezbûr 'alâ cemî'i'l-mezâhib sahîh ve lâzım oldu. "Femen beddele ba'de mâ semî'ehu feinnemâ ismuhu 'alellezîne yübeddilûnehu innellâhe semî'un 'alîm..." ve ecru'l-vâkıfı 'alellâhi'l-kerîm hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min şehri rebî'i'l-evvel li-seneti selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl.

Emîn-i fetâvâ-yı şerîf el-Hâc Ahmed Efendi,

nâşir el-Hâc Feyzullâh Efendi,

Seyyid el-Hâc Sa'îd Çelebi,

Karakaş-zâde İbrahim Efendi,

Kazaz oğlu Molla Mehmed,

Seyyid el-Hâc Abdullâh,

Hamşân-zâde Molla Ahmed,

Aryâmî oğlu Molla Bekir,

ve Hemşân oğlu el-Hâc Zekeriyâ,

Seyyid-zâde Molla Mustafa,

Muhizurbaşı İsmail ve Kâtibu'l-hurûf el-Hâc Mustafa Efendi.

B. 38 S. 21.

Medîne-i Antakiyyede Câm-i Kebîr kurbunde Mar'aş ahâlilerinden Seyyid Ömer Cebi işgâliyle meşgûl iken deyne müstağrak olub firâr itmekle hayâtı ve memâtı dahî ma'lûm olmamağla bi'l-iltimâs taraf-ı şer'den ve ağa hazretlerinin izniyle dükkân açüp derûnunda olan eşyâsı tahrîr ve sûk-ı sultânide fûruht olan terekedir ber-vech-i âtî zikr olunur

fî 12 Zi'l-ka'desene 1223

Tarak-ı müessire	Def'a tarak
1	1
4 guruş	4 guruş
Def'a tarak	Def'a tarak (1)
1	1
2 guruş 20 para	2.5 guruş
Yün	Cağ ve hasîr
2 guruş 10 para	1+1 guruş
Dezgâh ve çıkırık ve kendir	Dezgâh ve çıkırık

11 guruş 20 para	9 guruş 20 para
Yorğan ve minder ve yastık 10 guruş 20 para	Sahan 1 guruş
Körük 1 guruş	Yün dibâce 2 guruş
Tesellümü ashâb-ı duyûn Hacı beктаşlı	20 guruş
Çavuşa hizmet-i dellâliye ve muhziriyye ve kâtibiyye	5.5 guruş
Harc-ı mahkeme	4.5 guruş
	30 guruş
Cem'an yekün 49	
tesellüm 30	
—————	
19 guruş	

B. 39 S. 22

Serdârlık mektûbi

Şeri'at Şi'âr Antakiyye kâdısı efendi -zîde fazluhu- ba'de's-selâm inhâ olunur ki, taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yerine uslûb-ı sâbık üzere kudvetu'l-emâsil ve'l-akrân ser-turna Ali Ağa -zîde kadruhu-- serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşâallâhu te'âlâ vusûlunde gerektir ki merkûm kazâ-yı mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden berü olageldiği vechile zabt ve rabt husûsunda i'ânet ve ihtimâm eylesesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsın kaza-yı mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kânûn üzere zabt ve rabt-ı neferlerine ve def-'i ref-'i işaretiyle tanzîm-i bilâd ve irâhe-i hâl-i 'ibâda bezl ve iktidâr eylesesin ve kazâ-yı mezkûrda mukîm ve misâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve ğilmân-ı 'acemî ve kul oğulları bi'l-cümle üzerlerine serdâr ve zâbit bilüp sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ve harekette bulunmayub dâimen itâ'at ve inkiyâd üzere olalar ve sen dahî cümle umûrunu ahkâm-ı şer'i şerîf ve kânûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbîk

ve tavâif-i merkûmundan bilâ vâris-i ma'rûf fevt olanların metrûkâtları ma'rifet-i şer'le zabt sûk-ı sultâniyede furuht ve hâsıl olan nükûdını cânib-i beytu'l-mâl için defter-i müfredâtiyle ocâğı 'âmire tarafına göndermeğe mübâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emn ve rahatlarına bâis-i hizmet-i müstahsene-i mebrûre vucûda getirmeğe mecd ve sâ'î olub mûceb-i mektûbla 'âmil olasız tahrîren fî şehir-i gurre-i Rebî'u'l-Âhir sene selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf târih-i mektûbdan altı mâh zabt eylemek üzere işbu mahalle serh verildi Dergâh-ı Ali Ağâ-yı Yeniçeriyân Hüseyin.

B. 40 S. 22

1200 guruş yalnız bin ikiyüz guruşdur.

Bâ'is-i tastîr-i hurûf oldur ki dergâh-ı âlî yeniçerileri serdârlıklarının hâlen Antakiyye serdârı sa'âdetlü serturnâyî Ali Ağa zimmetinde terâküm iden câize-i kadîmî üzre bin ikiyüz yigirmi senesi mâh-ı Şevvâl ğurresinden yigirmi üç senesi Rebî'u'l-evvel gâyetine gelince işlemiş otuz aylık câizesi dahî ahz ve diğér ağa-yı mûmâ ileyh yedine i'tâ olunan altı aylık mektûb câizesi dahî ikiyüz guruş min haysü'l-mecmû' yalnız ikiyüz guruş dahî tamâmen ahz ve kabz olunduğuna müş'ir Ağâ-yı mûmâ ileyh yedine işbu tahvîl i'tâ olundu vakt-ı hâcette ibrâz ve 'amel oluna ve's-selâm fî ğurre-i Rebî'u'l'- Âhir sene 1224

Mahmud Hulûsî pâye-i küçük çavuş-ı yeniçeriyân-ı dergâh-ı 'âlî.

B. 41 S. 23

'İzzet meâb şerî' at nisâb Mevlânâ Osman efendi kâmyâb

Ba'de't-tahiyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki ber-vech-i mansûb mutasarrıf olduğun medîne-i Antakiyye kazâsının ahkâmı'ş-şer'iyyesiyle kismât-i 'askeriyenin işbu sene selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf Cemâziye'l-evveli ğurresinden zabt etmek üzere cenâbınıza ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki medîne-i mezkûrî ğurre-i mersûmdan zabt idüp beyne'l-ahâlî icrâ-yı

ahkâmü'ş-şer-'î 'âlî eyleyüb ser-i mû inhirâfa cevâz göstermeyüb mûcib-i tahrîr olan tereke-i müteveffâ-yı dahî tahrîr ve teslîm eylesin.

Mine'l-Fakîr Ali İlmî el-Kâdî medîne-i Antakiyye.

B. 42 S. 23

Matlûb buyurulan deve husûsuna tezkîre-i divân sûretidir.

Şerî'at şî'âr fezâil disâr hâlen medîne-i Antakiyye kâdısı fazîletlü efendi ve me'zûn-i bi'l-iftâ semâhetlü diyânetlü efendi ve fur'u şecereti'l-'âfiye kâim-makâm-ı nakîbi'l-eşrâf siyâdetlü efendi -zîde şerefu siyâdetih- ve mefâhiru'l-emâcid ve'l-a'yân voyvodası sa'âdetlü ağa ve şeniçeri serdârı -zîde mecduhum vesâir vucûh-ı kirâm ve zâbitân ve iş erleri -zîdet mekâdiruhum- ğıbbe't-takiyye ve't-teslîm inhâ olunur ki ordu-yı humâyun nusret makrûn lâzimesi için silâhşor-ı hassa sa'âdetlü el-Hâc Mustafa Ağa mübâşeretiyle Halebu'ş-Şehbâ eyâletinden yigirmi üç senesine mahsûben bâ emr-i 'âlî matlûb buyurulan beşyüz develere inşâsını me'mûr olduğum çadırları tahmîl ve ordu-yı hümâyûna serî'an tesyîr etmek bâbında kat'i'l-makâl emr-i 'âlî sâdır olmağla şütûrân-ı mezbûre bir sa'at akdem 'aynen çadırlar ile ordu-yı hümâyûna îsâl itmek lâzımeden olmağın beher deve üçyüz guruş ücret ile bu tarafta Hacı Ali 'âlemdâr ve Hacı 'Ubûd ile ma'rifeti'ş-şer' ve cümle ma'rifetiyle kat' olunmuş olub ber müceb-i kuyûdât-ı kadîme Antakiyye ma'a ordu kazasına isâbet iden yetmiş deveyi 'aynen yâhûd beher deve ücreti üçyüz guruş kangı sizlere eshel ise tevcîhine mübâderet ve ihtimâm ve bir sa'at evvel bu tarafa irsâl ve isâle ihtimâm eyleyüb yâhûd kıymet îrsâli müyesser ise ber-vech-i muharrer üçyüz guruş hesâbı üzerinden yigirmi birbin guruşa bâliğ olmağla yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve serhi'an bu cânibe irsâl ve tahsili husûsuna bezl-i miknet ve sarf-ı celli himmet eylememizi mutazammın dîvân-ı Haleb'den işbu tezkere tahrîr ile irsâl olunmuşdur. İnşâallâhu te'âlâ vusûlunde irsâl olunan sûrette emr-i 'âlîden husûs-ı mezbûr ne derecede mühim ve musta'cel olduğü ma'lûmunuz oldukda vech-i meşrûh üzere Antakiyye kazâsına ve ordu nâhiyesine isâbet iden ol mikdâr deveyi yâhûd ücretini bir ân akdem ibcâl ve irsâli husûsuna bezl-i himmet ve gayret ve müceb-i emr-i 'âlî ve tezkere ile 'amel ve harekete dikkat eylesiz deyu

fî 17 Rabîu'l-Âhir sene 1223

B. 43 S. 23

Hâlen medîne-i Antakiyyede hâkim-i şer'i'ş-şerîf fazîletlü efendi ve hâlen sâbık me'zûn-ı bi'l-iftâ semâhetlü efendiyân hazerât ve şerâfetlü nâkibu'l-eşrâf kâim-makâm-ı efendi hazretleri -zîde şerefu siyâdetihi- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sa'âdetlü voyvodası ve kıdvetu'l-emâsil ve akrân 'izzetlü yeniçeri serdârı -zîde mecduhumâ- ve sâir zâbitân ve vucûh ve iş erleri -zîdet mekâhiruhum- ba'de't-tahiyye ve't-teslîm numûd kılınır ki işbu binikiyüz yigirmi üç senesi mâh-ı Muharrem'in on üçüncü gününde eyâlet-i Halebu'ş-şehbâ vezîr-i dilir-i mu'azzâm ve müşîr-i kaymakâm-ı mufahham sadr-ı a'zam işbu 'izzetlü 'inâyetlü veliyyu'n-ni'âm kudvetu'l-e'âlim gâzhi el-Hâc Yusuf Ziyâ Paşa efendimizin hazretlerinin uhde-i himâyet-i hidivârelerine tevcîh buyrulduğı bu def'a mâh-ı cemâziye'l-evvelin ğurresinde müşârun ileyh hazretlerinin Tatar ağası yediyle şeref vurûd iden sûret-i evâmîr-i 'âliye ile mütesellimlik buyruldu-yı şerîf taraf sâye endâz-ı 'adâlet ve 'inâyet olacakları müyekken idüğünden Halebu'ş-Şehbânın eyâleti dâhilinde olan nevâhî ve kazâlara işbu hayır-behâcet eser tezkireleri neşriyle i'lân ve hâsseten tarafınıza dahî işbu tezkire mümessire-i muhbire isdâr ile irsâl olundu inşâallâhu te'âlâ vusûlünde devlet-i 'aliyye-i ebed-müddetin devâmı kıvâm-ı te'bîd ve fevz ve zafer ve ikbâl müşârun ileyh efendimizin tezâif-i 'ömr ve iclâl-i du'asını celb zımında vech-i hakk üzere fukâra ve re'ayânın cânına ve hiç kimesne tarafından tecâvüz ve te'addî vuku'a gelmemesi ve umûr-ı mühimmenin tesviye ve tanzîmine bi't-tifâk himmet ve gayret buyuresiz ve's-selâm fî 5 Cemâziye'l-evvel sene 1223

el-Hâc İbrahim ser-bevvâbîn-i muhassıl Haleb mütesellim.

B. 44. S. 24

Kıdvetu'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denu'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Antakiyye kâdısı efendimiz -zîde fazluhu- tevkî'i ref-'i humâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki, sen ki kâdı-i mûmâ ileyh sin der-sa'âdetime vârid olan bir kıt'a memhûr i'lâmın mefhûmunda medîne-i Antakiyye'de harîr emîni

silâhşorân-ı hassâmızdan kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Ahmed -zîde mecduhunun mîzân-ı harîr zamîmesinin ref'inden sonra hâsılâtını ahz ve yigirmi üç senesi muharreminden me'mûr olan ademîsi ma'rifetiyle zabt ve rabtına taraf-ı âherden müdâhele olunmayub onbeş para virilmesi ve olageldiği üzere ahz ve kabzı bâbında bundan akdem sâdır olan emr-i âlî-şânım lede'l-vusûl belde-i mezkûrede resm-i mîzân-ı harîr kadîm-i beş para bir akçeden ziyâde olmayub zamîmesiyle iki guruş iken zamîme-i mezkûrede rahman li'l-fukarâ 'ukûd hâsıl olan harîr dahî cüz'î ve beledân-ı sâireye kıyâs olmadığından ta'dîl ve tesviye ve kadîmî vechile bir kıyyesinden beş para bir akçe resmî tahsîl olunub ziyâde mutâlebe olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrını tahrîr ve istid'a eylediğin ecilden virilan emr-i mezkûrde kaydı ba'de'l-ihrâc muktezâsı lede's-suâl fi'l-asl resm-i harîr onbeş para iken ikişer guruşa senç olunduktan sonra ziyâde rüsûmâtında mumâtele eylediklerinde isticlâb-ı da'âvât-ı hayriyye için resm-i mezkûre yigirmi iki senesi cemâziye'l-evvelin üçüncü gününden i'tibâren külliyyen ref' ve ilğâ olunub i'lân zımnında evâmîr-i 'âlî-şân virildikten sonra resm-i kadîmî olan onbeş paradan zîyâde bir akçe alınmamak üzere tanzîm olunub tersâne-i 'âmirem ta'alluku kalmadığından resm-i mîzânîyesi fi'l-asl Hamîdiye vakfı ve ashâb-ı mukâta'ât taraflarından zabt iktizâ idüb ol vecihle resm-i mezkûre yigirmiüç senesini mahsûben mâlikâne mutasarrıfı mûmâ ileyh tarafından me'mûr âdemi ma'rifetiyle zabt olunmak üzere muahharan dahî emr-i şerîf virildiği ve mîzân-ı harîr-i Antakiyye mukâta'âsının vâki' rüsûmâtı kânûn-ı kadîm ve ola geldiği üzere ahz ve kabz olunmak mukâta'â-i mezkûr virilen berât şurûtunda olduğu kuyûddan mustebân olmağla bu sûrette şurût-ı berâta nazaran mahallinde mâ takaddümden berü beher kıyye harîr için ne mikdâr resm virilegelmiş ise yine ol vechile ve ol mikdâr olarak kânûn-u kadîm ve olageldiği üzere ahz ve kabz olunmak mukâta'â-i mezbûrun virilen berât-ı şurûtundan olduğu kuyûddan müstebân olmağla bu sûrette mutâd-ı belde ve kadîm-i vechile resm-i mîzânîyesi virüb noksan teklifle mâlikâne mutasarrıfına ve mültezimine rencide ve ta'addî ittirilmemek üzere ber-mûceb-i şurût berât-ı emr-i şerîfim virilmek muktazâ-yı maslahattan idüğü baş muhâsebe ve mâlikâneden der-kenar olmağla imdi der-kenar-ı mûcibince 'amel ve hareket olunmak fermânım olmuşdur. Buyurdum ki hük-mı şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'âmel idüb dahî ber-vech-i muharrer şurût-ı berâta nazaran mahallinde

mâ takaddümde beru beher kıyye harîr için ne mikdâr resm virile gelmiş ise yine ol vechile ol mikdâr olarak mu'tâd-ı belde ve kadîm-i vechile resm-i mizâniyesi edâ ittirülüb hilâf-ı kadîm ve muğâyir-i emr-i âl-i-şânım bilâ noksan teklîfi ile mâlikâne mutasarrıfına ve mültezimine bir dürlü rencide ve ta'addî ittirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî yevmi's-sâbi' 'aşere Rebî'u'l-Âhir li-seneti 'işrîn ve mieteyn ve elf. Kostantiniyye-i mahrûse.

B. 45 S. 24

Mubâya'a hüccetidir.

Medîne-i Antakiyye mahallâtından Sofular mahallesi sâkinlerinden Ümmü Gülsüm binti Seyyid Hasan nâm hatûn takrîr ider ki sağîr evlâdlarımın babaları bundan mukaddem fevt olub mâl-ı mevrûslarına hüccet-i şer'î ile olduğum hasebiyle meclis-i şer'i şerîf-i lâzım tevkîrde işbu bâ'isu'l-kitâb Seyyid Mehmed ve karındaşları Seyyid Ahmed ve Bekir bin Hacı mahzarlarında takrîr-i kelâm ve bast-ı 'ani'l-merâm eder ki mahalle-i mezbûrede vâki' mülk-ı mevrûsemiz olan menzilin bir tarafı Molla Mehmed menzili ve bir tarafı Mustafa Ağa havlusu ve bir tarafı kiracı havlusu ve bir tarafı Habutlu menzilin derûnunda üç bâb tahtânî mesken ve bîr-i mâ-i müşterek ve kenîf ve havlu ve eşcâr-ı müsmire ve ma'ber-i kadîm işbu hudûd ile mümtâz menzili beşyüz guruş semen mukâbelesine tarafından îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı mübtâleden 'ârî bey-'i bâtı sahîh-i şer' ile kendüme 'asâleten ve evlâdlarına vekâleten bey' ve temlîk ve teslîm eyledim merkûmlar dahî iştirâ ahz ve kabz temellük ve tesellüm idüb ve meblağ-ı mezkûr beşyüz guruş merkûmlar yedlerinden tamâmen ve kâmilen ahz ve kabz ve istifâ eyledim fîmâ ba'd menzil-i mezkûrda bizlerin asla ve kat'a 'alâka ve medhallerimiz kalmadı deyu bir kıt'a fetevâ-yı şerîf irâz idüb mefhûm-ı münîfide buyurur ki sağirler baliğ olduklarında bey-'i mezkûr fesh idüb hisselerini geri almağa kâdir olur mı Allâhu a'lem olmazlar deyü tasrîh buyurmağla fetevâ-yı şerîf mûcibince menzîl-i mezkûr mülk-i müştêrâları ve hakk-ı sarfıdır keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsunlar didikde gibbe't-tasdhiki'ş-şer'î mâ huve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî'l-yevm isnâ 'aşer min şehr-i Muharremi'l-harâm li-seneti arba'a ve

'iştirin ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

es-Seyyid Mehmed Efendi,

Halîfezâde Mutur Ahmed Efendi,

Şerîf Mustafa Beşe,

es-Seyyid Ahmed,

ve Seyyid Mustafa Çalıköğlü Hüseyin,

Na'lband es-Seyyid Emrullâh,

Çolakoğlu Seyyid Hasan Abdulkerim oğlu Halîl Narlıca,

Yûsuf Emrullâh oğlu Hüseyin,

es-Seyyid Yusuf Çavuş İbrahim Beşe,

Muhzirbaşı İsmail ve gayruhum.

B. 46 S. 25

Bin ikiyüz yigirmi üç senesi Cemâziye'l-evvelin yigirmi üçüncü gününe kadar medîne-i Antakiyye kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb buyrulan bedel-i şütûrân ve imdâd-ı hazeriyenin kıst-ı sânisî ve menzil ücreti vesâir masârifât-ı zarûriyye ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle cem' ve tahsîl yerlü yerine kabzına me'mûra teslîm olınacak defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-vevmi's-sâlis ve'l-'iştirin min şehr-i Cemâziye'l-evvel li-seneti selâse ve 'iştirin ve mieteyn ve elf.

Bedel-i şütûrân sâbık-ı üzere	6750	guruş
Hazeriyyenin kıst-ı evvel bakiyesi	1231.5	guruş
Hizmet-i mübâşiriye	150	guruş
Mâl-ı kışlak ma'a hizmet	330	guruş
Hazeriyyenin kıst-ı sânisî	2231.5	guruş
Hizmet-i mübâşiye	150	guruş
Hâkim efendiye şehriyye	2000	guruş
Def'i te' addî haşerât	3150	guruş
Menzîlci Ağaya	6000	guruş
Hınta bahası	64.5	guruş
Mahkemeye kutnı	11.5	guruş
Sa'âdetlü Voyvoda Ağaya berâ-yı tahsildâriye ma'a kethüdâiyye	600	guruş

Nâib efendiye	100	guruş
Kâtibiyye ve kaydiyye	80	guruş
Muhzırbaşı ve Muhzırlara	50	guruş
Hacı Molla efendiye	50	guruş
Ahî babaya	15	guruş
Kavâsiyye	15	guruş
Sarrâfiyye	50	guruş
Cem'an yekûn	23063.5	

yalnız yigirmiüç binaltıyüz üç guruş.

Derûne-i şehre isâbet eden 7463.5 guruş

beher nefere sekiz guruşdır.

Kur'alara isâbet eden 15600

beher semen üçyüz guruşdır.

B. 47. S. 25

Nâhiye-i Kuseyr tâbi'i medîne-i Antakiyye

Makaberus	Seferiye	Mağdele	Dîr
semen: 1	semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 1
Fenk	Surî	Keferabid	Bitişin
semen: 1	semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 0.5
Cente	Baksanos	Marso	Kankine
semen: 0.5	semen: 1	semen: 0.5	semen: 0.5
Kişkinid	Kılanus	Ziyâret	Kılincâr
semen: 1	semen: 1	semen: 0.5	semen: 0.5
Hanyo	Mishanu		
semen: 0.5	semen: 1	Yekün: Semen: 13	

Nakiyye-i Altınöz

Buşşin	Toprakhisar	Ermence	Bedenbe
semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 1
Alakent	Afsiye	Büyükburc	Karsu
semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 1	semen: 1
Danişmendlü	Ferzele		
semen: 0.5	semen: 0.5		

Yekûn: 6

Nâhiye-i Cebel-i Akra' tâbi'-i medîne-i Antakiyye

Çandır	Tinzir	Kirakös	Tümame
semen: 0.5	semen: 1	semen: 1	semen: 1
Eyerci	Kırkbuçuk	Kışlak	Kesb
semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 2
Bezge	Karsubol	Hisarcık	Şeyhköy
semen: 1.5	semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 2
Düver	Kandu	Karye	Cuvadiye
semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 1
Hansuma			
semen: 0.5	Yekûn 14.5 semen		

Nâhiye-i Süveyde' tâbi'-i medîne-i mezbûre

Tuleylu Hubbales Seldiran	Saylıca	Karakasiye
semen: 1	semen: 1	semen: 1
Kilisecik	Barbarun	Akiliye
semen: 1	semen: 0.5	semen: 0.5
Hüseyinlü	Makber	Cüdeyde
semen: 0.5	semen: 0.5	semen: 0.5
Mişrikiye	Muğirun	Ğebûsiye
semen: 1	semen: 1	semen: 1
Zeytûniyye ma'a mezâri'ahu		
6 semen	yekûn: 52	

Kıdvetu'l-emâsil ve akrân Antakiyye voyvodası sa'âdetlü ser-turnayî Ali Ağa ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki, bin ikiyüz yifirmiüç senesinin mâh-ı Cemâziye'l-evvelin yigirmi üçüncü gününe gelinceye kadar medîne-i Antakiye kazâsından matlûb buyrulan bedel-i şütürân ve imdâd-ı hazeriyenin kıst-ı sânisî ve menzilci Hacı Ahmed Ağaya ve masârıfât-ı zarûriyye ba'de'l-hesâb cümle vucûh ve ma'rifet-i şer'le salyâne ve tevzi' ve kurâların beher semene üçyüz guruş işâbet itmeğın meblâğ-ı mezkûri yerlü yerinden tahsîl ve cem' ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm eylemeniz bâbında işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olunmuşdır bimennihi te'alâ gerekdir meblâğ-ı

mezkûri yerlü yerinden tahsîl ve mahallerine teslîm eylemeniz me'mûldür fî 23 Cemâzile'l-evvel.

B. 48 S. 26

Medîne-i Antakiyede vâki' ashâb-ı hayâtta el-Hâc Ebûbekir Ağa medresesinde müderris olan medîne-i mebûre sükkânından kudvetu'l-'ulemâi'l-muhakkikîn Ömer efendi ibn el-Hâc Ebûbekir -zîde 'ilmuhu- arz-ı hâl sunub dâimen müzâkere ile meşgûl ve her vechile siyâset-i inâyet olmağla medrese-i mezbûresine yerinde ibtidâ-i dâhil i'tibârı tevcîh ve ihsân buyurulmak bâbında 'inâyet ricâ etmeğın yerinde ibtidâ dâhil i'tibârı tevcîh buyurulmak üzere fazîletlü, semâhetlü Şeyhu'l-İslâm Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Ataulâh efendi hazretleri işâret etmeleriyle işâretleri mûcibince i'tibâr olundu.

B. 49. S. 26

Düstûrûn-ı mükerremûn müşîrûn-ı mufahhamûn nizâmu'l-'âlem müdebbiru'l-cumhûri bi'l-fikri's-sâkib mütemmimu mehâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeħhidu bünyâni'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyidu erkâni's-se'âdet ve'l-iclâl el-mahfûfun bi-sunûf-ı 'avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Anadolunun orta kolunda vüzerâ-yı 'izâm -edâmelâhu te'âlâ iclâlehum- ve e'âzimu'l-umerâi'l-kirâm efâhimu kuberâi'l-fihâm ulû'l-kadr ve'l-ihirâm ashâbu'l-'izzı ve'l-ihitşâm el-muhtassûn-ı bî-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrân-ı kirâm -dâme ikbâlühum- ve akdâu kudâti'l-müslimîn evlâu vülâti'l-muvahhidîn ma'âdinu'l-fezâil ve'l-yakîn râfi'u i'lâmi'ş-şerî'at ve'd-dîn vârisu 'ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtassûn bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlâ-i fihâm -zîdet fezâiluhum- ve mefâhiru'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinu'l- fezâil ve'l-ikelâm sâir kudât ve nüvvâb -zîde fazluhum- ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve işerleri -zîde kadruhum- tevkî-i râfi'i hümâyün vâsil olacak ma'lûm ola ki; neşr olunan fermân-ferâ-yı kerîme "tûti'l-mülke men teşâu" beşâret bahşâ-yı mübeşşire "innâ ce'a'l-nâke halîfeten fi'l-arzi" tenezzehu hatime 'ani't-tağayyur ve'n-noksânın meyâmin te'yîdât-ı ezeliyye ve mekârim-i tevfikât-ı lem yezeliyyesiyle bu def'a meymenet ârâ-yı erîke sunûh olan cülûs-ı hümâyûn-ı meyâmîn makrûnını işâ'ât ve i'lân

siyâkında neşr olunan evâmîr-i celîle-i şâhânemde münderic olduğu üzere el-hâlutü hâzihi devlet-i 'aliyyem rusyalı ile seferber ise de ortada ikâmet üzere olan livâ-i şerîf ordusunun ricâl-i devletim ve hademe ve aklâm galebeliği cihetiyle icâb iden mesâfe-i ba'îde ser dîde ise berâyân-ı dilâverân-ı 'askeriye tahsîs olunmak için livâ-yı sa'âdet ihtivâ-yı hazret-i risâletpenâhînin âsitâne-i şevket haşiyâneme meymenet bahş nuhzet olması bundan akdemce ittifâk-ârâ ile karargîr olunmuş olduğundan livâ-yı şerîf ordusu dersa'âdetime 'avdet eyledi ancak musâlaha maddesi ise henüz netice bulmadığından bâlâda temhîd olunduğu vechile hudûdda olan kılâ' ve ittihânın vucûhla takviyet ve istihkâmı ve taraf taraf 'asâkir-i külliye bakiyyesi elzem ve ehemm idüğü bedîhî ve ezher olub şöyle ki bi'avnihi te'âlâ musâlaha hitâm bulur ise gâlibâne olmak evtân denmez 'âlî olmağla 'avn ve 'inâyet-i ilâhiyye ile düşmenden intikâm alınmak şıklarından her kangısı olur ise külliyetli 'askere mevkûf ve 'inân semend-i himmet-i şâhânem ve ikmâl-i esbâb-ı cihâdiyeye ma'tûf olmağla hâlen Sadr-ı a'zâm ve vekîl-i mutlak sadakat 'âlemim düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem nizâm-ı münâzimu'l-ümem Mustafa paşa -edâ mellâhu iclâlehu- ve za'îf-i bi't-te'bîd-i iktidârehu ve ikbâlehu sefer mâddesi vesâir hutûb-ı cesîmen saltânat-ı seniyyemin cümlesinden müstakill bi'r-re'y ve müşeyyid-i bi't-tedbîr olarak kendüye istiklâl-ı tâm ve ruhsat-ı kâmile şâhânem i'tâ ve sadr-ı a'zam müşârun ileyhî inzimâm-ı re'yiyle Rûm ili vâlisi düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezîrim Hurşîd Ahmed Paşa -edâ mellâhu te'âlâ iclâlehu- dahî harb üzerine müceddiden ser'asker ta'yîn olunmuşdur. Bu sûrette kâffe-i me'mûriyete irâde-i seniyyemi bilub ya'nî saltanat-ı seniyyem kemâkân seferber olmağla livâ-ı şerîf ordusunun hasitânedan nakli ol masârif-ı 'askeriyye tahsîs ettirir kimin beyhûde galebeler olmamak ve ziyâde 'asker ihtişâmîyle sulh ve cenk ışıklarından kangısı olur ise bi'avnihi te'âlâ gâlibâne olmak için tezâyüd-i kuvvet-i garazına mebnî idüğü ve livâ-i şerîf ordusunun 'avdetini vesile ve ser-rişte ittihâziyle me'mûriyetten bir neferi geri kalmamak veyâhûd batâle eylemek lâzım gelür ise isti'câl kaydına düşülmeyüb vebâli boynuna hakkından gelineceği cümlelerin ma'lûmu olub âna göre îfâ-yı me'mûrine musâra'at olunmak sağîr ve kebîr ve vâzi' ve şerîf ve'l-hâsıl kâff-i me'mûrîn ve eimme-i muvahhidîn matlûb-ı kat'ı şâhhanem olmağla mukaddem ve muahhar sudûr eden evâmîr-i şerîfe nâtik lduğı üzere tertîb

olunan mahallerden 'asâkir-i matlûbenin bilâ noksan ve ihrâc ve bir ân akdem savb-ı me'mûre irsâli husûsuna bi'l-ittifâk bezl makderet eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen mahsûsen işbu emr-i şerîfim isdâr ve sadr-ı a'zam tatarlarından kudveti'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc Ali -zîde kadruhu- ile irsâl olunmuştur. İmdi siz ki vüzerâ-yı 'izâm ve mîr-i mîrân kirâm ve mevâli-i fihâm vesâir mûmâ ileyhim siz keyfîd ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer mukaddem ve muahhar sudûr iden evâmir-i 'âliyye nâtik olduğu üzere tertîb olunan mahallerden 'asâkir-i matlûbenin bilâ noksan ihrâc ve bir ân evvel savb-ı me'mûra irsâli husûsan bilâ ittifâk ikdâm ve musâra'ât ve sûret-i hâl hakîkî üzere bu def'a beyân olunmuşken bildim bilmedim diyerek me'mûriyetinden 'özü ve bahâne edenler vehâmetini müşâhede edecekleri emr-i mukarrer olmağın âna göre keyfiyeti tefehum birle hilâf-ı rızâ ve menâfi tenbîhât-ı şahânem iğmâz ve tesâmüh güne fazla cesâretten gâyeti'l-gâye tavakkî ve mübâ'edet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuştur. Buyurdım ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibi'l-ittibâ' ve lâzimu'l-intisâlimin mazmûn-ı itâ'atmakrûniyle 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalsız tahrîren fî evâil-i şehri Cemâziye'l-âhir sene selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf be makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa.

B. 50 S. 27

Düstûr-ı mükerrerem ve mu'azzam müşîr-i mufahham ve muhterem nizâmu'l-'âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mutemmimu mehâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyâni'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyidu erkâni's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahlûf bi sunûf-i 'avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Haleb vâlisi sadr-ı esbak vezîrim el-Hâc Yûsuf Ziyâ Paşa -edâmelâhu te'âlâ iclâlehu- ve akdeu kudveti'l-müslimîn evlâu vülâti'l-muvahhidîn ma'denu'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u i'lâmi's-şerî'at ve'd-dîn vârisu 'ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtassu bi mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Haleb kâdısı zîdet fezâiluhu ve mefâhiru'l-kudât ve'l-hükkâm ma'dinu'l-fezâil ve'l-ikelâm Haleb eyâletinde vâki' kudât ve nüvvâb -zîde fazluhum- ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vucûh-ı memleket -zîde kadruhum- tevkîî refîî hümayun

vâsıl olacak ma'lûm ola ki, iş bu bin ikiyüz yigirmiüç senesi şehr-i Cemâziye'l-âhiresinin dördüncü mübârek hamîs günü bi'l-verese ve'l-istihkâk taht-ı 'âli baht-ı Osmânî üzre cülûs-ı meyâmîn me'nûs-ı şâhânem vâki' olub mühr-ı sadâret-i 'uzmâ hâtır-ı vekâlet-i kübrâ ordu-yı hümâyûnum ser-'askeri olan dustûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmu'l-'âlem nizâm-ı munzemi'l-umem Mustafa Paşa -edâ mellâhu te'âlâ iclâlehu ve zâ'îf-i bi't-tedbîr iktidârehu ve ikbâlehu istiklâl-ı tâm ve ruhsât-ı kâmile mâlâ kelâm ile i'tâ ve tefvîz olunmuşdır ve hutbe-i menâbir-i tâm nâme-i hümâyûnum kırâat olunmak ve sefer me'mûrlarından herbir me'mûr me'mûriyetini tatbîke icrâ eylemek vesâir me'mûrîn ve hademe dahî yerlû yerinde me'mûriyet-i lâzime ve hizmet-i mukteziyelerini ibkâ etmek için cülûs-ı hümâyûn-ı hayriyet-makrûnumu işâ'at ve i'lân siyâkında işbu emr-i celîl-i şânım isdâr ve 'alâ cânibi'l-isti'câl sadr-ı a'zâm makre mecibaşı kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed -zîde kadruhu- ile itâre ve tisyâr olunmuşdır imdi sağîr ve kebîr ve vazî' ve şerîfden dîn ve devletime hizmet me'mûlüm olub hilâf-ı hareket idenler hakkında nedâmet mukarrer idüğü ve kimesne bildim ve bilmedim demeyüp rızâullâh ve rızâ-yı şâhânemi tahsîle musâra'âtdan gayri vaz' ve hareket ile necât bulamayacağı zâhir olmağla âna göre 'amel ve hareket ve cülûs-ı hümâyûnımı i'lân ve işâ'at ve herhâlde tahsîl-i rızâ-yı pâdişâhâneme dikkat ve vedî'â-ı Cenâb-ı Rabbi 'izzet olan fukâra-yı ra'iyet ve sükkân-ı memleketin kemâliyle himâyet ve siyânetleriyle taraf-ı hümâyûnım için isticlâbı da'vât-ı hayriyyeye sarf ve sa'y ve kudret eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî şânım sâdir olmuşdır. Buyurdum ki vusûl duldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibi'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûniyle 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren evâil-i şehr-i Cemâziye'l-âhir sene selâse ve 'işrûn ve mieteyn ve elf. Konstantiniyye el-mahrûse.

B. 51 S. 27

Haleb vâlisi devletlü 'inâyetlü Yusuf Paşa Ziyra Efendimiz hazretlerinin buyrulduzu sûretidir.

Şerî'at meâb Antakiyye kâdısı ve müftisi faziletli efendiler -zîdet

fezâiluhum- kudveti'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim-i 'izzetlu el-Hâc Ebûbekir ağa -zîde kadruhu- ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Yeniceri serdarı ve vucûh-ı memleket ve 'a'yân-ı vilâyet Ağalar ve işerleri -zîdet makâdiruhum-inhâ olunur ki iş bu bin ikiyüz yigirmi üç senesi şehr-i Cemâziye'l-âhirenin dördüncü mübârek hamîs günü bi'l-verese ve'l-istihkâk hayâtü'l-ecrâm ve'l-ecsâm âfâk ve zillullâh-i 'alem penâh 'ale'l-ittlâk şevketlu 'azâmetlu kudretlu mehâbetlu vel-i ni'met-i bi-nimet-i bahru'l-eşfâk velî ni'metimiz padişah-ı cemâcah ikbâl mes'ûd şâhenşâh-ı sipihri bârgâh fûrûh-nemûd Sultân Mahmûd Han eyyedehu ve ebedehu el-Hayyu'l-Medûd ilâ yevmi'l-mev'ûd Efendimiz hazretleri taht-ı 'âlî baht-ı mülûkânelerine cülûs-ı meyâmin me'nûs-ı hümâyûn tevfiik makrûnları ziyâ-bahş sitâyîş-i şâhidu meşhûd olup umûm-u 'âlem ve belki kâffe-i ümem bi'l-vucûh-i şâd ve hürrem ve hayra mukaddem elsine-i kâl ve hâle kâffe-i ben-î Âdem'den mütekellim olup bidâyet-i merâhim ve mekârim sirâyet-i seniyelerinde gâzî rezm ve nümâ vasfıdır ma'reke cihâd-ı gazâ devletlü 'inâyetlü Mustafa Paşa hazretlerinemühr-ı hümâyûn ikbâl numûne-i 'afıyyelerini ihâle ve i'tâ buyurulub işbu mevhibe-i 'uzmâ vehiyye-i kübrâ ve her zü'afa nümâya kuvvet ve feni tevfiik ni'me'r-refiik ile akvâ ve kuvvet-i nizâm ve ahkâm-ı vâridemi müceddeden ihyâ buyurulduğu nâsiye-i metâli' eyyâmi enâmından vaz' ve heviyette olmağın mahzâ tâm-ı nâm-ı hümâyûn ve'l-kurbî tesâmı ma'deletkurûn 'aliyyenin cevâmi' ve mesâcid minberinde ziver-i hutbe mefrûsa olması bâbında emekdâr zevi'l-i'tibhar hazret-i sedâret bahâ sedâret-penâhiden Makremecibaşları 'izzetlü Mehmed Ağa -zîde kadruhu- mübâşeretiyle farz-ı sahîfe-i sudur iden fermân-ı mu'teber-i hâkk-ı tâ'anın mumzâ ve mahtûm sûrette celîli'ş-şânî buyrulduumuz mashûben irsâl olunmağla mazmûn-ı muzifi üzere 'amel ve hareket olunmak bâbında dîvân-ı Halebu'ş-Şehbâ ve huzûr me'âdin-i hümâyûndan iş-bu buyruldu-yı tahrîr ve isdâr ve silâhdârımız kudveti'l-emâcid ve'l-a'yân 'izzetlu Mehmed Hurşid Ağa -zîde mecduhu- ile ba'is ve tisyâr olmuşdır bi mennihi teâlâ vusûlunde ber-mantûk emr-i âlî mazmûn-ı buyrulduumuz ile 'âmil olasız deyu

fi 23 Cemâziye'l-âhir sene 1223 mücebince Haleb mütesellimi hazretlerinin tezkire-i münifleri sudûr eylemişdir.

B. 52 S. 28

Düstûr-ı mütekerrem ve mu'azzam müşîr-i müfehham ve muhterem nizamul-'âlem müdebbiru umûri-l cumhûr bil- fikri's-sâkıb mütemmimu mehâm bi're'yi's-sâib mumehhidu bünyâni'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânü's -saâdet ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûf-ı 'avâtifi'l-meliki'l -a'lâ hâlâ Haleb Vâlisi ve ma'âdin-i hümayûnun emîni sadr-ı esbâk vezîrim Gâzi el-Hâc Yusuf Ziya Paşa-edâmallahu fe'âlâ iclâlehu - ve iftuhârul emâcid ve'l-ekârim câmi câmi'ül-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtassu bi-mîzid- i'nâyeti'l- meleki'd-dâ'im dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Haleb muhassılı İbrahim - dâme mecduhu- ve mefâhiru'l- kudât ve'l- hükkâm meâdinü'l- fezâ'il ve'l- kelâm Haleb nâbibiyile eyâlet-i Halebin hâvî olduğu sâ'ir kazâların kudât ve nüvvâbı -zîde fazluhum- ve mefahiru'l- emâsil ve'l- akrân Yeniçeri zâbiti ve gümrükçü ve vücûh-ı memleket ve bi'l- cümle işleri - zîde kadruhum- tevkî-i refî-i hümayûn vâsıl olacak ma'lum olaki; memâlik-i mahrûseti'l- mesâlik-i şâhânemde vâki' mahallerde ecnâs-ı nukûdun fiyât-ı mukarreden ziyâdeye alınub virilmesi husûsu öteden berû men'-i küllî ile memnû' olan mevâddan olduğundan mâ'adâ her kim o makûle ecnâs-ı nukûdı fiyât-ı mu'ayenesinden bir akçe ziyâde ile ahz ve i'tâyâ cesâret iderse ibrettül- gayr eşedd 'ukûbetle hakkından gelinecegi müte'addid evâmir-i 'aliyye neşriyle cümleye tenbîh ve te'kid ve zecr ve tehdîd olunmuş iken bu esnâda medîne-i Haleb'de yüz elli üç guruşe ve ikibin doksan altışar paraya ve yaldız vesâire ecnâs altunun hadd-i i'tidâlden ziyâdeye revâci olub ve gün be gün terkkî ve izdyâd bulmakda olduğu bi'l- ihtiyâr ma'lûm ve a'yân ve hattâ muhassılı mûmâ- ileyhın ikiyüz yirmi üç senesine mahsûben ûhdesinde olan Haleb muhssılığı emvâlinden bâ- fermân-ı 'âlî matlûb olub teheddi ve ihzâr eylediği mebalighden ne hâl ise otuzbin guruşluk bulunca tedarik ile kusûrını dahî farzıyâb oldukça ceste ceste bulunca tanzîmiyle irsâl idecegi bu def'a dersa'âdetime tevârud iden tahrîrâfı mefhûmundan mütebân olmakdan nâşî husûs-ı mezbûr mu'teberây-ı ricâl-ı devlet-i 'aliyyemden hâlen darbhâne-i 'âmirem nâzır olan iftuhârü'l- emâcid ve'l- ekârim Ahmed Şakir -dâme mecduhu-den isti'lâm olundukda sikke-i hasene-i şâhânem düvel-i sâ'ir sikkeleriyle meskûk ecnâs altûn vesâ'ir nukûdun fiyât-ı mukarresunden ziyâdeye revâici mu'âmelât-ı nâssın ihtilâlini ve kâffe-i erzak ve eşyânın tezâyüd-i bahâ ve galâsını mûcib olduğundan gayri etrâf ve eknâfından celb olunacak emvâl-ı mîrîyenin ve cem'

ve tahsilinde ol havâlide olan revâci üzere ahz ve kabûlü cenâb-ı mîrîye mazarrat-ı külliyeyi mûcib olacağı zâhir ve der sa'âdetime revâci üzere bulunca olunmak lâzım gelse tüccâr ve sarrâfeden imtina' idecekleri bedîhî ve bâhir olmağla bu keyfiyet bazı altun husûsunda hâlen nefis-i İstanbul'da cârî ve diyâr-ı sâi'rede dahî ecnâs-ı altun ve beyaz akçenin küllîsi cârî olur husûsen bâlâda takrir ve beyan kılınmadığı ve rebâb-ı vukûfdan gereğini tahkik ve ihbâr olduğu üzere medîne-i mezbûrede yüz elli üç guruş ve ikibin doksan altı şar paraya ve yaldız vesâ'ir ecnâs altunun hadd-i i'tidâlden ziyadeye revcî eyâlet-i Haleb'de nice emvâl-i mîrîyenin müddet-i medîde 'avk ve te'hîrine bâ'is ve mühimmât ve deâvt-ı lâzımeden olan nice mûtâlebât devletimin ta'til derecelerine resîde olmasına bâdî olduğundan gayri nice kimesneler dahi Rum-ili ve âsîtâne-i sa'âdetimden ecnâs-ı altun ve beyân akça celb ve cem' ve Haleb semtine irsâl ile imtinâ'-ı bey'i misillû ticaret ittihâz iderek kâr ve kesblerini akçe başına hasr eylediklerinden bahisle bu maddenin külliyen men' ve def'i husûsuna ikdâm ve dikkat olunarak fîmâ ba'd zer-i mahbûb-ı İstanbulî altışar ve nisfiyesi üçer guruş ve cedid fiduk altunu sekiz ve rub'îyesi ikişer ve mısır zer-i mahbûb beşer guruş ve nisfiyesi yüz paraya ve yüzlük iki buçuk ve ikilik iki guruşa ve kanğı târîhiyle olur ise olsun guruş kırk paraya ve yarımlik yigirmi paraya ve rub' on paraya cârî olub bundan bir akçe ziyâdeye alunub virilmemek her kim ziyâdeye alur virirse bilâ emân siyâset ve cezâsı der'akeb icrâ olunmak ve bu makûleler haklarından ricâ ve şefâât kabûl olunmamak ve bundan sonra Rûm-ili ve der âliyyemden Haleb ve mahall-i sâireye bu vechile ticâret için altun ve akçe irsâl olmamak hıfyeten ziyâdeye alup virmeğe veyâhud surre olarak mahall-i merkûmeye irsâle tasaddî idenlerin icrâ-yı siyasetleriyle haklarından gelinmek üzere nizâma rabt olunması tasviye-i umûr-ı i'bâd üllhu mucib ve âsâyiş-i hâl-i fukarâyı müstevvib olacağını nâzar-ı mûmâileyh bi't-takrir ifâde eylediği beyâniyle ol bâbda emr-i şerîfim ısdarını hâlen rikâb-ı hümâyûnunda baş-defterdârım olan iftuhârü'l-ümerâ ve'l-ekabir Osman-dâme uluvvuhu-i'lâm itmekle i'lâmı mûcibince âmal ve hareket olunmak fermânım olmağen tenbîhen ve te'kîden ve tahzîren dîvân-ı hümâyûnumdan mahsûsen işbu emr-i şerîfin ısdâr ve rikâb-ı hümâyûnum tatarlarından feyzullah-zide kadruhu ile tisyâr olunmuşdur imdî ba'de'l-yevm zer-i mahbûb-ı İstanbulî altışar guruş ve nisfiyesi üçer guruş ve 'atik ve cedîd finduk altmış sekiz ve rub'îyesi ikişer ve mısır zer-i mahbûbi beş guruş ve yüzlük ikibuçuk ve ellilik ikişer guruşa ve 'tik ve cedîd guruş kırk paraya ve yarımlik yigirmi ve rubu' onar paraya cârî olub

bundan bir akçe ziyâde ile olunub virilmemesi husûsuna bi'l-ittifâk kemâliyle i'tinâ ve dikkat ve bundan sonra dahî fiyât-ı menkûreden ziyâdeye ahz ve i'fâya ibtidâr veyahud ticâret sûretiyle der-sa'â detime ve mahall-i sâireden o mâkûle akçe celbine ictisâr iden her kim olur ise olsun der'akab ahz ve bilâ-emân icrâ-yi siyâset ve cezâ olunmak üzere kayd ü bend ile der-a'liyyeye irsâl ve ihzârına ikdâm ve müsâraat eylemeniz matlûb-ı kat'î-i mülûkânem idüğü ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât-ı şâhânem bu emri-i ehemde ıgâmâz ve tesâmüh misüllü vaz'a bir vecihle rızâ-yı âliyeym olmadığı sizki vezîrimin müşâr ve muhassıl ve mevlânaâ vesâir mümâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukta mazmûn-ı fermân-ı hümâyûnımı eyâlet-i mezkûrede vâki' bi'l cümle kazâ ve kasabât ve nevâhi ve kurâda herkese i'lan ve işa'ât ve 'ale'd-devâm bu emri ehemme kemâliyle i'tinâ ve nezâret iderek icrâ-yı irâde-i şâhânem bil-ittihâd ihtimâm ve dikkat ve ser-i mû hilâfı vaz' ve hâlet vukû'unu tecvizden be- gâyet hâzer ve mucânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzimu'l imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-ı makrûniyle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız tahrîren fi'l-evâsıt şehri-i cemâziye'l-ülâ sene selâse ve i'srîn mi'eteyen elf

be- makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûse

B. 53 / a S. 29

Yirmi üç senesi şa'bân -ı mu'azzamın yigirminci gününden def'i mazarrat-ı i'bâd için cem' olan âsâkirin 'aletleri için ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle kurâlara tevzî' olan defterdir ki ber vech-i âfî zikr olunur

fi 20 şa'ban 1223

Karye	Narlıca	Gökçegöz	Ağcurun
şa'ir	şa'ir	şa'ir	şa'ir
sıtl	sıtl 1	sıtl 2	sıtl 2
Tüleyli Hubbales	Bitişin	Sabuhiye	Danışmendlu
şa'ir	şa'ir	şa'ir	şa'ir
sıtl 2	sıtl 2	sıtl 2	sıtl 2
Miras	Aksiya	Kürtmezrası	Büyükburç

şa'ir	şa'ir	şa'ir	şa'ir
sıtıl 2	sıtıl 3	sıtıl 1	sıtıl 2
Baslak	Baykara	Ermence	Zeytin
sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 1
Fenk	Surî	Karsu	Alâkend
sıtıl 3	sıtıl 2	sıtıl 3	sıtıl 2
Toprakhisar	Ferzele	Bitsin	Ziyâret
sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 3	sıtıl 2
Kalanos	Mağdele	Kişkinid	Kolluca
sıtıl 3	sıtıl 3	sıtıl 3	sıtıl 1
Afsiye	Hacıpaşa	Makaberus	Babatorun
sıtıl 1	sıtıl 4	sıtıl 3	sıtıl 2
Dîr(Dur)	Baksanos	Kayab	Cunte
sıtıl 3	sıtıl 3	sıtıl 1	sıtıl 3
Türkmen mezrası	kılincar	Kefer Abit	Basuriye
sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 2
Seferiye	Garbeyaz	Cûm	Kilisecik
sıtıl 3	sıtıl 2	sıtıl	sıtıl 1
Bahşin	Kaytayir	Mishanu	Marsu
2sıtıl	2sıtıl	sıtıl	1sıtıl 1
Salka	Fıfırin	Hanyo	Karsubol
sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 1
Turfanda	Sofiler	Şeyhköy	Cüvâdiye
sıtıl 1	sıtıl 2	sıtıl 5	sıtıl 2
Kışlak	Hisarcık	Kalâvun	Hansuma
sıtıl 3	sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 3
Suzuri	Sungur	Mermicik	Eyerci
sıtıl 3	sıtıl 2	sıtıl 3	sıtıl 2
Çandır	Kesb	Tumame	Kirakos
sıtıl 1	sıtıl 3	sıtıl 2	sıtıl 2
Çardak	Döver	Kurye	Dermaşta
sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 2	sıtıl 1
Dermaşta	Bağdadiye	Dursuniye	Yeniceköy
2sıtıl 2	2sıtıl 2	2sıtıl 2	2sıtıl 2
Zeytuniye ma'a Gözene		Makberun	Mişrikiye

	5	sıtl 5	2sıtl 2	2sıtl 2
Cüdeyde		Gebusiye	Yoğunoluk	Hacıhüseyinlu
Isıtl		sıtl	2sıtl 2	2sıtl 2
Selderan		Saylıca	Hüseyinlü	Makber
2		2	2	2
Tılbısıtl		Barbaron	Akılyye	Menküliye
sıtl 2		sıtl 1	sıtl 1	sıtl
Orhaniye		Ariye	Karakise	Güzelburç
sıtl 1		sıtl 1	sıtl 1	sıtl 2
Cem'an yektün		200 sıtl		

B. 53 / b S.29

Binikiyüz yirmi üç senesi Saferü'l- hayr guresinde bundan akdem Kilis muhârebesinde kâtilen fevt olan Kurd Ağasının Antakiyye'de müsafereten sâkine olan zevce-i menkûhesi Mısırlı bol asıl yedinde mevcûd olan eşyâsını ser-divâne-gûnden Topal Ali Ağa talebesiyle tahrîr ve teslîm olunan defterleridir ki ber- vec-i âtî zikr olunur.

Sim raht yaldızlı def'a

1 1

tüfenk

1

sim zarf

10

tepsi

1

kilim

3

p'alâ

1

Yaldızlı kise

1

fincan

10

ihrâm

1

seccâde

1

Arab cariye

1

mezkûr eşyânın cümlesi

mûmâ- ileyh Delibaşı ağanın âdemlerine teslîm olunub taraflarına irsâl olunmuşdur ma'lûm ola.

B. 54 S. 30

Haleb'den iskeleye gelüb ve yine bâ-emr-i 'âlî Haleb'e i'âde olan çadır emr-i sûreti

Akdâu kudâti'l- müslimîn evlâu vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'u i'lâmiş-şerî'at ve'd-dîn vârisu u'lûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassu bî-mezid-i 'nâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ Haleb kadısı -zîdet fezâiluhu ve'l-ifühârü'l-emâcid ve'l ekârim câmi'u'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtassu bî-mezid'i 'inâyeti'l-meliki'd-dâ'im dergâh-ı mu'allem kapucubaşlarından hâlen Haleb muhassılı mîrzâde el-Hâk İbrahim -dâme mecduhu-tevkî'-i refî-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm olaki, bundan akdem ordu-yu hümâyûnün lâzimesi için sevki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle Haleb'de i'mâl eyledikde lede'l-inhâ me'mûr-i i'mâli olduğun bin kıt'a çergeden sarf-ı inzâr ile mârû'z-zikr üçyüz kıt'a çergeyi 'uhdende olan muassılık malına mahsûb olunmak şartıyla deve istikrâ ve Süveydiye iskelesine nakl ve isra eylemek bâbında bundan mukaddemce egerçi emr-i şerîf isdâr ve irsâl olunmuş olub lâkin hiyâm-ı mezkûrenin el-hâletu hazihî berren ve bahren der-sa'âdetime celbinde 'usret ve su'ûbet derkâr ve mukaddem fermân olduğun üzere Süveydiye iskelesine tisyâr olunur ise 'adem-i takayyud sebebiyle hiyâm-ı merkûme rehîn telef olacağı zâhir ve aşîkâr olmakdan nâşî hiyâm-ı mezkûreyi eğer Süveydiye iskelesine göndermemiş isen Haleb'de tevkîf ve muhâfaza ve me'emmen mahalde hıfz ve keyfiyeti serî'an tahrîr ve iş'âr ve eğer mukaddem sâdir olan fermân-ı şerîf mûcibince Süveydiye iskelesine göndermiş isen gerü Haleb'e nakl ve celb ile telefden vikâyesi husûsuna kemâl-ı ikdam eylemek fermânın olmağın hâsseten işbu emr-i celili'l-kadrim isdâr ve mahsûsen sadr-ı a'zam çukadarlarından Mustafa -zîde kadruhu - ile irsal olunmuşdur. İmdi vusûlünde hiyâm-ı mezkûreyi eğer Süveydiye iskelesine göndermiş isen Haleb'de tevkîf ve me'emmen ve mahfûz mahalde hıfz ve keyfiyeti tâtâr-ı merkûm ile sarî'an der-sa'âdetime tahrîr ve iş'âr ve eğer mukaddem sâdir olan emr-i şerîf-i mezkûr mûcibince Süveydiye iskelesine göndermiş isen gerü Haleb'e nakl ve celb ile telefden vikâyesi husûsuna ziyâde ikdâm ve ihtîmâm ve bu bâbda ihmâl ve tekâsülden ittikâ-yı tâm eyleyesin sevki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen dahî

mûceb-i emr-i şerîfimle 'amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hüküm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîli'ş-şân-ı vâcibi'l- ittbâ ve lâzı-imü'l- imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûmı üzere 'âmül olub hilâfından be-gâyet hazer ve mücâne bet eyleyesin. Şöyle bilesin 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Konstantiniyye el- mahrûse

B. 55 S.30

Medîne-i Antakiyye mahallâtından Dörtayak mahellesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Degirmenci Muhi Beşe'nin verâseti zevce-i metrukisi Aişe binti Abdillâh ve Sülbi kebîr oğlu Ahmed ve Sulbiye kebire kızı Ummühâna munhasıra olub kable'l-kısme mezbûr Ahmed dahî fevt olub terekesi zevcesi Fatuma binti Kara Ahmed ve Haml-i mevkûfesine ve kızkarıdaşı Ümmühan ve ceddisi Aişe hatûna münhasıra olub tereke-i müteveffâ-yi mezbûrân düyûnlarına mukâbil olmayıb ve mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzili bir tarafı Haremî oğlu menzili ve bir tarafı çukur menzili ve bir tarafı köroğlu menzili ve bir tarafı Halife Abdülkerim Beşe menzili ile mahdûd ve müntehî ve derûnûnda iken iki bâb fevkânî tahtânî mesken ve bir bâb tahânî mesken ve bir matbah ve bîr-i mâ ve kenef ve havlu ve ma'ber-i kadîmi hâvî menzil-i mezkûrden gayri ism-i mâl dahî olmayûb dâyinlerinden halâs idemediklerinden verese-i müteveffâ-i mezkûreler menzil-i mezkûrun bey' ve semeni guremâya taksîm olunması re'y-i hâkime tevfiż etmeleriyle ma'rifet-i şer'le münâdiye virülüb mecmû'ü'n-nâss olan mahalde müzâyede olub ikikbin üçyüz otuz guraşa karar-dâde olub ve rağbâtü'n-nâss külliyyen münkatî' oldukda işbu bâ'istü'l-kitâb Aksa Gays oğlu Mehmed Aliye ve Ahmed'e ve Abdülkerim ma'rifet-i şer'le bey' ve temlûk ve teslim olub oldahî iştrâ ve temellük ve kabûl idüb meblâğ-ı mezbûrlar ma'rifetleriyle guremâya taksîm ve menzil-i mezkûreden kef-i yed müşteriyân-ı mezbûrların mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olub keyfe mâyeşâ ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olm'alârı mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu ve şehr-i fi'l- yevmi's-sâbi'-i 'aşer min şehr-i şa'bân li-seneti erba'a ve i'şrîn ve mi'eteyn ve elf.

şuhûdü'l-hâl

Bazarbaşı es-seyyid Halil.

Tahmisci Halil Ağa.

Arpacı Sa'îd Beşe.

Halife Abdülkerim Beşe,
 Oğlu Abdurrahman,
 Çulcu Seyyid Hasan,
 Haşîr oğlu Seyyid Yusuf,
 Kilisli Hasan ef.,
 Seyl oğlu Seyyid Mehmed Çelebi,
 Muhzırbaşı İsmâil

B. 56 S. 31

Akdâu kudâtî'l- müslimin evlâu vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl yakîn rafi'u 'Îlâmi's-şerîat ved-din vârisu 'ulûmi'lenbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassu bî-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Haleb kadısı -zidet fezâ'iluhu- ve iftihârü'l-emâcid ve'l- ekârim câmî'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtassu bî-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'd-dâ'im dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından mîrâhor-ı evvel pâyesiyle Haleb muhassılı Şerîf -zâde İsmâil veHaleb mütesellimi İbrahim -dâme mecduhuma- ve mefâhirül emâsil ve'l -akrân Haleb eyâletinde vâki' hisâr-ı sol ve cisr-i cedîd vesâ'ir kılâ' muhâfaz'alârına me'mûr agavât ve zâbitân ve iş erleri - zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyün vâsil olacak ma'lum olaki, şühûr-ı rûmîye ile kameriye beyninde senede on bir gün tefâvüt olmağla bir def'a yigirmi bir senesi için martın senesi tekmîl ve münkaziyye olmayub yigirmi iki senesi muharreminin ikinci günü tahmîl olmak hasebiyle yigirmi bir senesinde martın fazlası vâki' olduğundan Mart mukâta'ânın zamânı zabtları yigirmi iki senesinden î'tibâr olmak kavâid-i mer'îyye-i mîriyeden bulunduğu misüllü memâlik-i mahrûseti'l-mesâlik-i şâhânemde kâ'in kılâ'-ı hâkânem muhâfızlarına me'mûr yerlu neferâtın zamân-ı zabtları muharremi olan ba'zı cizye ve 'avâriz ve mukâta'at mâllarından ber-vech-i tedâhül ve ocaklık mu'ayyen olan mevâcib-i seviyeleri dahî el-hâletü hazihi martın fazlası sebebiyle senesine geleceği ecilden fî'l-asl tedâhül vechile ahz oluna gelen mevâcibleri senesi senesine ahz eylemeleri dahî kavâ'id-i mer'îye muhâlif ve münâfi' olmağla imdi, o makûle emvâl-i mîriye sarfa mu'ayyen ocaklıkların yigirmi iki sene malları küşâd ile ba'd ez-in virilecek mevâa'bleri yigirmi üç senesi emvâlinde îrâd ve masraf olunmak şurût-ı kadîm ve da'b-ı dîrîm devlet-i 'aliyye-i ebedî-rehnimden olmakdan nâşî sizki, muhassıl ve mütesellime-i mümâ-ileyhimsiz bu def'a baş muhâsebeden ihrâc ve drûn-ı emr-i şerîfe mevzû'an irsâl olunan sûret-i defter nâtuk olduğu üzere Haleb eyâletinde

vâki' hisâr-ı sol ve cedid vesâ'ir kılâ' muhâfazalârına me'mur yerlu neferâtın Haleb muhassılığ-ı ve Haleb'de vâki' bâc-ı bâzâr-ı esb Haleb mukâta'ası mallarından mu'ayyen olub martın fazlası takarrubi yigirmi iki senesinde küşâd olunan on yedibin yüz doksan gurus ocaklık malları masânfe-i mühimme-i musta'cele-i mîrîyeye tertîb tahsîs kılınmağla keyfiyet-i neferât-ı merkûmeye ve iktizâ idenlere ba'det-tefhîm iki yüz yigirmi iki senesinde mâlîm olan meblağ-ı mezbûrden ocaklarına mahsûben bir akçe geçürmeyüb ve geçirdirmeyüb bi-menniki te'âlâ senesi dahîlünde sudûr edecek evâmîr-i 'aliyyem mûciblerince cenâb-ı mîrîye ve havâleolunan mahallere teslîm olunması husûsine mezîd ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve 'ilâmen iş bu emr-i celîli-'l kâdrim ısdâr ve sadr-ı a'zam tatarlarından Veli ile irsâl olunmuştur. İmdi, vusûlünde irâde-yi kerâmet ve itâle-i şâhânem nevehile idüğü mantûk-ı emr-i şerîfimden mû be mû ma'lûmunuz oldukdan sonra mazmûn-i itâ'at makrûnuni ocaklıklarını yigirmi üç senesi mâllarından ahz ve istîfâ edeceklerini cümleye i'lân ve işâ'at ve cizye ve 'avârız ve mukâta'ât mâllarından mu'ayyen olan ol miktar ocaklık akçesi yigirmi iki senesine masûben ashâb-ı ocaklığa vermeyüb ve virdirmeyüb ve vaktiyle sudûr iden evâmîr-i 'aliyyem mûceblerince cânib-i mîrîye ve havâle olan mahallere irsâl ve teslime mezîd sa'y ve gayret eyleyesiz ve sizki mevlânâ ve ağavât-ı mûmâ- ileyhimsiz iş erleri sizler dahî mûcib-i emr-i şerîfim ile 'amel ve hareket ve hılâfımdan tahâşî ve mûcânebet eylememiz bâbından fermân-ı 'alî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükûm-i şerîfim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i 'âlî-şân-ı vâcibbi'l ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı mûnîfi üzere 'âmil olasız şöyle bilesiz i'timâd kulasız tahrîren fî'l- yevmi's-sâlis-i 'aşer li-seneti şâ'bân ihdâ 'işrîn ve mieteyn ve elf

be- makâm-ı Konstantiniyye el mahrûse

B. 57 S. 31

Medîne-i Antakiyye mevâhisinden Süveydiye nâhiyesinde Mefergûn karyesi sâkinlerinden iş bu Sâhibü'l- hayrât ve'l- hasenât Ail bin İbrahim nâm kimesye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde vakf-ı âlî'z-zikre li-ecli't-tescîl mütevellî nasb ve ta'yin etdiği karındaşı oğlu İbrahim b. Şeyh Mehmed saçlı mahzarında şu-vechile takrîr-i kelâm idüb karye-i mezkûre toprağında vâki' bir kıt'a zeytun bahçesini 'ayn-ı çakalât demelkle 'arîf bir tatafı Süleyman mubâ havkeresi ve bir

tarafı cebel ve bir tarafı Şeyh Cemal tarlası ve bir tarafı Şeyh Mehmed bahçesiyle müntehî ve mahdûd bahçeyi fî tevâbir ve levâhıkıyla taleben li- marzati'llahi te'alâ vakf-ı ebedî ile vakf ve habs eyledim ve şöyle şart eyledim ki beher sene hâsıl olan îrâdmdan bahçe-i mezkûre iktizâ iden masârına harc ve sarf idüb ve fazlasını fukarâ-yı mesâkine it'am idüb vakfiyet üzere mutasarrıf olub evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı batnen ba'd-ı batn karnen ba'd-ı karn ber vech-i şurût mutasarrıf ol'alâr ve batn-ı evvelin ekber ve erşedi mütevellî olub teslîm-i ile'l- mütevellî eyledikte mâ vak'a bi't- taleb ketb olunda fî'l-yevm's- sâlis ve'l- 'işrîn şehr-i şa'bân sene selâse ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdül- hâl

Şeyh Mehmed,

Şeyh Mehmed Ali beşe,

İbrahim Halil,

Şeyh Cemal Molla kana Salihi Yusuf Acemî,

İbrahim Sofî Ali Bedevi,

İbrahim Süveyidiye,

Boz beğ ve gayrihim.

B. 58 S. 32

'an hashâ-i pâdişâh-ı 'alem-penâh halledallahu mahsûl te'âlâ hilâfetuhu ebkâhu resm-ı ihtisâb-ı Antakiye ve bâc-ı bâzar-ı ağnâm ve beytü'l - mal ve yava ve kaçgın ve gayrihi ve kapan-ı revgan ve 'asel ve mûmhâne ve gayrihi ve delâliye-i kirbâs ve delâliye-i harîr ve bâc-ı sipâh ve kirâ-i ve ebrâ-yi ve bâc-ı hamr gayr-i ez mezâri'-i mâlikâne

fî 13 şevval	1223
fî Kâmil	1948
be hesâb	2838.5
	.120
	2958.5
	..38
	2996.5

asl-ı mâl

mâl-ı zamm

100

kalemîyye zamm

20

ilhâk-ı mâl-ı maktû'a resm-i tamga-yı

kirpâs penbe der Antakiyye

yalnız iki bin dokuzyüz doksan altı buçuk guruş

Kıdvetü'l- emâsil ve'l akrân - zîde kadruhu- divân-ı hazîne-i Haleb'e 'arz-ı hâl idüb mefhûmunda Haleb muhassılığî dî mûsâtı aklâmından Antakiyye ihtisâbı mahsuli mukâta'asına iş bu bin iki yüz yigirmi üç senesi şevvâl-i mûkerrem'in on üçüncü gününden bir sene kâmilen zabt eylemek üzere yalnız iki bin dokuzyüz doksân altı buçuk guruş asl-ı mâl ve kalemiyye ve ilhâk-ı resm-i tâmgâyı kirbâs-ı penbe ile 'uhdesine kayd olunmasını iltimâs itmekle Hazîne-i Haleb'de mahfûz olan dîmûsât defterlerine fekk olundukda mahsûl-ı resm-i mukâta'a-i mezkûrun asl-ı mâlî bin dokuzyüz kırksekiz guruş-ı kâmile olduğu ve ibtidâ'nı zabtı mâh-ı şevvâl-ı mûkerrem'in on üçüncü gününden olduğu mastûr ve mukayyed olmağla iş bu bin ikiyüz yigirmi üç senesi şevvâl-ı mûkerrem'in on üçüncü gününden merkûmun 'uhdesine kayd-u mâl-ı iltizam-ı olan meblâğ-ı mezbûrdan beş yüz guruş ber vech-i peşîn edâ ve kusûr k'alân meblâğ-ı dahî zîlkade ve zîlhice ve muharrem ve safer ve rebî'ü'l-evvelî rebî'ü'l-ahir ve cemâziye'l evvel ve cemâziye's-sânî işbu sekiz mâhı zarfında hazîne-i Haleb'e edâ ve teslîm itmek üzere iltizâmına tâlib ve ma'mûlün bih deyn-ı temessu ki vermekle mûcibince uhdesine kayd olunub yedine işbu şartname virilmiştir. gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mukâta'a-i mezbur târîh-i mezkûreden zabt ve rabt ve hâslât ve rûsûmâtını kânûn-ı kadîm ve olagldığı üzere ahz ve kabz idüb zabt ve rabtı için işbu zabtname ve mûcibince Antakiyye kadısına hitâben dîvan tezkeresi virülüb taraf-ı âhardan müdâhale olunmiya tahrîren fî'l-yevmi's-sâlis-i a'sere şehri şevvâl-ı mûkerrem sene selâse ve i'srîn ve mi'eteyn ve elf. fî 3 şevvâl 223 İbrahim

B. 59 S. 32

Kıdvetü'l- kudât ve'l- hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l - kelâm Antakiyye kadısı efendi - zîde fazluhu - tezkire-i divân vâsıl olıcak ma'lum olaki. işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesine mahsûben ve ibtidâ-i zabtı sene-i mezkûre şevvali'l- mûkerrem'in on üçüncü gününde olmak üzere Haleb muhassılığî dî mûsâtı aklâmından olan ihtisâb-ı nefsi-i Antakiyye mukâta'asının sene-i sâbık mâl-ı mîrîsiyle müceddeden ilhâk olan resm-i tamğay-yı kirpâs-ı penbe mukâta'asını işbu dârende-i tezkire - i dîvân kıdvetü'l-emâsil ve'l- akrân Ağa- zîde kadruhu-ya nef' ve zarar kabûliyle der'uhde ve iltizâm olunub yedine virilen şartnâme şurutu üzere mâl-ı iltizâm edâsiçün Haleb hazînesine ma'mûlün bih deyn temessüki virilmekle temessüki hıfz olunub mu'tâd üzere mukâta'a-i mezbûreyi zabt ve rabt

eylemek işbu dîvân tezkiresi tahrîr olunub gönderilmiştir. İnşâallahu te'âlâ vusûlünde gerekdirki mukâta'a-i mezkûreyi ve ilhâk olan resm-i tangâ-yı kurbâs mukâta'ası târîh-i mezkûrdan zabt ve rabt ve taraf-ı mîrîye 'â'id ve râci' olan rusûmât-ı 'âdiyesin ahz ve kabz ittirmekte müzâheref ve yüz guruşdan ziyâde vâki' olan beytü'l- mâl tarafından zabt olunmak üzere mezbûrî müdahele ittirmeyüb beytü'l- mâli siyâned ve mûcib-i tezkire-i dîvân ile 'âmil olasız. fî 17 şa'ban 223

be medîne-i Haleb el - mahrûse İbrahim mütesellim-i Haleb

B. 60 S. 33

Medîne-i Antakiyye mevâhisinden Süveydiye nâhiyesinde Zeytuniyye karyesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Abdülmesih veledi Berhum'un sulbî sağır oğulları elyâs ve Corciye ve sağire kızı Marîne mürd olan cedleri Berhum veledi Corci'den bi hasbi'l-ırsi's-şer'î isâbet ve intkâl iden hisse-i irsiyelerini hıfz-ı vesâye ve tesviye umûrlarına bir mustakim vasî nasb olması lâzım ve muhim olmağın sağırûn-ı mesfûrûnların lammileri siyanko oğlu işbu bâ'isü'l- kitâb. Yasef vasî olmaklığa evlâ ve enfâ olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü'l- esâmî müslimîn huzur-ı şer'e lede'l- ihbâr hâkim-i mevk'-i sadr-ı kitab tûba leh ve hüsn-i meâb efendi hazretleri mesfûr Yasef-i vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahî -kabûl ve merâsimini kemâ- yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm idüb i'ade-i kelâm iderki vasîleri olduğum sağırûn-ı mezbûrûnlar nafaka ve kisve bahâya eşedd ihtiyâc ile muhtâc olmağın bi- kadri'l- kifâye taraf-ı takdir olunmak matlûbumuzdur didikde hâkîm-i mûmâ- ileyh efendi hazretleri herbirlerine yevmî otuz akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr idüb harc ve sarfa ve vakt-i zarûrette istidâne lede'l- muzaffer sağırûn-ı mesfûrûnların mâlına rucû'a târîh-i kitâbdan izn birle mâ hüve'l- vâki' bi't- taleb ketb olundu fî'l- yevmi't- tâsi' ve'l 'aşer şehri-i zîlka'ade li seneti selase ve i'srîn ve mu'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l- hâl

Es-seyyid Hacı Halil Efendi,

Yusuf Efendi,

Türkoğlu Hacı Mehmed Beşe,

Bakkal es-Seyyid Mehmed,

Molla Ömer imam-ı Câmî'i Sarımiye,

Kâtib-i mahkeme el- Hâc Mustafa Efendi,

Kâtib-i mahkeme Molla Ali,
 Muhzırbaşı İsmail Ağa,
 Derdoğlu Abdülhak,
 Abdunnuroğlu Türkmânî karındaşı Abdunnur,
 İlyas oğlu Abdulmesih,
 Elyas zürriyet 'an zeytuniyye, sem'ane Kehiyye ve gayrihim.

B. 61 S. 33

Medine-i Antakiyye nevâhîsinden Süveydiye nâhiyesinde Zeytûniyye karyesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem bâ- hükm-ı şer'i cezâsı tertîb ve katl olan Berhum veled-i Corcu'nun verâseti zevce-i metrûkesi Kateri binti Abdullah ile Sülbiye kebîre kızı Meryem ve oğlu Siyanin oğlu Yasefe ve diğer Abdülmesih nâm oğlunun oğulları sağırân Elyâs ve Corc ve sağıre kızı Mariye münhasıra olub verese-i mesfûrûndan Yasef b. Abdülmesih meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'sü'l- kitâb 'alûfetlu el-Hâc Ebubekir Ağa mahzarında şu vechile takrîr-i kelâm idüb maktûl-i mesfûr ceddimin düyûnı olmak hasebiyle düyûnı edâ olmadıkça terekesine verese-i tarafından vaz'-ı yed olunmamak üzere mûmâ-ileyh el-Hâc Ebubekir Ağa ma'rifet-i şer'le tenbîh idüb ba'dehu düyûnunu edâ ve kabûl eylediğime ecilden kendi nefsime asâleten ve ceddim Katerine ve ammetim Meryeme vekâleten ve sağırûn-ı mezburûnlara ba- hüccet-i şer'iyye vesâyeten deyn-ı maktûl-ı mezkûr-i edâya ta'ahhüd birle 'âmme-i tereke-i maktûl-ı mesfûru cümleten bizlere teslîm eyledi ve ben dahî asâleten ve vekâleten ve vesâyeten ahz ve kabz ve tesellüm oldum ve ağa-yi mûmâ-ileyh hazretlerinin taht-ı yed-i tasarrufunda maktûl-ı mesfûrın tağayyur ve kıtmîr bir para ve bir akçelik mâl ve eşyâsı kalmayub cümlesi tarafımıza Tumâmen ve kâmilen teslîm olub zimmetini ibrâ-yı 'âmm ile ibrâ ve istîfâ-i hakk eyledik didiklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'i mâ hüvel vâkî' bi't-taleb ketb olundı fî gurre-i zîl'hicce li- seneti selâse ve 'işrân ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l- hâl

Hâlen me'zûn-ı bi'l-iffâ ve müderris-i kirâmdan fazîletlu es- seyyid el- Hâc Ahmed efendi,
 Sâbıkan me'zûn-ı bi'l- iffâ Şemseddin - zâde fazîletlu Osman Efendi,
 Hâlen kânun makâm-ı nakîbü'l- eşrâf fazîletlu el- Hâc Abdünnafi Efendi,
 Emîn-i fetevâ-yı şerîf hâfız el- Hâc Ahmed Efendi,

Hâfız el- Hâc Yahya Efendi, el- Hâc Nâşir Efendi,
 Ömer efendi İmam-ı Câmî'-i Kebîr
 Ömer efendi İmam-ı câmî'-i Sarimiyye,
 Bakkal es-Seyyid Hacı Mehmed,
 Bakkal es-Seyyid Kasım,
 Bakkal Kara Ali Beşe,
 Bakkal Kâşif Molla Osman
 el-Hâc Mustafa Kâtib-i mahkeme, Molla Ali kâtib-i mahkeme,
 Muhzırbaşı İsmail Ağa.

B.62 S. 34

Berhom kehenenin hiyaneti zuhuriyle katline sebep ihdâs eyledikleri 'arıza-
 i keriheleri.

İnneha fi 'îdi erbâb-ı kenîse ve Maryeme a'det velidetihi'l-ilahi'l-kuddus el-
 mukaddes el-meşguf vazi' nefsi li hazretâb ve ebbi ruhu'l-kuds Abdulmesîh el-
 mustakkari lehu bi'l-sulbi ve ruhi dahile es-sâkine bi'l-kalbi'l-mütevelli yevmeizin
 i'mâl-i Süveydiye'ye bi hududîha el-kudmana sâhul-i medine-i Antakiye el-'uzmâ
 yahdî mezide't-tahhiyati'l-fâhire ve fezâil en'âmi zekkiyet 'atire ilâ hazret-i
 cenâbi'r-rafi'î'l-'alî el-mu'temed kursiyi'l-bâbâ bi'l-emân ve'l-siyâne ve't-tuvel
 ellezi makâluhu mekali ve murtafiun en emsâli fi hafi'ate lehu el-kıranan fi bemha
 ve'l-abahir ve nekese a'lâm ummet-i Muhammed a'zâmı ve'l-kıranu'l-akdem
 melikü'l-rummiyyeti'l-medâini'l-kübrâ el-me'mura vesâiri ekalimiha ve nevâh-i
 medineha el-meşruha fi zillet lehu'l-mülükü fi sairî'l-akdam ve rekibe cizye ve'l-
 harac 'alâ mülûkil İslâmi lem yozel en-nasru huddâmehu ve sa'du sa'iyen
 kuddamehu amma ba'd felya'lem el-melikü'l-muhterem inne'l-fakûr min ağyari'l
 'ibâdi ve ekserihim ictihaden 'alâ zevâli devleti İslâm ve vusûl-i askeri mevlana
 el'kıran el'âzam ilahazihilakları lienne valina el'münkazînîleyh cebbarcin anid ve
 şeytanûn menid. kad tabâşşeyadine ve aceselatine ve kad azumet savleduhu ve
 taled ayyamû devletihi ve kad tağa aleyna ve tecebbere ve beğa ve tekebbere ve
 zelle el'mesîhiyete külleha ve vetaâha ve rezzelaha ve erdaha hatta la nakdira
 narkibûl hayle bila Sevrak ,ve yesbuna fi külli zukak ve ümerau indehu eradu
 katlena ve helakena ve dabeta enzakana ve emlakena ve nehrebu min şedayid
 bilbûldani ve yursilûna merasime'l-emani, ve narciu havfen alel evladi vennisvanı
 bâdel curâtı veşşetmanı ve tasrihan zulmihim veda nefrihim ve neclibhûm ilelani

selekna ûmurena maal hakimilehini ve şeyatinirracimi ve sırna min badı havasılâlı, fıkuvvetizzehi ve'l-malı ,fâtemedna cümletelmesihiyyine âla imareti kenîsetin fi vesatilmedine ve kâne mûradına , necalüha nüzheten ve zineten teftahiru ala cevami kûstantiniyye ve necmau biha maa tuletileyyamı minel' ruhbanı ve'l-havadini ve'l-kasakati ve'l benadiketi ve'l metarikatı vessemakise ,ricahin yezidü haddûhû ve yeksûrû adedûhû hatta tekûnû sebebe zevalinnîmeti an ehlizzulmi vennikmeti ve kânet seleketûhu hamiyetena ve ferhate kabiletina liennena cûbna mersume şeytanihim ve sultanı zamanihin ala iznilhakim ve ameluna sâyûn tammûn lakinnehû indena nasû ehlûhimetin ve bês yenkadû hakimuna' ileyhın yelsimû eydihim ve cünletülekabiri verraiyeti tet beû mûradehû ve tehşa indehû yûkalû lehû "el-cefûlyun" kezzebuna ,ve neheruna ve zeceruna ve kahenuna ve meneuna an imareti'l-keniseti ve raheti emralına ve redduna amma yezid ve Sırna fi ve tenkidi ila en banetilesraru ve isttaselleti'l-ahbaru bi enne melik rumuyeti'l-medayini'l-kûbra ve sultane Selatini benûlaslu kaymı fi geyreti zi'l-azreti ve'l-messih ve akidû'l alam,bissalbi tahte reyîlmesihi ve ğare ala biladi'l-müslimine ve meleke bade bûldanihim ve nekese nayati sultanihim ve heddede daâyime gurretihim ve enkâmhim ve katele ricalehûm ve fûr sanehûm fehineizin hasale lena mezidüssururi ve'l farehi, vasıu sadrına ve neşrah vuttefaka re'yûna ve cemiu kûberaina en nûrsik ve nuhbire hazrete sahibişşerefi'l-barıh ve'l ilmırrarih ve'l izzışşamih amma cera lena ve keyfe halûna ve nestahbirâ hazrete talati'l-verdiyye ve asakin'lcer diyye ellezi la yen katiu mededûha vela yenfedû adedûha yûdrikûna bi'l ceyuşı ve'l-azakir ve'l merakit bizzavariki vessûfum' ve'l-meracıbı hatta nemlikehûm hazihiddire de ve nenfa analehûm ve'l-giyrete ve yekûne'l-haberûn maa kab tanilmeraki bi bahriyye ve mültezi asakirirrumiye bien meta ma teveccehu ala hazıhi beriyyeti semti İskenderiyye ve's Süveydiye ve Trablus ve li ella yûrsilu lena el' habere ila karyet zeytûne li enni el fakir el mezkur i'temedtu maa âynî't-ticare ellerine kaduhûm meşhurû hatta ma beleğana ahbaruken filbahri nufali el asakire bihallileyli ve nera el İslâme bizzilli velveyli vela netrûkûl habere yesîlu ilelmedineti'l-uzma lienne'l-askere kad amileha yağma ve nrcu minelûhenna el mesih yecalü dâvetena hazıhi tamamessadi ve hitamelvadi hattanecale cevâmiahûm kenayise ve medarisehûm ve mesacidehûm li'l-meyhanatı ve'l-mecalin vela yahture bibalikûm bienne ehlessüveydiyye ricalun tankûlussilah ve teltaki lilharb ve'l-kefah felyalemilikül ethar ve'l-kıranû'l-ekber ma fi dâretina men yekufu kuddemekûm vela men yelteki ahdamekûm lienne ehlessüveydiyye milletûn hafifetûn ve diyane fuha ve ukuluha zaifetûn .hûmûna fihim nafizûn vela

yukadimûna minhûm vela vahidûn ve kad sallat ne'l-hakime aleyhim ve ifna evlade rebbina fihim fela terhebuni zalike fema ehedûn kuddamekûm yetemaheku ve iza ehazfûm Antakiya bi'l hayri vessururi vessa'dâ ve'l-huburi labûdde an mulki Haleb ve Şam ve sâiri biladi hazihilaklam liennena nekûnû melekne'l-bahre ve'l-berre ve arefnelmenafia ve'l-maddere feiza minelberri hecemeti'l-mevakibû ve filbehri isteffeti'l-merakibû ve indarebet ilmedafiu ve latnabu ve iştecceti'l-cibalû ve'l-eşabufela yusbithu ahadûn minelibad ve tehrebu ehlû'l-kura ve'l-bilad ve tenkatiu zuhûrû'l-mûslimine ve yekûnû lekûmû'l-azm'ûl mekinû bi'l-izzi ve't-temkini feya leha min ganimetin ma eksereha ve nimetin ma ağrereha ve iza melekna Antakiye ve Halep ve nevahiha veşşame ve'l-kudse ve ma yeliha ve ehaznelkare ve keşefnel are ve şeyyednel husûne ve'l-ebrace vuketebne'l-cizyede ve'l-harace ala küllimen yedinû bi dini Muhammedin hüve ve ashabûhû'l-mevalar yekûnûinkaseme sultanûhûm ve indaha dat hüceetû nebiyyihim ve kuranihim fe hineizin dir alelkahire ve'l-kustantiniyye matûrid ,ve haza bi avneti'l-mesihi sebebü zavali mülkihim bi'l-vekidi ve tüşevvişü temhidû reyihimülbatıl ve hedmi dinihi mülatal;ve'l-hazer sümme'l-hazer min keşfil esrar ve hetki'l-estar feiza zahereti'l-ahbarû ala haze'l-kılâm illezi sare kable kudûmikûm ilyna ve hücûmikûm aleyna yehdîmû erkare izzira ve edyanena ve yaktulû ki barena ve ayanena vellezi yeslenmi mine'l-mevti yedumû bizzûlli vi'l-kahri ila ahiriddehri yekûnû hafruna Sağireten vakâna fiha ve naruna ma ehadûn yûtfiuna ve eyyûmen vaselet ila yedi hazihi'l-mûlhakatû yuhfiha ve ilel kıranilâzmi yûveddiha ve yukriuha ala lisannitter cûmani ila erbabiddivani fein dehalte ve eshabûha indehu bilmekemali la yûhric ha mine'l-balı ve la yâme'l-bihahatta yassıha'l-makal ve fi gayri hazihi'l-vakfi lem yahsûl bimislina firrical ve'l-fakir hakimû hazihiddiyar ve hakimûna eşeddû minennar ve lakinne'l-mesiha cealehû lena misle'l-himar beka en kâne saidna hikmete evkatihı tesilû hazihi'l-mûlhaka ilel meliki'l-âzem ve'l-bibil ekrem ve yâmel bima fiha ve ağlalûna yeşfiha ve in kânet Saâdetû'l-İslâmı kaim ve eyyamû devletihim mütemirr daim, neselû'l-mesihe yasrif anna ma yelicû fi zamairihim mine'l-mekri ve'l-hadiati ve'l-hûkûmatışşeniati ve in entûm ya cündelmesih kuntûm maâna ala mûradina kema meşruh ,tekûnû kuntûm fi gayretileb ve'l ibn ve ruhilkuds bizalike yekûnû mâhime cenabikûm el said ve'l-bereke aleykûm saniyen ve salisen ilelebedi. Amin

Elâbdûl dai Abraham kâhine veledi Corcis Katini el debusiye fi sahili Antakiyye el uzma abdûladra ve inneha sahibuladra

B. 63 S. 35

Medine-i Antakiyye mahallâtından Hümmara mahallesi sâkinlerinden iken bundan mukaddem fevt olan es-Seyyid Ahmed bin es- Seyyid Mustafa'nın terekesi zevce-i menkûhesi Asiye binti müderrişin-i kirâmdan Hâfız el- Hâc Yahya efendi ile ve 'anmetesi Hadice bint-i İsmail efendi ve dâ'isi es- Seyyid Osman efendi b. es-Seyyid Ahmed efendi ve sülüs mâlına vasî-i muhtâr olan el- Hâc Yahya efendi'ye inhisâr-ı ba'de'l- tahakkuk merkûm es- Seyyid Osman Efendi meclis-i şer'-i enverde işbu ba'isü'l-kitâb merkûmlar taraflarından vekîl-i müseccel-i şer'isi olan türbedâr Şeyh Osman Efendi b. Mehmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mûrisim müteveffâ-yı mezbûr es- Seyyid Ahmed fevt oldukda terekesi 'urûz ve akâr olub ve sülüs vasiyeti dahî olmağla bil- cümle terekesini ve sülüsünü müvekkilât-ı mezbûrûn ahz ve kabz etmeleriyle ben dahî bana isâbet iden hisse-i irsyemi' vâzî'ü'l- yed olan müvekkilün-ı mezbûrûndan taleb ve da'vâ eylediğimde beynimizde muslihûn tavassut idüb beni verese-i mezbûrun ile a'lâ tarîkü't-tehâruc-i şer'î iki bin guruş nukûd ve büyük karaçayda olan eşyanın sülüsü bin guruş ki cem'an üçbin guruş üzerine akd-ı sulh eylediklerinden ben dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan ikibin guruşıyla eşyanın mezkûr sülüsü bin guruş cem'an üçbin guruş müvekkilân-ı mezbûrun yedlerinden kalîl ve kesîr celî ve hafî bi'l- cümle terekesinden hisseme ve semene müte'allik 'âmme-i da'vâdan ve kâffe-i mutâlebâtdan müvekkilün-ı mezbûrûnun zimmetlerini ibrâ-i 'âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât eyledim didikde gibbe'l- tasdîki's- şer'î mâ vaka'a bi't- taleb olundı fi'l yevmi't- tâsi' ve'l- 'işrîn min cemâziye'l- ûlâ li- senet-i erba'a ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Ma'a altun ve inci ılıb ve sülüs vasiyeti dahî olmağla

Şuhûdü'l- hâl

Me'zûn-ı bi'l- iftâ fazîletlu el- Hâc es-Seyyid Mehmed Efendi
ve sâbıkan muftî fazîletlu Osman efendi,

Şemseddin - Zâde nakîbü'l- eşrâf fazîletlu el- Hâc Abdünnafi efendi

ve fahrû'l- 'ulemâ el- Hâc Mustafa efendi Şemseddin Zâde

ve İbrahim efendi Şemseddin Zâde ve emîn-i fetvâ el- Hâc Hâfız Ahmed efendi,

el-Hâc Numân efendi ve es- Seyyid Tahir Mehmed efendi

ve Sâdık efendi ve el- Hâc Mehmed efendi

ve el- Hâc Yusuf efendi,

Nakîb- zâde Şemseddin efendi. Şemseddin- zâde

B. 64 S. 36

Defter-i mâl-ı 'avâriz ve bedel-i nüzül kazâhâ-yı Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi' ihâ 'an vâcib sene 1224 Erba'a ve i'irîn ve mi'eteyn ve elf.

	Hâne
Nâhiye-i Kuseyr	78
Nâhiye-i Altınöz	33
Nâhiye-i Cebel-i Akra'	27
Nâhiye-i Süveydiye	32.5
Yekûn hâne	_____
	170.5 1.5 para
Be - hesâb	1708.5 1 para
Berâ-yi maktû'-i kurâhâ tâbi'-i Antakiyye	361.5 0.5 para

	2070 1.5 para

Yalnız iki bin yetmiş guruş on beş paradır.

vech-i meşrûh üzere işbu bin ikiyüz yigirmi dört senesine mahsûben kazahâ-yi mezkûrenin 'avâriz ve bedel-i nüzül hanesinin ve maktûc-ı kurâhâ-yı Antakiyye'nin yalnız ikibin yetmiş guruş onbeş para Haleb hazînesinde mahfûz olan mevkûfât defterlerinden 'aynî ile nakl ve ihrâc olundu.

fî 3 muharrem sene 224

B. 65 S. 36

Defter oldur ki medine-i Antakiyye nevâhîsinden Süveydiye nâhiyesinden Zeytuniyye karyesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hıyânei zâhir olub ber nehc-i şer'î maktûlen helâk olan Ebu Saba veled-i Corcun verâseti zevce-i metrûkesi Katherine ve sülbiye kebîre kızı Maryeme ve oğlunun oğlu kebîr Yasefe ve diğêr oğlu oğulları sağîr Corcuya ve elyase ve sağîre kızı Marine münhasır olub verese-i kebîr ve kebîre ve ahâlî-i Karye-i mezkûre ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l- verese bi'l- ferîzati'ş-şer'iyye taksîm olunan muhallafât

defteridirki ber vech-i âti zikr olunur harrere fi'l- yevmi'l- hâmis-i 'işrîn şehri- şabâni'l- mu'azzam li- senet-i selâse ve i'srîn ve mi'eteyn ve elf.

Müsta'mel yorgan ve adet:: guruş :8 Minder	Döşek adet : 7 guruş :80 Müsta'mel kilim	Çit yastık adet: - guruş: 10 secadde 2
4 35 Çârşeb	55 Kazgân	Şorbe kazgânı
2 5 Tencere ma'a kapak	- 15 Ta'am sinisi	2 15 Leğan
4 20 Legence	1 10 Sahan lenger-i kebir, sağır	2 12 Yeni ibrik
2 10 Çuvâl Harâr Siyah Çul	108 25 Sandık	2 7 Anbar sandığı
231 21 Kahve ibrîği, dibek, el	2 5 Hâbiye	2 15 Şemdan
2 5 Karye-i mezkûrede mütemekkin oldukları menzil -	2 53 Nukûd-ı mevcûd	1 7 Tüfenk 2 45
500 Piştov	- Bıçak	2 Karye-i mezkûrede nisf-i üzüm bağı
2 23	3 15	140

Yine Karye-i mezkûrede ve meşikiryede zeytun eşcar-ı 24 140	Yine Karye-i mezkûr toprağında dut ve üzüm hevkeresi - 100	Halîd-i saba demekle ma'rûf
Dam, Dolab, bedâd-ı 2 3 8 - 1600	Mağberûn toprağında vâki` nisf-ı bahçe bedâdı 450	Zeytuniyye toprağında Mimâr Hander bahçesinin sûlus-ı hissesini bedâd-ı ? 200
Mahtûbye bahçesinden rub'-i hissesini bedâd-ı 850	Levşiye torağında çakmak bahçesinden nisf-ı hissesi bedâd-ı 350	Cedide toprağında hünkâr zâde bahçesi dimekle ma'ruf
Dam Dolab Bedâd-ı 3 2 9 1850	Yine cedide toprağında karagöz bahçesin-den nisf-ı hissesi bedâd-ı 450	Koyun-ı kebir ve sağır 25 150
Keçi-i kebir ve sağır 31 170	İnek 4 180	Çift öküzü 4 180
Çift camûzu 4 300	Dişi camûz 5 350	Potuk 3 70
Merkeb 2 35	Beygir 1 80	Arz-ı habûr kıt'a 1 250
Vakf mezra'ada Arz-ı maktû - 130	Cevheriye mezra'asında Arz Kıt'a 140	Arz-ı harbî kıt'a 150

Arz-ı sevberâne 110	Arz-ı mahnak 80	der zimmet-i Ali ibn Sehak 150
der zimmet-i ibn Nesli 162	der zimmet-i Yusuf Akra' 110	der zimmet-i Abdullah Kevşkâr 50
der zimmet-i Ahmed Mer'i 120	der zimmet-i Özbek 70	der zimmet-i Merâbi'in Bestâni, Huri Sâbâ 222

Cem'an Yekûn

Minhâ el- ihrâcât	10336 guruş
Resm-i kısmet-i 'âdî	207 guruş
Kâtibiyye kaydiyye	17.5 guruş
Hûddâmiye	25 guruş 9 para
İhzâriye	8 guruş 7 para
Yekûn	258.5 guruş
Sahhü'l- bâki	10077.5 guruş
Hisse-i zevce-i mezbûre-i katerine	1259 guruş 27.5 para
Hisse-i binti'l- mezbûre	5038 guruş 40 para
Maryeme	
hisse-i ibni'l- ibn Yasef	1079 guru 29 para
hisse-i ibni'l- ibn Core	1079 guruş 29 para
hisse-i ibni'l- ibn Elyas	1079 guruş 29 para
hisse-i binti'l- ibn Marin	539 guruş 34.5 para

B. 66 S. 37

Memâlik-i mahrûsede vâki' ehl-i zimmetden Yehûd ve Nasârâlarının şer'an ru'ûslarına mazrûbe olan cizyeleri beytü'l mâl-ı müslimînin emvâl-ı meşrû'iyesinden olmağla üzere a'lâ ve evsât ve ednâ i'tibâriyle evrâk-ı cizyesi sâbıkı üzere küşâd ve bin iki yüz yigirmi dört senesi muharremü'l- harâm guresinden tevzî'ine mübâderet olunmak bâbında hatt-ı hümayûn-i şevket-

makrûn sâdir olmağın Halebü'ş-şehbâ kazasından ve tevâbi'inde sâkin ve mütemekkin yerlü ve yabancı ve mürûr u 'ubûr iden ehl-i zimmet kefer ve Yehûd ve Erâmine-i 'acem tâ'ifelerinin şer'an üzerlerine edâsı lâzım gelen cizye-i şer'iyyelerinden bin iki yüü yigirmi dört senesi muharremü'l- harâm guresinden tevzi'ine mübâderet eylemek üzere bin dört yüz altı a'lâ ve onbir bin beşyüz elli sekiz evsât ve iki bin yigirmi altı ednâ evrâkın esnâf-ı selâse i'tibâriyle cem'an on dört bin dokuz yüz altmış evrâk ile cibâyet-i Haleb muhassılı iş bu râfi'-i tevkî'-i refî'i'ş- şân-ı hâkâni iftihârü'l- emâcid ve'l- ekârim Şerif -zâde dergâh-ı mâllâm kapucubaşlarından İsmail -dâme mecduhu- ya deru'hde der tefvîz olunub bu berât-ı 'âlî-şânı viridum ve buyurdum ki cizyedâr-ı merkûm vârub gurre-i muharremi'l- harâmda hâkimü'l- vakt müvâcehesinde mîrî mühriyle memhûr cizye bohçasının mühürlerin fekk ve evrâkda olan mühürleriyle tatbîk olunduktan sonra bir kiseye vâz' ve vilâyet kadısı mühürleyib der- sa'âdetime irsâl eyleyeler ve kalem-i mezbûre tâbi' her belde ve karyede sâkin ve mütemekkin yerlü ve yabancı ve mürur u 'ubûr eden ehl-i zimmet kefer ve Yehûd ve Erâmine-i 'acemlerinin emred-i murâhık hükmüne dâhil olub şer'an cizyeye müstahakk olan gulâmları gereği gibi takayyud ve ihtimâm ile tefehhus olunub bir ferdi hâric ve kağıdsız kalmamak şartıyla vech-i şer'î üzere ahâlisi beyninde mülk ve emlâkine nazar olunub esnaf-ı selâsenin kağı sınıfıdan 'add ve i'tibar olunur ise hatt-ı hümâyün -ı şevket- makrûn virilen nizâm-ı cedîd mûcibince zâhirü'l- fenâ mükesser olanlarından a'lâ i'tibariyle on iki esedî guruş ve evsâtü'l- hâl olanlarından altı guruş ve fukarâ-i mu'temetlerinden ednâ i'tibariyle üç guruş alınub ve 'aynı esedî guruş tedarikinde 'acz ve 'usreti olanlardan 'aynı guruş taleb olunmayub ecnâs-ı nukûddan ne güne akçe getirürler ise hâlisi'l- 'ayâr tâmü'l- vezn olanların râyici üzere İstanbul altını finduk sekiz guruşa ve İstanbul zer-i mahbûb altı guruşa ve mısır zer-i mahbûb beş guruşa ve finduk yedi guruşa ve tuğtalı sağ paranın kırk 'adedi bir guruşa ve seksân 'adadı iki bin ve yüz 'adedi yüzlük hasebiyle alınub mâl-ı cizye bu vechile cibâyet ve tahsîl ve şurût-ı mukarrere-i mezkûre kemâl-i ihtimâm ve i'tidâl üzere mürâ'ât olunub haddi tecâvüz ve te'addî ile tesbil-i sadâkat ve tarîk-i istikâmetten 'udûl idenlerin şer'an cezâları tertîb oluna ve ehl-i zimmet keferenin her birine mîrî mühriyle memhûr ve eşkâlîleri kitâb ta'ayyün olunmağla müctemi' olan mâl-ı cizyeden hîn-i muhâsebede deynlerine mahsûb olunmak ve memâlik-i mahrûsemde vâki' evkâf karyelerinde sâkin ehl-i zimmetten selâtîn-i 'izâm ve vüzerâ-i kirâm ve mîr-i mirân vesâ'irelerin havâss ve ocaklarına dâhil ve ba'zı esbâba binâ'en defterden ifrâz ve maktû'a olan rahib ve

ba'zı mahallât ve kurânın kocabaşları kendi cizyeleri tahfîf için toptan evrâk olup re'âyâya istihkâklarına göre vermeyüb mâlî her ne ise hesâb ve hilâf-ı şer'-i şerif a'la tesviye tevzi' olduğu sem-'i hümayûnuma ilkâ olunmağla bu bid'at-ı kerîhîye dahî men' olunub her bir ehl-i zimmetin tahammüllerine göre cizyedâr yediyle virilen cizyeleri cibâyet olunmak hâsılı kelâm hilâf-ı şurût-ı berât-ı 'ali-şân bir ferdi hâriç ve kağıdsız kalmamak şartıyla vech-i şer-i üzere herbirinin tahammül ve istihkâklarına göre evrâkları virilüb cizyedarları cibâyet olunduktan sonra kasaba ve kurâ üzerlerine toptan evrâk tarh ve tahmil olunduğu cizyeleri olur ise emhâl bu güne harekete cesâret edenlerin cezâları tertib olunacağı mukarrer ve muhakkak bilüb cibâyetine me'mûr âmilleri dahî câdde-i haktan 'udûl eylemeyub kemâl-ı istikâmet üzere hareket ve hilâf-ı şurût-ı berât-ı 'âlî-şân re'âyâ fukarâsından başka ma'îşiyet ve harca (***bozuk çıktığından okunamadı) kudât ve nüvvâb cizye nâmiyle te'âyâ fukarâsından ve i'mâl cizyeden kalîl ve kesir min ba'd nesne mutâlebe eylemeyeler şöyle ki kadılar ve cizyedâtlar celb-i mâl sevdâsiyle re'âyâya zulm ve tea'ddî iderler ise sirren ve 'alenen tefahhus olunub eğer aldıkları olur ise âsitâne-i sa'âdetime irsâl şer'an muhkem haklarından gelünüb bu berât-ı 'âlî-şânımın şurûtuna mürrâ'ât olunub kadılar ve voyvod'alâr ve kurâ zâbitleri vesâ'ir sükkân-ı vilâyet bi'l - ittifâk cizye cibâyeti husûsunda cizyedâra muhâlefet ideri olurlar ise haklarından gelinmek üzere ism ve resimleri der- sa'âdetime irsâl ve i'lâm eyleyeler ve herbir ehl-i zimmetin cizye mâlını edâ eylediği ma'lûm olmak için cizyedâr başka defter tutub kasabada olanları mahellesi ile ve kurâda olanları karyesi ile ve mûrur u 'übûr idenleri isim ve resimleri ile defter ve cizye muhâsebesine teslîm ideler ve cizyedârlara kazâ ve kurâyı tevzi' eylediği evrâkı koculara verilmeyüb ve eşkâline kağıt vermeyüb hîn-i iktizâda def-'i iştibâh için tettebbuk olundukda mutâbık olmak için kaleminde hıfz olunan mühürleriyle ve iş bu berât-ı 'âlî-şânında ta'yîn olunan şurût icrâsına ihtimâm eyleyeler ve şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalâr.

be- makâm-ı Konstantiniyye-i el- mahrûse

B. 67 S. 38

Medine-i Antakiyede Konavât mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem diyâr-ı âherde fevt olan Mehmed b. Ahmed Leysin verâseti zevce-i metrûkesi Halime bint-i Hac Hasan ile sülbiye sağıre Fatımaya ve li- ebeveyn kız karındaşları Haticeye ve gâ'ib-i 'ani'l- belde Aişe'ye münhasıran olduğu i'nde's-

şer' zâhir olmağın mütereffâ-yi mezbûrun deyn-i kesîreye mübtelâ terekese deynince vefâ itmediğine re'y-i hâkimi'ş şer'e tevfiiz ve terekeden kef-i yed etmeleriyle tereke-i müteveffâ-yi mezbûri bâ ma'rifeti'ş- şer'î müzâyede ve fîrûht olundukda beher guruş on yedi buçuk para isâbet edüb bâ- ma'rifeti'ş- şer'î guremâdan teslim olunan defterdir ki ber- vech-i âfî beyân olunur tahrîren fî'l- yevm-i's sâbi' ve işrîn min şehr-i zî'l- hicce li- seneti sâlese ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf

	Adet	Guruş
Çuval	2	
Köhne kilim	1	16.5 guruş
Köhne entâri gömlek		5 guruş
Def'e çuval		5 guruş
Bileği taşı bıçak		?
Zimmi abası	14	
Çorab	25	158 guruş
Öbek ma'a çuval		29 guruş
İğne kutusu		35 guruş
Lule ve hurda heybe		29 guruş
Kutu derûnunda hurda		50 guruş
Def'a hurda		12 guruş
Çuha biniş ve sağır ve kürk		47 guruş
Şâl cübbe ve gömlek-i milis		23 guruş
Zurna	15	56 guruş
Fes-i cedid	4	19 guruş
Taş kapan ma'a sepet		32 guruş
Def'a hurdavât ve teneke ve hurda		30 guruş
Def'a hurda ve çuval		23.5 guruş
Dibek el ve hurda		5.5 guruş
Tencere	2	
Sahan	2	
Lenger	2	23 guruş
Tas	2	
Köhne abiye ve çuval		2.5 guruş
Buhûr câveri sâfi		184 guruş

Cehre bahası		115.5
Mahalle-i mezbûrede bir meskende olan hissesi		50 guruş
Toprak hisarda vâki' zeytun eşcarı	33	250 guruş
İki yüz guruşa rehine olan deyne edâ celeb ve ma'az		22 guruş
Cem'an yekûn		1080 guruş
Minhâ el - ihrâcât		
Lazkiye'de olan masârîf		40.5 guruş
Lazki'ye kirasına		31 guruş
Hammalıye ve kaygatiye		1 guruş
Deyn-i musebbet-i yetâm		
Zevce-i mezbûre Halime Hatûn		100 guruş
Mihr-i mezbûre Halime		100 guruş

		200
Guremadan		87.5 guruş
Reddiye		2.75 grş 7 para
Zuhûr iden		5 guruş

Harrere hazihi'd- defter bi marifet-i ashâb-ı dÿyûn 'afâ anhu el- mevle'l- hilâfe medine-i Antakiye.

B. 68 S. 39

Sekbân fesh olduğı emr-i şerîf suretidir

Düstûrûn-ı mükerrremûn mişûrûn-ı müfehamûn nizâmü'l 'âlem müdebbir ve'l- umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemimü mehâmi'l-enâm bi'r-re'yis-sâ'ib mümeħhidu bünyâni'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyidu erkâni's-sa'âdet ve'l-idâl el- mahfûfûn bi-sunûf-ı 'avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun orta kolunda vâki' vüzerâ- yı 'izâm - edâmallahu te'âlâ iclâlehum- ve a'zamü'l-ümerâi'l-kirâm bi- mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-muîn mevlânâ-yı fihâm- zidet fezâ'il ve'l kelaâm kuzât ve nüvvâb -zîde fazlıhum- ve mefâhirü'l- emâcid ve'l-a'yân hânedânân ve a'yan ve serdârân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri ve söz sahibleri- zide mecduhum- tevki'-i refi'-i hümâyun vâsil olıcak ma'lum ola ki bundan akdem Rum ili ve Anadolu taraflarından hânedânân ma'rifetleriyle tahrîri irâde olınan

sekbân maddesi müceb-i ihtilâl olduğundan derhâl terâf-ı hümâyünımdan fesh olunmuş olduğu hususi mukaddemce mahsûs evâmiri 'aliyyem neşriyle cümleye i'lan iş'ar olunmuş ise dahî bu mâdde için hânedân-ı mûmâ- ileyhim vesâ'ir hiç ferd hakkında bir güne sû'i niyyet ve irâde olmadığı ve herkes 'âid oldukları mesâlih devlet-i 'aliyyemi kemâ hüve'l- matlûb ve tesviye ru'yet ve zir-i idârelerinde olan fukarâ ve zu'afanın himâyet ve siyânetleriyle ve taraf-ı hümâyün için cümleden isticâb-ı da'avât-ı hayriyyeye bezl-i makderet eylemeleri ehass-ı metâlib-i dâverânem idüğü zâhir ve âşikâr olmağla i'lâmen ve te'kiden işbu emr-i şerifim ısdâr ve sadr-ı a'zam tatarlarından Salih- zîde kadruhu- ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîr-i mîrân ve mevlânâ ve hânedân ve a'yan ve serdârân-vesâ'ir mûmâ- ileyhimiz keyfiyyet m'lûmunuz oldukda herkes mutma'inü'l-kalb olub mazmin-i emr ve irâde-i şâhânemi sağır ve kebir bay ve gedâ herkese tekrar i'lan ve işâ'at ve zât-ı şevketne'âb-ı cihândârâneme ve vedâ'-i cenâb-ı hâliki'l-berâyâ olan 'aceze-i memleket ve fukarâ-yı ra'iiyyetin her hâlde himâyet ve siyânetleri istihsâl-i esbâb-ı mehâsin-i teveccühat-ı mülûkâne ve bi'l-ittifâk ve ihtimâm ve dikkat ve hilâfında be gayât ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı â'lişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibi'l-ittibâ' ve hareket ve hilâfından hazer ve mücârebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-evâhir-i şehri şevvâl-i mükerrrem li-seneti selâse ve 'işrin ve mi'eteyn ve elf.

be- makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûse

B. 69 S. 39

Cizye tahsîli tezkire sûretidir

Kıdvetü'l-kudât ve'l hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Antakiyye kadısı efendi-zîde fazluhu- tezkire-i dîvan vâsıl olacak ma'lûm ola ki, işbu bin ikiyüz yigirmi dört senesine mahsûb olmak üzere Haleb muhassılığî aklâmından Antakya ve Kuseyr ve Şuğur kazâlarında vakî' tezkire-i kurâ mukâfa'ât ve maktû'ânın öteden berü tahsîline bir tahsildâr nasb ve ta'yin oluna gldiğinden işbu dârende-i tezkire-i divân - kudveti'l- emâsil ve'l akrân (Boş) Ağa -zîde kadruhu- Haleb hazînesinden ihrâc olunan ma'mûlün-bih nişânla ve mühürlü defter mucibince sene-i mezbûre mahsûb tahsildâr nasb ve ta'yin olmağla husuûs-i mezbûr için tezkire-i dîvan tahrîr ve irsâl olunmuştur. İnşâallahu te'âlâ vusûlüne vech-i meşrûh üzere

tahsildâr-ı mûmâ- ileyh yedine virilen defter hâvî olduğu üzere kurâ ve mukâta'ât ve maktû'ât-ı mîrîlerini ve zâ'im-i kalemiyelerini yerli yerinden cem' ve tahsîl ve îsâl ve teslim-i hazîne idüb kat'an bir ferde edâ-yi mîrîde mumâtele ve 'avk ve te'hir ettirmeyüb mazmûn-i tezkite-i dîvânla 'âmil olasız. Gurre-i muharrem 1224

be- medine-i Haleb el- mahrûse

B. 70 S. 40

Kıdvetü'l- kudât ve'l- hükkâm ma'denü'l- fezai'l ve'l- kelâm Antakiyye kadısı efendi -zîde fazlulu- tezkîre-i dîvân vâsıl olıcak ma'lum ola ki işbu bin iki yüz yigirmi dört senesine mahsûb ve muharrem guresinden cibâyetine şurû' olmak üzere berât-ı 'âlî-şân 'uhdemizde olan Haleb ve tevâbi' mahallerin cizyesi aklamından Antakiyye ve tevâbi' mahallerinde sâkin ve mütemekkin ve murûr ve 'ubur eden zimmet-i kefere ve Yahûd ve Erâmine-i 'acem tâifelerinin şer'an üzerlerine edası lâzım gelen cizye-i şer'iyeleri cibâyetlerine sene-i mezbure muharrem guresinden tevzi'a mübâderet eylemek üzere yüz on varak a'lâ ve sekiz yüz seksen varak evsât ve yüz on varak ednâ evrâkın esnaf-ı selâse i'tibariyle cem'an bin yüz on evrâk ile ber- vech-i iltizâm işbu dârende-i divân kıdvetü'l- emâsil ve'l- akrân Ağa -zîde kadruhu-ya derûhde ve tevzîf olunmağla işbu divân tezkiresi tahrîr ve irsâl olunmuştur inşaallahu te'âlâ vusûlunda gerektir ki vech-i meşrûh üzere cizyedâr-ı mûmâ- ileyhın varub gurre-i muharremi'l- harâmında hakûnü'l- şer' müvâcehesinde cizye-i mezkûr bohçasının mühürlerin fekk ve küşâd ve yedine virilen sûret-i berât-ı 'âlî-şân şurût-ı üzere esnâf-ı selâse i'tibariyle ba- hattı hümâyûn-ı şevketmâkrûn mücibince a'lâ varakı on iki guruşa ve evsât varakı altı guruşa ve ednâ varakı üç guruşa râyicü'l- vakt nukûd ile cibâyet ve tahsil ve şurût-ı mezkur kemâl-ı ihtimâm ve i'tidâl üzere murâ'at olunub ve fekk oluna evrâkın mühürlerin ma'rifet-i şer'le bir vikâyeye vaz' ve temhîr ve mu'tâd üzere i'lâm şer'iyyesiyle tarafımıza irsâl ve mâl-ı mezkûrun cibâyeti hususûnda müsâ'ade olunub müceb-i tezkire divâniyle 'âmil olasız fi-gurre-i muharrem 1224

be- medine-i Haleb el- mahrûse

B. 71 S. 40

Mâfi hezihi'l- vakfiyye mine'l ikrâr bi'l-vakf ve't-tescîl ve'l-habs ve's-sebil-i şer'îyyi'l medlul-i bi hakkin es-sevâbı el cemîl ve du'afa ihsanehu ve duhha ve sahha beyne yedey da'in musaddiki ve umumehu ve luzumehu 'alimenbi hilafil câri beyne eimmeti İslâm ve ene'l abdullahi te'ala erraci affuha ve gufranehu

Osman el-mevle'l-hilâfe bi-medinet-i Antakiyye el-mahruse 'ani'l-âfât ve'l-beliyye 'afe 'anhuma

Hamd-i mûr ve şükr-i nâ mahsûr ol vâkıf-ı umûr ve kâşif-i estâr-ı cumhûr hazretinin dergâh-ı akdes ve bârigâh-ı mukaddeselerine ref' olunurki hallâkı ol seyyid-i enâm hâs ve hazretlerinin merkad-ı münevver ve meşhûd-ı mu'attarlarına olsun ki taraf-ı hayrat-ı beyân ve sebîl-i mîzânı a'yân iyledi ve dahi âl ve ashâbına olsun ki her biri mütevellî-i cihân-ı din ve nâzar-ı şer'-i mübin oldular-rıvanullahu te'âlâ aleyhim ecmâin- emmâ ba'du sebep-i tahrir-i risale-i sahîha'yı şer'î ve mûceb-i hitâb-ı mekâle-i mer'î budur ki, medine-i Antakiyye humiyet 'ni'l âfât ve'l beliyye mahallâtundan Umran mahallesi sükkânından olub medine-i mezbûre 'ayân ve hânedân-ı zevi'l- ihtirâmından sâhibü'l- hayrat ve hasenât ve râğbü's-sadakât ve'l- müberrât 'atûfetlu el--Hâc Ebubekir Ağa- aslahallahu te'âlâ defâtiri a'mâle bu inkılâb-ı eyyâm ve ıstırâb-ı 'alem-i nâ -pâyidâre nazar edüb "Ed-dünya mera'atü'l âhire" mefhûm-ı latifeyn-i i'lâm eder âyet-i kerîme "vema takaddemü'l- enfuseküm tecduhu 'indallahu hüve hayren ve a'zım" icrâ-yı fetvâyı şerîfinden hayyîr ve âgâh olmağın niyet-i hâlise ve derûn-i sâfiyye ile meclis-i şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i mutahharda vakf-ı âtiye li- ecli't-tescîl mütevellî nasb ve ta'yin eylediği es-seyyid el-Hâc Halil efendi mahzarında ikrâr-ı sâlih-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edüb silk-i mülk-i sahîhimde muntazam ve rişte-i kabza-i tasarrufumda münsecim olub medîne-i mezbûrede Kastal mahallesinde cenîne demekle ma'rûf tedbirîyye dâhilinde vâki 'inde'l- ahâlî ve'l- cîrân ma'lûmu'l hudûd hançeri güzel menzili demekle 'arif bir bâb menzilimi ve hân-ı cedîd kurbünde vâki' bir bâb nalbant dükkânımı ve ittisâlinde vâki' bir bâb tüccar dükkânımı ve yine hân-ı mezkûr kurbünde bir bâb balıkçı dükkânımı ve tabbağhane çarşısında vâki' Karabacakoğlu dükkânı demekle 'arif nisf tabbağ dükkânımı ve yine tabbağhanede vâki' Sofioğlu dükkânı demekle ma'rûf nisf tabbağ dükkânı ve yine tabbağhânedeki vâki' bir bâb mız mân dükkân ve yine

tabbağhânedede vâki' bir bâb bakkal dükkânımı ve yine tabbağ çarşısında vâki' Vezzân Abdullah'ın sâkin olduğu bakkal dükkânı ve muzmân Hasan'ın sâkin olduğu bir bâb mızmân dükkânı ve bir bâb ma'lûmü'l hudûd çikrikçi dükkânımı ve ibrikçi oğlunun sâkin olduğu bir bâb abacı dükkânımı ve malûmü'l-hudûd bir bâb keçeci dükkânımı ve tabbağhânedede vâki' müceddeden binâ eylediğim kahvehâne dükkânımı ve küçük çarşı başında el-Hâc Ali dâmâdı el-Hâc Mustafa ağa kahvesi kurbûnde vâki' bir bâb abacı dükkânımı ve meydân kurbûnde Yehûd sâkin olduğu bir bâb 'attâr dükkânımı ve medine-i mezbûre kazâsına tâbi' Kuseyr nâhiyesinde ziyâret karyesi toprağında vâki' Kara Mustafa-i zeytunî demekle ma'rûf inde'l-ahâlî ve'l- cîrân ma'lûmü'l hudûd seksen adet eşcâr-ı zeytun ve yine nâhiye-i mezkûrde Karsu kurbûnda hâkimiyye nâm mezra'a toprağında vâki' Kilisli oğlu zeytunî demekle 'arif kırk 'adet zeytun eşcârlarımı hasbeten lillahi te'âlâ ve taleben li-marîzât yevm-i mustazîll mefhûmunca medine-i mezbûrede tabbağhânedede merhum ve mağtûrûn leh- şeyh Mehmed bu'ası kurbûnde vâki' müceddeden binâ ve inşâ eylediğim bâb-ı hucûrâtı muhtevî buk'ayı ihsaniye câmi'-i şerîfine vakf-ı sahihi mü'ebbet ve habs-ı sârih-i muhellet ile vakf ve habs edüb şöyle şart eyledim ki, mârû'z-zikr dekâkin ve akarat ve menzil ve kahve ve zeytun eşcârları vakf-ı mezbûr mütevellisi ma'rifetiyle beher sene erbâbına îcâr alınub hâsıl olan gılâlınden binâ eylediğim câmi-i şerif ve ma'bed-i latîfette evkât-ı salât-ı hamsede imâm-ı evvel evvelâ tecvid ve kırâ'atte ehliyet ve ahkâm-ı salâtta 'âlim olub yevmî altı akçe vazifeye mutasarrıf ola ve kürsîde vâ'iz ve nâsîh olan perhîzkâr ve mutevera' ve dîndâr olub yevm-i altı akçe vazîfeye mutasarrıf ve sermahfil-i mü'ezzin olan evkât-ı hamsede hidemât-ı mebrûrelerin edâ eylediklerinden sonra herbiri yevmi dört akçe vazifeye mutasarrıf ola ve üç nefer mü'ezzin olub evkât-ı hamsede hidemât-ı mebrûrelerin edâ eyledilerinden sonra her biri yevmi dört akçe vazifeye mutasarrıf ola ve istikâmet ile cibâyet eder bir mustakîm câbî nasb olunub yevmî dört akçe vazîfe ile ve nâzır-ı vakf dahî bir mu'temet ve mücerred kimesne üzerinde olub yevmî beş akçe vazifeye mutasarrıf ola ve zikr olunan medresde talebe-i 'ulûm, ifâde-i 'ulûm ve ders ta'm eder müderris efendiye yevmî sekiz akçe vazifeye mutasarrıf ola, mütevellî-yi vakf olan kezâlik yevmî sekiz akçe vazifeye mutasarrıf olub her birleri hizmetlerinde mecd oldukça bu hakîri du'â ile yâd ideler, vakf-ı 'azîz-i tuvâl (nuvâl) dâme fi hmayet'l-melikî'l-mute'âl şöyle şart eyledi ki murğ-ı ruh-ı pür-ı tûhî gülşen-i bî bakada mekân ve gülzâr-ı bî nebât-ı dünyada âşiyân ve mihmân oldukça vakf-ı mezkûre ber mütevellî ve nâzır olub tebdil ve tağyîr-i taklîl ve tekessürü ve azl-ı

ve nasb-ı erbâb-ı vezâ'ife ve nakz ve ziyâde masarîfımı her nâ ba'de âheri yedimde olub câmi'-i şerîf medrese-i münifenin erbâb-ı mürtezikâlarından bi'l-iktizâ yahûd kasr -yed ve yâhûd fevt oldukda ve'l-hasıl 'azl ne nasb iktizâ eyledikde kendi hatmim ile mahtûm der- 'aliyyeye 'arz-ı hal ve cihet-i mezkûre tevcîh oluna vefâtımdan sonra dahî mütevellî olanların der- aliyyeye 'arz-ı hâl olmaksızın cihetten biri kadı ve nâ'ib 'arzi ve 'arz-ı hâl ile tevcih olunmaya ve benim vefâtımdan sonra tevliyet-i mezkûreye evlâd-ı zükûrumun ekber ve erşedi mütevellî olub ve her sene hâsıl olan allede erbâb-ı vezâ'ife şurût-ı mezkûre üzere vezâifleri verilüb ve ve cami'-i şerîf ve medrese-i marûfemin termîm vesâ'ir bi'l-ikrizâ masârîfımdan fazla kalır ise evlâd-ı zükûr ve enâsım beyinlerinde li'z-zikr misl-i hattî'l-insîn taksîm idüb batn-ı evvel mevcûd iken batn-ı sâni müdâhale etmeyub şurût-ı mezkûr üzere evlâd-ı evlâdlarım mutasarrıf olub ba'de'l-inkırâz ne'ûzi billah 'an kahru'l-feyyâz evlâd-ı evlâd-ı evlâdım neslen ba'di neslin karnen ba'di karnin münkeriz olduktan sonra gulâmlarımın evlâd-ı evlâd-ı evlâdlarına şurût ve kuyûdu üzere musarrıf olub anların dahî nesilleri münkarız oldukda re'y-i hevlâd-ı evlâd-ı evlâdımkim-i şer' ile vakfı mezbûreye bir müdebbir-i âkîl ve humend-i kâmil ve hayrâta sâ'-î ve hidemât-ı tevliyet-i kemâ yenbağî re'y-i dîndâr ve perhizkâr 'ulemâdan bir kimesne mütevellî nasb olub kuyûd ve şurûta 'le'd-devâm mürâ'at oluna ve beher sene mütevellî ve nâzır muhâsebelerin 'ulemâ ve sulehâ beyinlerinde rû'yet edeler ve câmi'-i şerîf de leyâlî-i Ramazan-ı şerîfde bi-kadri'l-kifâye şem'-i 'asel yak'alâr ve câmi-i şerîf ve menâ'ire-i latifde eyyâm-ı Ramazanda vesâ'ir evkâta kanâdıl için rub' kıntar revgân-ı zeyd mütevellî ve nâzır ma'rifetleriyle ahz ve bir mahalde hıfz olub min gayri tezyîd sarf oluna ta'yîn-i şurût ve tebeyyün-i kuyûd idüdü mâri'z-zikr 'akarât ve musakkafât ve dekâkin fârigân 'ani's-şevâğil mütevellî-yi mûmâ ileyhe teslim eyledim didikde gibbe't-tasdikî's-şer'î vâkıf-ı mûmâ-ileyh zevî'l-'avârîf sehlallahu te'âlâ bi-ehdâli'l-mevâkıf i'âde-i kelâm edüb vakf imam-ı 'zam ve himâm-ı efham 'indinde sahîh-i gayri lazım olub benim için vakıftan rücû'a mesağ vardır vakf-ı mezbûrdan rücû' ve kemâkân mülküme idhâl murâdımdır dedikte mütevellî-i mûmâ -ileyh cevâb-ı ba sevâbından fi'l-hakîka imam-ı Ebu Hanife hazretleri 'indinde hâl bast olunan üzeridir lâkin sâni Hazret-i Yusuf 'indinde vâkıf mücerret vakıftı dimekle ve Hazret-i İmam-ı Sâlis Muhammed 'aleyhi'r rahmeti's -semet 'indinde teslim-i ile'l-mütevellî olmağla imâmeyn-i himâmeyn re'y-i şerîfler üzere vakf-ı mezbûrdan rücû' eylemek vâkıf-ı mûmâ -ileyh için gayri meşrûdur. Vakf-ı mezbûrun lüzûmuna hükm taleb ederim didükde hâkim-i mevkî-i sadr-ı kitâb tûbâ leh ve

hüsn-i me'âb efendi hazretleri dahî cânib-i vakfı evlâ görüb 'âlimen bi'l- hilâf beyne'l -e'immeti'l -eslâf ve müra'iyen yecibu ri'âyetuhu ve hükm-i bi'l -evkâf 'alâ kavli men yerâh sıhhat ve lüzûmuna hükm edüb min ba'd nake-i nakzına mecâl 'adimü'l -ihtimâldır. "Femen bedehu ba'de ma sam'ihî fe innemâ esmehu 'alâad-dîn yehdilûne inallahe semiun 'alîm" ve ecrel mevâkîf 'ale'l -cevvâdi'l -kerîm innallahe lâ yedi'u ecre'l âmilin. Cüz-i zâlik ve harrere fî'l -yevmi'l -hamis ve'l -i'şrin min şehr-i zî'l- hicceti şerîfe li-seneti selâse ve i'şrin ve mi'eteyn ve elf Şuhûdü'l -hâl

Müftizâde ve müderrisîn-i zevi'l -ihtirâmdan semâhetlu es-seyyid Mehmet Tahir Efendi

ve karındaşı müderrisin-i kirâmdan semâhetlu es-seyyid Sadık Efendi

Şemseddinzâde semâhetlu Hamdi Efendi

Nakîb Efendi- zâde es -Seyyid el- Hâc Yusuf Efendi

Şerifzâde el -Hâc İsmail Efendi

Ulbecizâde 'attar Melik Mehmed Efendi

Kazzaz oğlu Mehmed Efendi

Himâr oğlu el -Hâc İsmail Ağa

Odabaşı el -Hâc Ali Ağa

Emânzâde es -seyyid Mustafa Ağa

Fahircizâde es -seyyid el-Hâc Mustafa Ağa

Mahkeme kâtibi el -Hâc Mustafa Efendi

diğer kâtib-i mahkeme Ali efendi ve gayrihim.

B. 72 S.41

Medine-i Antakiyye mahallâtından Meydan mahallesi sâkinelerinden iken bundan mukaddem fevt olan Meryem b. el -Hâc Ömer nâm hatûnun verâset-i zevc-i dâhili Hacı Mehmed ile kebûre kızı Zeliha'ya ve li- ebeveyn kız karındaşı Emine'ye ve diğer kız karındaşı Aişe'ye ve diğer kız karındaşı Rukiyye'ye münhasıra olduğu 'inde'ser' zâhir olmağla ma'rifet-i şer'le ve vâris-i mezbûrlar ma'rifetleriyle tahrîr ve beyne'l -vereseti's -şer'iyye bi'l -farîza tahrîr ve taksîm olunan tereke defteridir ki ber vech-i âtî zikr olunur tahrîren fî'l -yevmi'l -hâmis-i 'aşer min şehr-i cemâziye'l -âhir li -seneti erba'a ve 'işrin ve mi'eteyn ve elf

	Adet	Guruş
K'alânos toprağında eşcâr-ı zeytun	8	800
K'alânoslu seyyid Ahmed oğlunda		300
K'alânoslu Hamo'da		300
Hasan bin tüccar		240
Hüseyin-i K'alânoslu		200
Makdelli Ahmed bin Çapık		144
Makdelli Şâtır		14
altın küpe	1 çift	30
Ma'az	5	75
Bir bâb Menzil	-	30
İskender oğlunda	-	120
K'alânoslu Ali 'Uruk	-	74
Kör Ahmed'de	-	25
'alâca Entâri	-	20
Libâde	-	10
Şâlî cübbe	-	10
Makreme	-	5
Döşek	-	10
Yorgan	-	10
Hınta	-	15
Çârşeb	-	4
İzâr, gömlek, peçe, çizme ve fes	-	15
Sandık	-	2
Mihr-i mu'ahheri	-	15
Zimem nâsda	-	30

Cem'an yekûn		2510 guruş
Minhâ el -ihrâcât		
resm-i 'âdi		126 guruş
Ağa tarafına		126 guruş
Sahhü'l -bâkî		2258 guruş
Hisse-i zevc el -Hâc Ömer		564 guruş
Hisse-i binti'l mezbûre Zeliha		84.75 guruş

Hisse-i uhtî'l -mezbûre Emîne	28.5 guruş	40para
Hisse-i uhtî'l -mezbûre Aişe	28.5 guruş	40para
Hisse-i uhtî'l -mezbûre Rukiyye	28.5 guruş	40para

B.73 S. 42

Ordu-yı hümâyûn şütürân

İftihârü'l-emâcid ve'l ekârim câmiü'l-mehâmîd vel-mekârim el-muhtassu bi-mezîd-i inâyeti'l meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapıcubaşlarından mirâhor-ı evvelin pâyesiyle Haleb muhassılı İbrahim-dâme mecduhu-ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâ'il ve'l kelâm mevlânâ Antakiyye Kadısı-zîde fazluhu-ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-â'yân Haleb mütesellimi-zîde mecduhu- ve mefâhirü'l emâsil ve'l-akrân husûs-ı atîz-zikre mübâşeretle el-yevm ol cânibde olan silahşör-ı hassadan seyyid Abdulkadir Ağa ve â'yân ve zâbitân ve sa'ir iş erleri-zîde kadrum tevki'i refi-i hümâyûn vâsıl olacak malûm olaki iş bu sene-i mübârekede bundan akdem ordu-yu hümâyûnum için eyâlet-i Haleb'den beş yüz mehâr mekâri şütürân tertib olunmuş ise de vaktiyle aynen ihrâcı müyesser olmayıb olmadığından şütürân-ı mezkûrenin sâbıkı üzere beher mehârî yüz ellişer guruştan bedeli kat'i ve îcâb eden yetmiş beş bin guruş bedelinin hazîne-i 'âmireye teslimi bâbında emr-i şerîf verilmiş olup ancak bu def'a Halep tarafından diyâr-ı 'atüfet şütürândan Halib eyâleti kazâlarında her birinin hisseleri memhûr ve mûmzâ medârıma vârid olan tahritta ol mikdar şütürândan Haleb eyaleti kazâlarından herbirinin hisseleri memhûr ve mûmzâ defter olmağla her kazânın hisseleri bedeli tâhsilüçün başka başka evâmir-i şerîfem ısdârı inhâ olunmaktan nâşî şütürân-ı mezkûreden Antakiyye kazâsının hissesine isâbet olunmuş ve ordu hissesi olan on mehâr ki cem'an yetmiş mehâr şütürânın yüz ellişer guruştan îcâb eden onbin beşyüz guruş bedeli siz ki kadı ve ve muhassıl ve mütesellim ve â'yân ve zâbitân-ı mûmâ- ileyhim ve sâirlesiz ma'rifetimiz ile yerli yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden serî'an ve 'acilen tâhsil ve mübâşirine teslimen der 'aliyyeme irsâl ve teslim-i hazîne-i 'âmirem olunması husûsuna mübâderet itmeniz fermânım olmağın te'kiden ve isti'calan emr-i 'alîş-şânım ısdâr ve hassam silahşorlarından kıdvetü'l-emâsil ve akrân Abdülkadir mübâşereti ile irsâl olunmuştur, imdi vusûlünde fermûde-i hümâyûnum üzere Antakiyye kazâsının hissesine isâbet eden mezkûrî'l mikdâr şütürânın on bin beş yüz guruş bedelimin ma'rifet-i şer' ve marifetimiz ile tâhsil ve mübâşirine teslimen der-'aliyyeme isâli

emrine mezîd sa'y ve gayret ve hilâf-ı emr-i şerîfîm hareketten cümleliz tevakkî ve mübâ'adet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merkûmsun mukteza-yi me'mûfîyetin üzere meblâğ-ı mezburu serî'an tâhsil ve der-'aliyyeme tesyire ziyade dikkat ve ihtimam ve ira'e-i ruhsât ile emrar-ı vâkitten ittikâ-i tam eylemen bâbın da fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. buyurdum ki hükûm-i şerîfîm vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafde-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîliş-şân-ı vâcibi-'l ittiba' ve lâzımü'l- intisâlimin mazmûn-ı münifi ile 'âmil olub hilâfından ihzâr eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız takrîren fi'l-yevmi'l hadi-i 'aşer şa'ban sene selâse-ı 'işrin ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyyeti'l-Mahrûse

B. 74 S.43

Emr-i 'âlî mûcibine mütesellim Ağa'nın tezkiresi sûretidir.

Şerî'at - şîâr fazilet-disâr medine-i Antakiyye kadısı faziletli Efendi zîde fazlahu ve hâlen müftisi ve müfti-yi sâbık faziletli Efendiyan-zîde fazluhumu-ve voyvodası izzetli Ağa-zîde kadruhu ve vucûh-ı belde ve sâir zâbitân ve işerleri ala't te'ammun ba'de't-tahiyye ve't-teslîm inhâ olunan oldurki, işbu sene-i mübârekeke bundan akdem orduy-ı hümayûn-ı nusret makrûn lâzimesiçün eyâlet-i Haleb'den emr-i celil mantukınca tertib olunan beş yüz mehâr mekân şütürânı ber-mu'tad-ı kadim eyâlet-i Haleb'e tevzî ve vaktiyle ihrâcı müteazzir idüğünden beher şütürü yüz ellişer gurusu bedele kat' olunması devlet-i ebed-müddet tarafından istilzâm ve her kazâyâ muhtass olan 'lâm olunub imdi bedel-i mezbûrun tâhsili zımmında başka başka evâmîr-i âlî-şân ve orduya on adet şütürân ki cem'an yetmiş adet şütürânın bedeliyesi olan on bin beşyüz gurusun mübâşir-i mümâ-ileyh ma'rifetüyle tâhsil ve tarafına tavsîl olunmak husûsunu mütezammin isti'câlen şeref-vürud iden emr-i celîli'l-kadr-i mezkurun memhûren ve mumzâyen tarafımıza tesyîr olunmağla mûcibince işbu tezkire ısdâr ve ademimiz Mehmed Ağa ile irsâl olundu gerektir ki fermân buyrulan vech üzere medine-i Antakiyye ve Ordu'ya isâbet iden yetmiş adet şütürânın bedeli olan on bin beşyüz gurusu ber-vech-i adi tevzî ve yerlü yerinden tâhsil ve mübâşir-i muma-ileyh cânibine tevsîl ve mazmun-ı emr-i'âlî ve işbu tezkire mûceblerince 'amel ve hareket ve mûcib-i tevkî'i olur halâ adem-i ruhsât ve hilâfından mezîd tehâşî ve müba'adet eyleyesiz ve's selâm

fi 1 Muharrem sene 224

B 75 S. 43

Bin iki yüz yigirmi dört senesi muharremü'l-haramın yiğirmi beşinci gününden medine-i Antakiyye kazâsından bu emr-i 'alî matlûb olan bedel-i şütürân ve imdâd-ı hazeriyye ve mâl-ı kışlak ve menzil ücreti ve şa'ir ve hinta akçesi ve sa'ir mesârifat-ı zarûriye ma'ifet-i şer ve cümle ma'rifetiyle tevzî' ve salyâne olub yerlü yerinden cem' ve kabzına memura teslim olunacak defteridir ki ber vech-i ati beyân olunur fi'l yevmil hamis-i 'ışrîn min şehr-i muharremi'l haram li-seneti erba'a ve 'ışrîn ve mi'eteyn ve elf

Def'a mazzarat haşerat için cem'i asakire verilen		12445 guruş
Bâ emr-i 'ali matlub buyrulan şütürân		6750 guruş
İmdad-ı hazeriyyenin kıst-ı evveli		2231,5 guruş
Mâl-ı kışlak		300 guruş
Menzilcinin ücret-i tekmili		4500 guruş
Kazânın küllisinden cem olan şa'ir	192	3474 guruş
Cebel-i akra'dan hintâ	18	-
Esnâf-ı tüccaran	-	346 guruş
Esnâf-ı fahreciyân	-	158 guruş
Esnâf-ı temûrciyân	-	95 guruş
Esnâfı etmekciyân	-	111 guruş
Faziletlu hâkim Efendi hazretlerine	750	guruş
berâyı harc defter	170	guruş
Harc-ı 'lâm	150	guruş
Kethudaiyye veemaniyye ve huddâmiye	100	guruş
Saadetlü Voyvoda Ağaya bera-yı tâhsildariyye	750	guruş
Kethudâya	50	guruş
Katibiyye ve kaydiyye	80	guruş
Muhzırbaşı ve mahzur	50	guruş
Hacı Molla emin-i defter	50	guruş
Ahi babaya	50	guruş
Kavâsiyye	15	guruş
Sarrafiye	50	guruş
Cem'an Yekûn	33081.25	guruş

Yalnız otuz üç bin seksan bir guruş bir rub'dur.

Derûn-ı şehre isâbet iden	10936,25	guruş
Kurâlara isâbet iden	22145	guruş

Beher nefere on iki guruş isâbet etmiştir.

Beher semene dörtyüz otuz guruş isâbet eyledi.

B76/a S.43

Nâhiye-i kuseyr tabi'-i medine-i Antakiyye

Makaberus	Seferiyye	Mağdele	Dîr
Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1
Fenk	Suri	Kefer Abit	Bitişin
Semen 1.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Cünte	Baksanos	Karye	Kankine
Semen 0.5	Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5
Kişkinid	Kılincâr	Zîyaret	Kılanos
Semen 1	Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5
Hanyo	Mishanu		
Semen 0.5	Semen 1	Yekûn	Semen 13

Nâhiye-i Altınöz tabi-i Medine-i Antakiye

Buşşin	Toprakhisar	Ermence	Budenbe
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Alakend	Aksu	Büyükburç	Karsu
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1	Semen 1
Danışmendlü	Ferzele		
Semen 0.5	Semen 0.5	Yekûn: Semen 6	

Nâhiye-i Cebel-i Akra'

Bezge	Çandır	Tinzir	Hansuma
Semen 1.5	Semen 0.5	Semen 1	Semen 0.5
Tumâme	Kirakos	Kırkbuçuk	Eğerci
Semen 1	Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5
Kışlak	Kesb	Karsubol	Hisarcık
Semen 0.5	Semen 2	Semen 0.5	Semen 0.5

Şeyhköy	Düveyr	Kandan,	Karye
Semen 2	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Cid âliye			
Semen 1		Yekun: Semen 14.5	

Nâhiye-i Süveydiye

Tüleylü habeş	seldıran	Saylıca	Karakasine
Semen 1	Semen 1	Semen 0.5	Semen 1
	Kilisecik	Barbaron	Minküliye
Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5	
Akiliyye		Yoğun oluk	Cüdeyde
Semen		Semen 1	Semen 0.5
Mışkıriye	Muğırın	Hacı habıblü	
Semen 1	Semen 1	Semen 1	
Gebusiye		ZeytuniyeMa'a mezari'aha	
Semen 1		Semen 6	

Yekûn Semen: 18.5

Cem'an yekûn 51.5 semen
yalnız elli bir buçuk semendir.

B. 76/b S.44

Kıdvetü'l emâsil ve'l akrân ser-turnâ

Sa'âdetlu Alî Ağa ba'det-tahiyeti'l-vafiye inhâ olunur ki ikiyüz yigirmi dört senesi muharremin yirmi beşinci gününden bâ-emr-i'alî matlub buyrulan bedel-i şütürân ve imdâd-ı hezeriyemin kıst-ı evveli ve menzil ücreti vesâir masârifat-ı zarûriye marifet-i şer' ve cümle marifetiyle tevzî ve salyâne olub kurâlara isâbet eden meblağdan beherine dörtyüzotuz guruş isâbet edüb meblağ-ı mezkurun yerlü yerinden cem' ve tâhsil ve kabzına me'mur tarafına teslim eylemeniz bâbında gerekdir ki müceb-i mürâsele ile 'âmîl olub meblağ-ı mezkuru mahallerine teslim eyleyesiz.

B.77 S. 44

İzzet-meâb Şeri'at nisab mevlânâ İbrahim Efendi b. Hüseyin el-İstanbulî kamyâb ba'de't tahiyyatı'l-vâfiye inhâ olunur ki Antakiyye mutasarrıfı Alî ilmi işbu sene selâse ve 'ışî'n ve mi'eteyn ve elf zilhiceti's-şerîfesi gâyetinden muvakkatî Mehmed Ali vefat etmekle yeri nâ sâlise diğeri muvakkatî olduğun kadıaskeri esbâk rüznâmçesinde mukayyed sezevâr-ı inâyet-i şehriyâri şâyeste-i refet'i tacidârı olmanla ber tevcih-i esbâk sana tecvîz ve ibkâ olunmuştur. Gerektir ki kazâ-yı merkûme sene isnâ muharremü'l haramı guresinden müddet-i örfiye-i kâmile mutasarrıf olub beyne'l ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyede say'-i cemîl eylesiz ve's selâm.

Elfakîr Hafız Ahmet K'âmîl şıkk-ı evvel Hazret-i Şehriyâri el-Kadıasker-i Anadolu

B.78 S. 44

İzzet-meâb şeri'at-nisâb mevlânâ Abdülkerim Efendi kamyâb ba'de't tahiyyetil vâfiye inhâ olunur ki ber vech-i mansıb mutasarrıf olduğumuz Antakiyye kazâsının umûr-ı şer'iyeyi bin ikiyüz yirmidört senesi muharremü'l haramı guresinden zabt eylemek üzere taraf-ı nâcizanemize ihâle ve tevfiz olunmağla ba inthâb cenâb-ı şerîfinizce ihâle olunmuştur gerekirdir ki sen dahî kazâyı merkûm gurre-i merkûmeden zabt ve icrâ-yı ahkâm-ı şer-i nebevi ve vâki olan muhallafat-ı kısmet-i askeriyeye tevzî ve taksim eylüyüb cadde-ı Şeri'atı garradan ser-i mu inhirafa cevâz göstermeyesin ve's-selâm

Mine'l fakîr İbrahim el kadi be-kazâyı Antakiyye

"Yarab 'amelim şer'a muvafık eyle tedbirimi takdire mutâbık eyle lutf-ı kereminden isti'dâd ve bir kapında ubûdiyete lâıyk eyle.

B.79 S. 44

Düstûr-ı mükerrem ve mu'azzam müşûr-i müfahhan ve muhterem nizâmü'l-alem müdebbir-i umûri'l cumhûr bi'l fikri'-s sakıb mütemmim-i mehâmi'l-enâm bir re'yi's-sâib mümehlid-i bünyâni'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkâni's sa'adet ve'l-iclâl el mahfuf bi-sunûf-ı avâtifi'l meliki'l a'lâ hâlen Haleb Valisi ve ma'adin-i hümâyûnım emîri ve Hicaz Serasker-i Vezirim ve sadr-ı esbâk el-Hâc Yusuf Ziya Paşa -edamallahu teala-iclâlehu ve akdau kudati'l-müslimin evlâu vulâti'l

muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin refi'u ilami's Şerî'at ve'd din vârisu 'ulumî'l enbiyâ ve'l murselin bi-mezîd-i enayet'l meliki'l-muin mevlânâ Haleb Kadısı-zîde fezâilihu ve mefahirul kudat ve'l hükkâm ma'adinü'l-fezâil ve'l kelâm zikr-i ati kazâların kadıları ve a'yanları-zîde fazlhum ve mefâhiru'l emâsil ve'l akrân â'yân ve zâbitân ve vücuh-ı memleket ve iş erleri harîr emâneti 'uhdesine ihâle olunan hâlen Haleb muhassılı dergâh-ı mualla kapıcıbaşlarından şerîf- zâde İsmail zîde kadruhum tevkî'-i refi'-i hümâyûn vâsil olacak malûm olaki, senki mumâ-ileyhsin tersâne-i âmiremin masârifına 'avk ve medâr olmak için memâlik-i mahrûsemi şahânemde vaki' mahalde hâsil olan harîrin beher kiyyesinden altmışar paradan mizâniyye bâyi'inden tahsîl ve tersâne-i 'âmirem ser-kisesine irsâl ve tasyîr olunmak üzere îrâd kayd olunmuşken ba'zı eshâbâ mebnî bundan akdemce ref olunmuş ise de el-hâletü hazihi tersâne-i 'âmirem mesârifı seferler takribi ve lâzımı'l bayî'a olan eşya ve levâzımatın gallayı es'arı hasebiyle mütezaid olmağla idaresi zammında tezayüd-ı ibrâde hacet-i mess eylemekten nâşî ber-vech-i muharrer altmışar para alınmak üzere mübaya'a olunmağla binâen Antakiyye ve Haleb ve Şuğur ve Edlib ve Beylân ve Payas kazâların da bin iki yüz yigirmi dört senesine mehsuben hasıl olan harîrin iktizâ iden rusûmâtı bayî'inden tâhsil olunmak üzere tâhsildarlığı senin uhdene emânete ihâle olunub zabtın için emri şerîfim sudûrunu hâlen tersâne-i 'âmirem emîrî iftihârü'l emâcid ve ekârim İsmail-dâme mecduhu ba-takrîr inhâ etmekle mücebince 'amel ve hareket eylemek fermânım olmağım me'muriyetini hâvi işbu emri celilil- kadim ısdâr ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde bâlâda bast ve beyân olunduğu üzere kazâha-yi mezkurenin yigirmi dört senesine mahsuben hâsil olan harîri beher vukiyyesinden altmış para mizâniyesini bayî'inden tâhsil ve ahz u kabz eyleyüb memhûr ve mumzâ defteriyle maan tersâne-i 'âmirem serkisesine irsâl ve teslime ihtimâm ve gayret iyleyesiz ve sizki vezir-i müşâr ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvat ve sâir müma-ileyhimsiz siz dahî müceb-i emri şerîfimle 'amel ve hareket ve hîlafından gâyetül gaye tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardık da bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan emri şerîf-i âlî-şân-ı vâcib'l ittiba' ve lazimu'l imtisâlimin mazmûn-ı ita'at makrûmiyle 'âmil alâsız 'alâmet-i şerîfe itimad kılâsız tahrîren fi'l yevmi'l-hamis şehri zil-hicce sene selâse 'ışrîn ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye-i mahrûse

mücebince Halebü'ş-Şehbâ kâim-makâmı devletli Mehmed Paşa hazretlerinin buyruldu-yu emirleri sudûr eylemiştir.

B.80 S.45

Düstûrün-i mükerremün müşîrun-i müfehhemün nizâmül 'âlem müdebbir vel-umûrû'l - cumhûr bil-fikri 's sakıb mütemmimü mekâmî'l enâm bir re'yi sâib mümehhidu bünyânid devle ve'l ikbâl müşeyyidu erkânıs sa'adet ve'l iclâl el-mahfûfunu-ı bi sunûf-ı 'avâtîfî'l meliki'l-a'lâ Anadolunun orta kolunda vâki vüzere-i izan-edamallahu teâlâ icla lehum-ve a'zamü'l ümerai'l-kirâm efâhimü'l küberâi'l-fihâm zu'l-kadr ve ihtirâm ve ashâbû'l izz vel ihtişam el-muhtassun bi-mezîd-i inâyeti'l meliki'l a'lâ mûî-mirân-ı kirâm-dâme ikbâluhum ve akdau kudâtî'l-müslimin evlaû vülati'l-muvahidin ma'adinü'l fezâil ve'l-yakin rafî'u ilami'ş-şeri'at ve'ddin vârisu 'ulumî'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassun-ı bi-mezîd-i inâyetil meliki'l-muîn mevâli-i fihâm-zîdet fezâiluhum ve mefâhiru'l kudat ve'l-hükkâm ma'adinul fezâil ve'l-keâm kuzât ve nüvvâb-zîde fazluhum ve mefâhirul emâcid ve'l â'yân ve mütesellimler ve sâir zâbitân ve bi'l cümle iş erleri-zîde mecduhum tevkî-i refî-i hümayûn vâsil olacak ma'lum ola ki bir müddet berü masârif-ı külliyei mîrîden nâşî müzâyaka derkâr olduğundan medâr olan deyu cânib-i mîrîden zabt olunan muhallaflatların ekserisi mâl-ı eytâm olub velâ takrîr amâli'l-yetim hass-ı katî'i ile memnu olduğundan medâr değil envâ-ı hasarı müceb olmağla her ne kadar müzâyaka-i mîrîye derkâr ise de hasbeten-lillahi teâlâ bu maddenin mer'i husûsuna irâde-i pâdişâhanem ta'aluk etmekle fimâ ba'd ricâl ve efrâd ve vücuh-ı memâlikden mîr ile ahz ve i'tâ hesâbı olmâyânların evlâdı-ı kebîr ve semenleri kaldığı halde kat'an mahallefâtlarına cânib-i mîrîden dokunulmamak ve bu merkûleden mîrî ile hesâbı olanların fakat defteri mîrîyesi alınıb ve ma'ada bir nesnesinde vaz'-ı yed olunmamak ve bâlâda olanlardan umûr-ı cihâd için zabta şâ'yân olanlar dahî vereselerinin hallerine göre miktar-ı münâsibi i'tâ olunarak tanzîm olunmak ve cesim vakf konak ve yalı ashabından bilâ-veled fevt olanların konak ve yalı esmânına dahî cânib-i mîrîden müdahale olunmayıb vakfa aid olmak ve bazen Anadolu ve Rumilide ashâb-ı servetden olanların vefatından evladı, babası hanedan-ı idare ile sâye-i şahanemde temettü ideceğine mebni levâzım-ı umûr-ı cihâd için o makullerin muhallaflatları mîrîye ait olmağla fakat o misillü muhallaflatları münâsibi vechile tanzîm husûsu şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum muktezasından olmağla ber vechi muharrer 'amel ve harekete ihtimam ve dikkat olunmak fermânun olmağın

i'lâmen ve efhâmen mahsusen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve dergâh-ı âlî gedüklülürinden ve hassam silahşörlerinden kıdveti'l-emâcid ve'l-â'yân Mehmed Reşit-zîde kadruhu ile irsâl olunmuştur imdi bâlâda tafsil ve beyân olunduğu üzere ricâl ve efrâd ve vucûh-ı memâlikden havass-ı beytü'l-mal den gelmiş ve rüşved tarikiyle mal cem itmiş olmayub ve mîrî ile alız ve i'tâ hesâbı olmâyân kimesnelerin evlâd-ı kebîr ve semenleri kaldığı halde kat'an muhallafâtına cânib-i mîrîden dokunulmamak ve bu makûleden mîrî ile hesâbı olanların fakat defter-i mîrîyesi ne ise alınıb ma'ada bir nesnesine vaz olunmamak ve bilâ veled olanlardan umûr-ı cihâd için zabta şâyân olanları dahî malına göre mikdâr-ı münâsibi üzere tanzîm olunmak ve Anadolu ve Rumili'de ashâb-ı servetten fevt olanların evladları yine babaları hanedanını ahrâr ile sâye-i merhamzetvaye-i mülukanemde temettu edeceğine mebni o makullerin muhalefatları cânibi mîrîe aid olmağla fakat o misüllülerin muhalefatı munasib vechile tanzîm olunmak husûsu irâde-ı şâhânem muktezasından olduğu ve işbu irâde-i şâhânem memâlik-i mehrûsem de vâki mahâkim sicillatına kayd ve sebt için Anadolu ve Rumilinin üçer kollarına başka başka evâmîr-i şerîfem neşriyle tenbil ve te'kid kılındığı malûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hîlaf-ı fermân ve rıza-yı pâdişâhanem ednâ ve vaz' ve harekete irâde-i nassdan begâyet tevakkî ve müba'adet eylememiz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân vâcibi'l ittiba' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita'at makrûniyle 'amel ve hareket ve hîlafından hazer ve münâcebet eylayesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l aher şehri-i şevvali'l-mükerrem sene selâse ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i Mahrûse

B. 81 S.

Medine-i Antakkiyyede hazret-i Habibi'n-Neccar mahallesi sâkinlerinren iken bundan akdem fevt olan Molla Ömer b. Abdullah'ın verâset-i zevce-i metrûkesi Aişe binti Hacı Mehmet ve Emin-i beytü'l-mâle münhasır olmuşken mütevaffa-yi mezburun kız karındaşı kızının kızı Faatima zuhur ve ısbât-ı verâset itmegin beytü'l-mal tarafından tahlis ve ma'rifet-i şer'le beynlerinde taksim olunan tereke-i defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunan tahrîren fi'l-yevmi'l-hamis 'aşere min şehri-i Rebi'ül-âhir li-seneti erba'a 'işrîn ve mi'eteyn ve elf

şilte yorğan ve yastık

5.5 guruş

Köhne kilim ve döşek	2.5	guruş
Tencere ve kazân	17	guruş 30 para
Sahn ve tas ve sini lenger-i tahin	6.5	guruş
Legen	6	guruş
Kurada sandık	1.5	guruş
Köhne entari ve aba	3	guruş
Der-zimmet-i Süleyman beğ	5	guruş
Der-zimmet-i zevce	5	guruş
Mahalle-i mezbûrde nisf-i menzil	150	guruş
Cem'an yekûn	203.75	guruş
Minhâ el-ihrâcat	25,50	guruş
Resm-i adi ma'a beytü'l-mal	20,5	guruş
Katibiyye , kaydiyye	2	guruş
Muhzirriye	1	guruş
Hüddamiyye	2	guruş
Müebbet vâsiyyet sulus malı	59	guruş 27 para
Sahhü'l-baki	118,5	guruş 3 para
Hisse-i zevce-i mezbure Aişe	27	guruş 6 para
Hisse-i bint binti'l-uht Fatıma	91	guruş 17 para

B. 82 S. 46

Düstur-ı mükerremun-ı mufehhemun nizâmü'l 'alem müdebbir-ı umuri'l cumhur bi-fikri's-sakıb mutemmin-ı mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-saib mumehidu bünyani'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyid-ı erkâni's sa'adet ve'l-iclâl el-mâhfûfun-ı bi-sunûfi 'avâtufu'l-meliku'l- 'alâ Anadolunun orta kolunda yemin ve tisyâr ile nihâyetine varınca vaki vüzerâ-yı 'izâm-edemallahu iclalehum- ve a'zamül- umerai'l kirâm efâhimu'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve ihtimam ashâbü'l-izz ve'l-ihtiram el-muhtassan-ı bi mezîd-i 'inâyeti'l meliki'l-'alam mîrmîrân-ı kirâm dâme ikbaluhum ve akdâu kudâtü'l müslimîn evâil-i vülati'l-muvahhidin ma'adenü'l-fezâil ve'l yakîn rafî'u ilâmi's-şeri'at ve'd-din varisü 'ulumu'l-enbiya-i ve'l-murselîn el-muhtessun-ı bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'in mevâli-i fihâm zîdet fezailuhum ve mefâhiri'l-kudat ve'l hükküm ma'adenül- fezail ve'l-kelam sâir kudat ve nüvvab-zîde fazluhum ve mefâhirül emâsi'l ve'l akrân, a'yân ve zabıtân ve vücûh-ı memleket-i ve sâire iş erleri- zîde kadruhum-tevki'i rafî'i hümâyûn vâsil olacak ma'lum olaki, Cenab-ı nasak sazkar cah-i halk ve tesfiye ve tertibi fermâ-yi etvâr ve iclâl ve terbiye-i celle şanehu ve yehduhu burhan hazretlerinin irade-i 'âfiyye ve inayet-i celilesiyle selatin-i i'zâm-ı noşfet-

ayin havakin-i kirâm-ı adalet-karînin örnek ahlakına piraye-i bahş edince saltanat olmağları ba'is-i emn ve asayiş-i bilad-ı ibâd ve vesîle-i indifa'i şürur erbab-ı bagi fesad olduğuna binaen padişahan-ı madet nişanın zohur nesl-i nesebi tahirleri ve baka-yı rezi ne-i sa'ide-i huçeste-i sâirleri zabite-i ilahi mecmua-i nizam-ı alem ve rabıt-ı kudsuye icrây-ıyı umûr-ı beni adem ve biraz dudman-i mu'alla erkân-ı âl-i Osmaniyenin sülale-i silsilelerine karin ukda-i bahşyâr olmaktan nâşî taht-ı "âliyye-baht şehriyari üzere culûs-ı hümâyûnum-ı şâhânem vâki' olalıdan beru ufk-ı efrûz saltanat-ı seniyyemden bir kevkeb firûz bir tulû' ve irtifa'ına 'amme-i "âliyyeden muterekkiye ve nigerân iken "sümme inşanehu haleken aher matla'inden nur-i iblağ-ı sübhane-yi safi ve ahz-i mevhibe-i samedani t'âli olub işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesi mâh-ı zilhicce-i şerîfesinin on sekizince mübarek cumasında kablel mağribde hadika-i ikbal-ı bahtiyar ve semere-i şecere-i ravza-i iclal-ı tacidari mazhar-ı umemi'ş-şan ammerehallahu teala cilve-i zir-i kahr vucud-ı zeyn efzay şehrevari şuhud olduklarına bi'l cümle sakinin makarri hudafeth mesrur ve meşdemar ve inşaallahu tealala kariben verilân müddet neticesinde kain "Bi habbi limen yeşa innana ve yuhibbu limen yeşâu'z zikr" mefadince fermadhad şuhud olmalarına lak-ı hayr adile-i mevhibe rabbaniyeye mütefakibe ve nigenan olmaları hasabiyle bu inayet-i azime ve ni'met-i cesimenin eda-yı şükri için makarr-ı hükümet olan mâhruse-i İstanbul'da id- şerîf misullu yediğün top icrâ-ıyı rusûm-i şadumani ve meserret olunamğla işbu beşaret-i celesenin aktar-i mem'âlik-i mâhruseme evâmîr-i 'âliyyem naşri ile keffe-i ibadellehin hisseyâb mesrûr kılınması lazım taht-ı ni'mete badi olmaktan nâşî tebşîr-i vilayedete defter-i saada zummunda mâhsusan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve dergâh-ı muallam kapıcubaşılardan iftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim Ahmet Arif-dâme mecduhu- ile tisyâr olunmuşdur. İmdi buna göre hadika-i saltanatımızda imtidad-ı umrda bulunacak meşâyih ve 'ulema ve zühhâd ve sulehâ ve sâir bendegân-i hudâ ile mesâcid ve meabidde eda-yı tevazım dua ve teferruğ-ı merasim-i hamdu sena ve der saadetimde olduğu musüllu yediğün hususuna kulakta top şenlikleriyle şan u şukuh-ı saltanatta ibkâ kılınarak izhâr-ı meserrette şadumaniya mübaderet olunub ancak bu vesîle ile re'ayâ, yetâma, fukaâa ve zu'afaâa ve tecavûze ruhsat ve beâayet hâzer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şanın sadır olmuşdur. Buyurdumki vusul buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yâfte-i sudûr olunan fermân-ı vacibu'l-ittiba' ve lazimü'l- imtis'âlîmin mazmûn-ı ita'at makrûniyle "amel ve hareket ve hilâfından tehâşi ve mubada'at eyleyesiz 'alamet-i şerîfe i' timad kılâsız tahrûren evâhir-i şehri-i zi'l-hicce 'aşere li seneti isna ve 'ışrin ve mueteyn ve elf.

B.83 S.

Medine-i Antakiyye mahallatında Kantara mahallesi sâkinelerinden iken bundan akden fevt olan Fatime binti Mehmed nâm hatûnun verâseti zevc-i metrûkesi Mehmed b. Yekruya ve sulbi kebîr oğlu Mustafa'ya ve gaib-i ani'l-belde yine oğlu İsmail'e münhasıra olub ma'rifet-i şer' ve verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye taksim olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur , harrere fi'l-hamis min şehr-i Rebi'ul-sâni li-seneti erba'a ve mi'eteyn ve elf

Cedid pâbuc		10
Köhne hamam takımı çift		17
Köhne don	5	
Gömlek	4	22
Bir miktar keçe	-	5
Kutnı ve beyaz parçalar	-	10
Fes	1	
Yemeni	10	
Makarna	-	18
Çarşeb	1	
Sandık	2	7
Köhne entari	3	
ve libâce	1	20
Iskad ve çift izâr ve peçe		8
Köhne yorgan, döşek ve yasdık		20
Köhne seccâde ve kilim		15
Bekmez hinta ayn		15
Hamam legeni	1	
Sini	1	
Tencere	1	37
Sahan	2	
Lenger	1	
Tıbil toprağında nısf bağ		150
Altun bilezik sinvir küpe		350
nukud-ı mevcud		200
der-zimmet-i Mustafa Salkanî		144

der-zimmet-i Hadice hatûn	120
der-zimmet-i Aîşe hatûn	220
der-zimmet-i kör Ahmet	20
der-zimmet-i Mehmet	10
Cem'an Yekûn	1588
Minhâ el-ihrâcat	
Vasiyet-i müsebbete	200
Kısmet-i 'âdî	38
Harc-ı mahkeme	7
Yekûn	235
Zevc-i mezbur Mehmede	250
ala't-tariki't-tehâriic	
Hisse-i İbni'l-mezbur Mustafa	551.5
Hisse-i İbni'l mezbur İsmail	
gaib-i ami'l-beled	551.5

B. 84 S. 47

Berhum kerihenin emvâl ve eşyası için sadır olan emr-i şâhâne suretidir.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim canî'ül-mehamid ve'l-ekârim el-muhtassu bi-mezîd-i inâyeti'l meliki'l-'alem dergâh-ı muallam kapıcubaşlarından olup halen kethüda-yı bevvâbin-i şehriyârem pâyesiyle Haleb cânibinde emvâl-i mûrîye-i şahsiye ile me'mur olan Cihandar Hüseyin birle-dâme mecduhu ve kudveti'l-kudât ve'l-hükkâm ma'adinü'l-fezâil ve'l-keâm mevlânâ Antakiye kadısı-zîde fazluhu kudveti'l-emâcid ve'l-a'yan bu hususe mübâşir ta'yin olunan-zîde mecduhu-ve mefahiri'l-emâsil ve'l-akrân Antakiye zabitanı vucûh-ı zîde kadruhum-tevki'-i rafi'-i hümâyûn vasıl olunca malum olaki bundan akdem Antakiye'de kâin Süveyde de mütemekkin iken Antakiye a'yânî Cuheligi katl eylediği nâm zimmi ile sâir muteallikanın iki bin kiseyi mütecaviz emvâl ve eşya ve zimmat ve nukûdleri olup a'yân-ı merkûm ahz itmiş olduğu ihbar olunmağla maktulun-i mersûmunun ber vech-i inhâ a'yan-ı merkumun yed-i ihtilasına giriftar olunan emvâl ve eşyasıyla sâir mâhallerde bulunan kaffe-i emvâlînin canibi mûrîçün sabt ve tahrîri hususuna irâde-i 'âlfîyem ta'alluk etmekle sen ki mumâ-ileyhsin sende her vecihle sadakat ve istikamet ve kargeranlık ve dirayet mumâ-ileyh akrânın meyanında pek intihab ub hususe mâhsus mübâşir ta'yin kılınmağına birgün evvel mâhalle varub maktulun-i mersumunun gerek a'yân-ı merkumun yedinde olan ve gerek mâhall-ı sâire de bulunan kaffe-i emvâl ve eşya ve nukûdleri ile sâir emvâlînin ve akar velhasıl ism-i mâl itlâk olunur

ise 'vârisi ma'rifet-i şer' ve kapıcıbaşı mumâ-ileyh ma'rifeti ve zabitân ma'rifeti ve ma'rifet ve mübâşiretinle zâhire ihrâc ve bir hilâfi mektum ve mestur kalmıyarak cümlesini cenâb-ı mîrîçün zabt ve tahrîr ve evvel emirde memhûr ve mumzâ defterine der-sa'adetime irsâl ve sen anda tevîk ve ba'dehu tevcihle emrim olur ise ol vecihle "amel ve hareket etmek fermânım olmağın me'muriyeti havi işbu emr-i 'âlîşan ısdâr ve yedine i'ta olunmuştur. İmdi muktezâyı me'muriyetin üzere sermiyan mâhalline varüb ber-vech-i muharrer maktulun-i mersumunun mukûd ve emvâl ve eşyasından greek a'yân-ı merkumun me'huzu olan gerek aher mâhalledede bulunan kaffe-i emvâl ve eşya vel hasıl ism-i mal itlâk olunan her nesivar ise ber-helâl-î mektum ve mestûr kalmaya marifet'ş-şer' ve kapıcıbaşı muma-ileyh ve zabitân marifetleri ve müb'aşeretinle bieyyi hâl zâhir ihrac ve canib-i miriçün zabt ve nukud-ı mevcud ile memhûr ve mumzâ defterini dersaadetime irsâl ve sen anda tevekkül ve ba'dehu teveccühle emrim olur ise ol vecihle "amel ve hareket ve hilâfını tecvîz ile mesul ve mu'ateb olmaktan tahaşşi ve muânebet eyleyesin ve sen ki kapıcıbaşıyı mûmâ-ileyhsin mezburun ber- müceb emr-i şerîfim tanzimi emrinde mübâşir mûmâ-ileyh iktizâsına göre mu'avenet birle emval-ı mezkurenin re'y ve ma'rifetin ve marifeti'ş şer' ve Antakiye zabitân ma'rifati ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetleriyle zahire ihrâcı hususuna dikkat meride himmet eyleyesin ve siz ki kadı ve zabitân ve sâir mûmâ-ileyhimsiz siz dahî mu'cibi emr-i şerîfimle "amel ve hareket ve hilâfindan hazer eylemeniz babında fermân-ı 'âlî-şânım sadır olmuştur buyurdum ki hükmi-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf 'âlî-şânımın mazmun munîfi birle 'amel olunub hilaânan mücânebet eylesiz 'alamet-i şerîfe i'ûmad kılasız tahrîren el-yevm erba'a 'aşere şevval sene-i selase 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Mâhruse-i Kostantiniyye

B. 85 S. 48

Hıyâm nakli husûsuna emr-i 'alî sûretidir.

Kıdvetül emâcid ve'l â'yân Antakiyye â'yânı el-Hâc Ebubekir-zîde mecduhu- ve kıdvetül-emâsil ve'l akrân Süveydiye gümrükcisi Alî ve bu husûsa mübâşir ta'yin olan sadr-ı a'zam çukadârlarından Cezayirli Mehmet-zîde kadruhuma tevkî'-i refi'-i hümayûn vâsil olacak ma'lum ola ki bundan akdem medine-i Haleb'de sâbık muhassıl İbrahim-dâme mecduhu-ma'rifetiyle i'mâl ve inşasına irâde-i 'alîyyem ta'alluk iden bin kıt'a çerge-i sekbândan üçyüz onüç kıt'a çerge ve kubbeyi teknil ve Antakiyye nakl ve sen ki â'yân-ı mûmâ-ileyhsin ademin yediyle Süveyde iskelesine irsâl ve iskele-i mezbure gümrəküşü merkûm Alî zîde kadruhuye-teslim ve ol dahî ma'rifetiyle münâsib mahalde hıfz eylemiş

olduğu bu def'a ol taraftan vurûd idenlerin ihbâr ve inhâlarıyla resîd derece-i tahkîk olub ancak hıyâm-ı mezkure vurûd ideli altı mâhı tecâvüz itmekle bir kaç mah dahî tevkîti iktizâ ederse telef olacağı zâhir ve aşikâr ve el hâletü hazihi sefer-i hümâyûnumun vuku-i hasebiyle der -'alîyyemde külliyetlu hiyâmın lüzümü derkâr olmakdan nâşî ol bâbda ricâl-i devlet-i 'alîyyemden halâ mehterhâne-i âmirem nazırı ifühârü'l emâcid ve'l ekârim Ahmed dâme mecduhumun takdim eylediği takriri ve sâdır olan fermânı âlî-şânım mücebince zikr olan çergelerin seri'an der- sa'adetime celbi husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle şevki mübâşir-i merkûmsun bir güne akdem Süveydeye varub mevcut olan hıyâm-ı mezkurı â'yân-ı mûmâ-ileyh ve gümrükçü merkûm ma'rifetiyle der'akeb bir münâsib sefine isticâr ve heman bir an akdem der-sa'adetime getirüb mehterhâne-i âmirem teslim olunmasına ihtimam ve dikkat eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve yedine i'tâ ve irsâl olunmuştur İmdi keyfiyet-i irâde-i'alîyyem malûmun oldukda muktezâ-yı me'muriyetin üzere seri' ile varub zikr olan çergeleri olduğu mahelden ihrâc ve ta'adad iderek ahz u kabz idüb marifet-i şer' ve gümrükçü merkûm ma'rifetiyle münâsib sefine tedarik ve hıyâm-ı mezkurinin defteri ile mübâşir-i merkûma teslimen der-sa'adetime irsâl ve tesyili husûsuna müsara'at iylememiz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ı şerîfimle vardık da bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyafti-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celili's şân-ı vâcibi'l-ittiba' ve lâzımü'l imtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle 'âmil olub hîlafından gâyeti'l gaye ihtiraz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfimle itimad kılâsız tahrîren fi'l-yevmi's-sabi'i 'âşer sene sâfer erba'a ve 'işrin ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye el- Mahrûse

B. 86 S. 48

Şeyh Osman'ın mahalle husûsiçün olan hüccetidir.

Husûs-ı atî'l-beyânın mahâlinde keşf ve tahrîriçün kibel-i şer'den irsâl olunan çükadârımız Halil ve Muhzırbaşı İsmail ağa ve bina ahvalinde vukûf-ı bigaraz kimesnelerden mahalle imamı Hafız Mehmet Efendi ve Müezzın es-Seyyid Mahmud ve imaret Hacesi İsmâil Efendi ve Altakçı oğlu el-Hâc Mustafa ve bakkal es-Seyyid Hüseyin sofular vakfı olan musakkâfata varilüb zeyl-i vesîkada muharrerül-esâmi huzurlarında akd-ı meclis-i nebevi eyledikde vakf-ı mezburun gallesi mahalle-i mezbûrun tekâlif-i şakka ve masârifat-ı lazimesiçün sarfa mütevellisi olan işbu baisü'l-kitâb türbedar eş-Şeyh Osman Efendi b. Mehmet

meclis-i akd-ı mezkurede takrîr-i kelâm idüb vakf-ı mezburun tamir ve termîmine bundan akdem ba- ma'rifet-i şer ru'yet olan muhasebede ba-hüccet-i şer'i ba'de'l masârîf be şartü'r rücu' vâkîfda alacağım olan üçyüz altmış üç buçuk guruş bin ikiyüz on dokuz senenin rebi'ül-evvelinin guresinden yigirmi beş senesi muharremine değin otuz üç senenin icaresi beş senede müctemi olan bin dörtyüz elli guruşa bâliğ olub evkâf-ı mezkûrenin kesiset ihtariyle tâmire muhtac olmağın mesken-i mezburelere beş sene de ba defter-i mefredat bin beşyüz guruş masrafım sene-i mezkurlarda tecemmu iden vezayif ikiyüz elli guruşun cem'an iki bin yüz sekiz buçuk guruş olmağla meblağ-ı mezbur ikibin yüz sekiz buçuk guruş dan marü'z-zikr beş senenin iradı bin dörtyüz elli guruşu bade'l-ihrâc baki vakfa be-şart-ı rücu malından bin yüz elli sekiz buçuk masrafım olmağla vakfın gallesinden taleb iderim didikde zeyl-i vesîkada muharrerül esâmi kimesnelerden tarafımızdan mürsel ademler ve merkûm eş-Şeyh Osman Efendinin kelâmını tasdik ve hüsn-ı halini ala vuku'a meclis-i şer'a inhâ ve ihbâr itmeleriyle marüz-zikr meblağ-ı mezbur binyüz elli sekiz buçuk guruşu vakfın gallesinden şart-ı mezbur üzere merkûm Şeyh Osman Efendiye edâya izn verilmeğın ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sabi' 'aşere min cemâziy'l-evvel li-seneti erba'a ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhudü'l-hal

Müderresini'l-kirâmdan faziletlu Osman Efendi.

es-seyyid İbrahim hâkim,

tembel molla Ahmet,

Cebeoğlu Osman,

Simitçi Yusuf Beşe.

Arabacı küçük Mehmet,

Molla İsmail,

Kasaboğlu İsmail beşe,

Mustafa Beşe.

Köşker Molla Hüseyin

Muhzırbaşı İsmail Efendi.

B. 87 S 49

Tekrar mizân-ı harîr tahsiline olan emr-i 'alî akdâu kudati'l-müslimîn evlaû vülati'l-muvahhidin madenü'l fazl ve'l-yakin rafî'u ilami'ş-şeri'at ve'ddin vârisu ulumi'l-enbiyâ ve'l mürselin el-muhtassu bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'in

mevlânâ Haleb Kadısı zîdet fazailuha ve iftihârül emâcid ve'l-ekârim câmiu'l-melhâmud ve'l-mekârim el-muhtassu bi-mezîd-i inâyeti'l-melikid dâim dergâh-ı mu'allâm kapıcubaşlarından mirâhur-ı evvelim pâyesiyle Haleb muhassılı İsmail-dâme mecduhu -ve mefahirü'l-kudat ve'l-hükkam me'adinü'l-fezâ'l ve'l-keâm Haleb eyâletinde vâki Antakiyye ve Şuğur ve Edlib ve Ordu kadıları-zîde fazluhum-tevkî-i refi-i hümayûn vâsil olıcak ma'lum olaki, tersâne-i âmirem masârıfına avn ve medâr olmak için memâlik-i mahrûse-i şahânemde hâsıl olan harîrin beher kıyyesinden bayi'inden altmışar pararusum-ı mizaniyyesi tâhsil ve tersâne-i âmirem ser-kise sevk ve tesyil olunmak husûsuna bundan akdem irâde-i 'alîyyem müte'allık olmakdan nâşî bin ikiyüz yirmi dört senesine mahsûben zikir olunan Antakiyye vesâir kazâlarda olduğu beyâniyle rüsûm-ı mezkureden bir mikdârının 'avk ve tenzili istidâ olunmuş ise dahî hâsıl olan harîrin beher kıyyesinden altmışar para resim ahzı ba-irâde-i 'alîyyem karar virilmiş ve iradât-ı mîrîye tahtına idhâl olunmuş olmağla tenzil mümkün olamayacağına binâen Antakiyye ve Haleb ve Şügür ve Edlib ve Beylân kazâsı ve tevabî'i kazâlarından hâsıl olan harîrin beher kıyyesinden muhassıl-ı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle altmış pare rusam-ı mizaniyyesini bayinden tâhsil ve Bursa ve sâir mahallelerden şehr-i Haleb'e vurûd iden tüccarın getürdükleri harîrin rüsûmunu eda iylediklerini müş'ir yedlerinde ma'mülün bih eda tezkiresini olmâ'yânlardan dahî keza'lik beher kıyyesinden altmış para rüsûm-ı mizâniyyesini muhassıl-ı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tâhsil olunmak ve yedlerinden edâ tezkiresi olanlardan mükerrer resm taleb olunmayub fakat yedlerinde tezkire olmayanlardan mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ahz olunmak ve rusum-i mezkureden bir akçesi zayi ve telef olmayarak senesi hitamında memhûr ve mumzâ defter-i mu'teberiyle maan der- sa'adetime irsâl ve tersâne-i âmirem serkisine teslim olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunı ricâl-i devlet-i 'alîyemden hâlen tersâne-i âmirem emini iftihârü'l emâcid ve'l-ekârim Hasan-dâme mecduhu ba takrir inhâ itmekle mucubince 'amel ve hareket olunmak üzere fermânım olmağın işbu emr-i âlî-şânım ısdâr ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde senki muhassıl-ı mûmû ilehysin emin-i mûmâ-ileyhin inhâsi üzere işbu rusum-ı mizânın harîr-i varidât-ı mukarreremiz tahtına idhal olunmuş ve tersâne-i âmirenin masârıfı ezmay-ı sâbıkaya mukayyes olmayub imtidad-ı esfar ve galla-yı iş'ar hasebiyle derece-i had ve hasrı mütecariz olub beytü'l-mâl-ı müsliminin dahî bazı esbaba mebni müzâyakasi derkâr olduğundan rüsumat-ı mezkure bi'l-iktizâ masarif-i mezkureye medâr olmak için tanzîm olunmuş olmağla bi-eyyi hal şurûtu mücebince lâzımât-tâhsil olan rüsûm-ı mizâniyenin

harîr bayilerinden cem ve tâhsiline dikkat olunub bundan böyle her kim rüsum-ı mezkurenin te'diyyesinde tereddüd ve muhalefet ider ise böyle hengâm-ı sefer-i hümâyûnumda o makûle masârif-ı mühimneme mahsus emvâlinin kesrini tecvîz eylediklerin için levâzım-ı te'dibleri icrâ kılınacağı emr-i mukarrer olmağla o misüllü harekât-ı reddiye cesâret der-saadetime tahrîr ve inhâya mübâderet iderek muktezâ-yı me'muriyetin üzere kazâha-yı mezkûreden hâsıl olan ve bilâ tezkere vurûd iden harîrlerin ba'yilerinden ber-mûceb-ı şurût lâzım gelen olmikdâr rüsûmâtın cem' ve tâhsiline dikkat ve tâhsil olundukça birle tersâne-i 'âmirem hazînesine irsâl ve teslim iderek senesi ahirinde sahih ve sâlim defteriyle bilâ noksan hâsılatını hazîne-i mezkûreye teslim ile te'diyen vakt husûsuna sarf-ı makderet eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerif-i celil-ş-şânımın mazmûn-ı ita'at makrûnu üzere 'âmil olub hîlafından be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylesiz, şöyle bilesiz 'alâmet-i şerifimle i'timâd kılâsız tahrîren fil-yevmis-sâni 'aşer rebî'ül-âhir sene erba'a 'işrîn mi'eteyn ve elf

Kontantiniyye-i Mahrûse

B. 88 S. 49

Medine-i Antakiyye mahallatından Kantara mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olub verâseti sulbi kebûre kızlarına ve oğlunun oğlu sağire Mehmed muhtar munhasıra olduğu zâhir ve nümâyân olmağla Mehmed muhtarın müteveffayı mezbûr pederi Hasan Efendiden ve merhum dedesi el-Hâc Hüseyin Efendi, nenesi merhume Emine hatûndan bi-hasbi'l irsi'ş-şer'i hissesine isâbet ve intikal iden hisse-i irsiyyelerini hıfz ve hiraseta bir tesfiye-i umûrlarını tanzîm için bir mustakim vâsi lâzım ve muhim olmağın emânet ile marufe ve istikamet ile mevsufe vesâyet uhdesine iktidarı olduğu zeyl-ı vesîkada muharreru'l-esâmi-i müslimin evvel ve enfa' olduğu huzur-ı şer'e ihbâr ve inhâ etmeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb-ı tubâlehu hüsn-ı meâb Efendi hazretleri sağire mezburun validesi işbu ba'isetü'l-kitâb fahrü'l mesturât şerâfetlu faziletlu müfti el-Hâc Ahmet Efendinin kerime-i muhteremeleri Fatıma hatûn vâsi-nasb ve ta'yin idüb ol dahî vesâyet-i mezkureyi kabul ve merasimini kemâ-yanbeği edâye ta'ahhüt ve iltizâm etmeğın i'ade-i kelâm olunurki vâsiyesi olduğu sağur-i mezbur nafaka ve kisve bahâ lâzım olmağın kibel-i şer'den bi-kadri'l- kifâye nafaka ve kisve bahâ farz ve takdir olması matlubumdır didikde mûmâ-ileyh Efendi dahî mâl-ı

neimâsından beher gün yigirmi nafaka ve kisve bahâ takdir edüb yigirmi para beher güne harc ve sarfa ve hin-i iktizâda istidân ve lede'l-zufr sağır-i mezbûrun mâl-ı mevrûsune tarihi- kitâbdan rücu'a izin verilmeyin mâ hüvel vâki bi't-taleb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hamis 'aşer min şehr-i şevvâl-i mukerrem li-seneti erba'a i'şrin ve mi'eteyn ve elf..

Şuhûdül-hâl

Sâbıkan Müfti faziletlu Osman Efendi

Şemseddin-zâde el-Hâc Mustafa Efendi;

Şemseddin-zâde İbrahim Efendi;

Şemseddin-zâde el-Hâc Mahmut Efendi

Şemseddin-zâde Şemseddin Efendi

Şemseddin-zâde ve karındaşı Mehmed Sadık Efendi

Müfti Efendi-zâde katibü'l-huruf el-Hâc Mustafa Efendi

B. 89 S. 50

Bedel-i şütürân tâhsiline olan emr-i 'alî sûretidir

Akdâu kudâti'l-müslimun evlâu vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'd-din vârisu 'ulûmi'l-enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassu bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allam kapıcıbaşılardan mirahor-ı evvelim pâyesiyle hâlen Haleb muhassılı olan Şerîf-zâde İsmail-dâme mecduhu-ve kıdvetü'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-kelâm Mevlânâ Antakiyye kadısı- zîde fazluhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-â'yân Haleb mütesselimi-zîde mecduhu- ve mefâhirül emâsil ve'l-akrân husûs-ı âti'z-zikre mübâşir ta'yin olunub el-yevm ol cânibde olan silahşörân-ı hassamdan Abdülkadir ve â'yân ve zâbitân ve iş erleri-zîde kadruhum-tevkî'-i refi'-i hümâyûn vâsil olacak malûm olaki, bundan akdem seferber olan ordu-yı hümâyûnum lâzimesi için bin ikiyüz yigirmi iki senesine mahsûben eyâlet-i Halebde vâki kazâlardan ihrâcı tertib ve fermân olunan beşyüz mehâr şütürânın aynen ihrâcı müyesser olamadığından şütürân-ı mezkûrenin sâbıkı üzere beher mehâri yüz elli şer guruştan bedeli kat-i ve îcâb eden yetmişbeş bin guruş bedelinin hazîne-i âmireme teslimi bâbında emr-i şerîfim verilmiş olub ancak bundan akdem Haleb tarafından derbâr-ı atüfet-medârim vârid olan tahrîratda ol mikdâr şütünandan Haleb eyâleti kazâlarının herbirinin hisseleri memhûr ve mumzâ defter olunmağla her kazânın hisse-i bedeliyeleri tâhsili için başka başka evâmîrî şerîfem ısdâr ve tısyâr olunmuş olub el-hâletu hazîhi tahkik olunduğuna göre bedeliye-i mezkurenin tâhsiline her ne kadar

ikdâm olunmakta ise de vücûh-ı belde-i Haleb'den Caberi'zade el-Hâc Abdülkadir ve Seyyid-zâde Abdurrahman bedeliye-i mezkûrenin tâhsiline mani olmalarıyla fîmâ bad' her kim meblağ-ı mezbûrun tâhsiline mani olur ise, te'dîbât-ı lâyıkası icrâsını ibrâz olacağı emr-i mukarrer olmağla ana göre 'amel ve hareket birle şütürân-ı mezkûreden Antakiyye kazâsı hissesini isâbet eden altmış ve Ordu hissesine on mehâr ki cem'an yetmiş şütürânın fiât-ı merkûme ile îcâb eden onbin beşyüz guruş bedeliye akçasını siz ki mevlânâ ve muhassıl ve mütesselim ve kadı ve â'yân ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhim ve sâirlersiz zikrolunan bedeliye akçasını vusûl-i emri şerîfimde kimesnenin a'zâr-ı vâhibesine havâle-i sem'-i i'tibâr olunmayarak yerlu yerinden îcab ve iktizâ edenlerden tamâmen ve kâmilen ve serî'an ve 'âcilen tedârik ve tahsîl ve mübâşir-i merkûm-ı ileyhe teslîmen ve der-'aliyyeme irsâl ve hazîne-i 'amireme teslîm ittirilmesi husûsuna kemâl-i sür'at ve şitâb ve 'avk ve te'hîr ile mübâşirini tehiyye-i dest-i 'avdetten cümleiniz be gâyet tehâşî ve ictinâb eylemeniz fermânım olmağın te'kîd ve tembîhi hâvi bu def'a dahî işbu emr-i celilî'l-kadım ısdâr ve ile irsâl olunmuştur. İmdî vusûl'ünde meblağ-ı mezbûrun bi-eyyi vech-i kân tahsîli matlûb-ı hüsrevânem olmağla ber vech-i muharrer Antakya kazâsı hissesine isâbet eden mezkûrî'l-nükdâr şütürânın îcâb eden on bin beşyüz guruş bedellerinin ma'rifetiniz ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkı ile ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden serî'an ve 'âcilen cem' ve tahsîl ve mübâşirine teslîmen der-sâ'âdetime irsâl ve hazîne-i 'amireme teslîm ittirilmesi husûsuna cümleiniz bi'l-ittifak sarf-ı gayret ve bedeliye-yi mezkûrenin tahsîline her kim mâni' ve müzâhim olur ise levâzim-i te'dîbi icrâ kılınmak için derhâl isim ve şöhretleriyle keyfiyeti der-sâ'âdetime tahrîr ve inhâya müsâ'raaf eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen dahî me'mûr-ı tahsîl oduğun ol mikdâr bedeliye akçasını kimesnenin 'özür ve 'illetine i'tibâr etmeyerek ma'rifet-i şer' ve mütesselim-i mûmâ-ileyh ve cümle ma'rifetleri ve mübâşeretinle serî'an ve 'âcilen cem' ve tahsîli ahz ve kabz birle der-sâ'âdetime götürüb hazîne-i 'amireme teslîme mübâderet inkıyâd ve emr-i 'âlî-şânıma olanlar her kimler ise isim ve şöhretleriyle keyfiyetlerin 'icâleten der-sâ'âdetime tahrîr ve inhâya müsâra'at ve hilâf-ı emrim vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı mu'âheze ve 'itâb olmaktan be-gâyet tehâşî ve münâcebet eylemen bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. buyurdum ki hükûm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu şerîf-i celilî'sh şây-ı vâcibi'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnu üzere 'âmil olub

hilâfından be-gâyet münâcebet eylesiz şöyle bilisiz 'alâmet-i şerîfile i'timâd kılâsız tahîren fi'l-yevmi'l 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i Mahrûse

B. 90 S. 50

Medine-i Antakiyye mahallatından dört ayak mahallesi sâkinelerinden zeyl-i vesîkada muhaserrü'l-müslimin ta'rifleriyle mu'arife olan Safiye binti Mustafa çavuş nâm hatûn tarafından vekil-i müsecceli zevci el-Hâc Mehmed b.el-Hâc Hüseyin meclis-i şer'de iş bu ba'istî'l-kitâb karye-i Baslaka sâkinlerinden Bektaş oğulları Mehmet ve Ali mahzarlarında akd-i atî'z-zikrin sudûruna değin zevcem Safiye hatûnun babasından irs-i şer'le muntakıl mahalle-i mezburede vâki bir tarafı seyyid Enrullah menzili ve bir tarafı Dudu Hüseyin ve bir tarafı Gümüş Bekir Menzili ve bir tarafı tarik-i gayr-inafiz işbu hudud ve mahdud menzil derûnunda iki bab tahtani mesken ve bir matbah ve bir kapı üstü ve nısf-ı bir-i mâ' ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmure bil-cümle tevabi' ve levâhık ile şurût-ı müfsemeden ârî ve mevâti'adan ârî bey'-i bât-ı sahih-i şer' ile bil-vekâle merkûman Mehmed ve Ali'ye yedi yüz elli guruşa bey'-i bât-ı sahih-i şer'le bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde anlar dahî vech-i muharrer üzere iştirâ ve temelluk ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağı mezkur yediyüz elli guruşa bi'l-vekâle bit'tamam ahz ve kabz iskât-ı hakk idüb mahdud menzil-i mezkurda mezbure zevcem Safiye hatûnun asla ve kat'a alakası ve medhali kalmadı müşteri-i mezburların mülk-i müşteraları ve hakk-ı sarflarıdır keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsunlar didikde gibbe't tasdiki'ş-şer'i mâ hüve'l-bâki bi't-taleb ketb olundu, fi'l-yevmi's-sani ve'l-'işrîn min cemâziye'l- ahir li- seneti hamse ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdül-hâl

Şerafetlu es-Seyyid Yusuf Efendi

Nâkib-zâde ve karındaşı es-seyyid Abdullah Efendi

Şuhutluoğlu el-Hâc İbrahim Karamanoğlu Ali Beşe

Baslaka karyesinden el-Hâc Musa Beytara karyesinden Hacı İbrahim

Başçavuş es-seyyid Ahmet Çelebi

Es-Seyyid Ömer Nakib Efendi ve

Muhzurbaşı ve katibü'l-hurûf el-Hâc Mustafa Efendi.

B. 91 S. 51

Tedâhül-i maktû'at ve mukata'anın emr-i 'âlî sûretidir.

Akdâu kudâti'l-müslimin evlâu vulâti'l-mavahiddin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi'u 'ilamî'ş-şeri'at ve'd-din vârisu 'ulumil enbiyâ ve'l-murselin el-muktassu bi-mezîd-i inâyeti'l-melikil-muîn mevlânâ Haleb kadısı-zîdet fezâilihu-ve iftuhârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ul inâyetil mehâmîd ve'l mekârim el-muhtassu bi-mezîd-i meliki'd-dâim dergâh-umu'allâm kapıcıbaşlarından hâlen Haleb muhassılı el-Hâc İsmail-dâime mecduhu ve kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denül fazl ve'l kelâm mevlânâ Antakiyye kadısı zîde fazluhu-tevkî'i refi'i hümayûn vâsıl olacak malûm olaki, senki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Haleb muhassılığı aklamından olan mukata'atın zaman-ı zabt muharremi olub beher sene mâl-ı mîrîleri senesi zarfından Haleb hazînesine edâ ve teslim olunması kaide-i kadime-i mer'iyyeden idüğü zâhir ve bedihi iken ikiyüz yigirmi iki senesinde martın takarrubi hasebiyle Antakiyye kazâsında bazı mukata'at mutassarıfları ve mültezimleri mâl-ı mîrîlerinin edâsında ta'allül ve muhâlefet ve mukata'alarını evkâf misüllu tedâhül tarikle zabt ve mallarını dahî tedâhülen edâ ederiz deyü kaide-i mîrîye ve muhassılık-ı mezburun şurût-ı kadimesine muğayir harekete cesaret ile müretteb olan mevâcib ve havâdis-i muhimme-i sa'irenin ta'tiline bâdî ve emvâl-i mîrîyenin kesr ve noksanına mü'eddî olduklarından başka o makûle mukataat aşar ve mültezimlerinin ka'ide-i mîrîyeye muğayir vâki olan muhalefetleri ma'rifet-i şer' ile men' ve def olunarak üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrî ve kalemiyeleri vakt ve zamanı ile cem' ve tâhsil olunmak bâbında emr-i şerîfin sudûrunı muhassıl-ı müma-ileyh memhûr takriri ile inhâ ve istidâ eylediği ecilden hazîne-i âmirem defterlerine müraca'at olundukda zaman-ı zabt muharrem guresinden olan Haleb muhassılığı ve tevabi'i mukata'ası aklamından bazı a'şârı mukataanın hâsılatı kameriyye ve kimseye telkin olan tefâvüd-ı eyyâm takarrubiyle müdâhele-i zabt ve rabt olunmak kava'id-i mer'iyyeden iken muhassılık-ı mezbura tabi ba'zı kura ve mezâri' mutassarıfları ve mültezimleri kavai'd-i mezbureye adem-i ri'ayet birle mâl-ı kalemiyyesinin vakt-i zamanı ile edâsında muhaleet eyledikleri mukaddemen lede'l-inhâ zaman-ı zabt muharrem guresinden olan Haleb muhassılığı mukata'ası ve tevabi'inde olub Haleb hazînesi defterleri derecesi mûcibince verile gelen malın beheri sene Haleb muhassılarına verilmek üzere mukayyed olan 'aşârı mukata'at ve maktû'atın tedâhül-ı kübrâ ve

suğrası olub hakikati mahallinde malûm olmağla zaman-ı zabt muharrem guresinden olan mukata'atın sene-i kameriyye ile teslimine yılında vâki tefavüt-i eyyâm takribi mürür-ı 'avâm ile 'aşârı tedâhul olub yani bin iki yüz yigirmi üç senesinin 'aşâr-ı mahsul iki yüz yigirmi dört senesi durumunda idrak eylediğine mebni yigirmi üç senesinin multezimi yigirmi dört senesinde hâsıl olan 'aşârı ahz ve kabz eylemek kavaid-i meriyyeden olmaktan nâşî kaide-i câriye ve adet-i mustedime-i belde üzere 'amel ve hareket o makule mukata'at ve maktu'at mutasarrıflarının üzerlerine edâsı lâzım gelen mal ve kalemiyyeleri vakt-ı zamanı ile bilâ-ta'allül tâhsil olunub muğayir-i kadım vâki olan muhâlefetlerinin men' ve define mübâderet olunmak bâbında iş bu sene-i mübareke evâil-i saferinde emr-i şerîfim verilmiş olduğu ve muhassılık-ı mezbur aklamından olub 'aşârı olan mukata'at ve maktu'at mahsulatı tedahule ahz ve tâhsil olunmak lâzımeden ise de zikr olan tedâhül maddesi mahsulata câri olub verili gelen mâl ve kalemiyyesi kemâ fi'l-evvel senesi zarfında bilâ-ta'allül vakt ve zamanıyla cem' ve tâhsiline mübâderet eylesin ve sizki muhassıl ve Antakiyye kadısı mûmâ-ileyhsin sizler dahî mukaddem ve bu defa sâdır olan evâmîrî şerîfem mûciblerince 'amel ve hareket ve ittikâ ve icrâsına bezl-i makdur eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i celili's-şân ve vâcibül ittiba ve lâzımül-imtisalimin mazmûn-ı münîfi birle 'âmil olub hîlafından hâzer ve mûcânebet eylesiniz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'tinad kılâsız. tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis rebiü'l-ahir li-seneti erba'a ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûsa

B. 92 S.51

Vâkıf hüccet sûretidir.

Vâkf-ı âti'z-zikre mütevellî olan Tut muhallesinden Ömer Efendi el-Hâc Fethullah nâm kimesne meclis-i şer-i şerîf-i enverde dört ayak mahallesi sâkinlerinden Ali Beşe b. Emin Beşe muvacehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb ecdadımız vakfından sukâkin (sekakın) mahallesinde vâki' Es'ad Efendinin zükürünü'l-enâsa meşrutiyet üzere vakf eylediği malûmu'l hudud menzil derûnunda taşra kapı mukabelesinde arsa-i vâkıfdan olan havludan tûlen on bir zirâ' ve 'arzen on zirâ' arsalarını bundan akdem zevcem Dudu hatûn binti Zakkum Ağaya binası mülk olmak üzere mülk itmişidim ve merkûm dahî vakf arsa üzerine bir menzil ihdas idüb vakf-ı rüçû ve ba'dehu el-teberru' zevcem mezbûre Dudu

hatûn mezbûr Ali Beşeye bi-vech-i şer'i beşyüz guraşa bey' etmekle mezbur Ali'den menzil-i merkûmu taleb ederim dedikte mezbûr Ali cevabın da menzil-i mezbûru iştirâ eyledüm mülkumdür dedikte müteveli-i merkûm Ömer Efendi zevcem Dudu hatûn bey'den avdet-nüma idüb vakfa teberru eyledi teberru ittîğine eyyine taleb olundıkda 'udul-ı ahrâr-ı ricâl-ı müsliminden türbedar eş-şeyh Osman Efendi ve Sofî-zâde el-Hâc Molla Ali meclis-i şer'de hazıran oldukları halde mezbûre Dudu hatûn bina eylediği menzili bey'inden mukaddem vakf-ı mezbureye teberru eylediği bizler bu güne bu husûsa şahidleriz ve şehâdet dahî iderüz diyü her birleri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabulden olub menzil-i mezbûru vakfa hükm olunub müteveli-i merkûm Ömer Efendiye vakf için zabta izin verilmeğın ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi yevmi's sâmin min 'işrîn şehr-i zîl'-hicce sene erba'a ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdül-hâl

Katib'alî Efendi,

Katib el-Hâc Mustafa Efendi

Ayntabi el-Hâc Hüseyin Efendi ve gayrihim.

B. 93 S. 52

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l 'alem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's sâib mümehhidu bünyâni'd devle ve'l-ikbâl müşeyyidu erkâni's-sa'adet ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûf-i 'aâatifi'l-meliki'l- a'lâ Haleb valisi vezirim paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehum-ve akdâu kudâti'l müslimin evlaû vülati'l-muvahhidin ma'danü'l-fazl ve'l-yakin rafî'u 'lâmü'ş-şeri'at ve'd-din vârisu 'ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassun-ı bi-mezîd-i inâyeti'l-melik-ı mu'in Mevlânâ Haleb kadısı zîdet fezâ iluhu- ve mefahirü'l-kudat ve'l-hükkam me'adinü'l-fezâil ve'l-keâm Halebü'ş-Şehbâ eyâletinde vâki' kazâların kadıları ve nâibleri-zîde fazluhum-ve mefahirü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir ta'yin olunan dergâh-ı mu'allam gedükülerinden Ahmet ve â'yân ve zâbitân ve sâir iş erleri-zîde kadruhum-tevkî'i refî'i hümâyûn vâsil olacak ma'lum ola ki, el-hâletü hazihi Moskovlu keferesi rağbedde araz itmeğın üzerine i'ade-i harb ve kıtal iktizâ eylediğine binâen beyzâ-i münevvere-i İslâmiyenin muhafazası ve kıl'a-i hakâniye ve bilâd-ı Osmaniyyenin ve istihkamiye kefer-i Moskovanın memâlik-i mahrûseye tahâddi ve tecâvüzden müdafa'ası zımında esbâb-ı seferiyyenin inhâ ve ihzarına teşebbüs ve ihtimam olunmak ferâ'iz-i 'alîyeden olduğuna binâen lede'l-iktizâ

'asâkir-i muvahhidin zâhiresi ve muhimmat nakli hizmetinde ve hizmet-i sâirede istihkâm olunmak üzere me'mur kılınmadığı ve kılınacak mahalle mülhak oldukları günden hizmet olduklarıncâ lâzım gelen ücretleri sârbân başı yediden mevkufattan ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfimde irsâl olunan memhûr ve mumzâ bir kıt'a sûret-i defter nâtik olduğu üzere Haleb eyâletinde vâki' kazâlardan beş yüz mehâr şütürân tertib ve ihrâcına irâde-i seniyyem ta'alluk itnekte senki vezir-i müşârün-ileyhsin mahallinden inzıam-ı re'y ve ma'rifet ve marifeti's-şer ve cümle ma'rifet ve ittifakiyle herkes hal ve tahammüllerine göre ol mikdâr mekâri şütürânı tevzî ve taksim ve seri'an hazır e amede ittirülub ba'dehu ne vechile emrim sâdır ve vârid olur ise ol vecihle hareket olunmak üzere evvel emirde hazır ve amade ittirdiğini der-sa'adetime tahrîr ve inhâya mübaderet eylemek fermânım olunmağın hasseten işbu emr-i âlî-şânım ısdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşdur imdi, vusûlünde bâlâda zıkr olunduğı vechile şütürân-ı mezkurenin inhâ badehu irsâli husûsunda ne vechile emrim sudûr iderse ana göre hareket olunmak ve şimdilik ber müceb-i sûret-i defter eyâlet-i mezbureden matlub olan ol mikdâr şütürânı iştirâ olunduğı günden iktizâ iden ücretleri cânib-i mürîden virilmek şartıyla sâbıklarda ola geldiğı üzere mahallinde inzıam re'y ve marifetün ve ma'rifet-i şer' ve ma'rifet ve cümle ittifakiyle herkesin tahammüllerine göre tevzî ve taksim birle hazır ve âmade ittirülub tekmi'l haberini der -'alfiyyeme tahrîr ve iş'âra bezl-i celb ve sarf-ı külli miknet eyleyesin ve siz ki mevlânâ-yı kudât ve nüvvâb-ı mûmâ-ileyhsin ve â'yân ve zâbitân vesâirlersiz siz dahî müceb-i emr-i şerîfimle 'amel ve hareket eyleyesiz ve senki mübâşir-i mezbursun sen dahî me'mur-ı tanzîmi olduğun şütürânı seri'an hazır ve âmade ile tekmi'l olunması esbâbını istihsâle sür'at ve müceb-i emr-i âlî-şânımla 'amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celili's-şân-ı vâcibi'l-ittiba ve lâzımü'l-ımtisâlimin mezmûn-ı münîfi üzere 'âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timad kılâsız tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' ' aşere safer li-seneti erba'a 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-ı mahrûse

Mücebince Haleb mütesellimi hazretlerinin tezkiresi vârid olmuşdur.

B. 94 S. 53

Fahrû'l emâsil ve'l-akrân Antakiyye zabiti atüfetlu el-Hâc Ebubekir Ağa bade't-tahiyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki bir iki seneden beru medine-i Antakiyye nevâhisinden Kuseyr ve Altun özü nâhiyelerine tasallut ve zulm-i te'addîde musır olan kapısız ser-divânegân Sait Ağa ve Topal Ali nâm şakîlerin te'addileri ânen fe-ânen muzdâd olduğu muhakkak olub bu hengâmde katl-i nüfûs ve nehb-i emvâl bazı mahallerin ihrâk-i bi'n-nâr eyledikleri ve nevâhi-yi mezkurları bi'l-küllîye harab ve perişân ve diğer güne hareket-ı şeni'aları zâhir olub ve bu keyfiyetleri ağmaz alındığı sûrette ve derûn-ı beldenin dahî perişânına ba'is olacağı bedîdar olmağın cenabınız öteden berü siyânet-i fukarâya sa'i ve ihtimamınız derkâr ve ale'l-husûs zabiti belde ve sahib-i siyaset olduğunun hasebiyle bi-eyyi vechi-kan şa'i bi'l-fesad ve muzır-ı ibadullah olan eşkiyanın şer ve mazarratları taraf-ı mutahhardan verilen fetevâ-yi şerîfe mücebince merkûm eşkiyaların şerlerin vedi'atullah olan fukara üzerlerinden def ve ref'i husûsunda ihtimam-ı tam buyurub def olmadıkları sûrette harb ve kital ile def'leri meşru' olduğu ma'lûmunuz oldıkda bi-eyyi vech-i kan defleri cenabınızdan cümle ahâliyi fukaranın matlub-ı olmağın bi'l-iltimas iş bu mürasele-i şer'iyye tahrîr ve yedine i'tâ olunmuştur, ber müceb-i mürâsele 'âmil olasız ve's-selâm 1224

mine'l-fakîr Abdülkerim

El-mevle'l-hîlafe be-Medine-i Antakiyye

B. 95 S. 53

Medine-i Antakiyye â'yân-ı zevîl ihtirâmından işbu baisü'l-kitâb atüfetli el-Hâc Ebubekir Ağanın marifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle def-i mazarrat-ı haşerât için cem' olunan asâkire tarafından verilen matara ve 'alâifleri ve sâir masârifat-ı zarûriyeleri bil-cümle hesâb olunub ba defter-i müfredat yalnız yüz altmış bir bin ikiyüz altmış üç guraşa bâliğ olub mebâliğ-i mezkurun derûn ve birûnun da te'diye ve edâsı lazım gelmeğin medine-i mezbûre vücûh-ı kirâmileri ve vekîl-i fukarâ Ahi Baba es-Seyyid Mehmed Çelebi ve Emin-i defter el-Hâc Molla Efendi meblağ-ı mezkurun vücuh-ı kirâmileri ma'rifetiyle edâsına ta'ahhüt ve iltizam etmeğin ağa-yı mumâ-ileyh dahî kabul idüb meblağ-ı ve meblağ-ı mezkurdan beher ne miktar mebaliğ teslim olunur ise hüccet-i şer'iyye ye zahriyye ve sicil-i mahfuza kayd olub inşaallahu teâlâ tamamen edâsı müyesser oldukda yedinde

olan hüccet-i şeriyye halâs olunacağı ma vakaa bi't-taleb ketb olundu fi yevmi's-sâlis ve'l-'işrîn min Recebi'l ferd li-senet-i erba'a ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdül-hâl

Hâlen me'zûn-ı bi'l-iftâ faziletlu es-seyyid el-Hâc Ahmed Efendi,

Şemsettin-zâde müfti-i sâbık faziletlu Osman Efendi.,

Hâlen nâkib şerâfetlu el-Hâc Abdünnafi Efendi,

Şemseddin-zade el-Hâc Hüseyin Efendi,

Katib-i mahkeme el-Hâc Mustafa Efendi

Katib-i mahkeme Ali Efendi ve

Muhzırbaşı İsmail Ağa

B. 96 S. 53

Müceb-i defter ve nafaka hüccetidir.

Medine-i Antakiyye sâkinelerinden ma'ruzzat iş bu ba'isetü'l kitâb Rukiye binti El-Hâc Durmuş Ağa nâm hatûn meclis-i şer'i şerîf-i enverde takrîri kelâm ve tabir-i ami'l-meram idüb kızım Fatıma b. Avane Hasan nâm sağirenin bundan akdem fevt olan li-ümm er karındaşları Mehmet ve Sadullah nâm muteveffalardan irs-i şer'le intikal iden terekesi mahelle-i mezburde bir bab menzilde nisf hisseden on sekiz sehmden yedi sehm ve narlıca karyesinden bir çiftlik dam yer ve derûnum da iki re's öküz ve iki dana ve çiftliki mezkur bunun da bir miktar dut bahçesi ve yine karye-i mezkur tevabi'inde tahminen altmış adet zeytin eşcarı ve miras karyesinde bir çiftlik üç dam olarak ve bir çiftlik üç dam olarak ve bir miktar incirlik ve derûn-ı çiftlik de iki re's öküz ve bir bergir ve iki inek ve iki dana ve bir düve ve iki re's ganem ile zikr olunan emlâkın yekünü her ne ise otuz altı sehmden on üç sehm sağiri mezbûr Fatımaya isâbet etmekle emlâk-i mezkuru hıfz ve hirasete sagir-i mezbureyi idari bir vâsi nasbiyesi labüd olmağın zeyl-i vesîkada muharrerü esâmi müslimin ihbârlarıyla kibel-i şer'den validesi Rukiye hatûn vassiyeye ba'del-nasb mezbûre Fatıma kadr-ı kifâye nafaka ve kisve baha takdire muhtaç olmağ ile zikr olunan emlakin nemasından nafaka ve kisve bahâ farz ve takdir olunmak matlubundur didikde hâkim-i mevki-i sadr-ı kitâb tuba lehu ve hüsn-ı meâb Efendinin dahî sağır-ı mezburun malı nemasından yevmi onbeşer fare nakafa ve kisve bâhâ takdir buyurub meblağ-ı mezburu sağiri mezburun nafaka ve kisve bahâsına harç ve sarf ve ledal-iktizâ malından rücu'a mezbure validesi Rukiyye hatûna izin verilmeyüb ma vaka'a bi't-taleb ketb

olundu. fi'l yevmi'l-hâdi-i aşer min saferü'l-hayr li-seneti erba'a ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdül-hâl

Süleyman Efendi Câbi-zade,

Tütün tüccarı el-Hâc Mehmed Türkoğlu,

Seyyid hacı Hüseyin Ağa,

Semerci-zâde kaynı es-Seyyid Abdullah Ağa kavukçu oğlu,

Mustafa Ağa ibn el-Hâc durmuş keşşer,

Seyyid Ali- zâde ve muhızırbaşı İsmail

B. 97 S. 54

Bin iki yüz yigirmi dört senesi Recebü'l-ferdin yigirmi beşinci gününe gelinceye dek medine-i Antakiyye kazâsından bâ-emr-i 'alî matlûb buyrulan yigirmi üç senesinin bedel-i şütürânı ve yigirmi dört senesinin mâl-ı hazariyyenin kıst-ı sânisı ve menzil ücreti ve sâir masârifat-ı zarûriyye ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle tevzî ve defter olub ber vech-i âtî zikrolunur.

İkiyüz yigirmi üç senesi şütürân bedeli	6750	guruş
İkiyüz yigirmi dört senesi mâl-ı hazariyyenin kıst-ı sanısı	2231	guruş
Menzilci ücretinden	6000	guruş
Atüfetlu el-Hâc Ebubekir ağanın ba hüccet-i Şer' iyye matlubundan	25000	guruş
Mahkeme-i'alîyyeye kutn	16	guruş
Faziletli hâkim Efendiye beraj-ı harc-ı defter	850	guruş
Harc-ı i'lâm	150	guruş
Kethüdaya	50	guruş
Çukadariyye	100	guruş
Katibiyye ve kaydiyye	80	guruş
Muhızırbaşıya	50	guruş
Sa'adeti voyvoda ağaya tâhsildariye	850	guruş
Kethüdaya	50	guruş
El-Hâc Molla Efendiye	50	guruş
El-Hâc Molla Efendiye	50	guruş
Ahi babaya	50	guruş
Kavâsiyye	15	guruş
Sarrafiye	50	guruş

Cem'an Yekûn	42342	guruş
Yalnız kırk iki bin üçyüz kırk iki guruşdur.		
Derûn-ı şehre isâbet iden	14842	guruş
Yalnız on dört bin sekiz yüz kırk iki guruşdur.		
Kurâlara isâbet iden	27500	guruş
Yalnız yigirmi yedi bin beş yüz guruşdur.		
Beher semene	5502	guruş

B.98 S.54

Nâhiye-i Kuseyr

Mukaberus	Sefëriye	Cünte	Makdele
Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Kılanus	Dîr	Kefer Abit	Kılincâr
Semen 1	Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5
Hanyo	Mishanu	Kişkinid	Bitişin
Semen 0.5	Semen 1	Semen 1	Semen 0.5
Baksanos	Kankine	Marsu	Fenk
Semen 1	Semen 0.5	Semen0.5	Semen 0.5
Suri	Ziyaret	Yekûn Sümün	
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen13	

Nâhiye-i Altınöz

Bahşin	Toprakhisar	Ermence	Bedriye
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Alakend	Aksu	Büyükburç	Karsu
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1	Semen 1
Danişmendlü	Ferzele	Yekûn	
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 6	

Nâhiye-i Cebel-i Akra'

Çandır	Kışlak	Kirakos	Tumâme
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1	Semen 1
Eğerce	Hansuma	Takdizi	Kırkbuçuk
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Kesb	Karsubol	Cid âliye	Hisarcık

Semen 2	Semen 0.5	Semen 1	Semen 0.5
Şeyhköy	Bezge	Dîr	Karye
Semen 1	Semen 1.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Kandon	Yekün		
Semen 0.5	Semen 14.5		
Nâhiye-i Süveydiye			
Tüleylü habeş	Saldıran	Kilisecik	
Semen 1	Semen 1	Semen 1	
Barbaron	Minküliye	Hüseyinlü	Saylıca
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Cüdeyde	Mışkriye	Muğırın	Gebusiye
Semen 0.5	Semen 1	Semen 1	Semen 1
Hacı habıblü	Makber	Akiliyye	Yoğunoluk
Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1
Zeytuniye ma'a mezari'aha		Yekün Semen	
Semen 6		18.5	
Cem'an yekün			
Semen 51.5			

B. 99 S. 55

Medine-i Antakiyye Vovvodası kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ser-turna sa'âdetlü Ali Ağa ba'de't-tahiyeti'l-vâfiye inhâ olunurki, bin iki yüz yigirmi dört senesine mahsûben medine-i mezbûr kazâsından ba emr-i 'âlî matlub buyrulan yigirmi üç senesinin şütürân bedeliyesi ve yigirmi dört senesinin mâl-ı hazeriyye ve menzilciye ücretinden ve masâmfat-ı zarûriye cümle 'ulemâ ve fukarâ vekilleri ve â'yân ma'rifetleriyle ve ma'rifet şer'e hesâb olunub mâh-ı Recebi'l-ferdin yigirmi beşinci gününe değın tahrîr ve takvîm ve salyâne olan defterdir ki ber vech-i atî zikr olunur.

B.100 S. 55

Akdâu kudâti'l-müslimin evlâu vülati'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin rafî'u 'ilamiş-Şeri'at ve'd-din vârisu ulumül-enbiyâ ve'l mürselin el-muhtassu bi-mezîd-i ninâyeti'l-meliki'l- mu'in mevlânâ Haleb kadısı-zîdet fezâiluhu-ve mefâhirül-kudât ve'l-hükkâm ma'adinül-fezâil ve'lkelâm Haleb eyâletin de vâki

sâir kazâların kuzât ve müvvâbı-zîde fazlunun ve mefâhirul-emâsil ve'l-akrân â'yân-zîde kadruhum-tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olacak malûm olaki, hâlen Hâleb valisi Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l 'alem vezirim Sururî Mehmed Paşa-edamallahu teâlâ iclâlehu-ordu-yı hümâyûnum çarhacısı olub ol vechile seferber olmak mülasebesiyle masârif-ı seferiyesine 'avn ve medâr zımında Haleb eyaletinde vâki kazâlardan seferler vukuunda vali için tertib olunan seksen kise akçe imdâd-ı seferiye bin ikiyüz yigirmi dört senesine mahsuben eyâlet-i merkûme dahîlinde kaim kazâlar ahâlilerine er mûcebi şurût def'aten tevzî ve tâhsil ve müşârun-ileyh tarafından kabzına me'mura edâ ve teslîm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu ba-takrîr istidâ olunmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın, imdi sizki mevlânâ ve â'yân-ı vilâyet ve mûmâ ileyhimsiz ber-minvâl-i muharrer eyâlet-i merkûme dahîlinde kaim kazâlardan vâli için seferler vuku'unda müretteb olan maü'z-zikr seksen kise akça imdâd-ı seferiyyeyi sene-i mezbura mahsuben kazâlar ahâlilerien ber-mûceb-i şurût-ı seferiyye def'aten tevzî ve yerli yerinden cem' ve tâhsil ve müşârun-ileyh tarafından kabzına me'mura te'diye ve teslimi husûsuna mezîd ihtimam ve dikkat ve avk ve te'hirden ve mikdâr-ı mu'ayyenden ziyâde seferiyye tâhsilinden ve kesret üzere kazâlara mübâşirler irsâliyle ahâlilere ve fukarâ-yı rai'yye tasaddi vuku'unu tacvîzden ve hizmet ve mübâşiriyye mutâlabesinden hazer ve müba'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır ulmuşdur. buyurdum ki hükmü şerîfimle rikâb-ı hümâyûnumda hâlen katib-ı kethüdayı sadr-ı 'alîmiz Feyzullah-dâme mecdehu-nun baş çukadarı Mustafa-zîde kadruhu ile vusûl buldukta bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibi'l-ittiba' ve lâzımü'l imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûnı ile 'amel ve hareket ve hîlafından hazer ve münâcebet eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılâsız tahrîren fî evâil-i şehri cemâziye'l-ahir sene erba'a ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Sahrâ-yı Davud Paşa

Mûcebince Haleb mütesellimi sa'adetlu ser-bevvâbin-i dergâh-ı 'alî İsmail Ağa hazretlerinin tezkire-i emirleri sudûr eylemiştir.

B.101 S.56

Medîne-i Antakıyye'de hâlen mesned-nişîn-i şer'-î mubîn fazîletlü Efendi- zîde fazlunu- ve hâlen ve sâbıkan me'zun-ı bi'l-iftâ diyânetli Efendiler hâzerâtları - zîde fazlunu- ve fer'ü's şereceti'l - müzekkiye hâlen Kâ'im -

makâm-ı nâkibü'l - eşrâfı siyâdetlü el-Hâc Ebubekir Ağa-dâme mecdühu ve kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodası ve tahsildârı olan serturnâ-yı dergâh-ı 'âlî izzetli Ali Ağa ve Yeniçeri Serdârı ve Alaybegisi vekîli vesâ'ir zâbitân ve işerleri-zîdet mekâdirûhum-gıbbet'-tahiyye ve't-teslîm inhâ olunur ki, iş bu hâlâl-ı meyâmın-iştîmâlimde bâ-emri 'âlî ve bâ-buyruldu-yı sâmi Hâleb mütesellimliği mâh-ı cemâzîye'l-âhirin guresinden itibâren uhde-i âcizânemize ihâle ve tefvîz buyrulmuş olduğundan sadakatkâr ve muhibbil etvâr ve ahâlî beldenizîn refî' ve vazîyyetlerin rızâ ve hoşnutları ve fukarâ ve ra'iyet-perverî olan mûmâ-ileyhü Ali Ağanın uhdesine Antakiyye Voyvodalığı ve tahsildârlığı kemâkân İbkâ birle ihâle ve tefvîz olunmuş olub siz ki mûmâ-iheyhüm Efendiler ve Ağalar hazretleri Voyvoda ve mûmâ-ileyhsiz vech-i hakk üzere ma'rifetü'ş-şer'le ve ma'rifetinizle icrâ-yı hükümet ve zabt ve idâret ve himâyet ve sinâyet-i fukarâ ve ra'iyet husûsuna müsâ'de vei'âyet eylemenizî hâvi dîvân tezkiresi tahrîr ve irsâl olunmuştur İnşâallahu Te'âla vusûlünde sen ki Voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin ber vech-i muharrer müştemir-i sa'âd-ihimâm ve sarf-ı dikkat-i tâm eyleyüb müceb-i tezkire ile 'amel ve hilâfından tehâşi ve mücânebet eyleyesiz.

Fî 21 Receb Sene 24

el-Hâc İsmâil Ser-bevvâbîn-i muhassıl mütesellim-i Hâleb hâlâ

B. 102 S. 56

Medîne Antakiyye mahâllâtından Hümmara mahâllesi sâkinlerinden Tosyavî-zâde es-Seyyid Mehmed Efendi meclis-i şer'î şerîfî enverde işbu bâ'isü'l-kitâb ve zât-ı ta'rif-i şer'î ile mu'arrife olan Emine binti el-Hâc Mustafa nâm hâtun tarafından vekîl-i müsecceli olan Abdürrahman Efendi b. El-Hâc Mustafa muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idûb târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem Mısır Kahire de ticâret tarîkîyle olan Antakiyye ahâlîsinden Reşîd Ağa b. Hasan ağanın medîne-i mezbûr kazâsında Hâlîse nâm mezra'ada vâki' ve bir tarafı nehr-i cârî ve bir tarafı Attar Hâcî Mehmed bahçesi ve bir tarafı tarîk-i'âmî ile müntehî ve mahdûd ve derûnunda dört sûtun üzere Mebnî dâm-ı harîr ve bir dolab-ı harîr ve kazğan-ı harîr ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle ve ma'lûmü'l-hudûd dört kıt'a tarl'alârını dört bin guruşa bey' ve temlîk idûb ve ben dahî kezâlik minvâl-ı muharrer üzere iştirâ ve kabz ve kabûl itmekle merkûmun müvekkilesi bâyi'-i mezbûrun zevcesi mezbûre Emine hatûn bana def' ve teslîme mûmâna'at etmekle müceb-i şer'îsi matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr

Abdurrahman Efendi cevâbında mârûz- zîkr bahçe ve dört kıt'a tarl'alârı iş bu târîh-i kitâbtan altı sene mukaddem müvekkilem mezbûremin zevci merkûm Reşid Ağa bu tarafta hâzır iken bâlâda zîkr olunan bahçenin ve tarl'alârın nisfını müvekkilim mensûre Emine hatûna ve nisf-ı aherini oğlu sağır Mehmed'e biner guruşa bey' ve temlik ve teslîm ve ferâgat eyledi ve müvekkilem mezbûre ve oğlu Mehmed dahî iştirâ ve kabz ve kabûl idüb mülk-i müşterâlarıdır didikte mezbûr Abdurrahman Efendiden da'vâsına mutâbık bey'yine taleb olundukta 'udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Mahmud Efendi İbni Ömer Efendi ve Hüseyin beşe b. Yusuf nâm kimeneler li-ecli'ş-şehâdeh meclis-i şer'e hâzırın olub şehâdet-i şer'îyye ederler ki sâlifü'z-zîkr bahçe ve dört kıt'a tarl'alârı altı sene mukaddem merkûm Abdurrahman Efendimin müvekkilesi Emine Hatûna nisfî ve nisf-ı âherini oğlu Mehmede iki bin guruşa zevci Reşid ağa bey''i bât-ı sahîh-i şer' ile bey' ve temlik ve teslîm eyledi ve onlar dahî kezâlik minvâl-ı muharrer üzerine iştirâ ve temellük ve kabz ve kabûl eylediler bizler bu güne şâhidleriz ve şehâdet dahî iderüz diye müttefîkü'l-lafz ve'l- ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde bâ'de't-ta'dil ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-ı kabûl olmağın merkûm Mehmed Efendi mu'ârazadan mey' ve def' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu fil-yevmil hâmis min şehri şa'bânî'l mu'azzam li-seneti erba'a ve 'îşrîn ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l -hâl

Şemsettin-zâde el-Hâc Hüseyin Efendi,

Şemseddin zâde İbrahim Efendi,

Şemseddin el-Hâc Mustafa Efendi,

Şemseddin el-Hâc Mahmud Efendi

Çinicizâde Ömer Ağa,

Sekilizâde el-Hâc İbrahim Efendi

Kâtib-i mahkeme Ali Efendi,

Muhzırbaşı İsmail Ağa

B. 103 S. 57

Medîne-i Antakiyye sâkinlerinden işbu bâ'isül-kitâb Tosyalı-zâde es-Seyyid Mehmet Efendi meclis-i şer'î şerîf-i enverde ma'rifetiz-zât Emine binti el-Hâc Mustafa nâm hatûn mahzarından da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb Mısır Kahirede sâkin mezbûre Emine hatûnun hâla zevci Reşid Ağa b. Abdülazîz nâm kimesne târîh-i kitâbdan mukaddem sâlik mülkünden münselik Antakiyyeye kazâsında

Hâlîse mezra'asında vâki' iki tarafından nehr-i câri ve bir tarafı hünkar oğlu Hâcî Mehmed Efendi bahçesi ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve etrafı şeyh ile muhât ve derununda üç sütünla mebnî bir dam-ı harîr ve oda ve bir harîr kazganı ve bir harabe degirman yeri ve eşcâr-ı müsmire ve eşcâr-ı gayr-i hâvî bahçesini ve dört sütünde ka'im mukallamül-aded-i hudûd eşcâr-ı zeytun bana bey'-i bat-ı kat-ı ile üç bin beşyüz guruşa bey' ve temlik ve yine mezra'a-yı mezbûre toprağında vâki' ma'lûmul-hudûd kıt'a dört kıt'a tarl'alâriyla Dersüniye nâm mahâlde kâin kezâlik lede'l ahâlî ve'l-cirân zeytun eşcârlarını hâvî bir kıt'a arzı ba-marifet-i sâhibü'l-arz-ı merkûm Reşid Ağadan beşyüz guruşa bedel-i mukabelesine bana ferâğ ve kasr-ı yed idüb ben dahî tefriğ iyledikten sonra meblağın mezbûr şeyinden müştemi olan dört bin guruşa merkûm Reşid Ağaya defî idüb yedinden bir kıt'a hüccet-i şer'î olub mülk-i müştêrâm olmuşken merkûm Reşid Ağanın zevce-i mezbûre Emine hatûn zabtına mani olmağın su'al olunub mucib-i şer'îsi matlûbumdur didikte mezbûre Emine hatûn cevâbında mâlû'z zîkr bahçe ve eşcâr zeytinleri ve değirmen yerini altı sene mukaddem merkûm Reşid ağa deyni mukabelesinde dört bin guruşu mukabelesie bana ve nısf-ı aherini sağır oğlum Mehmed'e bey' ve temlik ve ben dahî iştirâ eylemiş idüm mülk-i müştêrâmdır diye da'vasına muvâfık şahidîn ibrâz eylediğın merkûm Es-seyyid mehmed Efendi dahî mâlu'z-zîkr bahçeyi ve zeytin eşcârlarını ve değirmen yerini zevci Reşid Ağa'dan iştirâ eyledim dedikte mezbûre Emine hatûn zevcesi Reşid Ağa'nın mülkü olduğunu ve kendilerin alâkalârı olmadığını tev'an ikrâr itmekle ikrârı mûcibince da'vası mesmû'a olmamağla oğlu Mehmed'in bâ'de'l bulug fesh-i bey''a kâdir olmadığına bir kıt'a fetavâ-yi şerîf ibrâz ile merkûm es-seyyid Mehmed Efendiden beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-ı müsliminden İsmail Beşe b. Musa ve Mehmed b. Hâcî Reşid meclis-i şer'de hazırân oldukların hâlde mezbûr Emine Hatûn da'va olunan mülk hudûdiyle zevci Reşid Ağa'nın mülkü olduğunu ikrâr eyledi bizler bu güne şahidleriz ve şehâdet dahî ederiz doyu şehâdet-i şer'îyye etmeleriyle her birleri müttefikü'l-ve'l ma'na edâ-yi şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde bâ'det ta'dîl ve tezkiye şehâdetleri makûle olmağın mezbûre Emine hatûn, ibrâz eylediği şâhidin-i mezbûrinin şehâdetleri lağv olub bahçe-i mezkûru zabt ve arâzî-i mezkûru dahî mutasarrıf ve zabtına merkûm es-Seyyid Mehmed Efendiye hükm-ı şer'le hüküm olduğu ecilden mâ vak'a bi't taleb ketb olundu tariren fî'l yevmi's-sâbi ve'l işrîn ve mieteyn ve elf

Şuhûdül-hâl

Emin-i fetvâ el-Hâc es-Seyyid İsmail Efendi

D vletlu el-Hâc İbrahim AĞa

N kib 'l EŞrâf faziletli el-Hâc Abd nn f  Efendi.

Müfti-i Sâbık  mdet 'l-Ulemâ faziletli Şemseddin-z de Osman Efendi.

Hâlen me'z n-ı bi'l-iftâ m derr sin-i kirâmdan zevi'l ihtiramdan faziletli es-Seyyid el-Hâc Ahmed Efendi kazzaz-z de Hâcî Mehmed Efendi

Kâtib-ı mahkeme Ali Efendi.

B. 104 S. 57

Medîne-i Antakiyye mah llatından Şeyh Ali mahâllesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Hasan b. Hasan'ın verâseti zevce-i metrûkesi Hafîze binti Hâlîl AĞa ile li-ebeveyn k z karındaşı Meryem ve 'ammisi Hâlîl AĞa'ya münhasıra olduğu inde'Ő-Şer zâhir olmağın ma'rifeti'Ő Şer' ile tahrîr olunan defterdir ki ber-vechi  t  z kr olunur fi'l yevmi'l-hâmis 'aşere min Şehr-i muharrem li-seneti hamse 'işrîn ve mieteyn ve elf.

	Adet	Guruş
Kilim	2	55
D�Őek,Yorgan ve Yastık	2+2+2	53
Pan ve seccade	3+1	45
Zarf-ı sim	7	-
T�bak	8	-
Fincan	5	-
Yağ tepsisi ve g�g�m ve ibrik	-	15
Ferace,g�g�m ve lenger		15
Mısır hasır�		7
Kazma, tahra, sac		2
Sim tığan		60
Hınta	2.5 sıtıl	-
Soğan	1.5 sıtıl	-
ŐerŐi oğlunda		132
Baha-yı esb		320
Köhne k�rk,biniş,Őalvar ve kuşak		85
B�basından kalma mahâlle-i mezbûrede menzilde hissesi		291
Cem''an yek�n		1170
minh� el-ihrâcât		
Resm-i �d� maa zâbit		127
Mehr-i zevce-i mezbûre Hafîze H�tun		250

Hidmet-i Çavuş	12
Yekûn:	386
Sahhü'l-baki	781
Hisse-i zevce-i mezbûre Hafîze hatûn	195.25
Hisse-i ulhtî'l-mezbûre Meryem	390.5
Hisse-i âmmisi Hâlîl Ağa	195.25

B. 105 S. 58

Kıdvetü'n nüvvâbi'l-müteşerri'in Antakiyye kazâsı nâibi-zîde ilmuhu- ve kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân zîkri âtî 'askeri ihrâcına bundan mukaddemce mübâşir tayinile el-yevm ol cânibde olan-zîde mecdehu- ve mefâhiru'l emâsil ve'l-akrân ve a'yân ve zâbitân-zîde kadruhum-tevki-i refî'i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki, siz ki mevlânâ vesâir mûmâ- ileyhimsiz sefer-i hümâyûnum müretteb askere hâlel gelmemek şartıyla kazâ-i mezbûrede serdâr bayrağı küşâdiyle üç yüz nefer asker tertîb ve meştâ-yı orduyu hümâyûnuma sevk ve teşyîr eylememiz mahsûsen bundan mukaddemce sâdur olan emr-i şerîfimle size tenbîh ve iş'âr olmuşdu el-hâletu hazîhi mevsim-i şitâ gün be-gün duhûl ve hulûl etmekte olduğunua binâ'en müretteb ve mâtlûb olan 'askeri sarîan ihrâc ve vaktile savb-ı maksûde irişdirilmesi vesâi'linin eski gibi sa'y ve gayret olunmak cümleye farîza-yı zîmmet olmaktan nâşî asker-imezkûre henüz irsâl olmamış ise işbu hükûm-i hümâyûnumun vusûlî anda ol mikdâr 'askeri bir gün akdem ve bir sâat mukaddem tertîb ve ihrâc meştâ-yı orduyu hümâyûnuma irsâl ve isâl bi'l ittihad ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve te'kiden ve isticâlen ve mahsûsen rikâb-ı müstetâbımdan işbu emr-i şerîfin irdâr ve rikâb-ı hümâyûnun kâ'im-makâmı tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ibrahim-zîde kadruhum ile irsâl olunmuştur İmdi 'asâkir-i mezkûre nusûs-ı kâti'a ve farz olan gazâ ve cihâd için müretteb olub bu emr-i ehemmi dinde iğman ve rehâveti rûkâb ile emvâr-ı vakte cesâret dâreynde müntec-i vehâmet ve nedâmet olacağı ma'lûmumuz oldukda âna göre 'amel ve harekete dikkat ve hilâf-ı fermân te'hir ve tevakkuf vaz'ı tecviz ile vahîmü'l 'âkibe olmaktan nefsiniz siyânet eyleyesiz ve sen ki mübâşirâşir-i mûmâ-ileysin mefhûm-ı fermân-ı hümâyûnum senin dahî meczûmun oldukda asâkir-i mezkûrenin bi-eyyi vech-i kân âcilen ve müsâra'aten ihrâc ve savb-ı maskâda İrsâl ve isâl ile infâz-ı emr ve irâde-i hümâyûnuma ve itmâm-i emr-i mübâşeretine be-gayet itinâ ve dikkat ve hilâf-ı rızâ-yı 'alîyyem rehâvet ve betâ'et hareketi ihtiyâr ile sen dahî mübtelâ-yı ikâb olmaktan gâyetü'l gâye hâzer ve

mücânebet eylen bâbında fermân-ı 'âlî-şânın sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-ı şerîfim vusûl oldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâftei sudûr olan fermân-ı vacibü'l ittibâ' ve lâzımı'l-intis'âlimin mazmûn-ı itâat makrûnı ile 'amel ve hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylesesiz şöyle bilesiz. alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâhir-i şehri-i şevvâl-i mükerrerem sene erba'a ve'l işrîn ve mi'eteyn ve elf

Kostantimiyye el-mahrûse

Mücebince ka'im-ı makâm Yeniçeri Ağası mektûbu sâdır olmuşdur.

B. 106 S.58

Medîne-i Antakiyye sâkinlerinden Yunus Hoca zâde Es-Seyyid Hâfîl Efendi meclis-i şer'î şerîf-i enverde bundan akdem medyûnen fevt olan Bozkelle oğlu Neccâr İsmail'in kebir oğlu İbrahim ve sağire kızları Havva ve Dudu taraflarından vâsi-yi mansubeleri kebîre kızı Hadice hatûn muvâcehelerinde da'vâ ve takrîri-i kelâm idüb mutevvafâ-yı mezbûr İsmail târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem yedinde mâlımdan karz aldığı bin beşyüz on beş buçuk guruş mukâbelesinde cündî hamâmı kurbında kâ'in bir bâb menzîlinin beş sehîmden iki sehîm hisse-i şâyia'sını ve harbeşe toprağında kâin bir tarafı Sakuh oğlu bahçesi ve bir tarafı tarîk-i sâlik ve bir tarafı Yazıcıoğlu Mahmud bahçesi ve bir tarafı Molla Yusuf bahçesi bu hudûd ile mahdûd iki kıt'a bahçesinin nısfının iki sülûsi ve nâsıb bağın eşcâr-ı zeytunu bana bey'-i bi'l vefâ tarîkîyle rehin ve teslîm ittikten sonra mezbûr İsmail düyünü terekesinden ezyed olduğu hâlde fevt olub 'alâcağım olan meblâğı mezbûru yedinde rehin olan menzîl ve bahçeden hâlâ taleb iderim didik de vârisûn-ı mezbûrunlar inkâr itmeleriyle müdde'-yi mezbûr Es-Seyyid el-Hâc Hâfîl Efendi vech-i meşrûh üzere müdahâlelerine bâ'del isbât ve'l-hüküm mârüz-zîkr menzîl ve bahçe, taraf-ı şer'den dellâle verilüb sûk-ı sultânîde nîdâ ve bâ'de'l-müzâyede bahçeye yediyüz guruş mezbûr es-seyyid El Hâce Hâfîl Efendinin oğlu Hâlef Efendi üzerinde ve menzîl, müteveffânın kebir oğlu İbrahim ve dâmâdı Ahmet üzerinde beşyüz guruşa karâr idüb bir akçe zîyâdeye tâlib-i âheri itmemele meclis-i şer'de menzîl-i mezbûr mezkûr İbrahim ile ve Ahmed'e beşyüz guruşa bey' oldukda anlar dahî kabûl idüb iki yüz guruşu ber vech-i peşîn teslîm idüb bakiyyesi olan üçgüz guruşu iki taksit ile vermeye taahhüd ittikleri ve mârüz-zîkr bahçeleri bicümleti't-tevâbi ve levâhikiyle yediyüz guruşu mezbûr İbrahim Hâlef Efendiey bey' ve temlik teslîm olundukda temellük ol dahî ber vech-i muharer İştirâ ve temellük ve tesellum ve kabz ve kabûl

eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru huzûr-ı şer'e teslim eylediğinde meblağ-ı mezbûru es-Seyyid el Hâce Hâlîl Efendi ahz ve kabz ittikten sonra mâru'z-zîkr bahçenin nısfının iki sülüsü ve bağ ve eşcârın iki sülüsü merkûm İbrahim Hâlef Efendinin ve menzîl-i mezbûr, merkûmân İbrahim ve Ahmed'in mülk-ı müşterâları olmuşlardır keyfe ma yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsunlar didikde gibbe't tasdîki'ş-şer'î mâ vâka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l yevmi's-sânî min cem'âziye'l-evvel li-seneti hamse ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdül-hâl

Neccâr hâcî Emin,

Kazzaz Mustafa Beşe,

Abdülfettah b. Molla Osman Neccâr,

El-Hâc Mahmud Efendi şemsettin-zâde,

El-Hâc Şemseddin-zâde Efendi Şemsettin-zâde,

hâlen Nakîbü'l-eşrâf şerâfetlü Abdünnafî Efendi,

sâbık me'zun-ı bi'l-iftâ fazîletlü Osman Efendi,

hâlen me'zun-ı bi'l-iftâ fazîletlü müftî Es-Seyyid Ahmed Efendi.

Neccâr köse İbrahim oğlu Ahmed Beşe,

Şenâhi oğlu Abdurrahman Beşe,

Fırıncı oğlu Molla Mehmed

Neccârlar şeyhi Seyyid Molla Mahmut

Mahkeme kâtibi Hâcî Mustafa Efendi

ve Kâtib-i mahkeme Molla Ali

Muhzurbaşı İsmail Ağa

B.107 S. 59

Cebelû emr-i şerîf sûretidir.

Akdâu kudâti'l- müslimûn evlâu vülâti'l muvahhidîn ma'denül fazl ve'l-yakîn râfi'u i'lâmi'ş-şerî'at ve'ddîn vârisu ulûmi'l-enbiyâ ve'l mürselîn el-muhtassu bi-mezîd-i inayeti'l meliki'l mu'în mevlânâ Hâleb kadısı zîde fezâiluhu-ve iftîhârü'l-emâcid ve'l ekârim câmi'ül-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtassu bi mezîd-i inayeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından hâlen Hâleb muhassılı Şerîf-zâde İsmail-dâme mevduhu-ve mafâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l- kelâm Hâleb eyâletinde vâki' kazâların kadıları ve nâibleri -zîde fazlahum-ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hâleb sancağı mütesellim-zide mecduhu ve kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân defterdâr-ı şakk-ı evvelim etbâ'ından

zâkr-i âti cebelü akçesi tahsîliçün mahsûs mübâşir ta'yin olunan Osman-zîde kadruhu bi'l-cümle mukâtâ'âtdan cebe tertîbi öteden berü kavâ'id-i merîyyeden olduğundan başka emr-i cihâda i'ânet cümleye farîzayı zîmnet-i diyânet olmağla binaberîn-i memâlik-i mahrûset'l mesâlik-i pâdişahânemde vâki' mâlikâne virilen bi'l cümle mukâtâât-ı mîrîyeden bin iki yüz on beş senesinde virilen nizâmdan evvel tevcîh olunmuş olan mukâtââtın mü'accelât-ı mukayyed-i atûk'alârından beher binde üçer nefer olmak üzere yüzer guruşu ve nizâm târîhinden sonra tevcîh olunub üçer sene murûr idenlerin mu'accelât-ı mukayyed-i cedidelerinden beher binde ikişer nefer olmak üzere yüz guruş cebelû bedeliyeleri iş'âr-ı sâbıkada olduğu misüllü işbu bin iki yüz yigirmi dört senesine mahsûben dahî tertîb ve tahsîl ve teslîm-i hazîne-i âmme olmasına irâde-ı âliyyem ta'alluk idüb ol bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn şeref-efzâ-yı sudûr olmağla sen ki mütessellim-i mûmâ-ileyhsin. Hâleb eyâletinde vâki' Hâleb ve hâvî olduğu kâz'alârında mukâtâ'ât-ı mîrîye ashâbindan mâlikânede ve kendileri mevcûd olmayanların mültezîmlerinden ve zabt iden kimesnelerden tahsîl hiç kimsenin â'zâr-ı vahibesine 'amel ve i'tiyâd olunmayarak alâ eyyihâl yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve mübâşirine teslîmen 'icâleten der-saâdetime irsâl ve tesyîr ve hazîne-i âmireme teslîm olunmasına mezîd sa'y ve gayret eylemen fermânın olmağın hâsseten işbu emr-i celîl-i şânı îsâr ile irsâl olunmuştur imdî vusûlünde bâlâda bast ve beyân olunduğu üzere cebelû akçesi olan ol mikdâr mebâliğa rû'yet masârıfı seferiyeye ve tanzîm-i levazım-ı cihâdiye zımnında tertîb olunmuş olduğundan ve ale'l husûs emr-ı cihâda i'ânet cümleye farîzâ-yı zîmnet ve diyânet olduğundan bir akçasının te'hîr ve ta'vîki kat'ân câ'iz olmayıb sarf'an tahsîl matlûb-ı mülûkânem idüğü mâlûmun oldukda Hâleb muhassılı ve mübâşeret marifetiyle sûret-i defter-i mezkûrde muharrer ashâb-ı mâlikâne ve tahsîli lâzım gelen cebelû akç'alârını alâ eyyi-hâl ashâb-ı mâlikânedan ve kendileri mevcûd olma'yânların mültezîmlerinden ve zabt idenlerden hiç kimesnenin a'zar-ı vahibesine 'amel ve itibar olunmayacak tamâmen ve kâmilan cem' ve tahsîl ve kabzına me'mur mübâşir-i merkûme teslîmi hazîne-i 'amireme teslîm olunmak için der-saâdetime îsâl ve tesyîre müsâra'at ve eğer cebeli bedeliyyelerini edada taallül ve muhâlefet idenleri olur ise ol makûlelerin mutasarrıf oldukları uhdelerinde ref ' ve âher tâlîblerine fûruht olunacağı güç u hüşlarına ilkâ ve tenbîh-i ekîdeye zîyade sa'y ve dikkat eylesen ve sen ki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin sen dahî min külli'l-vücûh mübâşir-i merkûma mu'avenet ve me'mur-ı tahsîli olduğu ol mikdâr mebâliği ashâb-ı mâlikeden

buğünlerde tahsîl ve mübâşirine teslîmen der- sa'âdetime irsâl ve hazîne-yi âmireme teslîm olunmasına bezl ve sa'y ve makderet ve hilâf'ı emr'i 'âlî şânıma te'hîr-güne hareketten be gâyet hâzer ve mücânaet eylesin ve senki mübâşir-i merkûmsun sen dahî me'mur-ı tahsîl olduğun mebâliği ashâb-ı mâlikânedan serî'an tahsîl ve makbûz olan akçanın mukâta'asını ve sâhibinin ismiyle memhûr senedini ashâbına i'tâ ve tahsîlâtın bir taraftan der-sa'âdetine irsâline müsâra'at ve hilâf-ı rızâ tama'-i taba'iyetine ve hatır ve gönüle riâyet ile ta'tîl-i maslâhat ve ruhsât ve imhâl virmekden be-gâyet tehâşî ve mücânebet eylesin ve siz ki mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb-ı mûmâ-ileyhimsiz sizler dahî mûceb-ı emr-i şerîfimle 'amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hûkm-î şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i âli-şân-ı vâcibul ittibâ ve lâzımü'l intisâlimin mazmun-ı münifi üzere âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılâsız tahrîren fi'l yevmi't tasi'-i 'aşer cem'âzîye'l-ûlâ sene erba'a 'ışrîn ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye el Mahrûse

B. 108 S. 60

Kavukçu oğlu Abdullah Ağanın menzîl da'vâsı hüccetidir.

Medîne-i Antakiyye mahâllâtından Habibü'n -Neccâr mahâllesi sâkinlerinden muarrifetü'z zât Safiye binti Yusuf ve seyyid İbrahim b. Ahmet taraflarından vekîl-i müsecceli iş bu bâ'îsü'l-kitâb es-Seyyid Abdullah Ağa ibn Hüseyin meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahâlle-i mezbûrede sâkine Papuli hatûn tarafından vekîl-i şer'îsi zevc-i dâhili el Hâc Mehmed Ağa mahzarında dâ'va ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem fevt olan Ömer Ağanın terekesini sulbi oğlu mustafa ve kızları Rukiye ve Emine ve Şehribân nâm hatûnlara münhasıra olup kable'l kısme mezbûr Mustafa dahî fevt olub tereke-i mezbûran hatûnlara münhasıra olmağla müteveffânın terekesinden Uncular mahâllesinde vâkî menzîlden müvekkilerim Safiye ile es-Seyyid İbrahim'in üç hisseden bir hissesi olmağın mezbûre Papuli hatûnun müvekkili el-Hâc Mehmed Ağa bi-gayri hakk fuzûlî zabt itmekle hâlen taleb iderim didikde merkûm Mehmet Ağa cevâbında sinin-i vâfire mürûriyle da'vada 'alâkası yokdur diye def'le mukâbele eyledikte müddetiyân-ı mezbûrûn bil-muvâceh fetevâ-yi şerîfe havâle olundukda merkûm es-Seyyid Abdullah Ağa ile ve Şehribân hatûnun sinin-i vefire mürûr idüb bu ana gelince 'avk ve te'hîrine özr beyân iderse isbât lâzım gelur diye cevâb virmekle

mezbûr es-Seyyid Abdullah Ağa özür beyân idüb 'özüne mutâbık beyyine taleb olundukda üdül-i ahrar-ı ricâl-i müsliminden el-Hâc Ömer b. El Hâc Süleyman ve Ali b. İsmail nâm kimesne meclis-i şer'de hazıran olub şehâdet-i şer'iyye iderlerki mârû'z-zîkr menzilde Şehribân hatûnun hissesi olduğu ve icâresini aldığı ve şehribân hatûn dîyar-ı âherde fevt olduğunu ve bâ'dehu Abdullah Ağanın müvekkileri dahî dîyar-ı âherde bulunub bu âna kadar 'avk te'hîri bizîm ma'lûmumuzdur bizler bu güne şâhidleriz ve şehâdet dahî ideriz diye herbirleri mantûkü'l lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şerr'iyye eylediklerinde bâ'de't-tâ'dil ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın marû'z-zîkr menzîlden üç hisseden bir hissesi mezbûr es-seyyid Abdullah Ağanın mevekkileri Safiye hatûn ile Seyyid İbrahim'e hükm olındığı birle mâ vaka'a bi't-taleb keth olındı fi'l- yevmi's-sâni min muharremü'l Harâm li-seneti hamse ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl

Şenakoğlu Abdurrahman Beşe.

Menzîlci oğlu Ali Beşe.

Bakkal Es-Seyyid Hâcî Kasım.

Hâcî Yahya Damadı Hâcî Mustafa Ağa.

Durmş 'âlî bakkal ve müezzîn Durmuş oğlu bakkal kaşif.

Kâtib-i mahkeme Hâcî Mustafa Efendi.

Kâtib Mola Ali,

Muhzırbaşı İsmail Ağa

B. 109 S. 60

Kel Ali'nin menzîl hücceti

Medîne-i Antakiyye mahâllatından Habibü'n -Neccâr mahâllesi sâkinlerinden Ali-Beşe İbni Abdurrahman meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zâtı mu'arife papuli binti el-Hâc Mehmed tarafından vekîl-i şer'isi zevc-i dâhili Türkoğlu el-Hâc Mehmed ve Seyyid İbrahim ibni Ahmed Ağa ve Safiye binti Yusuf Ağa, taraflarından vekîl-i şer'ileri es-Seyyid Abdullah Ağa İbn es-Seyyid Hüseyin müvacehelerine da'va ve takrir-i kelâm idüb Hallâbü'n Nemle mahâllesinde ecdâdımız vakfı olan ma'lûmül-hudûd menzîlin hizâsında vâki' ceddîm Hamza Ağa'dan bâna irsen intikal iden mülk menzîlinin bir tarafı Pendari Molla Ahmet menzîli ve bir tarafı tarîk-i 'amme bir tarafı Dulkar el-Hâc Ebubekir Ağa menzîli ve bir tarafı vâkıf menzîl ve bazen Ömer Ağa menzîline müntehi ve mahdûd ve derûnunda bir büyük ahır ve fevkinde oda ve bir bâb fevkânî tahtânî mesken ve bir tahtânî

mesken ve matbah ve bîr-i mâ müşterek ve kenîf ve havlu ve ma'ber-i kadîmî ile vâkıfın dâhilinde ve yedek mâru'z zîkr menzîli bi-gayri hakk vakfa zabt idiyorlar suâl olunub vech-i şer'îsi matlûbumdur didikde vekîl-i merkûmlar cevâblarında mahdud mezkûrun vakf olduğu ma'lûmumuz değildir vakfîyyet hüccetimizde dahî mezkûr değildir merkûm Ali Beşe'nin mülki olmağın evlâd-ı vâkıfın bir durlü 'alâka ve medhâlî mezkûrun mülkiyetine hükm-ı şer'î lâhık olmağın mâ vak'a bî't-taleb ketb olundu fî'l yevmi's sâbi' min şehr-i muharrem li-seneti hamse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l- hâl

Şenâkoğlu Abdurrahman Beşe,

Menzîlci oğlu Ali Beşe,

Bakkal Es-Seyyid Hâcî Kasım,

Hâcî Yahya Damadı Hâcî Mustafa Ağa,

Durmuş 'âlî bakkal ve müezzîn Durmuş oğlu bakkal kaşif,

Kâtib-i mahkeme Hâcî Mustafa Efendi,

Kâtib Molla Ali

Muhzırbaşı İsmail Ağa

B.110 S. 61

Ağa Hazretlerinin Kel Ali'den iştirâ eylediği menzîl hücceti

Medîne-i Antakiyye mahâllâtından Hâllabü'l-nemle mahâllesi sâkinlerinden Ali ibni Abdurrahman Kutluğçu oğlu meclis-i şer'î şerîf-i enverde medîne-i Antakiyye eşrâfından devletlu el-Hâc Ebubekir Ağa mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir-i ani'l merâm idüb mahâlle-i mezbûrede silki mülkümde münselik bir bâb menzîlimi bir taraftan Ömer Ağa menzîli ve bir tarafından pendari Molla Ahmed menzîli ve bir taraftan tarîk-i âmm ve bir tarafı müşteri-i mezbûr el-Hâc Ebubekir Ağa menzîli ve bir tarafı müşterek ma'ber ile müstehi ve mahdûd ve derûnunda bir bâb fevkâni tahtâni mesken ve matbah ve kenîf ve havlu ve müşterek bîr-i mâ ve bir ahur-i kebîr fevkinde oda ve müşterek ma'ber-i kadîmî hâvî bu hudûdlar ile mahdûd menzîlimi tarafeyden İcâb ve kabûlu hâvî ve şurût-ı müfsededen arî bey'-i bat-ı sahîh-i şer'île mûmâ-ileyh devletlu el-Hâc Ebubekir Ağa'ya bin altı yüz elli guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahî menvâl-ı muharrer üzere iştirâ ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan bin altı yüz elli guruşa Ağa-yı mûmâ ileyh yedinden bî't tamâm ve'l kemâl 'ahz ve kabz eyledim fîmâ bâ'd menzîl-i mahdûd-ı mezkûrde benim

aslâ ve kat'a alâka ve medhâlîm kalmayub müşteri-i mûmâ ileyh Ağa hazretlerinin mülkü müşterası ve hakk-ı sarfı olmuştur keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbet- tasdiki'ş - şer'î mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l yevmi'l- hamis-i 'aşer min şehr-i muharremi'l harama li-seneti hamse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdül-hâl

Şenakoğlu Abdurrahman Beşe,

Menzîlci oğlu Ali Beşe,

Bakkal Es-Seyyid Hâcı Kasım,

Hâcı Yahya Damadı el-Hâc Mustafa Ağa.

Derviş Ali müezzîn ve bakkal derviş oğlu bakkal kaşif,

Kavukçu oğlu Seyyid Abdullah Ağa

B.111 S. 61

Bin iki yüz yigirmi beş senesi muharreme'nin nısfına gelinceye kadar Antakiyye kazâsından bâ-emri 'âlî matlûb buyrulan mâl-ı hâzeriyenin kıst-ı evveli ve kışlak ve menzîlenin ücret-i tekâmîli vesâ'ir masarîfât-ı zaruriye ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle tevzî' ve salyâne olan defterdirki ber vech-i âtî zîkr olunur fi 15 Muharrem 25

İmdâd-ı hazariyye kıst-ı evvel	2231	guruş
Mâl-ı kışlâk	300	guruş
Hizmet-i mübâşiriyye	150	guruş
Atûfetlu eleHâc Ebubekir Ağanın matlûbundan	25000	guruş
Tekyeli ağadan alınan	2750	guruş
Menzîlenin ücret-i tekâmîli	2750	guruş
Bundan mukaddem olan zî-kudretin nısfı	5625	guruş
Fermân getiren tatara hizmet küsur-arız	65	guruş
Hâne kirâsı berây-ı hâkim Efendi	40	guruş
Mahkemeye	4	guruş
Mimâra	10	guruş
Fahriciye	20	guruş
Neccâr	21.5	guruş
Temirciye	4	guruş
Fazîletlu hâkim Efendiye harc-ı defteri	850	guruş
Mûmâ-ileyh Efendiye harc-ı i'lama	150	guruş

Kethüdaye	50	guruş
Çukadariye	100	guruş
Kâtibiyye kaydiyye	80	guruş
Voyvoda ağaya tahsîldariyye	850	guruş
Kethüdaye	50	guruş
Hâcı Molle Efendiye	50	guruş
Ahi babaya	50	guruş
Kavâsiyye	15	guruş
Sarrafiye	50	guruş
Cem''an yekûn	46226	guruş
Derûn-ı şehre isabet iden	15500	guruş

Yalnız on beş bin beş yüz guruşdur

Kurâlara isâbet eden 30900 guruş

Yalnız otuzbin düküzyüz guruşdur.

Beher tamğa altıyüz guruştur.

B. 112 S. 62

Nâhiye-i Kuseyr tabi'i Medîne-i Antakiyye

Mukabras	Seferiye	Cünte	Mağdele
Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Kılanos	Dîr(Dur)	kefer Abit	Kılncâr
Semen 1	Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5
Hanyo	Mishânu	Kişkind	Bitişin
Semen 0.5	Semen 1	Semen 1	Semen 0.5
Baksanus	Fenk	Suri	Ziyaret
Semen 0.5	Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5
Marsu			
Semen 0.5	Yekun:Semen13		

Nâhiye-i Altınöz

Buşşin	Toprakhisar	Ermence	Büdenbe
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Alakend	Afsiye	Büyükbure	Karsu
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1	Semen 1

Dañışmendlü	Ferzele	Yekûn	
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen: 6	
	Nâhiye-i Cebel-i Akra'		
Çandır	Kışlak	Kirakos	Tumâme
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1	Semen 1
Eğerce	Hansuma	Tinzir ?	Kırkbuçuk
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Kesb	Karsubol	Cid'âlfiye	Hisarcık
Semen 2	Semen 0.5	Semen 1	Semen 1
Şeyhköy	Bezge	Düver	Kandon
Semen 2	Semen 1.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Karye			
Semen 0.5	Yekun:Semen 14.5		
	Nâhiye Süveydiye ma'a mezari'aha		
Tuleylü Hubbelas	Seldıran	Karakise	Kilisecik
Semen 1	Semen 1	Semen 1	Semen 1
Barbaron	Minküliye	Hüseyinlü	Cüdeyde
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Saylıca	Mışrıkıyye	Muğirun	Gebusiye
Semen 0.5	Semen 1	Semen 1	Semen 1
Hacı habıblü	Makber	Akiliyye	Yoğunuluk
Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1
Zeytuniye ma'a mezâri'aha			
Semen 6		Yekûn semen	18.5

Cem''an yekûn : 51.5 semen

Yalnız elli bir buçuk semendir.

Medîne-i Antakiyye Voyvodası-kudveti'l emâsil ve'l akrân Ser- turna-yı sa'âdetlu Ali Ağa bâ'de't-tahiyye'l-vâfiye inhâ olunur ki bin iki yüz yirmi beş senesi muharremi nisfine kadar medîne-i mezbûre kazâsından matlâb buyrulan imdâd-ı seferiyyenin kıst-ı evveli kışlak ve menzilin ücreti tekâmül ve zî'lka'denin nisfi vesâir mesârifât-ı zarûriye marifeti'ş-şer' ve cümle ma'rifetle taksûm ve salyâne olub beher semene altı yüz guruş isabet atmegin iktizâ eden kurâlardan tahsîl ve kaydine me'mure teslim eylemeniz bâbında işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olunmuşdır ve's -selâm

B.113 S.63

Voyvodalık tezkiresi sûretidir.

Şerî'at-şi'ar fezâ'il ve disâr hâlen Antakiyye nâi'bi faziletli Efendi-zîde ilmuhu-ve hâlen ve sâbikan me'zûn-ı bil'l-iftâ semâhetlu Efendiyan-zîde mufehehum ve fer'u's-şecereti'l müzekkiye kaim makâm-ı nakîbül-eşrâfı siyadetlu Efendi zîde şerefuhu ve kıdveti'l emâcid ve'l a'yân belde-i mezkûrenin a'yânı sa'âdetli Ebubekir Ağa ve voyvodası ve tahsîldarı olan izzetlü 'âlî Ağa-zîde mecdurhûmâ ve fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Serdâr-ı Yeniçeriyân ve sâ'ir bazîtan ve vücuh-ı memleket işerleri unumen-zîdet mekâdirihum-gıbbe't-tahiyye ve't teslîm inhâ oluur ki iş bu sâl-i meyamin iştîmâlde mah-ı Şevvâl-i mübâşirarekîn dördüncü gününden vâki' olan tavecihat-ı Hümâyûnda hâlen orduyu hümâyûn çar Hâcısı devletli inâyetlü düstür-ı mekerrem Surûrî Mehmed Paşa Efendimiz hazretlerine silistre eyâleti ilhâkiyle Hâlebü's-şehbâ eyâleti uhde-i istihsal-i asâfânelerine tevcîh birle kemâkân ibkâ ve takrîr buyrulduğunun evâmîr-i 'alîyenin sûretleriyle mütesellimlik buyrulduğı bu def'a vârid olan tatar yediyle tarafımıza vâsıl olduğundan Antakiyye Voyvodası ve tahsîldarı izzetlü Ali Ağa marzîyyü'l ahâlî ve vech-i hakk üzere hareket-ı memdühe ve sıdk ve sadâkat ile mücerrebül-etvâr olduğundan voyvodalık ve mahâllinden tahsîldârlık dahî kemakan uhde-i necabetlerine ibkâ ve tefvîz olunmağın siz ki Efendilersiz ve a'yân-ı mûmâ ileyhimsiz hüsn-ı imtizac ve ittihad birle gerek memleket ve gerek kazânın ahâlîleri hümmâyet ve siyaneti ve âsâyış ve refahatlerinin esbâbı isths'âlîn bezli himmet ve matlûbat-ı 'âlîyyenin vesâirin vücud-ı bezîrine Ağayı-ı mûmâ-ileyhe i'ânet ve müsâ'adet eylesesiz ve senki Voyvoda-i mûmâ-ileyhsin ber vefk-i muharer harekete himet eylememiz için tezkire takrîrle irsâl olundu vusûlîn de mûcebince âmil olasız ve's-selâm.....

fî 7 muharrem sene 25

B. 114 S. 63

Kıdveti'l kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l fezâil ve'l kelâm Antakiyye Kadısı Efendi zîde fazluhu-tezkire-i dîvân vâsıl olacak ma'lûm olaki; iş bu bin ikiyüz yirmi beş senesine mahsûb ve muharremi guresinden cibâyetine şuruh olmak üzere bâ berât-ı 'âlî-şân uhdemizde olan Hâleb ve tevabi'i mahâllerinin cizyesi aklâmından Antakiyye ve tevabi'i mahâllelerinde sakın ve mütemekkin ve murûr

ve ubur iden ehl-i zîmmet kefere ve yehûd ve Erâmine-i acem' tai'felerinin şer'an üzerlerine edası lâzım gelan cezye-i şer'îyyeleri cibâyetine sene-i mezbûre muharremi guresinden tevzî'a mübâşîrâderet eylemek üzere yüz on varak a'la ve sekiz yüz seksen evsât ve yüz on ednâ evrâkın esnâf-ı selâse i'tibariyle cem''an bin yüz evrâk ile ber- vech-i iltizam işbu dârende-i tezkire-i dîvân kıdveti'l emâsil ve'l akrân Ağa-zîde kadruhu-ye deruhde ve tefvîz olunmağla işbi dîvân tezkresi tahrîr ve irsâl olunmuştur. İnşaallahu te'âlâ vusûlünde gerekdirki vech-i meşrûh üzere cizyedâr-ı mûmâ ileyin varub hâkimi'ş-şer' müvacehesinde cizye-i mezkûr bohçasının mühürlerin fekk ve küşâd ve yedine virilen sûret-i berât-ı 'âlî-şân şurûtu üzere esnâf-ı selâse i'tibariyle ba-hattı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebinece verilen Nizâm-cedid şurûtu üzere a'lâ varakı on iki guruşa ve evsât varakı alta guruşa ve ednâ varakı üç guruşa rayıcı'l vakf nükud ile cibâyet ve tahsîl ve şurûtu mezkûre kemâl-i ihtimâm ve itidal üzere müra'at olunub ve mâl-ı mezkûrun cibâyeti husûsında müsâ'ade müceb-î tezkere-i dîvân ile 'âmil olasin. fî 7 Muharrem sene 225

B.115 S. 63

Kıdvetü'l-kudât ve'l hükkâm ma'denü'l fezâil ve'l kelâm Antakiyye kadısı Efendi-zîde fazluhu- tezkire-i dîvân vâsil olacak ma'lûm olaki; işbu bin ikiyüz yirmi dört senesine mahsûb zabt-ı sene-i mezkûre şevvâl-i mükerrermin on üçüncü gününde olmak üzere Hâleb muhassılı dîmûsatı aklâmından olan ihtisâb-ı nefsi-i Antakiyye mukata'asının sene-i sâbık mâl-ı mîrîsiyle müceddeden ilhâk olunan resm-i tamğâ-yı kirpas-ı pembe mâktü'asını işbu dârende-i dîvân kıdvetü'l emâsil ve'l akrân ağa-zîde kadruhuya nefy ve zarar kabûliyle der'uhde vel- iltizam olunub yedine virilen şartnâme şurûtu üzere mâl-ı iltizâmın edâsıçün Hâleb hazînesine ma'mûlün bih deyn temessüki virmekle temessük ıfzı olunub mu'tad üzere mukât'a-yı mezbûreyi zabt ve rapt eylemek için işbu dîvân tezkiresi tahrir olunub gönderilmiştir. İnşaallahu te'âlâ vusûlünde garetirki vech-i meşrûh üzere mukat'âa-yı mezkûreyi ve ilhâk olan resm-i tamğâ-yı kirpas maktü'ası târîh-i mezkûrden zabt ve rapt ve taraf-ı mîrîye aid ve râci olan rüsûmât-ı âdîyesin ahz ve kabz ittirmekte müzâheret ve yüz guruşdan zîyade vâki' olan bey'tü'l-mâl tarafından zabt olmak üzere mezbûri müdahale ittirmeyüb bey'tü'l mâlı siyânet ve müceb-î tezkire-i dîvânla âmil olasız.

Fî 13 Şevvâl sene 224

Heleb el-Mahrûse

B.116 S. 64

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkân ma'denü'l-fezâil ve'l kelâm Antakiyye kadısı Efendi-zıde fazluhu tezkire-i dîvân vâsil olıcak ma'lûm olaki, işbi bin ikiyüz yirmi beş senesine mahsûb olmak üzere Hâleb muhasıllığı aklamından Antakiyye ve Kuseyr ve Şuğur kazâlarından vâki' kurâ ve mukata'at ve mâktu'âtda öteden beru tahsîline bir tahsîldar nasb ve tayin olunageldiğinde işbu dârende-i tezkire-i dîvân kıdvetül emâsil ve'l akrân ağa -zide kadruhu- Hâleb hazînesinden ihrâc olunan ma'mülünbih nişanlı ve mühürlü defter mücebince sene-i mezbûre mahsûben tahsîldâr nasb ve ta'yûn olunmağla husûsu mezbûre için tezkire-i dîvân tahrir ve irsâl olunmuştur. İnşâallahu te'âlâ ve mûmâ-ileyhin vusûlünde gerektirki vech-i meşrûh üzere tahsîldâr-ı mâmâ-ileyhin vusûlünde gerektirki yedine virilen defter hâvî olduğu üzere kurâ ve mukatâ'at ve mâktu'at mîrîlerini sene-i mezkûra mahsûb olmak üzere yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve isâl ve teslîm-ihâzîne idüb kat'ân bir ferde edâ-yı mîrîden mûmâtele ve 'avk ve te'hîr ittirmeyüb mazmûn-ı tezkire-i dîvânla âmîl olasız. Fî 5 Muharrem sene 225

Mâl-ı avârız ve bedel-i nüzül kasabahâ-i Antakiyye ve Kuseyr ve tevabi'iha el-mezkûrin 'an vâcib-i sene-i hamse ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf. Sene 1225

Nâhiye-i Kuseyr

Nahiyei Süveydiye

Hâne: 78

Hâne: 30.5 rub' 1

Nâhiye-i Altunöz

Nâhiye-i Cebel-i Akra'

Hâne: 33 rub' 0.5

Hâne: 27

Yekûn : 170 hâne 1.5 rub'

be-hesâb

1708.5 1 rub'

361.5 3 rub'

2070 4 rub'

B. 117 S. 64

Cizye husûsune emr-i 'âlî sûretidir.

Memâlik-i mahrûsemde vâki' ehl-i zîmmetten Yehûd ve Nasârânın şer'an rü'uslarına mazrube olan cizyeleri bey'ü'l-mâl-ı müsliman emval-i meşru'asından olmağla mezheb-i Hanife üzere 'alâ ve evsât ve ednâ i'tibâriyle evrâk-ı cizye sene-i sâbıka üzere küşâd ve bin iki yüz yigirmi beş senesi muharremi

gürresinden tevzî'ine mûbâşeret olunmak bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum sâdır olmağın Hâleb ü'ş-şehbâ kazâsında ve tevabi'rinde sâkin ve mütemekkin yerli ve yabancı ve mürur ve 'ubur iden ehl-i zîmmet kefereler ve Yehûd ve Erâmine-i 'acem ta'ifeerinin şer'an üzerelerinden bin iki yüz yigirmi beş senesi muharremi gürnesinden tevzî'ine mûbâderet eylemek üzere bin dört yüz altı 'alâ ve on bir bin beş yüz elli sekiz evsât ve iki bin yigirmi altı ednâ evrâk ki esnâf-ı selâse i'tibâriyle cem'an on dörtbin dokuz yüz altmış evrâkla cibâyeti Hâleb muhassılı işbu râfî-ı t'avkii refî'î-şân-ı hâkânî mev'âlî-yi izâmından câbirî-zâde Es-Seyyid Abdulkadir-zâde ilmuha-deruhde ve tefviz olunub bu berât-ı 'âlî-şânı virdum ve buyurduki, Cizyedâr-ı merkûmı varub gurre-i muharremde hâkimu'l vakt muvacehesinde mîrî muhriyle memhûr cizye bohçasının mühürlerin fekk ve evrâkdâ ola mühürleriyle tatbir olunduktan sonra bir kiseye vaz' ve vilâyet kadısı mühürleyüb der- sa'âdetine irsâl eyleyeler ve kalem-i mezbûre tai' her belde ve karyede sâkin ve mütemekkin yerlü ve yabancı ve mühur ve 'ubur iden ehl-i zîmmet kefereler ve Yehûd ve Erâmine-i 'acem taifelerinin ve mürahet hükmün dâhil olub şer'an cizyeye müstehekk olan gûlamlar gereği gibi takayyüd ve ihtiman ile tefahhus olunub, bir ferdi hariç ve kağıdsız kalmamak şartıyla vech-i şer'î üzere ahâlîsi bey'ninde mülk ve emlakine nazar olunub esnâfı selâsenin kangı sınıfında add ve itibar olunur ise ba-hatt-ı Hümayûn ve şevket makrun virilen nizâm-ı cedid mücebince zarihan-ı iğnâ mükesser olanlardan 'alâ i'tibâriyle on iki guruş-ı esedî ve evsâtü'l-hâl olanlardan evsât i'tibâriyle altı guruş ve fakîr-i mütemedden ednâ i'tibâriyle üç guruş alınıb tedarikinde ve usreti olanlarından aynı guruş taleb olunmayıb ecnâs-ı nukûddan ne güne getirirler ise hâlîsü'l-a'yân ve tâmü'l-vezun olanları revâyici üzere İstanbul fınduk altını sekiz guruşa ve İstanbul ve zer-i mahbub altı guruşa ve mısır zer-i mahbubu beş guruşa ve mısır fındık altını yedi guruşa ve tuğralı sağ paranın her kırk adedi bir guruşa ve seksen adedi ikilik ve yüz adedi yüzlük hesâbıyla alınıb mâl-ı cizyeleriyle bu vevhile cibâyet ve tahsîl ve şurût-ı mukarrer-i mezkûra kemâl-i ihtimâm ve i'tidal üzere mîra'at olunub haddi-tecavuz ve ta'addi ile seyl-i sadakat ve tarîk-i istikametden udûl idenlerin şer'an cezâları tertib ouna ve ehli-zîmmet keferenin birbirine mîrî muhriyle memhur eşk'âlîyle berâber kağıt virülüb imâl-i cizyenin tevzî eylediği evrâkın 'alâsından on iki ve evsâtından dokuz ve ednâsından altı para ma'îşyyet ve bundan mâ'ada her bir varakdan birer para cizye muhasebecisi ve kâtiblerine ücret-i kitâbet ta'yûn muhasebeden deynlerine mahsûb olunmak ve memâlik-i mahrûsemde vâki'

evkaf karyelerinde sâkin ehl-i zîmmetden selâtîn-i 'izâm ve vüzerâ-yı kirâm ve mûrî-miran vesâ'irlerinin havâss ve ocaklıklarına dâhil ve bazı esbâba bina'en ve ocaklıklarına dâhil ve bazı esbâba bina'en defterden ifraz ve maktu olan rahib ve patrik ve keşîş ve bir tarîkle ellerine berât alub tercümanlık ve müsellemlik ve müafiyet iddi'asında olanlar bil- cümle ref' ve mādâm ki iktisâb ve 'aele kadîr olub iktisâbından mani olur ve zaruret ve felc veyehûd ekseri ammda mariz olmak gibi 'azâr-ı sahîhası olmaya sair ehl-i zîmmetten istiğnâ olunmayub cümlesinden vech-i şer'î üzere tahammül ve istihkâklarına göre yed-i vâhiden asnâf-ı selâse i'tibâriyle cizyeleri cibâyet olunmak ve cizyeye müstahakk olmâyan sabî ve zâhirü'l fenâ olmayub pîr u fânî ve 'amel-mande olub bir vecihle kâr ve Kesb ve iktidârı olmayânlardan hilâf-ı şer'-i şerîf cizye talep olmamak ve ehl-i zîmmetden 'ayende ve râvende ve def'aten edâya kudreti olanlardan mâ'ada ancak fakîr-i mütemedden dört taksit ile cem' ve tahsîl idüb lakin cizyedârlar mâl-ı cizyeyi vakt ve zamanı ile hazîne-i 'âmireye teslim eyleyeler ve mâl-ı cizye nasben ve i'tihade icab iden vâridat-ı şeri'yyeden ve bey'tü'l mâl-ı müslimin olmağla ehl-i zimmet ve sukut cizyeyi ..... olur garden sâlim iken zul u zu'arlarıyla müstahkk oldukları cizyelerin vermemek ancak fakîr-i mu'temedden bi-vech özer îrâdına ictira veyehûd bir tarîkle aba virilen ihtifa veyehûd 'alâya müstahakk iken evsafa müstahak iken ednâ cizyesin takdiri ideri olur ise cizye-i şer'iyelerinden imtina' eyledikleri için ancak o makûlelerin rakabesi mazrube olan cizyeleri alındıktan sonra müstahakk oldukları cezâları eşedd-i ikâb ile tertib oluna ve ahâlî-yi vilâyetten bâ'zı zî kudret kimselerin bağ ve bahçe ve değirmancı ve ter oğlanı nâmiyle vesâ'ir bahâne ile ehl-i zîmmete istishab ve cizyelerin virdirmeyen bugüne hakerete cesaret idenler bâ'is-i hezelân ider olur ukûbât-ı şedîde ile mu'akabe olacakları mukarrer ve muhakkak bilub selâmetleri için kemâl-ı intibâh üzere hareket eyleyeler ve cizyedârlar birbirlerinin kazâlarına dâhil olma'yân reâyâyâ hile ile evrâk götürüb tevzî olunduğu şer'an sâbit olundukta virdiği evrâk gerü kendüye redd ve akçası bittamâm tahsîli vâsıl cizyedârlarına teslim ve tahmil ve istihkaklarına göre evrâkları mukâbelesine dâhil oldukları cizyedâr tarafından virulüb bir vechile ta'allü ve muhâlefet ittirmemek ve ba'zı re'âyâ sâkin olduğu kasaba ve kurâda müttehim ve mütemevvil a'lâ veyâhud evsât mütehemmil iken a'lâ ve evsât cizyesin vermemek için civârlarında vâki'-i âher kazâ cizyedârlarından hile ile evsât ve ednâ kağıdı alub mîrîyeye gadr eylemek ihtimâli olur ise ol osılların ahâlîsi bey'ninde mülk ve emlâkine nazar olunub esnâf-ı selâsenin kangı sınıfında adl ve itibar olunur ise vech-i şer'î üzere tahmil ve

istihkâklarına göre evrâkları virüb bu bahâne ile reaya fukarasına haddi tecavüz eylemiyeler ve her bir ehl-i zîmmet tahammül ve istihkaklarına göre virmeyüb mâlî her ne ise bey'nlerinde hesâb ve hilâf-ı şer'-i şerîf kendi cizyelerin tahkik için tübden evrâk abul re'âyâyâ istihkaklarına göre virmeyüb mâlî herne ise bey'nlerinde ve hilâf-ı şer'-i şerîf ale's-seviye tevzî olunduğu semî-i Hümayûnuma ilka olmağlan bu bid'at-i kerihyye dahî men olunu her bir ehl-i zîmmetin tahammülerine göre cizyedâr yediyle evrâkları virulub cizyeleri cibâyet olunmak hâsılı kelâm hilaf-ı şurût-ı berât-ı 'âlî-şân bir ferdi hâric-i kağıd kalmamak şartıyla vch-i şer'î üzere her birinin tahammül ve istihkâklarına göre evrâkları virülüb cizyeeri cibâyet olunduktan sonra kasaba ve kurâlar üzerlerine topton evrâk harc ve tahmil olunduğu haberi olunur ise bila-imhâlî bu güne harekete cesâret idenlerin cezâları tertib olunduğu mukarrer ve muhakka bilüb cibâyetine me'mûr âmiller dahî Cenâb-ı Hakdan 'udül eylemeyub kemâl-ı istikâmet üzere hareket ve hilâf-ı şurût-ı berât reâya fukarâsından başka ma'îşyyet ve zahîre ve kâtibiye ve kolcu nâmiyle bir habbe taleb eylemeyeler ve kez'âlîk kuzât ve muvva harc-ı mahkeme nâmiyle re'âyâ fukarâsından 'imâl-ı cizyeden k'âlîl ve kesîr min bâ'd nesne mutâlee eylemeyeler şöyleki kadılar ve cezyedârlar celb-i mâl sevâsiyle re'âyâyâ zulm ve ta'addi iderlerse sırren ve alenen tefahhus olunub ezdiyâd aldıkları zâhir olur ise kaydı bendleriyle âsitâne-i sa'âdetime irsâl ve şer'an muhke haklarından gelünüb âna göre bu berât-ı 'âlî-şânımın şurûtu üzere murâ'ât olub..... kadılar ve voyvod'alâr ve kurâ zâbitleri vesâ'ir sükkân-ı vilâyet bi'l-ittifak cibâyeti husûsunda cizyedârlar başka defter tutub kasabada olanları mahâllesiyle ve kurâda olanları karyesiyle ve mürûr ve 'ubûr idenleri isim ve resimle defter ve cizye muhâsebesine teslîm eyleyeler ve cizyedârları kazâ ve kurâ'ya tevzî' iylediği evrâkı kolcılar mühürleyüb ve eşkalsiz kağıd virmeyüb hin-i iktizâda def-i iştibâh için tatbik olundukda mutâbık olmak kalımında hıfz olunan, mühürler ile mutâbık ola ve işbu berât-ı 'âlî-şânda ta'yin olunan şurûtun edâsına ihtimâm eyleyeler şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılâlar.

B. 118 S. 66

'An hashâ-yi pâdişâh-ı 'âlempenâh hâledallahu te'âlâ hilâfetuhu ve ebkâhu
mahsûl resm-i ihtisâb-ı Antakiyye ve bâc-ı cisr ve bâc-ı bâzâr-ı ağnâm ve bey'tü'l-mâl ve yava ve kaçkun ve kapan ve revgan ve asel ve mûmhâne ve

gayrihi ve dell'âlîye-i harîr ve bâc-ı sipâh ve kirâ-i ve ebrâ-yı ve bâc-ı hamr gayri ez mezâri-l mâlikâne

Kâsib	1948
Mahsûb	2838.5
	0120

	2958.5
	38

	2996.5

Yalnız ikibin düküzyüz doksan altı buçuk guruşdur.

Kıdvetü'l-emâsil ve'l akrân ağa-zîde kadruhu-dîvân-ı hazîne-i Hâleb'e arz-ı hâl idüb mefhûmunda Hâleb muhaselliği dimûsâtı aklâmın dan Antakiyye ihtisâbı mahsûlî mukât'â'ası işbu bin ik yüz yigirmi dört senesi Şevvâl-i mükerrermin on üçüncü gününden bir sene-i kâmil zabt eylemek üzere yalnız iki bin dokuzyüz doksan altı buçuk guru ile uhdesie kayd olunmasını iltimâs itmekle hazîne-i Hâlebde mahfuz olan dimûsat defterlerine nazar olundukta mahsûl-ı resm-i mukat'âa mezbûrun asıl mâlî bin dokuz yüz kırk kesiz guruş-ı kâmil olduğu mastûr ve mukayyed olmağla ve ibtida-i zabtı mâh-ı şevvâl-ı mükerrermin on üçüncü gününden dahî mukayyed olmağla işbu bin ik yüz yigirmi dört senesi şevvâl-ı mükerrermin on üçüncü gününden merkûmun 'uhde-i uhdesine kayd ve mâl-ı iltizâmı olan meblâğ-ı müzbûdan beşyüz guruş ber vech-i peşin edâ ve kusur kalân meblağı dahî mâh-ı zîl-ka'de ve zîl-hicce ve muharrem ve safer ve rebiü'l-evvel ve beriü'l-ahir ve cem'azîye'l ahir işbi sekiz mâh zarfında hazîne-i Hâleb'e eda ve teslim eylemek üzere iltizâmına tâlib ve ma'mûl unbih deyn temessülü virilmekle mücebince uhdesine kayd olunub yedine iş bu şartnâme virilmiştir ve mücebince Antakiyye kadısına hitaben zabtıçün dîvân tezkiresi virülüb taraf-ı âherden müdâhâle olunmaya tahrîren fî'l-yevmi'l sâlis 'aşere şehri şevvâl-ı mükerrermin sene erba'a ve 'işrîn ve mi'cteyn ve elf. Fî 13 Şevvâl 1224

B. 119 S. 66

Tahmisci Hâlîl Ağa hücceti

Medîne-i Antakiyye mahâllâtından Hümmara mahâllesi sâkinelerinden zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrafe olan Meryem hatûn ibnete Harputlu Hasan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu ba'isü'l kitâb 'ammisi Hâlîl ağa ibni Mehmed Yağcı

mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb Şeyh Ali mahâllesinde vâk'î yerlerinden bana irşen intikal iden menzîlden hisse-i şayi'amı ve yine fevt olan karındaşım es-Seyyid Hasan b. Hasandan dahî bana isabet iden hisse-i irsiyemi vech-i şer'î üzere talep iderim didikde merkûm Hâlîl Ağa cevâbında müddeiye-yi mezbûre bundan akdem da'vâ-i mezkûru da'vâ idüb bey'inlerimde müslihun tavassut idüb an inkar ikiyüz elli gurusu sulh ve bedel-i sulh olan ik yüz elli gurusu merkûm tarafına teslim eyledim didikde fetavâ-yi şerîfe havâle olub bir hükm-i şer'î sulh-i mezkûrun fesâdı zâhir olub ma'rifet-i şer ile menzîl-i mezkûr müzâyede olub babası hissesinden yüz kırk beş gurus üç rub' ve fevt olan karındaşı Hasan'ın âmme-i terekesinden bâ-defter-i kassâm üç yüz doksan buçuk gurus cem'an yekûn beş yüz otuz altı gurus bir rub' babasından ve karındaşından meryem hatûna isabet idüb meclis-i şer'den bâ'del ahz ve'l kabz mezbûre Meryem hatûn ifâde-i kelâm idüb merkûm 'ammim Hâlîl ağa ve zevcesi Aişe hatûn ve kızı Hafîze hatûn müteveffa karındaşım Hasan'ın terekesinden bâ'zı eşya ve nukûd ketm ve ihtâ itmediklerine talebiyle bâ'del yemin gerek bâbasından ve gerek karındaşı seyyid Hasan'dan hessesine aid ve râci' olan hissesini ahz ve kabz idüb merkûm ve merkûmların husûs-i mezkûra vesâ'ire müteallik âmme-i da'vâdan ve cümle mutâlebeden zîmmetlerin ibrâ ve istifâ-yi hakk eyledim didik de anlar dahî ibrayı mezbûreyi kabûl itmeğin mâ vaka'a bi't-taleb kefb olundu. Fî'l yemi't-tâsi' 'aşer min şehri muharremil-haram li seneti hamse ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Atûfetli el-Hâc Ebubekir Ağa,

Odabaşı Ali Ağa,

Bazarbaşı es-Seyyid Hâcî Hâlîl Efendi,

Cevrâde el-Hâc Musa Ağa,

Tuzcu-zâde Ömer Efendi,

Cevroğlu Molla Yahya,

Tenbel Molla Ahmed

Kâtib-i mahkeme molla Ali,

Muhzırbaşı İsmail Ağa,

Başçavuş Deli Mehmed.

B. 120 S. 67

Hâlebü'ş-Şehbâ eyâletinden iki bin süvârî matlûb buyrulan emr-i 'âli sûretidir.

Akdâu kudâtî'l-müslimin evlâu vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yekîn râfî'u i'lâmi'ş-şerî'at ve'd-dîn vârisu ulûmî'l-enbiyâ ve'l mürselin. El-muhtassu bi mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'in. Mevlânâ Hâleb kadısı-zîdet fezâ'iluhu-ve iftîhârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehamid ve'l-mekârim el-muhtassu bi mezîd-i 'inâeti'l meliki'd-dâ'im dergah-ı mu'âllem kapıcıbaşlarından Hâleb mütesellimi-dâme mecduhu ve mefâhirü'l kudât ve'l-hükkâm ma'adinü'l-fazl ve'l-kelâm Hâleb eyâletinin hâvî olduğu sâir kazâların kudât ve nüvvabı-zîde fazlulum-ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân zîkr-i âfî 'askeri ihrâc ve savb-ı mAfsiyeda irsâl ve îsâl bu defa der-saadetinden mahsûs mübâşir ta'yûn olunan Hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnundan ve sadr-ı a'zam mektubcusu hulefasından Hüseyin-zîde mecduhu ve mefâhirül-emâsil ve'l-akrân. a'yân ve zâbîtan ve bi'l cümle işerleri ve söz sâhibleri-zîde kadrum tevki-i refî-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm olaki hain-i din-i devlet ve mehin-i mülk ve millet olan Moskov keferesinin ümmet-i Muhammed ve Memâlik-i Osmaniye hakkında derkâr ve menûy zamir ve hıyanet-i zamîrî olan su'i kasd ve mekr ve mekîdini izhâr etmek efkâr-ı fasidesiyle nehr-i Tunayı mürûr ile berülere tahatti ve tecavûze ictisâr ve mahbûl olduğu ihânet muktazasınca şikeste-i beyzâ-yi münevvere-i İslâmiyeye çalışmakta eylediği bedidâr olmaktan nâşi kefere-i mesfûrenin kehr-ı tenkileri esbâbının istihsâlîne dikkat farîzâ-yı zîmnet ve bu emrin husulî bu bâbda herkesin makdârını sarf ile i'la'yı kelimetullahi'l-ulyâya cehd ve sa'y itmek 'uhde-i diyânet idüğü vâzih ve aşikâr bi'l-fîl sadr-ı a'zam sûtûde-şiyem ve vekîl-i ricâl-ı saltanat-ı seniyyem ve serkerdeğen ve ocaklı ve bi'l-cümle sınıfı 'askeriyem ile musta'inenbillahi te'âlâ berren ve deryâ kapudanı dahî külliyetli donanma-yı Hümâyûnum sefâyını eshâbiyle bahren mükabele ve kahru tedmîr müberren 'adeye teşmîr-i sa'id-miknat üzere iseler de el-hâletü hazîhi hengâm-ı sa'yf gûzar ve mevsim-i şitâ duhûl itmekte olduğunda kefere-i mesfûre ve mecbûl olduğu hîle ve desâyis iktizâsınca eyyâm-ı şifâda izhâr-ı mekr ve mekîdine ibtidâr eylemesi mücerreb olan etvâr ve girdârlarından ma'lûm ve aşikâr ve eyyâm-ı şifâda mevsim-i sa'yfta zîyâde kılâ' ve hudûd-ı hâkânîyenin esbâb-ı takviye ve istihkâmları istihsâlîyle kefere-i fecerenin isâl-ı güzend ve hasâre fersiyâb olamaması dikkat-i ferâiz-i hâyileden olduğu bedidâr ve vakt ve zamânı ile

muhâfaza-i kılâ ve muhârese-i suğur ve bukâ zımında her bir mahâlden iktizasına göre meştâ 'askeri tertib ve muaccelen ordu-yu Hümâyûnuma sevk ve tesyîr ile Istihkâm ve takviye-i hudûd ve kerhaddâte sâ'i ve ihtimâm olunmak lâzıme-i maslâhat olmakla siz ki Mevlânâ ve mütesellim müteayyınan ve sâir mûmâ-ileyhsiz eyâleti mezbûrenin hâvî olduğu kazâlardan meştâ için süvari olarak iki bin beş yüz nefer 'asker dahî tertib ve meştâyî ordu-yı hümâyûnuma irsâl husûsuna irâde-i kâtı'a-yı cihândârânem müteallik olub ol bâbda hatt-ı şerîf isâbet redif-i şahânem şeref-bahş-ı sudûr olmak hesâbiyle şerefriz-i sudûr olan hatt-ı şerîf-i mekremet redif-i şehriyârânem mücebince vusûl-ı emr-i celilî'l kadrimde kat'ân te'ir ve afâte dikkat etmeksizîn ve beyhûda mevsim geçirmeksizîn elayet-i mezkûrenin hâvî olduğu kazâlardan ol mikdâr asker tertib ve mûmâ-ileyhim başbuğluklariyle vakt-i şitâ duhûlünden akdem kış ve yağmur ve yaş mevsimlerinden mukaddem bir gün evvel meştâ-i ordu-yu Hümâyûnuma irsâle bil-iltıfak mezîd itina ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın hasseten rikâb-ı kâmyâbımdan işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh irsâl olunmuştur. İmdi bu husûs husûsat-ı saireye bir vechile mukayyes olmayıp emr-i gaâa ve cihâd nusus-ı kâtı'a-i furkâniye ile sabit olub ber mukteza-yı şerî'at-ı mutahhana-yı emr-i cihâd cümleye farz-ı ayn olduğundan ve asâkir-i mezkûre eyyâm-ı şitadâ muharese-i suğur ve kıla' zımında mezîd ve matlûb idigünden bu bâbda iğmaz ve rehavet ve irtikâb-ı te'hîr ve beta'atle ihrâc ve isâllerinde tevakkuf olunmak ne derecelerde maslâhat-ı muzırr idüğü varest-e-i kayd-ı iş'ar ve bu bâbda beta't-ı hareket idenler haklarında mentec-i vehâmet ve nedâmet olarak dünya ve 'ukbada mes'ul ve mua'teb olacakları vâzıh ve aşikâr olmağın vusûl-ı emr-i şerîfîmin zînhâr ifâte-i vakt itmeyerek eyâlet-i mezkûreden ihrâcı fermânım olan iki bin beş yüz nefer süvariye bir gün evvel ihrâc ve nûma-eleyhim başbuğluklariyle ordu-yu Hümâyûnuma isbâle bi'l-itthad ihtimâm ve dikkat eylemenin matlûb-ı kat-ı mülûkanem idiğü ma'lûmunun oldukda ber vech-i muharrer 'amel ve hareket ile icrâ-yı irâde-i şahâneme itina ve dikkat ve işbu emr-i dinde rehaveti tecvîz ile dareynde mübtelâ-yı 'itâb olmakdan nefsimizî siyânet ve hilafından ittika ve mübâde'at eyleyesiz ve senki mübâşir mûmâ-ileyhsin seni bu emr-i ehemme me'mur ve ta'yinden maksûd seri'an bu taraftan hareket ve ol canûbe varub zîkr olunan meştâ 'askerinin bir neferi geri kalmayarak ve vakt geçirmeyerek ihrâc ve acilen meştâ-yı ordu-yı hümâyûnuma sevk ve isbâl kazîyyesine mebnî olmağla ana göre 'amel ve hareket ve itmâm-ı kâr- güzârı sadakate sa'y ve dikkat ve nâ medâyih hareket hudusun, tecvîz ile sen dahî

vahimül afiye olmakta gayetü'l gaye ihtiraz ve münacebet eylemen bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdir olmuştur buyurdum k vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref- yâfte-i sudûr olan fermân-ı vacibi'l-ittiba' ve 'azimül imtisâlîmin mazmûn-ı ita'at makrûn-ı ile 'amel ve hareket ve hilafından tevakkî ve mübâ'adet eyleyesiz şöyle bilesi 'alâmet-i şerîfe i'timad kılâsız tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Ramazani'l mübârek sene erba'a ve 'işrîn ve mi'etyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

Mûcebincen dîvân tezkiresi vârid olmuştur.

B. 121 S. 68

Seferiyye fermân sûretidir Yigirmibeş senesinde

Akdâu kudâti'l-müslimin evlâu vülâti'l-müvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'u ilâmi'ş-şerî'at ve'd-din vârisu ulûmu'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtassu bi-mezîdi inayeti'l-meliki'l-muîn. Mevlânâ Hâleb Kadısı-zîdet fezâilü -ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'adinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Hâleb eyâletinde vâki' sâ'ir kazâların kudât ve nüvvâbı-zîde fazluhum ve mefahirü'l emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet-zîde kadruhum-tevki'-i refî-i Hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm olaki hâlen Hâleb ve Silistre Vâlîsi düstûr-ı mukerrem müşîr-i mufehhem nizâmü'l-âlem vezîrim Surûrî Mehmed Paşa-edamâllahu te'âlâ iclâlehu-ordu-yı Hümâyûnum çerhâcisi olub seferber olmak hasebiyle müşârûn-ı ileyhin masârif-i seferiyyesiniz 'avn ve medâr zımnında eyâlet-i Hâleb'de vâki' kazâlardan Vâlîçün seferler vukû'unda tertib ve ta'yûn kılınan imdâd-ı seferiyyenin işbu bin ikiyüz yigirmi beş senesine mahsûsen tahsîl ve müşârûn-ileyh tarafına i'tâsı husûsuna irâde-i 'âlîyyem ta'alluk itmekden nâşi sizki Mevlânâ ve a'yân-ı mûmâ-ileyhimsiz eyâlet-i merkûmede vâki' kazâlardan seferler vukû'unda vâlîçün tertîb olunan seksen kise akçe imdâd-ı seferiyyenin sene-i mezbûre mahsûben re's-i sene garre-i muharrem i'tibâr alınarak kazâlar ah'âlîlerine şurût-ı seferiyye mûcebince defaten tevzî ve tahsîl ve müşârûn-ileyh tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak fermânın olmağın meştâ-yı ordu-yu Hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi ber minvâl-i muharrem bin iki yüz yigirmi beş senesine mahsûben re's-i sene gurre-i muharrem i'tibar olunarak Vâlîçün muayyen olan marû'z-zîkr seksan kise akçe imdâd-ı Seferiyye-yi şurût-ı seferiyye üzere def'aten kazâlar ahâllilerine tevzî' ve taksîm ve yerli yerinden cem' ve tahsîl ve müşârûn-ileyh tarafından kabzîne me'mûra edâ ve teslîm itdürub 'avk ve te'hiden ve mikdâr-ı muayyenden zîyade seferiyye tahsîl den ve kesret üzere

kazâlara mübâşir irs'âlîyle ve ahâlî ve fukara-yira'iyete taaddi vuku'nı tecvizden ve hizmet-i mübâşir mutalebesinden hâzer ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûlünde bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibi'l akrân vel-întis'âlîmin mazmûn-ı itaat makrûni ile 'amel ve hareket ve hilafından be gayet tevakkî ve mücânebet eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın tahrîren fi-evâil-i şehri-i zîlka'deti's-şerîfe sene erba'a ve 'işrîn ve mieteyn ve elf. Be-meştâ-yı ordu.

B. 122 S. 68

Harir emr-i 'âlî sûretidir.

Akdâu kudâtî'l müslimîn evlâu vülâti'l- muvahhidin ma'denü'l-fazlı ve'l-yakîn râfi'u 'ilâmi's şerî'at ve'd-dîn vârisu ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mursefîn el-muhtassu bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Hâleb kadısı-zîdet fezâiluhu-ve iftuhârül-emâcid ve'l-ekârim câmi'ül-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtassu bi-mezîd-i 'inâyetil-meliki'd-dâ'im Hâleb muhassılı şerîf-zâde İsmail ve Antakiyye Voyvodası el-Hâc Ebubekir-dâne mecduhuma ve kıdvetü'n-nüvvâbi-müteşerri'iy Antakiyye Nâibi ve Müftisi Seyyid Ahmet-zîde 'ilmuhuma-ve mefahirü'l- emâsil ve'l-akrân vucüh-ı memleket ve işerleri-zîde kadruhum tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki, tersâne-i âmirem hazînesine irsâl ve tesyil olunması husûsuna irâde-i seniyyem taalluk eylediğinden her bir mahâlle evâmir-i şerîfem neşr ve tisyar kılındığına mebnî bin iki yüz yigirmi dört senesine mahsûben Hâleb eyâletinden zuhûr iden harîrin ber-mucib-i şuruut beher kıyyede altmışar para ruum-ı mizaniyesi bayi'inden tahsîl ve hazîne-i merkameye irsâl ve tesyîl olunmak üzere senki muhassıl-i mûmâ-ileyhsin senin 'uhdene ber vech-i emanet ihâle ve ol bâbda emr-i şerîfîm ısdâr olunmuş olmağla mûcibince tarafımızdan mu'temed emîn ta'yiniyle mahâll-i harîr olan Antakiyye'ya irsâl eylemiş isen dahî medîne-i Antakiyye'da hâsıl olan harîr Hâleb'e irsâl ve rûsum-ı mizâniyesi Hâleb'de ahz olunmak üzere idaresinde cânib-i tersâne-i 'âmireme nef'i mucibdir diyu hilâf-ı vâki'il hâl bir kıt'a 'ilâm tahririyle gönderdiği ademi i'âde etmişler olub ancak ber mantuk emr-i serif rûsum-ı mezkûrenin bayiinden bayi'inden tahsîl icab eylediğinden mâ'ada Antakiyye'dan Hâleb'e irsâl eyledikleri harir cüz'i ve Mısır câmibine irsâl eyledikleri harîr küllî olduğu âşikâr ve mahâlînde bayi'inden alınmadığı sûrette Hâlebe gelen harîrin rub'ı gümrük getirülmeyib kaçıracakları cihetten rûsum-ı mezkûrenin telef ve heder olacağı bedidâr olmağla

meînelik-i mahruseti'l-mes'âlik-i pâdişâhânnemde hâsıl olan harîrin bir kıyyesinden altmışar para rûsum-ı mizânieleri bayi'inden tahsîl olunmak şurût-ı mer'iyyesinden olmak üzere rûsum-ı mezkûre mahâllinden bayi'inden tahsîl olunmadığı takdirce Antakiyye gibi külli harir hasıl olan mahâlden ekserisi Mısır canibine gönderilib Hâleb'e gönderecekleri cüz'i haririn dahî rûsum-ı mizaniyyesi büyi'inden lâzım gelür deyu yedlerinde bulunanlar tereddüd ve muhâlef edeceklerine mebnî bu keyfiyet tersâne-i âmirem vâridâtın kesr ve noksânını tecviz kablından ve hilâf-ı emr-i şerîfim ve muğayir-i şurût hareketten ibâret olmağla bâ'd ez-in Antakiyye ahâlîsinin bu vechile îrâd eyledikleri azâr-ı bey'hudelerine hav'alâ-i sem i'tibar olunmayub sâdır olan emr-i şerîfim mücibince mükeddemen tarafından emin nasb olunan adem ma'rifetiyle rûsum-ı mezkûre Antakiyye'da bâyi'inden tahsîl olunması husûsuna kimesne tarafından müdahâle olmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu hâlen tersâne-i 'amirem emini iftiharu'l-emâcid ve'l ekârım el-Hâc Ahmed Azîz-dâme mecduhu-memhûr takririyle inhâ itmekle mücibince 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın işbu emr-i kahvecibaşısı Hâlîl ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde ber vech-i ma'rifetiyle Antakiyye'da hasıl olan harîrin ber mücib-i şurût beher kıyyesinden altmış para rûsum-ı mizâniyyeleri bayi'lerinden tahsîl ve tesyil itdirilmesi husûsuna mübâderet ve hilafından gâyetü'l-gâye hâzer ve mücanebet eylesesiz ve sizki Mevlânâ Voyvoda ve Nâib ve Müfti ve vücih-ı memleket mûmâ-ileyhim vesâirlerisiz ber-mücib-i şurût rûsum-ı mezkûrenin tahsîline bi'l-ittifak ve ihtimâm ve dikkat ve müdahâle ideri olur ise men ve def husûsuna mübâderet etmek fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celili'ş-şân vâcibi'l-ittiba' ve lâzımü'l-îmtis'âlîmin mazmun-ı münifi birle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timad kılâsız tahrîren fi-tasi' şehri-i Şa'bân li-seneti erba'a 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Meştâ-yı Ordu-yı Hümâyûn

B.123 S.29

Asker ihrâc-ı için emr-i 'âlî suretidir.

Kudatül-nüvvâb el-muşîrîn Antakiyye kazası Nâibi-zîde İmuhu- ve kudvetü'l- emâcid ve'l a'yân zikri âti meştâi askerini ihrâc ve savb-ı maksûdeirsâl ve isâl bu def'a derkâr-ı ocakdan mâhsus mübâşir ta'yin olman sertumâ-yı Hasan zîde mecduhu ve mefâhîril-emâsil ve'l akrân a'yân ve zabitân ve cümle işerleri zîde kadrum- tevki'-i rafî-i

hümâyûn vasıl olıcak malum olaki hain din-i devlet müheyin muhin ve millet olan Moskov keferesinin ümmet-i Muhammed ve memâlik-i Osmaniye hakkında derkâr-ı zu-i zamir hıyânet semûr olan suikasd ve mekr u mekîdini izhâr fasidesiyle nehr-i Tunayı murur ile berulere tahatti ve tecâvuze ictisâr ve mecbûl olduğu ihanet iktizasınca suikeste-i beyzâ-i munevver-i İslâmiyye ye çalışmakda iduğu bedîdâr olmakdan nâşî kefere-i mersûmenin kahr ve tenkilleri esbâbın istihsale dikkat farîze-i zimmet ve bu emrin husulu bu babda herkes makdurını sarf ile ilâ-yi kelimetullahı evliyaya cehd ve say' itmek râûbe-i uhde-i diyanet iduğu vazıh ve aşikâr ve bi'l-fil sadr-ı a'zam sutudeşiyem ve vekil-i mutlak zafer rehberim vüzerâ ve vükelâ ve ricâl-ı saltanat-ı seniyyem sergerdeğen ve ocaklu ve bil cümle sınıf-ı askeriyem ile musta'inem billahi teâlâ berren ve deryâ kapudanı dahi külliyyetli donanmâ-yı hümâyûnum sefâyini istishbâbla bahren mukabil kahr ve tedmîr-i adayâ teşmîri saat-ı mikned üzre iselerde elhaletu hazihi hengâm-ı sayf- güzâr ve mevsimi şita duhûl itmekde olduğundan kefere-i mesfûre mecbul olduğü hiyle ve desâyis iktizasınca eyyam-ı şitâ ve izhârı mekr u mekîdeye ibtidâr eylemesi mucerreb olan etvarlarından malum ve aşikâr ve eyyâm-ı şitâda mevsim-i sayıdan ziyâde kıl'a ve hudûd-ı hakaniyemin esbâb-ı takviye ve istihkâmları istih'sâlîyle kefere-i fecerenin isâla güzend ve hasara fırsatyâb alamamasına dikkat ferayiz-i hâlfiyeden olduğü bedihad ve vaktv e zamaniyle muhafaza-i kıl'a ve muharese ve buk'a zımında her bir mâhalden iktizasınca göre meştâ askeri tertîb ve mücerred ordu-yı hümâyûnuma sevk ve tesvîl ile istihkâm ve tekviye-i hudud ve serhadaye say' ve ihtimam olunmak lazım-ı maslahattan olmağla siz ki mevlânâ ve a'yân ve sâir mûmâ-ileyhimsiz Antakiyye kazasından sefer-i hümâyûnuma me'mur olan askere hâlel gelmemek şartıyla serdâr bayrağıyla kazâ-i mezbûreden meştâ için üç yüz nefer asker dahi tertîb ve meştâ-yı ordu-yı hümâyûnuma irsâli hususuna irâde-i katîa-i cihân dâranem muta'allık olub ol babda hatt-ı şerîf isâbet- redîf-i şehiy-şahânem şerîf sudur olmak hasebiyle şerefrîz-i sudur olan hatt-ı siddîk-i mekremet arîf şehriyaranem mucibince vusul-i emr-i celili kadrimde kat'a te'hir ve ifâte dikkat itmeksizin ve beyhude mevsim geçirmeksizin kaza-i mezburdan ol mikdar askeri tertib ve serdar bayrağı ile vakt-ı şita duhulünden akdem kış ve yağmur ve yaşlık mevsimlerinden mukaddem birg ün evvel meştâ-yı ordu-yı hümâyûnuma irsaâe bi'l ittifak mezîd-i itina ve dikkat eylemeniz ba-fermânım olmağın hassaten rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mubâşir mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdır imdi bu hususu husûsât-ı sâureye bir vechhile kıyas olmayub emr-i gaza ve cihad nusus-ı katî'a kur'aniye ile sabit olub ber muktezâ-yi şeri'at-i mutahhara emr-i cihad cümleye farz-ı şitâda muharese-i zimninde muretteb ve matbul idüğünden bu babda ıgmaç ve revahete ve irtikab taahhur ve betaatı ahirlede tavakkuf-ı asker bir gün evvel ihrac ve serdâr bayrağıyla ordu-yı hümâyûnuma

isbâle bil ittihad ve ihtimam ve dikkat eylemeniz matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü malumunuz oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve hareket ile icrâ-yi irade-i şahaneme itina ve dikkat ve işbu emr-i dinde rahavati tecvîz ile dâreynde muhtela-yi 'itab ve ikâb olmaktan nefsinizi siyanet ve hilâfında ittika ve muba'adet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin seni bu emri ehemme me'mure ta'yinden maksud serî'an bu taraftan hareket ve ol canibe varub zikr olunan meşta-i askerlerinin herbir neferi geru kalmayarak ve vakit geçürmeyerek ihrac ve mevcut meşta-yi ordu-yı hümayumum sevk ve isbal mebnî olmağla ana göre 'amel ve hareket ve itmam kar-güzari ve sadakat-ı say' ve dikkat ve nâdâyim hareket hudusini tecvîz ile sen dahi vâhimu'l akibe olmaktan gayetü'l-gaye ihtirâz ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sudur olunmuşdur buyurdum ki vusulunda vech-i meşruh üzere şeref yâfte-i sudur olan fermân-ı vacibü'l ittiba ve lazimu'l- imtisâlfîmin mazmûn-ı ita'at makruniyle 'amel ve hareket ve hilafından hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alemet-i şerîfe i'timad kılâsız tahrîren fî evâsıt-ı şehri-Ramazanü'l- mübarek li-seneti erba'a ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Mâhruse-i Kostantiniyye

B. 124 S. 70

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sa'âdetlü el-Hâc Ebubekir Ağa bâ'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunurki bin ikiyüz yigirmi iki ve yigirmi üç senelerine mahsûb olmak üzere nefsi Antakiyyenin bir senenin sekiz yüz on guruş bir buçuk semen mâl-ı 'avâriz olub ve yigirmi üç senesine mahsûb olmak üzere yine bin sekiz yüz on guruş bir buçuk semen mâl-ı 'avâriz olub ve beher sene otuz beş guruş harc-ı mahkeme ve dört guruş emîn'e ve dört guruş huddâmiye ve beş buçuk guruş kâtibiyye ve bir buçuk guruş kaydiyye ve kırk guruş tahsildariyye cem'an yekûn bin dokuz yüz dört guruş yigirmi beş para olmağın meblağ-ı mezkûr hâlen mevcûd olan yüz seksen hâneye on buçuk guruş bir akçe isabet itmekle defter-i mevkufât defter mücebince yerli yerinden cem' ve tahsîl ve mahâlline edâ ve teslîm eylemeniz bâbında işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olunmuşdur vusûlunda gerekdir ki müceb-ı mürâsele ile âmil olasız tahrîren fî gurre-i rebî'ü'l-evvel sene selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Mahâlî-i Meydan

Hâne:4

Mahâlî-i Dörtayak

Hâne: 10

Mahâlî-i Habibü'n Neccâr

Mahâlî-i Debbus

Hâne: 3 Sûlus: 2

Mahelle-i Sofular

Hâne: 17 rub': 1

Mahâlî-i Sekâkîn

Hâne: 23	Hâne:1 Sülus:1 Sümn:1
Mahâlle-i kanavât	Mahâlle-i Gamdur
Hâne: 5.5	Hâne: 5.5
Mahâlle-i Uncular	Mahâlle-i Hümmara
Hâne: 5	Hâne: 3.5
Sülus: 1	
Rub': 1	
Mahâlle-i Saha	Mahâlle-i Şeyh Ali
Hâne: 2.5	Hâne: 4 Sümn: 1
Mahâlle-i Tut	Mahâlle-i Kantara
Hâne: 26	Hâne: 8.5
Sülus: 1	
rub': 1	
Mahâlle-i Şönbîk	Mahâlle-i Mukbil
Hâne: 2	Hâne: 3
Sülus: 1	
Sümn: 1	Mahâlle-i Mahsen
	Hâne: 15
Mahâlle-i Sarı Mahmud	Mahâlle-i Câmî'i Kebîr
Hâne: 5	Hâne: 5.5
Mahâlle-i İmrân	Mahâlle-i Könlük(Külünk)
Hâne: 4.5	Hâne: 4 Sülus: 1
	Sümn: 1
Mahâlle-i Kastal	Mahâlle-i Tabî'-i Sofular
Hâne: 3	Hâne: 12.5
Sülus: 1	
Rub': 1	

Cem'an yekün: 180 hâne
yalnız yüz seksen hâne bir rub'dır.
Be-hesâb: 1904 guruş 25 para

B.125 S. 70

İftihâru'l emâcid ve'l-ekârim câmi'ül mehamid ve'l-mekârim el-muhtasız
bi-mezîd-i inayeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı muallem kapıcubaşlarından Hâleb

mütesellim-dâme mecduhu-ve kıdveti'l-kudât ve'l hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l kelâm Mevlânâ Antakiyye kadısı-zîde fazlahu-tevki'-i refî'-i Hümâyûn vâsıl alıcak ma'lûm olaki; Hüseyin nâm kimesne ile Aîşe nâm hatûn rikâb-ı Hümâyûnuma arz-ı hâl idüb mezbûr Hüseyinin karındaşı ve mezbûre Aîşe'nin oğlu İsa nâm kimesne kendi hâlînde irzîyle mukayyed iken Hâleb hududı dâhilinde üç kilise nâm mahâlde delil bâş Topal Ali ve refîki Yarım Ağa demekle marûf kimesnelerin iki yüz yigirmi üç senesinde üzerlerine hüccüm ve bi-gayri hakk katl ve i'dâm ve yanında mevcûd beş yüz kise akçelik emvâl ve eşyâsıyla iki re's câriye ve râheseti gasben ahz eylediklerinden sonra Antakiyye kazâsına vurûdlarında kasaba-ı mezbûrda vücuhı olan el-Hâc Bekir Ağa nâm kimesne emmâl-i mağsube-i mezkûreyi merkûmanın yederinden ahz ve bâ'dehu on yedi kiselik mağsubesini ifraz ve mezbûr Topal Ali'ye verilip mâ'adası hâlen zîmmetinde kalub gadr-ı külli olduğun bildürüb mübâşir ma'rifetiyle şer'le görülüb merkûmun zîmmetinde olan emvâl her ne ise Tumâmen tahsîl ve kendilere aliverilüb li-icrâ-yi şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istidâ eylediklerinden nâşi husûs-ı mezbûrçün terâfüde dav'alârı şer'an sabit olmayıp tezvîr idüğü inde's-şeri tahakkuk eylediği hâlde ücret-i mübâşir ber-mûceb-i fetevâ'yi şerîf mazmun üzere müdde-i aleyhten tâleb olunmayub tahsîl olunma üzere kendüleri bareber gitmek şartıyla sanki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mübâşir ma'rifetiyle mahâllinde şer'ile görülmek mabında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki mübâşir ta'yin olunan rikâb-ı Hümâyûnum kâim- makâmı cebehâneci yamağı kıdvetü'l emâsil ve'l-akran Ebubekir-zîde kadruhu-hükûm-i şerîfîm vusûl oldukda bu bâbda sâdır 'alân emrim üzere 'amel dâhî sizki mütesellim ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimsiz ma'rifetiniz ve ta'yin olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tarafeyni mahâllinde meclis-i şer'e ihzâr ve ber- vechi hakikat şer' ile ru'yet ve mukaddeme bir defa şer'le görülüb fasl olunmayân husûsların tamâmı hakk-ı adl üzere kayd olub göresiz inhâ olduğü üzere ise ol bâbda muktezâ-yı şer-i kadîmle 'amel idüb dahî bâ'de's-sübut ber mukteza-yı yer mazhar-ı icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hakk eyleyesiz min bâ'di-şer-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma muhâlîf kimesneye iş ittirmeyüb husûs-ı mezbûr için bir dahî emrim varmâlî eylemeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timad kılâsız takriren fî evâil-i şehri-zîlka'de sene erba'a ve 'işîfîn ve mieteyn ve elf

Kostantiniyye el- mahrüse

B. 126 S. 71**Serdârlık Mektûbı**

Şerî'at-şî'ar Antakiyye kadısı Efendi-zîde fazlaluhu-bâ'de's-selâm ihnâ olunurki, taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yerine uslûb-ı sâbıka üzere kıdveti'l emâsil ve'l âkran serturnâyı Ali Ağa-zîde kadruhu-serdâr nasb ve tayîn olmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşâallahu te'âlâ vusûlünde gerektir ki merkûm serdarlığı umûrunda kıyâm ve öteden berü ola gelindiği vecihle zabt ve rabtı husûsunda i'ânet ve ihtimâm eyleyesin ve senki serdâr-ı merkâmınsın kazâ-i mezkûrun serdarlığı sana tefvîz olmağla gerekdirki ka'ide-i kadîm ve kanûn üzere zabt ve rabt-ı neferât ve def-i ref'i haşerâtiyle tanzîm-i bilâd ve irâhe-i hâlf'ibâda bezli iktidâr eyleyesin kazâ-i mezkûrde mûkim misâfîr yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabecisi ve gilman-ı acem'i kul oğulları ve tava'if-i 'askeri bilcümlesinin üzerlerine serdar ve zâbit bilüb sözünden taşra ve reyinden hariç vazı ve harekette bulunmayub dâimen ita'af ve inkıyad üzere olalar ve sen dahî cümle umuruni ahkam-ı şer-i şerîf ve kanun-ı kadîm-i emr-i munife tatbik ve tavaif-i merkûmundan bila varis-i ma'ruf fevt olanların metrukatların ma'rifeti'sş-şer'le zabt ve suk-ı sultânide fûrûhte hâsıl olan nukûduna cânib-i bey'tü'l-mâl için defter-i müfredâtıyle ocak tarına göndermeye mübâşîrâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emin ve rahatlarına bâ'is-i hizmet-i müstahsene-i mirüre vücuda getirmeye mecdü sa'i olub müceb-i mektub ile âmil olasız tahrîren fî-şehr-i gurre-i rebî'ül-âhîr sene hamse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf târihi mektubdan altı mahı zabt eylemek üzere işbu mahâlle şerh verildi sene-i mezkûran Ramâzan-ı mübârek gâyetine gelinceye kadar.

Muhassıl-ı Ağayı yeniçeriyarı-ı dergâh-ı 'âlî

B.127 S.71

800 guruş   yanlış sekiz yüz guruşdur

Bâ'is-i tastir huruf oldu ki

Dergah-ı 'âlî yeniçerileri serdârlıklarının câize-i kadîmî hâlen Antakiyye Serdâr-ı sa'âdetli ser-turnâyı Ali Ağanın yedinde terâküm iden mah bin iki yüz yigirmi üç senesi mah-ı şevvâl guresinden yigirmi beş rebî'ül-evvel gayetine gelince on sekiz mâh bekaya olan mebâlig altı yüz guruş bu def'a sene-i mezbûr rebî'ül-âhîr guresi târihiyle i'tâ olunan altı aylık mektub câizesi dahî iki yüz guruş min

hay'sül-mecmu' yalnız sekiz yüz dahî ba-hatt-ı hümayûn me'mûriyetimiz hasebiyle Ağa-yı mûmâ-ileyh yedinden ahz ve kabz olduğuna işbu tahvil i'tâ olunmuştur ibrâz ve 'amel oluna. Fî gurre-i rebî'ül-âhir sene 1225

Mehmed Çavuş dergâh-ı Ocak

B. 128 S. 71

Medîne-i Antakiyyede Şekercik mahâllesi sâkinlerinden iken bundan akdem dîyar-ı âherde fevt olan Hüsunî Mehmed Çömezîn verâseti zevce-i metrûkeleri Fatıma binti Ahmet ile Zeliha binti Mehmed ve cânib-i bey'tü'l-mâle ma'rifetiyle sûk-i sultânîde furûht olan terekesi defteridir ki fî'l yevmis sâbi 'işrîn şehri' rebî'ü'l âhir li seneti hamse ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Yorğan	Döşek		
adet: 3	adet: 2		
guruş: 15.5	guruş: 12.5		
Yastık	Bey'az entâri		
adet: 2	adet: 2		
guruş: 12.5	guruş: 6.5		
Çuval	Köhne Çarçaf		
adet: 4	adet: -		
guruş: 11.1	guruş: 1		
Tencere ma'a kapak	Sağır legan		
adet: -	adet: -		
guruş: 8	guruş: 10		
Tas	Sahan Lenger		
adet: 2	adet: 1		
guruş: 5	guruş: 5		
Tava	Köhne kilim		
adet: 1	adet: -		
guruş: 5	guruş: 6		
Hinta galle	Bulgur galle		
adet: 6	adet: 6		
guruş: 43.5	guruş: 43.5		
Erzen galle			
adet: 6			
guruş: 43.5			
Cem'an yekün	116.5	guruş	2 para
<i>Minhâ el-ihracât</i>			
Resm-i âdi ma'na bey'tü'l-mâl	11.5	guruş	

· Mehr-i zevceler	40	guruş	
Delâliye	1.5	guruş	2 para
Yekûn	53	guruş	2 para
Sâhhü'l-bâki	63.5	guruş	
Hisse-i zevce-i mezbûre Fatıma	7.5	guruş	7 para
Hisse-i zevce-i mezbûre Zeliha	7.5	guruş	7 para
'âid-i bey'tü'l-mâl	37.5	guruş	

B. 129 S. 72

Matlûb-ı Şütürân emr-i 'âlî sûretidir.

Akdâu kudâtül müslimin evlâu-vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l fazl ve'l-yakîn râfî'u ilâmü'ş-şerî'at ve'd-dîn varisi ulumi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l melik'il mu'in Mevlânâ Hâleb kadısı-zîdet fezâ'iluhu-iftiharu'l emâcid ve'l-ekârim câmiü'l-mehâmid ve'l mekârim el-muhtassu bi-mezîd-i inayeti'l--melikid dâim Hâleb mütesellim -dâme mecduhu -ve mefâhirul-kudât ve'l hükkâm maadinü'l-fazl ve'l kelâm Hâlebü'ş-şehbâ eyâletinde vâki'l kazâların kadıları ve nâibleri fazluhum ve kudreti'l-emâcid ve'l-a'yân husûsi âtî'z zîkre mübâşir tayin olunan sadr-ı azam gıyah emîni Süleyman zîde mecduhu-tevkî'i refî-i Hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki. sizki Mevlânâ ve mütesellim ve kudât ve nüvvâb-ı mûmâ-ileyhimsiz bi-avnihi ve nusretuhu sübhânehu ve te'âlâ adâ-yı dinimiz olan Moskov keferesinden sene-i âtîyede ahz-i intikam olunacak niyet-i hâlîsanesiyle sefer-i hümâyûnun muhakkak olduğına binâ'en ve ordu-yı Hümâyûnumda istihdam olunmak üzere ikiyüz yigirmi beş senesine muhsuben bi'l-cümle Anadolu kazâlarından tertib ve aynen ihrâcı fermânım olan mekâri şütürân ve bargirlerinden eyâletiniz hessesine isâbet iden beş yüz mehâri sütürân re's bargirin bir kadem akdem tedarik ve sene-i merkûm nevrûz-ı firûzunda orduyu Hümâyûnum meştasına Şumnu sahrasında mevcûd bulunmâları şartiyle sarbanlarına ve me'murlarına teslîmen irsâl ve isâlîne dikkat olunmak bâbında diğer emr-i şeifim ısdâr ve mübâşir-i merkûma teslîmi irsâl olunmuştur ancak işbu yigirmi dört senesinde eyâletinizde tertib olunan şütürân ve hayvanatı aynen ihrâc itmeyüb sarbânı ve mekârimasi yedlerine birer mikdâr akçe i'tâsiyle Rumili kazâlarında develere ve bargir tedârik ve istikrâ ve ordu-hı hümâyûnuma irsâl eylediğimize bina'en Rumili şütürân ve bargirlerine killet târi olub Rûmili kazâlarından orduyu Hümâyûnum için tertîb olunan hayvânâtın tedariki ve te'diyesinde usret ve bu vechile tertibatına noksan tertibi müceb bir hâlet olmağla

serie-i âfîye için müretteb ve matlûb olan şütüran ve bargirleri dahî 'aynen ihrâc etmeyüb sâbika-yı mutadınız olduğu vechile yine akçası i'tâ olunarak me'murları irsâl eylemeniz lâzım gelir ise hem mekrete sarbân ve mekariciler için icrâ-yı te'dibine mübâşeret ve hem dikkat ve aynen ve zâbitânın te'dibatı layıkası ifâsına mübâderet verilerin iki katı tahsîl olunacağını muhakkak bilüb ana göre 'amel ve hareket ve eyâletinizden tertib olan mezkûr'l-mikdâr şütürân ve hayvanatı 'alâ ve güzîde olarak aynen ihrâc ve vakt-i mezkûrda sahrâ-yı mezbûrda mevcûd bulunmâları emrine mezîd i'tina ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın tenbih ve tehdidi hâvî işbu emr-i şerîfîm ısdâr ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde bâlâda bast-ü bey'ân olduğu vechile eyâletinizden müretteb ve matlûb şütüran ve bargirleri aynen ihrâc etmeyüb birer akçe i'tâsiyle memurları irsâl birle Rumili kazâlarından şütürân ve bargir istikrâ ve irsâle Rumili kazâlarının ordu-yu Hümâyûnum tertibatına hâlel vermeniz lâzım gelür ise sebep olanlar taharrî ve tecessüs birle cezâyı lâyıkânız icrâ ve me'murlarına dahî vech-i aher ile mu'amele olunacağı muhakkak olmakla aklınızı başınızı devşirib nefsinizi muhlikeye ilkadandan mübâ'adet ve fermûde-i seniyyem üzere eyâletinizden müretteb ve matlûb mezkûr'l-mikdâr şütürân ve bargirlerin aynen güzîde ve tûvana olarak ihrâc ve vakt-i mezbûrede ordu-yu Hümâyûnuma avdete şitab ve muğayir hareketten ve tam-ı hâmâ tabatten ictinab eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur buyurdumki hükm-i şerîfîm vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfî celil'ş-şân-ı vacibi'l-ittiba ve lâzımü'l imtis'âlîmin mazmûn-ı münîfî birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmeti şerîfe i'timâd kılâsız tahîren fi'l yevmi'l-'aşer zîlka'de sene erba'a 'işrîn ve mieteyn ve elf.

be-meştâ-yı Şumnu

Mûcebince mütesellim sa'âdetlu Ağa hazretlerinin tezkire-i münîfleri sudûr eylemiştir.

B.130 S. 73

Mesned-nişîn şerî'at-ı garrâ hâlen medîne-i Antakîyye kadısı fazîletlu semâhatlü Efendi -zîde fazluhu- ve kıdvetü'l-fukahâ ve'l-muhaddis hâlen mezûn-ı bi'l-iftâ diyânetli merhametli Efendiyan-zîde takvâhum ve hâlen Kaim-makam-ı Nakîbü'l-eşrâf siyâdetlu Efendi-zîde şeref-i siyâdetlu ve mefahirü'l-emâcid ve'l-a'yân sa'âdetlu el-Hâc Ebubekir Ağa ve hâlen Voyvodası İzzetlu Ali Ağa-dâme mecdühuma- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l akrân serdâr-ı Yeniçeriyeri ve miralây ve zâbitân ve sair işerleri-zîde kadruhum-gıbbe't-tahiyye ve't-teslîm ve inhâ

olunurki işbu yumn-i iktidarında hâlen eyâlet-i Hâlebü'ş-Şehbâ ve eyâlet-i Silistre Valîsi ve çarhâcı ordu-yı Hümâyûn-ı zâfer makrûn Vezîr-i asaf-tatyîr devletlu 'inâyetlu Süruri Mehmed Paşa Efendimiz hazretleri Hâleb mütesellimliği selefimiz Şerîf zâde sa'âdetlu el-Hâc İsmail Ağanın 'uhdesinden sarf ve tahvil ve bâ-emri 'âlî ve ba-buyruldu-yı sami uhde-ı 'acîzanemize tevcîh ve tefvizî mâh-ı saferü'l-hayrın guresinden idüğü bu def'a tarafınıza mürsel kılânan sûret-i emri 'âlîden müsteban ve ma'lûm olmağın Cenâb-ı nimer-refik eyleyüb devlet-i 'âlîyye-yi ebed-müddet fevz ve nusret ve te'ebbüd eyleye amin te'diyye-i hidemat-ı devlet-i 'âlîyye ve ru'yet-i mes'âlîh-i cihâdiyye farz-i ayn mesabesi hasebiyle ber-müceb-i evmir-i 'âlîyye te'diyye-i hidemat-ı devlet-i 'âlîyyede sarf-ı cedid-i miknet ve gayret eylemenizî hâvî ve bu husûsun ifadesini muhtevi tezkire tahrir ve ile irsâl olunmuşdur. İnşaallahu te'âlâ lede'l-vusûl ma'lûm-ı fezâ'il ve sa'âdet melzumları oldukda mücebince 'amel ve hareket eylesesiz ve's-selâm

fî Selh-i Rebiü'l-evvel sene 225

El-Hâc İbrahim Ser bevvâbın-i mutesellim-i Hâleb

B. 131 S. 73

Medîne-i Antakiyye mahâlatından Cami'-i Kebîr mahâllesi sâkinlerinden iken bundan (akdem) fevt olan es-Seyyid Hâcî Ahmet b. Hâcî oğlunun verâsetli zevce-i menkûhe-i metrûkesi Zeyneb binti Ahmet Efendi ile sulbi kebîr gâyib-i ani'l-beled oğlu Mustafa'ya ve sulbiye kebîre kızı Hâlîme'ye munhasıra olub tereke-i mezbûre sûk-i sultâniyede bi'l-müzâyede fûrûht ve hâsıl olan esmânı bi'l farizâti-şer'iyye bey'ne'l-verese taksîm olmağın ber vech-i âtî zikr olunur fî'l-yevmi'l-işrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li- seneti hamse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Köhne yani	Köhne döşek, yorgan
adet :4	adet : 2 3
guruş: 19.5 para:3	guruş: 29
Köhne kilim çul .Yastık	Kazma balta
1 2	adet :-
guruş:23	guruş:3
Hamur leğeni,satıl,tava	Tencere ma'a kayık kazânı
3 1 1	2 1
guruş:29	guruş:43

Sini, süzek, legen	Sahan ma'a kayak taş
1 1 2	6 3
guruş:43	guruş: 27.5 para:7
Kara tas ve mangal dibek-i el	Lenger, sahan, süzek, legen
adet :-	2 1 1 1
guruş: 8.5	guruş:17
Sofra, hurda nalın	Çuval, heybe,
adet :-	adet :1
guruş:3	guruş:15
Kutnu entari, hırka	Gömlek, destar
1 1	2 1
guruş:19.5	guruş:5
Pıştov bıçak ve silâh	Simli bıçak
adet :2	adet :-
guruş:19	guruş:65
Sandık	defa Sandık
adet :2	adet :2
guruş:9	guruş:12.5
Hamam legeni	Çuka biriş
adet :-	adet :-
guruş:14	guruş:42.5
Ambar Sandığı	En'amı şerîf-i maşraba leğen
adet :2	adet :-
guruş:26	guruş:8
Ma'az	Pekmez Harre
adet :29	adet :3
guruş:200	guruş:6
Nukûd	Hurde
adet :-	adet :-
guruş:7	guruş:5

Mahâlîle-i mezbûrde vâki' nısf menzîl kıymeti

bi'l müzâyede

700guruş

Cem'an yektin

1384guruş

Minha el-ihrâcat

Techiz-i tekfîn	38 guruş
Mehr-i zevce-i mezbûre	150 guruş
deyn	2 guruş
resm-i adi ma'a dell'âlîye	120 guruş
Yekûn	310 guruş
Sahhü'l-bâki	
Hisse-i Zevce-i Mezbûre Zeyneb	134 guruş
Hisse-i İbni'l Mezbûre Mustafa	626.5guruş
Hisse-i binti Mezbûre Hâlîme	313 guruş

B. 132 S. 74

Bin iki yüz yigirmi beş senesi mâh-ı Rebi'ul-ahirin yigirmi beşinci gününe kadar Medîne-i Antakiyye kazâsından bâ-fermân-ı 'âfi matlûb buyurulması; bedel-i şütürân ve imdâd-ı seferiyye menzîl ücreti ve karye kudret teknil vesâir mesarîfât-ı zarûriye ma'rifet-i şer' ve cümle tevzî' olub beher-i semine üç yüz altı guruş ve beher nefere on iki guruş isabet etmegin defter-i mezkûrdur ki bey'ân olunur fi'l yevmi'l-hamis ve'l-'işrîn min şehr-i Rebi'ül-âhir li-senetli hamse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

bâ-emr-ı 'âli bedeli şütürân	6750	guruş
imdâd-ı seferiyyeden bâkî	7500	guruş
menzîlci ücreti	5000	guruş
zî'l kudret teknil	5625	guruş
hizmet-i mübâşir ve şütürân ve seferiyye	275	guruş
Feza'atlu hâkim Efendi berâ-yı vech-i defter	500	guruş
yine mûmâ ileyh Efendiye harc-ı ilâm	150	guruş
Kethudâye	50	guruş
Hedâmiyye	50	guruş
Kâtibiyye ve kaydiyye	50	guruş
Muhzırbâşı	50	guruş
Sa'âdetlu Voyvoda Ağaya	500	guruş
Kethuda-yı Voyvoda	50	guruş
El-Hâc Molla Efendiye	30	guruş
Ahi bâbaya	30	guruş
Kavâsiyye	10	guruş
Sarrâfiyye	30	guruş

Cem''an Yekûn	26650	guruş
Derûn-i şehre isâbet	12000	guruş
	Yalnızonikibin	guruşdur
Kurâlara isâbet iden	12025	guruş

Yalnız beher semeni üç yüz altı guruşdur.

B. 133 S. 74

Nâhiye-i Kuseyr tabi'i Medîne-i Antakiyye

Makaberus	Seferiye	Cünte	Mağdele
Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Kalânus	Dîr	Keferabit	Kılincâr
Semen 1	Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5
Marsu	Hanyo	Mishânu	Kışkind
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1	Semen 1
Bitşin	Bakanos	Fetkiye	Fenk
Semen 0.5	Semen 1	Semen 0.5	Semen 1.5
Suri	Ziyaret	Yekûn	
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 13	
	Nâhiye-i Altınöz		
Bahşin	Toprakhisar	Ermence	Büdenbe
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Alâkend	Afsiye	Büyükburç	Karsu
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1	Semen 1
Danişmendlü	Ferzele		
Semen 0.5	Semen 0.5	Yekun:Semen 6	

Nâhiye-i Cebel-i Akra'

Çandır	Kışlâk	Kirakos	Tumame
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1
Eğerci	Hansuma	Kırkbuçuk	Takdizî
Seme 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Kesb	Karsıbol	Cidâliye	Hisarcık
Semen 2	Semen 0.5	Semen 1	Semen 0.5
Şeyhköy	Bezge	Düveyr	Kandon
Semen 2	Semen 1.5	Semen 0.5	Semen 0.5

Kaıye

Semen 0.5 Yekun semen :14.5

Nâhiye-i Süveydiye

Tüleylü Hubbelas	Hüseyinlü	Karakasiye	Kilisecik
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1	Semen 1
Barbaron	Akiliye	Minküliye	Saylıca
Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 0.5
Hâcı habıblü	Makber	Cüdeyde	Gebusiye
Semen 1	Semen 0.5	Semen 0.5	Semen 1
Yoğunuluk	Mışrikiye	Muğirun	Mezâri 'ahâ
Semen 1	Semen 1	Semen 1	Semen 6
Seldıran	Yekûn semen:18.5		
Semen 1	Cem'an yekûn: 51.5 semen		

Yalnız elli birbuçuk semendir.

Kudveti'l-emâsil ve'l-akrân Antakiyye Voyvodası ser-turnâ sa'âdetlu Ali Ağ bâ'det-tahte ve't-teslîm inhâ olunur ki, işbu bin iki yüz yigirmi beş senesi Rebî'ul-âhirin yigirmi beşinci gününe kadar medîne-i Antakiyye kazâsından bâ-emri 'âlî matlûb buyrulan bedeli şütürân ve mâl-ı seferiyye ve menzîl ücreti ve zî'l-kudreti ve mesârifat- zarûriye ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetle tavzî ve kur'alâra isabat iden meblağdan beher semen üçyüz elli guruş isabet ittirüb yerli yeründen cem' ve kabzına me'mur teslîm ittirmeye mezîdi sa'y ve mûcib-i müraselet ile âmil olasız ve's-selâm

B. 134 S. 75

Asker ihrâcı çün emr-i 'âlîn sûretidir.

Kıdvetün nüvvâbi'l-müteşerri'in Antakiyye Nâibi Mevlânâ-zîde ilmuhu ve kıdveti'l-emâcid ve'l-a'yân Antakiyye serturnâ-yı ve ocağ-ı 'amirem torbacılarından olub zîkri âfî 'askeri ihrâca bu defa mahsûs mübâşir kılânan el-Hâc Mehmed-zîde mecdûhumâ-tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm olaki sizki Mevlânâ ve a'yân-ı mûmâ-ileyhimsiz kazâ-i mezbûrden üçyüz nefer dergâh-ı muallim yeniçerileri neferâtı tertib ve serdâr bayrağı küşâd ile meştâ-yı ordu-yı Hümâyûnuma sevk ve irsâle müsâre'at eylemeniz bâbında başka ve bâ'dehu te'kit ve isti'c'âlî muhtevi başka bid-defe'at evâmir-i şerîfem sâdır olmuş iken lâzım olan 'asker-i matlûbenin ihrâc ve irsâllerine dâir bir haber ve eser zuhûr itmeyub

el-hâletu hazîhi mevsim-i şitâ güzâr ve muharebe vakti duhûl eylediğinden ma'ada hâin-i din-i mübîn ve mehîn-i şerî'at-ı seyyidel mürselin olan Moskov keferesi bugünlerde tedârikât-ı kuvvet ve asâkir-i külliye ile taraf-ı taraf memâlık-i şâhâneme hücum birle berülere doğru gelmekte olduğundan küffâr-ı dûr-hakzâr ile mukâteleye kıyâm-ı cem'-i mü'mine ve 'alel-husûs emr-i hümâyûnuma me'mur olanlara evkât-ı mefrûze gibi farz-ı 'ayn olduğu âyât-ı sarîhiyye-i furkânla ve ahâdis-i sahîhe-i nebeviyye ile mustadlil ve misliyet idiği cümleye ma'lûm olan mevâdden ve evâmir-i dinde teahhur ve betânet ile adem-i 'azîmet hem farz olan emr-i cihâdî ifada tekâsul ve hem emr-i ulu'l emre adem-i imtûsâl sûretine tevessül etmiş oldukları tertib-i levaâm-ı te'diyelerinin icrâsı şer'an lâzım geldiği bu def'a cânib-i şerî'at-ı garradan virilen fetvâ-yı şerîfe ile müsebbet ve mu'ayyen olmağla işbu emr-i şerîfîm tarafınıza vâsıl olduğu anda pür dikkat ve hilafını tecviz itmeyerek ve bu 'askeri meşta için murettebdir diyerek i'tizâr vahibey'e teşebbüs olunmayarak kazâ-i mezbûreden bi'l cümle âfik agavât ve 'alemdâr anından mâ'ada zîkr olunan üçyüz neferi dahî serdârlığıyla ihrâc ve bir gün akdem ve bir sâat mukaddem ordu-yu hümâyûnuma iriştirmeği mezîd ihmâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın te'kiden ve isticâlen ve istisrâ'an rikâb-ı hümâyûnun dan işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve ber vech-i ta'cîl mübâşir-i mûmâ-ileyh ile tisyâr olunmuşdur imdi bu husûs dîn-i müslihin bu bâbda beta'at idenlerin virilen fetevâ-yı şerîf muabince birle imhâl te'dibat-ı mayık'alârı icrasında dakika fevt olunmayacağı tazammum idüğü ma'lûmunuz oldukda mazmûn-ı fermân-ı Hümâyûm bir hoşça mutâla'a olunarak kazâ-yı mezbûrun gerek bil-cümle âfik ağarat ve 'alemdârânını ve gerek neferât-ı matlûbu derhâl ihrâc ve seri'ân orduyu Hümâyûnuma sevk ve îsâl ile tahsîl ve rızâ-yı şâhâneme mezîd sâ'î ve gayret ve hilâf-ı fermân ve münâfî-yi rıza harekete cesâret ve vahimü'l-âfiye olmakdan be gâyet hazar ve mücânebet ve ihrâc olunduklarını derbâr-ı ma'delet-karâr-ı hüsrevâneme tahrir ve inhâya mübâşîrâderet eyleyesin ve senki mübâşir turnâcı mûmâ ileyhsin seni miyâne-i emsal ve'l akranınızdan bi'l-intihab bu husûsa keyfiyetten mAfsiyed yarar ve kâr-güzâr ve kâide'i kânûn ocâğı ehemmi-ummûrdidem olduğundan irâde-i hümâyûnumu icrâ-yı sür'at eylemek kazîyesine mebnî olmağla muktezâ-yı memuriyetin üzere derhâl bu taraftan hareket ve ol tarafa varub kazâ-yı mezbûrun bi'l-cümle âfik ağavât ve alemdârâm tevâi ve levâhıklarıyla ve nefarât-ı mezkûreye dahî serdâr bayrağı küşadiyle 'alâ eyyihâl irsâl ve isyale ikdam ve gayret birle ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i rıza içmaz ve tesamüh ile 'asakir-i matlûbenin

adêm-i ihrâclarını mucib harekete ira'et-i ruhsatle mu'âkab ve mu'ateb olmakdan nefsinî siyaset eylemek bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibil ittibâ ve lâzımü'l imtisâlîmin nazmûn-ı itâ'at- makrûniyle 'amel ve hareket ve hilâfından tehâşi ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'tiad kılâsız tahrîren fî evâil-i şehri cem'âziyel-evel sene hamse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Mûcibine sekbânbaşı Ağa hazretlerinden yarım mühürlü mektûbı zuhûr eylemiştir.

Mahrûse-i Kostantiniyye

B. 135 S. 76

Akdâu kudâti'l müslimûn evlâu vülâti'l - muvahhîndin ma'denü'l fazl ve'l yakîn râfî'u i'lam üş-şerî'at ve'd-din vârisu 'ulûmi'l-enbiyâ ve'l mürselin el-muhtassu bi-mezîd-i î'nâyeti'l-melik'l-muîn mevlânâ Hâleb kadısı-zîdet fezâilihu-ve iftiharul-emâcid ve'l-mekârim cem'i'ül-mehamid ve'l mekârim el-muhtassu bi-mezid-i 'inâyeti'l melikîd-da'im dergâhı muallam kapıcı başlarından Hâleb mütesellimi ve Hâleb muhassılı dâme mecduhumâ-ve mefâhirü'l- kudât ve'l hükkâm ma'denü'l fezâil ve'l- kelâm Hâleb sancağında vâki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum- ve mefâhirü'l emâsil ve'l akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri ve bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zam çukadârlarından zîde kadrum tevki-i refî-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki işbu iki yüz yigirmi beş senesine mahsûben ordu-yı hümâyûnumda hıdemât-ı mühimmede istihdâm olmak üzere Hâleb sancağında vâki'' kazâların ihrâcı müretteb olan beşyüz şütürânın bundan akdemce ihrâcı ve irs'âlî bâbında emr-i şerîfîm isdâr ve tisyâr olunmuş ise de geçen sene ordu-yı hümâyûn içün Anadolu cânibinde tertîb olunan şütürân esfâr-ı sâbıka misillu kazâlardan ihrâc olunmuş yalnız birer sârbân nasb ve ellerine birer mikdâr akça i'tâ ederek Rûmili cânibinden rahîs baha ile ve ağır deve cibâyet ve vaktinden üç mâh murûrunda ordu-yı Hümâyûnuma irsâl eylediklerinden bir işe yerâmayıb tâtil-i maslâhatı müceb bir keyfiyet olduğu aşikâr ve mahâllerinden 'aynen ihrâc olursa dahî fukaraya üsret-i bedidâr olmağla masâlîh-i muhimmeyi tâtilden ihtiraz ve fukaraya merhamete, sâbıkı ve emsalleri mücebince bedel-i kat ve icab iden bedelleri Rûmili cânibinden deve istikra ve ihrâc olunması husûsuna irâde-i

'âlîyyem ta'alluk itmekle mevkufattan ihrâc ve derun-ı emr-i şerîfime mevzu'an irsâl olunan bir kıt'a memhûr ve mûmza sûret-i defter-i nâtik üzere livâ ve kazâlarından müretteb beş yüz mehâri şütürânın herbiri yüz ellişer guruşdan bedelleri lede'l-hesâb yetmiş beş bin guruşa bâlîg olmağla meblağ mezbûr-ı sizki Mevlânâ ve nüvvâb ve kuzât ve mütesellim ve mahassıl ve a'yân ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhim vesâirlersiz marifetiniz ve ma'rifet-i şer ve cümle ma'rifet ve ittifâkı ve mübâşir ma'rifetiyle yerlü yerinden tahsîl ve mübâşiriyana teslîmen ordu-yı Hümâyûnuma irsâl ve teslîm-i hazîne-i amirem eylemeniz fermân olmağla hassaten işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde ber vech-i muharrer eyâlet-i merkûmeden ihrâcı muretteb şütüran Rumili cânibinden tedârik olduğuna mâ'ada ordu-yu Hümâyûnuma dahî vaktiyle vurud itmediğinden ve 'aynen ihrâcı fukaraya düşvâr olduğun yedlerine ücretiyle Rumili kazâlarından deve isticâr oluncağı ma'lûmunuz oldukda ber müceb-i sûret-i defter bedeline mezkûreyi yerli yerinden ve icab ve iktiza idenlerden seri'an ve 'acilen Tumâmen ve kâmilen cem' ve tahsîl mübâşirine teslîmen ordu-yı hümâyûnum hazînesine irsâl ve teslîmen ve ihtimâm ve dikkat eyleyesiz ve sevki mübâşiraşır-ı merkûmesin sen dahî meblağı mezbûru Tumâmen tahsîl ve ordu-yı Hümâyûnum hazînesine götürüb teslîme sûrat ve şitab eylemek bamında ferman-ı 'âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref -yâfte-i sudür olan işbu emr-i şerîf-i 'âlîyyemin mazmun-ı münifi birle 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's- selâse 'aşere saferü'l-hayr sene hamse ve 'ışrîn ve mieteyn ve elf.

Meştâ-yı Şumnu

Mücebince Mutessellim Ağa hazretlerinin tezkire-i müsebbetleri zühur eylemiştir.

B. 136 S. 76

Şeyhü'l-islâm Efendi hazretlerinin mektub-ı mergub sûretidir ferman-ı 'âlî mücibince Dürri-zâde Feyzullah es-Seyyid Abdullah Efendi hazretlerinin cümleye olan mektub-ı.....

İzzet-meâb hâlen Anadolu'nun orta kolunda vâki' kazâların kadıları ve müftileri ve ulemâ ve meşâyih ve hutebâ ve imâmları Efendileri gibbe fazluhum cenâblarına selâm sa'âdet fercâm ve peyâm nâsihat-encâm iblağıyle ifade-i merâm olunurki bi-hamdad-ı te'âlâ cümlemiz fırkâ-yı nâcibe-i islâmiyândan ve

beýnimizde ahkâm sin-i şeri'at câri olub külli men ahakk hadis-i şerîfi üzere bu ünmet-i mersüddan olduğumuz ecilden birkaç seneden berü düşman hezelân-kârin moskov harimu 'inleri hudûd-ı islâmiyye tecavüz itmekden nâşi harb ve darbe muktedir olan elh-i iman ve İslâm üzerlerine gazâ ve cihâdın farzîyyeti kitâb ve sünnet ile sabit olduğu mümâlik-i mahrûseye geçen sene 'ülân ve tergibi ve teşvika ikdam eyledikleri husûsları bey'ân olunduğuna binaen her taraftan fevka'l-ade gayret ve salâbet zuhûr ve düşmen-i dine hucumla âsâr-ı nusret zafer-rünümünden olmuşdı el-hâletü hazîhi ordu-yı Hümâyûn sahrâya nüzul eyleyüb düşman din tedânkat-ı kaviyye ile semt semt tahrik pay-ı edbârda olduğu ahbâr olunmağla şimdiye gelince 'asâkir-i müretebenin kazâlardan hareketlerinden ve âsâr-ı eser-gayretin adem-i zuhûrî hilaf-ı me'mul olmağla. tarafımızdan i'tâ olunan fetevâ-yı şerîfe mucibince b'alâsı mübârek hatt-ı Hümâyûn-ı şevket makrûn-ı mülükâne ile müveşşeh şeref sudûr olan emr-ı 'âlî mucibince te'kid ve isti'calı hâvî işbu mektub tahrir ve mübâşiriyle tesyîr olunmuşdur gerekdir ki edâ-yi farzîyyei gazâ için serî'an ve 'âcilen sevk ve tesyîr 'asâkir-i İslâm ve fezâil-i cihâd ve tefhim ve bey'âna mezîd sâ'i ve dikkat ve ittifak emr-i vâcibil-intisâle zîyâde ihtimam ve gayret eylemeniz husûsları ehemm-i umur-ı musta'cele-i diniyyeden olduğu ma'lumlarınız oldukda salâh-ı niyet ve kemâl-i n diyânet bir an akdem 'asâkir-i mürettebi ihrâca vesâir erbâb-ı harb ve darbi tergib ve teşvik ve irsâle bezl ve sâ'i ve iktidâr ve sarf-ı sa'i bî-şumâr eylemeniz me'mûldür. El..... zâde Abdullah affu anhumâ

B. 137 S. 77

'Asâkir ihraâciçün muhassıl Mustafa Ağa ile emr-i 'âlî suretidir.

Akdâu kudâtü'l müslimîn evlâu vülâtü'l müvahlîdîn ma'denül fazl ve'l yakîn rafî'u 'ilâmü'ş- şerîfe ve'd dîn vârisül- a'lamü'l enbiyâü vel-mürselîn el-muhtassu bi mezîdi inâyeti'l melikil-muîn Anadolu'nun orta kolunda vaki' mevlâ-yı fehhâm zîdet fezâiluhum ve makderul kudât ve nüvvâb dâimen ve hutebâ ve 'ulemâ- zîde fazlihüm- tevki'i rafî-i hümâyûn vasıl olacak malum ola ki 'aduvvi din-i mübin ve muheymîn-i şeri'at şî'ar el-mürselîn olan Moskov keferesi ve kefere-i mesfûre ile akd iden harb-ı hunesi üzerlerine berren ve bahren sefer-i hümâyûnum derkâr ve "Cahidul kuffar vel-münâfikin ve câhiduhum hakk-i cihadihi ve sâir ayât-ı Kur'ana ve mişkât-ı sadr-ı nübüvvet-i şerefrîz-i sudûr olan ehadisi şerîfe ile gazâ ve cihâd-ı farziyeden olduğu cümleye malum ve aşikâr ve "es sultan-ı zill-ullah-ı fi'l-arz hemen eta'ahu fakat ata'allah vemen 'asâhu fakat 'asallah

" hâdis-i şerîlî madlûl-i munfîlî üzere emr-i hümâyûnum ita'at-ı cümleye vacibe-i zimmet olduğu bedîdar olmağdan nâşî küffür-ı hâkisârdan abz-ı kan ve intikam ve yed-i menhuslerine geçen arazi-i İslamiye vemescidgah-ı mü'minin olan nice mesâcid ma'bidin sultan küffarü'l-lâsika tathîr ve kayd esere giriftâr olan nice sıbyan ve nisvânın yed-i küffürden tahlîsi ahâs-ı metâlîbe-i cihândâranem olduğuna binâen işbu niyet-i hayriyenin bi-'avn ve 'inâyet-i hazret-i nâsır mutlak icrâsiyle İslâmi i'lâyi kelimetilluh için Anadolu ve Rumiliden külliyetlu asker tertîbi ve asker-i mezkûrenin savb-ı mefsuda vusûlleri için halen Karaman Vâlisi dusturîn-i mukerremûn müfehhamin nizâmü'l-'alem Vezirim Mehmet Hamid Paşa ve İçil sancağı mutasarrıfı Vezirim Ahmet Paşa -edamallahu te'âlâ iclâlehu ma istiklâl-ı tam ile sürücü ta'yin birle asker-i mürettebenin seri'an ihrâcî için sâir memurlere başka başka bi'd-def'at evâmîr-i 'âlfyem ısdâr ve tisyâr tenbih ve te'dit ve sadır olan evâmîr-i 'âlfyemden sürücü müşârün-ileyhumanın memuriyetlerinde istiklal-ı tamları ve şükürü ve şikayetleri nezd-i meserretde saltanatı musemmir ve muessir olduğu yad ve tezkar kılınmaktan nâşî asakir-i mezkure şimdiye kadar ifa-yi me'muriyete surat etmeleri lazimedden iken henüz askir-i memure mâhallerinden hareket etmedikleri zahir ve bu def'a sadr-ı 'azam tarafından vurûd iden tahriratda Harsuhte olan küffar külliyetlu asker ve tedarikat ile orduyu menhûslerini Karasu limana götürmüş olduğundan gayri Silistre ile tozuklu beyninde vaki kosikaryesi canibinden beru yakayı gûzar daiyesiyle karye-i merkum Hansuda olan 'asakir-i küffür dahi bu günlerde dahi tekessür idüb cûsr-ı adavetini tahiyye etmiş ve Tutrakan pişgahına ve Yergöğü'ye dört saat mâhale dahi asker ittirmiş idüğünden bugünlerde taraf taraf hücum itmek da'iyede olduğu suret-i hâl ve refâtârlardan müsteban iduğu ve halen Rakka Vâlisi dustur-ı mukerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'alem Vezirim Pehlivan İbrahim Paşa-edamallahu te'âlâ iclâlehum- Karağolları dahi Karasudan bertü Bezciöglu pazarında dokuz saat mâhalde küffür askerine mukabil olub ve huruc itmiş oldukları düşmen-i din günden güne aheste aheste Pazarcığa takarrub itmekde olduğu mezkur olmağla tahrirat-ı merkum huzur-ı fayızın-i nur-ı hüsravaneme arz olundıkda Moskov keferesinin envâ-i mekr ve ihle ve desayisi malum olan mevâliden olmağla izhar-ı mevalet eylediğine ferikata olmayub Anadolu ve Rumiliden muretteb 'asakirin yerlü yerinden hareket ve ordu-yı hümâyûnuma sevk ve tesyîrine mukaddem ve muahher istical-i evâmîr-i ısdârı olunmuşken eserde yine bir hareket olmadığından mükerrer ikdam ve ihtimam ve cihadın umuma farziyyeti istifa olunarak fetvâ-yı şerîfe mucibince Anadolu ve rumilinin üçer kollarına başka başka ve sürücü müşârün-ileyhuma başka ve sende başka evâmîr-i 'âlfyeye tesyîr ve tastiri ve edâ-yi dinin süvari ma'lum olmakla beta'at vakti olmayub gayret ve hammiyet zamani idüğünden bu hususa gayret olunması mazmununda hatt-ı hümâyûn mehabet makrun-i mülûkanem

şeref bahş sudur olmak hasebiyle canib-i şeri'at-ı garradan istifda olundukda padişah-i rû-i zemin haledallahu hilafetuhu yevmi'd-din olan Sultan Mâhmut Han hazretlerinin bu def'a düşmen-i din olan Moskov keferesiyle şer'an vuku bulan seferi hümâyûn-ı meymenet makrunlerinde keferi-i menhuse bir takrib sugure-i sumiyeyi tecavuz ve bu def-a kasaba ve kurallara mustevli ve emvâli ve eşyalarını nehb ve garat ile İslâma muzayaka virdüğü zâhir ve ol vecihle mukabelesinde guzât-ı muvahhidin imdad ve i'ane mâhv-ı muharabe civarında mevcut cunûd-ı muvahhidinde dahî iktidarlarına zaafa oldukda keferi-i menhuseyi def' mümkün olacak mertebe bi-avn-i müsliminin cihada kadir ahâlîsi üzerine cihad farz-ı ayn olur mu olur bu suretde keferi-i menhuseyi def' mümkün olacak bilâd-ı müsliminin cihada kadir ahâlîsi mukabele-i düşmen-i dinde olan guzat-ı müsliminin imdâd ve ianında tekasul ve musamâha iderlerse kendülere dünyada ta'azzüb-i şedid lazım olduğun dan ma'ada firar-ı minassaf ekber-i kabalardan olduğu kitab ve sunnat ve icmai ummetle sabit olmağın hakk cella ve alanın ukbada azabi elime mustahak olurlar mı? El-cevab olurlar deyu fetva-yi şerîfe virildiğinde cihad ana umume farziyyeti şeran sabit olduğundan başka derkarde edenler dahi farz olan emr-i cihadi edada tekasul ve dahi emr-i 'âli kadrinde adem-i imtisal suretde tekasül itmiş olduklarında icrâ-yı levazımı te'dibleri şer'an lazım geldiğinde asakir-i mezburenin bir dakika mukaddem hareket ve ordu-yı hümâyûnum vusûl müsara'at olunmak ba cumhur virilen fetvâ-yi şerîfî mücubince muktezâyı istikrarları üzere icrâ-yı levâzımı tedibat-ı meşrualarına icrâ-yı levazımı te'dibat-ı meşru alarına icrâ-yı levâzımı te'dibat-ı meşru'alarına dikkat itmeleriçün şu müşârün-ileyhumaya başka evâmîr-i 'âliyyem isdâr ve tisyâr kılınmakla siz ki mevlânâ mûma-ileyhimsiz dahî emr-i gazâ-i cihâd-ı mübîn ayât-ı celfile ve ahâdis-i nebeviyye medlûl-i münîflerini gûş-i hûş muvahhîdine ilkâ eyleyerek ve "ve harridi'l müminine 'alel-kıtâl" nâsi min üzere gerek evâmîr-i 'âliyyemle me'mur olan ser-gedikten ve başbuğlar vesâir bi'l cümle erbâb-ı harb ve darbe kadirsiz her gazâ ve cihâda arzu havle ve aşiri olan gayri ve cihada tahris ve teşvik izhâr tesamuh ve beta'at edenlerine mantuk-ı fetva-yi şerîfe mazhar te'dibata layık olduklarında sa'iyeleri icrâsı muhakkak idüğuni ve ale'l husus ruz-i mâhşerde huzuri rabta bir vecihle cevap kadir olmayub 'azab-ı şedidu ikâb olacaklarını cümleye beyân ve ifhâm eylemeniz fermânım olmağın ilan ve ifhâm-ı rikâb-ı müstetabdan işbu emr-i 'âli -şânım isdâr ve hass-ı hassakilerden sabıkân başhâseki kudveti'l emâsil ve'l-akrân Mustafa imdi bu sefer esfâr-i sâbıkâya ve bu mevsim evkât-ı sâireye ber vecihle mukâs olmayub düşmen-i dîn ma'azzallah teâlâ külliyyen haritayı beyzâ-yı islâm fikr ve seddin de olduğunda ve çoban esasını kapıp seferi hümâyûnuma 'azîmet iman ile küffar-ı dun-i bi-karar ile mukabeleye kıyâm ve cihâd başkasıyla kahr ve tedmir ve a'dâ-yı dine bezl-i üç sa' ve sa'y-i bilâ kelm ile dîn-i mubîni Ahmediye bir hizmet-i

celîle ibrâziyle dâreynde yüz aklığı tahsil edecek ve ila yavmil-kıyâm el sine-i enâmda hayr ile yad olmak esbâbını istihsâl eyleyecek vakit ve zaman iderki ma'lumunuz oldukta mazmun-ı emr-i 'âlî-şânımı ve külfâr-ı hâkisarın makasud-ı manviyat fâsidesini ve fezâil-i gazâ ve cihâdı ve bu emr-i dinde ihtiyar-ı betânet idenler dâreynde teveccühle mücâzât-ı lâyika ve 'ukûbât-ı şedfde olacaklarını bi cümle mümin-i müvahhidine etrafiyle tefhîm ve ifâde iderek ve harb ve gayrete kudreti olanlariyle ve zümre-i gergerci gayretkeşlerini sevk ve nâsi' muide gazâ ve cihâdı targib ve teşrikk birle siz dahî nâili münevrad olmaklıdır bezl-i kudrete ve mesâcid ve mebâidde eyyâm-ı leyâlîde ve 'ale'd-devam ve ale'l-husus evkât-ı hamsede mansuriyeti asker-i muvahhidin ve makhuriyet-i müşrikiye davatına hulus-ı kalb ile iştigal ve muvazebet ve hilaf-ı vaz-ı tahrîrden gayetü'l gaye tehâşi ve mücânebet eylemeniz babında fermânım sadır olmuştur buyurdumki vusûl oldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân vacibü'l-ittiba' ve lâzümü'l-intisâlmînin mazmun-ı ita'at makrûnla 'amel ve hareket ve hilâfından be gayet tehâşi ve muba'adet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-evâhir şehri-rebi'ü'l-ahir li-seneti hamse ve 'işrin ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mâhruse

B. 138 S. 78

Diğer ihrâc için emr-i 'âlî-şân sûretidir.

Kâim-makâm hazretlerinin tatarları yediyle zuhûr eyledi.

Düsturûn-ı mukerremün müşirün-ı mufehhamün nizâmu'l-alem müdebbir ve'l-umûr'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâ'ib mümehhidû bünyani'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyidu erkânî's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûfün bi-sunûf-i avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun orta koluyla nihayetine varınca vâki' mahâllelerde olan vüzerâyı ümerâil kirâm efahim ulu'l-izz ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izzu ve'l ihtişâm el-muhtassûn bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-alâ mîr-i mîran-ı kirâm-dâme ikbâluhum ve akdau kudâtî'l müslimîn evlâu vü'lâti'l-mavahhidîn mâdinu'l-fezâil ve'l-yakîn râfi'u ilamu'ş-şerî'at ve'd-din varisu 'alâmül enbiyâ ve'l mürselin el-muhtassûn bi mezîd-i 'inâyeti'l-melikil mu'in mevâlî-i fiham-zîdet fezâ'iluhum ve mefâhirü'l-kudât ve'l hükkâm ma'adinü'l-fezâil ve'l-keâm sâir kudât ve nüvvâb-zîdet fezâ'iluhum-kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ay'ân ve voyvodagân ve zâbitân ve işerleri ve gayret keşân ve din-i muhammedî ve efrâd-ı ah'âlîn-zîde kadrum tevki-i râfi-i Hümayûn vâsil olacak ma'lûm olaki 'aduvv-i dîn-i mubîn ve muheyyin-i şerî'at-i seyyide'l-mürselin olan moskov keferesi bir kaç seneden

berfû zamir-i hiyânet semîrînde merkûz olan ecânibi icrâ-i kâsîd fâsidiyle memâlik-i mahrûseme tecâvûz ve tahaddî iderek mescid-kân-ı müslimîn olan nice cevâmı ve mesâcid ve arâzi-yi islâmiyeden ehl-i İslâm ve siyân-ı giriftâr-ı bendeser eylediğinde ve kefer-i mesfûre ile akd-î zînnâr muvaffakat iden Sırlı dahî kez'âlîk bazı mahâllere tasallud ve zabt-ı ictisâr eylemiş olduğundan gerek Moskoflu ve gerek Sırlunun taarruz yerleriyle eyadi-i küfre hiyanetlerle geçmiş olan arâzi-yi İslâmiyenin caami ve mescidi vefîr-i esire giriftâr olan bunca müminîn memâlik-i mahrûsene zamm ve ilhâkî iktizâ-yı menâm-ı tacidârânem olduğundan başka kefer-i mesfûrenin su-i zamîrî ma'azallahu te'âlâ kin-i kesretine beyzâ-yı islâmiye olmak hasebiyle işbu sefer-i is'âr-ı sâbıkına bir vechile mukayyes olmayub cümle ümmet-i muhammede farz-ı ayn olmaktan nâşi Rumilinden ve Anadolu'dan tertib olunan asakirden mâ'adâ zîver-i imân ve İslâm ile minhâl olan câhidû fî-sebilillah bi-emv'âlîkum ve enfisukum câhiduhum hakkı cihâda vesâir farîza-yı gazâyâ mutazammın olan ayet-i kerime medlül-ı münifleri üzere herkes sa'yf-ı gayret tenbih-i miyan ile emri-i gazâyâ kıyâm ve mübâşîrâderet ve herkes bu emre sarf-ı kudret lâzîme-i azîmet-ataullahı ve âtî'ur-resûl ve ulu'l-emri mümkün âyet-i şerîfesi mantukunca bil-cümle me'murin emri-i cihâda betâ'atle sefere me'mur oldukları cihetden sür'at(Boş)

B.139 S.79

Şemseddin-zâde el-Hâc Mustafa Efendinin oğlu Abdullâtîf Efendinin bahçe hüccetidir.

Medîne-i Antakiyye mahâllâtundan Debbus mahâllesi sâkinlerinden zâtî (zeyl-i) vesîkade muharrerü'l esâmi müslimin tarifleriyle mu'arref olan Afife binti Saatçi es-Seyyid Mehmet meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu bâisu'l-kitâb es-Seyyid Abdullâtîf Efendi ibn el-Hâc Mustafa Efendi ve zevcesi iffetlu Fatuma hatûn müvâcehelerinde tahrîr-ı kelâm idüb akd-i âtî'z-zîkrin sudûrun değin taht-ı mülkümde münselik medîne-i mezbûre nâhiyesinde küçük kara çayda vâki' zevcem Hünari-zâde Ali Efendiye iştirâ eylediğim bahçenin bir tarafı şemseddin-zâde el-Hâc Mustafa Efendi bahçesi ve Hancı-zâde Mehmed fendi bahçesi ve deveci Bekir-zâde eytâmları bahçesi ve bir tarafı tarîk-i sâlik ve bir tarafı nehr ve bir tarafı Mimâri zâde bahçesi işbu hudûd ile mahdûd tut bahçesi derûnunde altı sütün üzere mebnî iki tâm harîr ve bir kazğan-i harîr ve bir çift öküz bil-cümle tevabi ve'l-levâhık ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresini hâvî şurût-ı müfsede ve muvaza'adan ari bey'-i biat-ı sahîh-i şerî'i ile mezbûr es-Seyyid Abdullâtîf

Efendiye bir sülüsünü sekizyüz otuzüç guruş bir sülüsü mukabelesinde ve iki sülüsünü dahi zevcesi Fâtîma kadına bin altıyüz altmış altı guruş iki sülüs mukabelesinde bey' ve temlik ve teslîm eyledikde onlar dahî minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve temüllük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra ve semeni olan mablağ-ı mezbûr iki bin beşyüz guruşa mezbûranın yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz eyledikden sonra sâlifüz-zîkr bahçe-i mahdûd mezkûrda benim aslâ ve kat'â alâka ve müdahâlem kalmayub müşteriyan-ı mezbûranın mülk-ı müşterâları ve hakkı sarflarıdır keyfemâyeşa ve yehtâr mutasarrıf olsunlar didikten sonra mahâlle-i mezbûre sâkinlerinden Mimâri-zâde Ali Efendinin mahdûmları Mustafa ve Mehmed ve S'âlîh ve Mahmud nâm kimesneler meclis-i şer'î takrîr-i kelâm iderler ki pederimiz mütevaffâdan ırs-ı şer'le müntakil Hamdûnide ve beştirikte Rumoğlu Mehmed'in taht-ı fîdanında olan beş kıt'a ma'lûmü'l-hudûd ve'l cirân arazîlerin bir sülüsünü mezbûr Abdullâtîf Efendiye ve iki sülüsünü zevcesi Fatîma kadına sâhib-i arz izniyle ferâgat eylediğime anlar dahî kez'âlık ferâgatımızı kabûl den sonra bizîm sâlifü'z-zîkr arazîlerde aslâ ve kat'a alâka ve medhâllerimiz kalmayub müşteriyan-ı mezbûranın mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfdır keyfe mâ yeşa ve yehtâr mutasarrıf olsunlar didiklerinde gibbet-tasdiki'ş şer'î mâ vaka'a bi-taleb ketb olundu tahriren fi'l yavmü'l-hamis ve'l 'işrîn min Cem'azîye'l-ahir li-seneti hamse 'işrîn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şemseddin-zâde el-Hâc Mahmud Efendi,

Emin'i fetevâ-yı Ayntâb İsmail Efendi,

Cincin zâde el-Hâce Ömer Ağa,

Şemseddin-zâde Ahmed Efendi,

Molla Efendi-zâde Fethullah Efendi,

Semerci-zâde Mehmed Efendi ve oğlu Molla Abdullah Efendi.

B. 140 S. 79

Türbedâr Şeyh Osmanın hüccetidir.

Husûs-ı âtî'l-bey'ânın mahâllinde keşf ve tahrîr için kıbel-i şer'den ırsâl olunan çukadârlarımızdan Hâlîl Ağa ve muhızırbaşı İsmail Ağa ve binâ ahvâlîne vukûf bî-garaz kimesnelerden müslimin el-Hâc Ömer penbeci ve Sineci oğlu Hüseyin ve Boşnak molla Mustafa ve Çil Ali ve Penbeci Mehmed Meclis-i olan işbu bâ'îsü'l-kitâb türbedar Şeyh Osman Efendi İbn Mehmet akd-i meclis-i şer'de takrîr-i

kelâm idüb bin ikiyüz on sekiz senesinin mah-ı muharrem guresinden ikiyüz yigirmi beş senesinin Receb-i-şerîfine gelinceye dek senede olan masârîfât bâ-defter-i müfredat el-Hâc Ali Efendi ma'rifetiyle beşyüz gurus ve altı senede virilan vazîfe altıyüz yigirmi dört guruşa bâlîg olub cümlesi bin yüz yigirmi dört gurus olmağla ikiyüz on sekiz senesinin yigirmi beş senesinin Recebine değin zeytûn gılâlinden gelen îrât beşyüz yigirmi dört gurus vazîfeye virilân altıyüz yigirmi dört gurus ki musakkafatından olan îrâddan mâ'adâ ba'del ihrâc altıyüz gurus vakfın deyni olmağla vakfın gallesinden matlûbumdır didikde vesikada muharrerü'l-esâmî kimesneler Şeyh Osman Efendinin kelâmını tasdîk ve hüsn-i hâlîni 'alâ vakûf meclis-i şer'a ihbâr itmeleriyle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yavmi's-sâmin ve'l-işrîn min cem'azîye'l âhirli-seneti hamse ve 'işrîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Cincinzâde el-Hâc Ali Efendi,

Derviş Ağa iyas oğlu molla el-Hâc Emin,

Derâvur oğlu İsmail Beşe.

Bakal el-Hâc Durmuş.

Kilisli el-Hâc Durmuş

B. 141 S. 79

Husûs-ı âtî'l-bey'ânın mahâllinde keşf ve tahrîri için kıbel-i şer'den irsâl olunan Çukâdarlarımızdan Hâlîl Ağa ve İsmail Ağa ve binâ ahvâlîne vukûf bî-garaz kimesnelerden mahâlîle imâmı Molla Nuh ve karındaşı Seyyid Ahmet ve temürcü Yusuf Beşe ve karındaşı İsmail Beşe ve dükkâncı Seyyid Mehmed ve Çolak Yusuf ve Sacaklı Derviş ve Mahmud oğlu Mehmed Beşe ve karındaşı İbrahim Beşe Dermanoğlu İbrahim Beşe ve Sinoğlu Yusuf ve Muzman Ahmed ve Şergâvi Süleylan fütuvvat mahâllesi vakfı olan musakkafî virilân zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmî huzûnlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde vakf-ı mezûrun gallesi mahâlîle-i mezbûrun tek'âlîf-i şâkka masârîfat-ı lâzimesiçün sarfa mutevellisi olan işbu bâ'isü'l- kitâb türbedâr şeyh Osman Efendi ibn Mehmed akd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm idüb vakf-ı mezkûr ta'mîr ve termimi bundan mukaddem sel sebebiyle bâ-ma'rifeti'ş-şer'le rü'yet olundukda mehasebede bâ-hucceti'ş şer'î bâ'de'l masarîf ve şartü'r-rücü vakîftan alâcağım olan târîh-i kitâbdan mukaddem ba-hüccet-i şer'î yüz düksan beş gurus ve ikiyüz yigirmi beş senesinin Recebü'l-ferdi guresine gülenceye değin yigirmi bir

senesinin beş sene ve iki ayda galledi bin otuz üç guruş vazîfe-i muayyenemiz yetmiş yedi buçuk guruş câbî vazîfesi altmış iki uruş ve 'avârız-ı vakîf meuzıl üç sene on iki guruş ve bir senede dokuz guruş cem''an yekûn bin üçyüz altmış bir guruş galleden bin otuz üç guruş olmağla vakfın gallesinden matlûbumdur didikde zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmi kimesnelerden ve mürsel âdemler merkûm eş-Şeyh Osman Efendinin kelâmını tasdîk ve hüsn-i hâlîni 'alâ vukûa meclis-i şer'e inhâ itmeleriyle mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb olundı fî'l-yavmi's-sâbi' ve'l-'ışrîn min şehr'i cem'âziye'l-âhir li-seneti hamse ve 'ışrîn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Me'zûn-ı bi'l-iftâ fazîletlu,

Şerâfetlu el-Hâc Ahmet Efendi,

Sâbıkan müfti fazîletlü Osman Efendi,

Şemserddin zâde Nakîbü'l-Eşrâf el-Hâc Abdülfettah Efendi,

el-Hâc Mustafa Efendi Şemseddin-zâde,

Kilisli es-Seyyid Abdullah Efendi,

İmâret hocası es-Seyyid Mahmud Yusuf Beşe, karındaşı İsmail,

Muhzırbaşı İsmail.

B.142 S. 81

'an mâl-ı imdâd-ı Antakiyye ve Ordu 'an vacib sene 225

2500 guruş yalnız iki bin beş yüz guruşdır.

Bâis-i tahrîri tahvîl-i vusûl budur ki

Halen Hâleb Vâlisi devletlu velîni'metim Surûrî Mehmed Paşa Efendimiz hazretleri seferber olmak hasebiyle işbu bin iki yüz yigirmi beş senesine mahsûben bâ-ferman-ı 'âlî müşârûn-ileyh hazretlerine 'avn ve medâr olmak için Haleb eyâletinden matlûb buyrulan seksan kise akçe imdâd-ı seferiyyen Antakiyye ve Ordu kazalârına ihtisas iden imdâd-ı seferiyye akçesinden sa'âdetlu el-Hâc Ebubekir Ağa hazretleri tarafından bâlâda mastûr olan iki bin beşyüz guruşu bu def'a tamamen tarafımıza vâsıl olmağla işbu vusûl verlmıştır.

fî 12 Rebî'u 'l-evvel sene 225

El-Hâc İsmail Ser-bevvâbîn-i mütesellim-i Haleb hâlâ

B.143 S. 81

'an mâl-ı imdâd-ı seferiyye-i kazâ-i Antakiyye ve Ordu 'an vâcib sene 225

2500 guruş yalnız iki bin beşyüz guruşdır

· Bâ'is-i tahrîr-i vusûl budur ki

Hâlen Haleb Vâlisi devletlu velîni'metim Surûri Mehmed Paşa Efendimiz hazretleri seferber olmak hasebiyle işbu bin ikiyüz yigirmi beş senesine mahsûben Haleb eyâletinden bâ-fermân-ı 'âlî müşârun-ileyh hazretlerine 'avn ve medar olmak için matlûb buyrulan seksen kise akçeden Antakiyye ve Ordu kazâlarına ihtisas iden imdâd-ı seferiyye-i merkûmeden yalnız iki bin beş yüz guruş bâlâda mastûr olan bu def 'a sa'adetlu el-Hac Ebubekir Ağa hazretleri tarafından tarafımıza vusûl bulmağla işbu senet ketb olunub virildi.

fî Rebî'u 'l-evvel sene 225

El-Hâc İsmail Ser-bevvâbîn-i mütesellim-i Haleb hâlâ

B.144 S. 81

7991.25 guruş

Bâ'is-i tahrîr-i hurûf oldur ki

Hâlen Haleb Vâlisi devletlu Çapan-zâde veliyyun-ni'metim Mehmed Paşa Efendimiz hazretleri tarafına hitâben yedibin dokuzyüz doksan bir guruş bir rub' yigirmi dört yigirmi beş seneleri imdâd-ı seferiyyesinden bâki matlûbuna fermân-ı celîli's-şân sudûruna mebni müşâarun-ileyh hazretleri meblâğ-ı mezkûru bâ-buyruldu matlûb itmegin müşâarun-ileyh hazretleri mütesellim Halid Ağa'ya meblağ-ı mezkûru bi't-tamam ve'l-kemâl edâ ve teslîm olunub yedinden vusûl alınmıştır. sene 225

Halid Ağa Mütesellim-i Antakiyye

B.145/a S. 82

'an teslîmât

Kıdvetü't-tüccâr Abdulkerim Çelebi Şeyh-zâde 'an cânib kıdveti'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zîde kadruhu- 'imâl-ı cizye-i Antakiyye ve tevâbi'ihâ 'an vâcib sene 225 hamse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

fî 23 Safer 1225

Teslîmât 6930 guruş yalnız altı bin dokuzyüz otuz guruşdır

B.145/b S.82

'an teslîmât

Kıdvetü't-tüccâr-ı mu'teberin Abdulkerim Ağa Şeyh-zâde 'an cânib kıdveti'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zîde kadruhu- 'imal-ı

'avânız bedel-i nüzûl-ı kazâhâ-yi Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi'âhâ 'an vacib sene 225 hamse ve 'ışrîn ve mieteyn ve elf fî 4 Rebî'u 'l-evvel sene 1225
Teslîmât 2070 guruş 9 para yalnız ikibin yetmiş guruş dokuz paradır.

B. 145/c S.82

'an teslîmât

Kıdvetü't-tüccar-ı mu'teberin Abdulkerim Ağa Şeyh-zâde 'an cânib kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zîde kadruhu -'imâl-ı kurâ ve mezâri'a-yı Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi'âhâ 'an vacib sene hamse ve 'ışrîn ve mieteyn ve elf.

fî 15 Receb sene 1225

Teslîmât 6000 guruş yalnız altıbin guruşdır.

B. 145/d S.82

'an teslîmât

Kıdvetü't-tüccâr Abdulkerim Çelebi Şeyh -zâde 'an cânib kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye ve Kuseyr ve Şuğur 'an vacib hamse ve 'ışrîn ve mieteyn ve elf.

fî 4 Receb sene 225

Teslîmât 3000 guruş yalnız üç bin guruşdır.

B.145/e S.82

'an teslîmât

Kıdvetü'l-emasil ve'l akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zîde kadruhu-i'mâl-i kurâ ve mezâri'a-yı Antakiyye ve Kuseyr ve tevabi'ihâ berây-ı mâl-ı karye mâ tekiyye 'an sene 223 ve 'an sene 224 ve 'an sene 225..... ve havâle tâbi' emîn-i tersâne-i 'âmire 'an vacib sene 'an hamse ve 'ışrîn ve mieteyn ve elf.

fî 9 safer sene 1226

berây-ı mâl-mâ takiyye 1223 guruş

berây-ı havâle tâbi' emîn-i tersâne 200 guruş

1223 guruş

yalnız bin iki yüz yigirmi üç guruşdır.

B.146 S.83

Bâ'is-i defter oldur ki

Haleb eyâletinde resm-i penbe ve iplik gümrük emini Halebü'ş-Şehbâ da dergâh-ı 'âlî kapucubaşlarından ve muhassıl-ı emvâl 'atufetlu İsmail Ağa tarafından medine-i Antakiyye'de yigirmi dört senesi martı ibtidasında yigirmi beş senesi guresine kadar hâsıl olan resm-i iplik ve penbe mutassarıfı medine-i mezbûre mahkemesinde ma'rifet-i şer'le rü'yet-i hesâb ve mâh be mâh hâsıl olan irâdatı defteridir ki ber-vech-i âtî beyân olunur harrere fî tarihi'l mezkûr ve teslîm

fî gurre-i muharrem sene 225

'an mâh-ı Safer yevm	24	9.5	guruş
'an mâh-ı Rebî 'u'l-evvel		15.5	guruş
'an mâh- Rebî 'u'l-âhir		14.5	guruş
'an mâh-ı Cemâzîye-l-evvel		13.75	guruş
'an mâh-ı Cemâzîye-l-âhir		14.75	guruş
'an mâh-ı Receb		14.5	guruş
'an mâh-ı Şa'bân		14.75	guruş
'an mâh-ı Ramazan		13.5	guruş
'an mâh-ı Şevvâl		13.75	guruş
'an mâh-ı Zilka'de		13.75	guruş
'an mâh-ı Zîlhücce		14.75	guruş
Mahiyye-i mezkûrlarda hâsıl olan penbe gümrüğü		282	guruş
Cem'an yekûn		435	guruş
Resm-i penbe ve rişte-i penbe mâl gümrüğü yalnız		dört yüz otuzbeş	guruşdur.
Ba'dehu mâh-ı Muharrem irâdı dahî virilmişdir		27	guruş.

B. 147 S.83

Bin ikiyüz yigirmi dört senesine mahsûben devletlu Seyyid Mehmed Paşa hazretlerinin hengâm-ı kâim-i makânlığında hazeriyye olarak muharremde Müşârün-ileyh hazretlerine vâsıl olan ve sene-i mezbûreye mahsûben imdâd-ı seferiyye olarak tarafımıza vâsıl olan

2231.25

7018.75

9250

Bâ'is-i tahrîr-i hurûf budur ki

bâlâda vech-i meşrûh üzere Haleb vâlîleri vüzerâ-yi 'izâm hazerâtı seferber buyruklarında eyâlet-i Haleb'den imdâd-ı seferiye ba-matlûb buyrulan meblâdan Antakiyye ve Ordu kazâlarına ihtisâs iden onbin guruşdan yalnız dokuzbin ikiyüz elli hâlen Antakiyye a'yâmı sa'âdetlu el-Hac Ebubekir Ağa hazretlerinden vâsıl olub ve mukaddemen meblâğ-ı mezkûrun vusûl bulduğun ceste ceste vusûlleri virilmişolub imdi li-eclil beyân işbu vusûl ketb olunub i'tâ olunmuşdur.

fi 25 Rebî'ül -âhir sene 225

B.148 S.83

Bâ'is-i defter oldur ki

Haleb eyâletinde resm-i penbe ve iplik gümrük emîni mevâlî-i fihâmdan ve muhassıl-ı emvâl-i pâdişâhî fazîletlu el-Hâc Abdulkadir Efendi tarafından medîne-i Antakiyye'de yigirmi beş martı ibtidâsından teşrîn-i sâni gâyetine kadar hâsıl olan irâdâtı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur harrere fi'l yevmi's-sâdis ve'l-'işrîn fi vech-i zilka'ade li-seneti hamse ve 'işrîyn ve mieteyn ve elf.

Rebî 'u'l-evvelin beşinden gün	25	7.5	guruş
'an mâh-ı Rebî 'u'l-âhir		10	guruş
'an mâh-ı Cemâziye'l-evvel		9	guruş
'an mâh-ı Cemâziye'l âhir		8.5	guruş
'an mâh-ı Receb		8.5	guruş
'an mâh-ı Şa'ban		8.5	guruş
'an mâh-ı Ramazan		8.5	guruş
'an mâh-ı Şavvâl		8.75	guruş
'an mâh-ı zilka'de gün	15	5.5	guruş
Mâh-ı mezbûrelerde hâsıl olan gümrük-ı penbe		65.25	guruş
cem'an yekûn		140	guruş
resm-i penbe ve iplik yalnız yüz kırk guruşdur.			

B.149 S.83

Bâ'is-i defter oldur ki Haleb eyâletinde resm-i penbe ve rişte-i penbe gümrük emîni mevâlî-i 'izâmdan ve muhassıl-ı emvâl-i pâdişâhî fazîletlu el-Hâc Abdulkadir Efendi tarafından Medîne-i Antakiyye'de yigirmi beş senesinin kânûn-ı evvel ibtidâsından şubatı gâyetine kadar üç mâhda hâsıl olan irâdâtı defteridir ki ber-vech-i âfî zikr olunur.

'an mâh-ı Zilka'de gün	15	5.25 guruş
'an mâh-ı Muharrem		11.75 guruş
'an mâh-ı Safer gün	15	10.25 guruş
Mâh-ı mezbûrlarda hâsıl olan resm-i penbe		68.5 guruş
Cem'an yekûn		101.5 guruş
yalnız yüz bir buçuk guruşdır.		

B. 150 S.84

3506 guruş yalnız üçbin beşyüz altı guruşdır.

Bâ'is-i vusûl budur ki

'Uhdemizde olan bin ikiyüz yigirmi dört senesine mahsûben Haleb muhassılığına â'id emvâl-ı matlûbeden olmak üzere hâlen Antakiyye voyvodası ve tahsildârı sa'âdetlu Ali Ağa tarafından cim-zâde Reşid Ağa yediyle bâlâda zikr olunan yalnız 3506 guruş tarafımıza vâsıl olmağla işbu vusûl virildi.

fi 8 cemâziye 'l-evvel 224

B. 151/a S.84

'an teslîmat

Kıdvetü't-tüccar Abdülkerim Ağa şeyhzâde 'an cânib kıdveti'l-emâsi ve ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zîde kadruhu-i'mal-ı kûra ve mezâri'-i Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi 'ihâ 'an vâcib sene 224 erba'a ve 'ışrîn ve mieteyn ve elf.

fi 28 Şevvâl

teslîmât 5000 guruş yalnız beşbin guruş.

B. 151/b S.84

'an teslimât-ı meskûrîn

bera'y-ı vezâ'if havâle-şod ân cânib kıdvetü'l-emâsil ve'l akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zîde kadruhu-i'mâl-ı kurâ ve mezâri'-i Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi'ihâ 'an vâcib sene 224 erba'a ve 'ısrîn ve mieteyn ve elf.

fî 5 rebî'ül-evvel sene 1224

Teslîmât

vazîfe-i Şeyh Feyzullah	182	guruş	6	para
vazîfe-i Şeyh Osman Efendi	107	guruş	-	-
vazîfe-i Hâfız Hacı Ahmed Efendi	21	guruş	4	para
<hr/>				
Yalnız üçyüz on guruş on paradır	310	guruş	10	para

B. 151/c S.84

'an teslimât

'an cânib kıdveti'l emâsil ve'l akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zîde kadruhu-i'mâl-ı kurâ ve mezâri'ihâ-yı Antakiyye ve Kuseyr ve tevabi'ihâ 'an vâcib sene 1224 erba'a ve 'ısrîn ve mieteyn ve elf.

fî 13 muharrem 1225 teslimât 3765 guruş bir rub'

Yalnız üçbin yediyüz altmış beş guruş bir rub'

B. 151/d S.84

'an teslimât

Kıdvetü'l-emâsil ve'l akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zîde kadruhu-i'mâl-ı 'avânız ve bedel-i nüzül-i kazâhâ-yı Antakiyye ve Kuseyr ve tevabi'ihâ 'an vâcib sene 224 erba'a ve 'ısrîn ve mieteyn ve elf.

fî 3 Rebî'ü'l-evvel 1225 Teslîmât 2070 guruş 9 para

yanlız ikibin yetmiş guruş dokuz paradır.

B.151/e S.84

Kıdvetü'l-emâsi'l ve'l akrân Ali Ağa Hacı Ebubekir Ağa-zâdevoyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye-zîde kadruhu-i'mâl-ı mukâta'at ve maktû'ât-ı kurâ ve mezâri' dimusat der-nâhiye-i Kuseyr ve Şuğur ve Antakiyye defter-i hanîze-i Haleb der -

hashâ-i mezkûrîn vâcib 224 erba'a ve 'işrîn ve mieteyn ve elf 'an yed-i be-
mezkûrîn sahh fi kâmil

Hashâ-yi Kuseyr ve Şuğur	1862 guruş 2 para
Hashâ-yi Antakiyye	4790 guruş
	<hr/>
	6652 guruş 2 para
Karye-i Vadîhin	138.5 guruş
	<hr/>
	6790.5 guruş 2 para
be-hesâb	
asl-ı mâl	9891 guruş 2 para
mâl-ı zamm ve kalemiye zamm	1780 guruş 2para
	<hr/>
bâ-fermân-ı 'âlî zamm-ı cedîd	11671.5 guruş
	1000
	<hr/>
	12671.5 guruş

Yalnız on ik bin altı yüz yetmiş bir buçuk guruşdır

minhâ et-teslîmât ve-l havâlât

be-mûceb 'an yed-i Abdülkerim Ağa Şeyhzâde	500 guruş
fi 5 Rebî'ül-evvel sene 24	
be-mûceb 'an yed-i Feyzullah nâşir ve Osman Efendi ve Hafız Ahmed	
berây-ı vezâ'if	310 guruş 1 para
fi 5 Rebî'ü'l-evvel sene 24	
be-mûceb 'an yed-i berây-ı havâle	
fi 13 muharem sene 25	
be-mûceb havâle teknil mâl-'mezkûrin Recâi zâde	3596 guruş
fi 17 Rebî'ü'l-âhir sene 25	

B.151/f S.84

'an teslîmât

Abfaham zımni Antakiyye 'an cânib kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye- zîde kadruhu -'İmâl-ı hâsılât-ı kurâ ve mezân'-i Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi'ihâ 'an vâcib sene 1223

fî gurre-i Rebî'ü'l-âhir sene 1224

teslîmât 5000 guruş yalnız beş bin guruşdur

'an teslîmât

mezkûrin Ömer cânib kıdvetü'l emâsi'l ve'l akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildar-ı Antakiyye-zîde kadruhu-berây-ı kirâ-yı nakl-i hiyam i' mâl-ı kurâ ve mezâr'i-i Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi'ihâ 'an vâcib sene selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf. 'an vâcib sene 223

fî 17 Cemâziye'l-evvel 1224

teslîmât

'an yed-i Hacı Ubud

228 guruş

'an yed-i Mehmed b. Hüseyin

241.5 guruş 1 rub'

'an yed-i Ali Dekâvî

248 guruş 1 rub'

-----
718 guruş

Yalnız yedi bin on sekiz guruşdur.

tarih-i mezkûrde meblâğ-ı merkûma nâtuk bir kıt'a 'an yed-i tahrîr ve merkuamlara i' tâ olunub kazâ'en 'an yed-i mezkûr zâyir ve fıkdaan olmağla zâyî'den işbu 'an yed-i tahrîr ve i'tâ olunub kadîmîsi zuhûra gelür ise a'mel ve i'tibâr olmamak için işbu mahalle şerh virildi.

fî 8 Cemâziye '-âhir sene 224

B.152/a S. 85

'an teslîmât

Kıdvetü' t-tüccârü'l mu'teberin Abdulkerim Ağa Şeyh-zâde 'an cânib kıdetü' l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye-zîde kadruhu-i'mâl-ı kurâ ve mezârî'-i Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi' ihâ 'an vâcib sene 223 es-selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

fî 15 Ramazan sene 1224

teslîmât 1863.5 guruş yalnız bin sekizyüz altmış üç buçuk guruşdur.

B. 152/b S. 85

`an teslîmât

Kıdvetü' l-emasil ve'l -akrân Ali Ağa tahsildâr-ı i'mal-ı kurâ ve mezâri'i tahsildârlık-ı Antakiyye `an vâcib sene 223 selâse ve `ışrîn ve mieteyn ve elf.

fi 28 Şevvâl sene 224

teslîmât 2500 guruş yalnız ikibin beşyüz guruşdır.

B. 152/c S. 85

`an teslîmât

Kıdvetü' t-tüccâr el-Hâc Abdurrahman Çelebi karar-zâde `an cânib kıdvetü' l-emâsil ve' l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye `an vâcib sene 223 es-selâse ve `ışrîn ve mieteyn ve elf.

fi 28 Muharrem teslîmât 1500 guruş yalnız bin beşyüz guruşdır.

B. 152/d S. 85

`an teslîmât

Kıdvetü' l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye-zîde karuhu-`an mâl-ı kurâ ve mezâri'-i Antakiyye ve Kuseyr `an vâcib sene selâse ve `ışrîn ve mieteyn ve elf.

fi 8 Rebî'ü'l -âhir 1226

teslîmât 1000 guruş yalnız bin guruşdır.

cem'an yekûn 12581.5

resm-i tamğa 90

 12671.5
B. 153 S.86

Antakiyye Voyvodalığı şehriyesi

`an mâh-ı Rebî'u 'l-evvel sene 224 300 guruş

`an mâh-ı Rebî'u 's-sâni sene-i mezbûr 300 guruş

---

 600 guruş

Ber-vech-i bâlâ

Haleb Vâlileri vüzerâ-yi `izâm hazerâtının irâdât-ı ma'iyetlerinden olan medîne-i Antakiyye'nin voyvodalığı şehriyesi beher mâh üçer yüz guruş işbu bin

iki yüz yigirmi dört senesi mâh-ı nebî'ü'l-evvel ve sâniye mahsûben iki mâhın altı yüz guruş şehriye Tumâmen vusûl bulmağla işbu tezkire virildi.

fî 3 Rebî'ü'l-evvel 1224

Es-Seyyid el-Hac Mehmed Vâlî-yi Cidde sâbıkan Kâ'im-makâm-ı Haleb hâlen.

B.154 S.86

'an mâh-ı Cemâzîye'l evvel 300 guruş

'an mâh-ı Cemâzîye'l âhir 300 guruş

---

600 guruş

Yalnız altı yüz guruşdur.

Bâ'is-i vusûl budur ki.

bâlâda meşrûh üzere cemâzîye'l-evvel ile cemâzîye'l-âhire mahsûben Antakiyye voyvodalığın şehriyeleri yalnız altıyüz guruş hâlen voyvodası sa'âdetlu Ali Ağa hazretleri tarafından tarafımıza vusûl bulmağla işbu vusûl tahrîr ve tesyîr olunmuşdur.

fî 21 cemâzîye'l -âhir 1224

el-Hâc İbrahim ser-bevvâbîn-i mütesellim-i Haleb.

B.155 S. 86

Bâ'is-i vusûl budur ki

Halen Haleb Valisi düstûr-ı celîl-i'ş-şân devletlu Sururî Mehmed Paşa Efendimiz hazretlerinin hazînelerine 'âid olan Antakiyye Voyvodalığî mâhiyesi beher mâh üçer yüz guruş Receb ve Şa'ban ve Ramazan ve Şevvâl cem'an dört mâh mâhiyeleri bin iki yüz guruş hâlen Antakiyye Voyvodası sa'âdetlu Ali Ağa tarafından vâsil olmağla iş bu vusûl ketb olunmuşdur

fî 25 Zi'l-ka'de 224

El-Hâc İsmail ser-bevvâbîn -i muhassıl-ı Haleb hâlen

B.156 S.86

Bâ'is-i vusûl budur ki

Hâlen Antakiyye voyvodası 'izzetlu , necâbetlu Ali Ağa'dan matlûb olunan mâhiye bin ikiyüz yigirmi dört senesi mâh-ı zılka'de , guresinden bin ikiyüz yigirimi beş senesi mâh-ı rebî'ü'l-evvelin gâyetine kadar beş mâhiye üçer yüz

guruşdan yalnız bin beşyüz guruş voyvoda-i mûmâ-ileyh Ağa tarafından medîne-i Haleb'in mu'teberân' tüccâr-ı kirâmından şeyhzâde Abdülkerim Ağa yediyle tarafımıza vusûl bulmağın li-eclil-beyân işbu vusûl virilmiştir

fî 21 Rebî'ü'l-âhil sene 225

el-Hac İsmail ser-bevvâbin-i muhassıl-ı sâbık

B.157 S.86

Mâl-ı kışlak-ı Antakiyye	300 guruş
şehriye-i mütesellimlik-i Antakiyye 'an mâh-ı Rebî 'ü'l-âhir	900 guruş
Cemâziye'l-evvel ve âhir	

Yalnız bin ikiyüz guruşdur

1200 guruş

Vech-i meşrûh üzere

Hâlen mahrûse-i Antakiyye voyvodası sa'âdetlû Ali Ağa yedinden üçyüz mâl-ı kışlak ve dokuzyüz guruş ikiyüz yigirmi beş senesi mâh-ı rebî'ü'l sâni mütesellimlik şehriyesi olarak min haysü'l-mecmû' bin ikiyüz guruş Tumâmen ve kâmilen tarafından vâsıl olub işu vusûl i'tâ olundı tahrîren fî 9 Receb 1225 el-Hâc İbrahim ser-bevvâbin-i mütesellim-i Haleb hâlen

B. 158 S. 86

Bâis-i tahrîr-ivesîka budur ki

Hâlen Antakiyye voyvodası 'izzetlu Ali Ağa tarafından Haleb mütesellimliğine 'âid olan Antakiyye voyvodalığı şehriyesi bin ikiyüz yigirmi beş senesi mâh-ı recebi'ş-şerif ve mâh-ı şa'bâni'l-mu'azzamın mâhiyelerine mahsûben üçyüz guruş ki cem'an altıyüz guruş voyvoda

tarafından tarafımıza vusûl bulmağla işbu vusûl ketb olundu virildi.

fî 21 şa'ban sene 226

el-Hâc İbrahim ser-bevvâbin-i mütesellim-i Haleb hâlen

B. 159/a S. 87

'an teslîmât

Antakiyye 'an cânib kıvetü'l-emâsil ve'l akrân Ali Ağa tahsildâr-ı Antakiyye-zîde-kadruhu-îmâl-ı cizye-i Antakiyye ve tevâbi'ihâ 'an vâcib sene 224 erba'a 'ıştîn ve mieteyn ve e fî 3 safer 1224

teslîmât 6930 guruş yalnız altı bin dokuzyüz otuz guruşdur.

B.159/b S.87

Şehriyye-i Antakiyye 'an mâh-ı muharrem sene 224

300 guruş yalnız üçyüz guruşdır.

vech-i meşrûh üzere

bâlâdâ mastûr olan yalnız üçyüz guruş bir mâhlık şehriye-i Antakiyye Haleb vâlîleri vüzerâ-yi 'izam ve vülât-ı fihâm hazerâtlerinin cüz-i ma'dûd-ı mu'ayyen ve mukannen irâdâtlarındanolub işbu bin ikiyüz yigirmi dört senesi mâh-ı muharremine mahsûben olmak üzere fakat bir mâhlık şehriye hâlen Antakiyye voyvodası 'izzetli Ali Ağa tarafından tarafımıza Tumâmen vusûl buldukda halâs tezkiresi virilmiştir.

fi selh-i muharrem sene 224

el-Hâc Mehmed Vâli-i Cidde sâbıkan Kâ'im-makâm-ı Haleb hâlen

B.160 S. 87

Şehriye-i Antakiyye 'an mâh-ı Safer sene 224 300 guruş Yalnız üç yüz guruşdır

Vech-i meşrûh üzere

Bâlâda mastur olan yalnız üç yüz guruş bir mâhlık şehriye-i Antakiyye Haleb Valileri vüzerâ-yı 'izâm ve vületât-ı fihâm hazeratlarının cüz-i ma' dūd-ı mu'ayyen ve mukannen irâdâtlarındanolub işbu bin iki yüz yigirmi dört senesinin mâh-ı Saferü'l-hayra mahsuben olmak üzere fakat bir mâhlık şehriye halen Antakiyye voyvodası 'izzetli Ali Ağa tarafından tarafımıza Tumâmen vusûl buldukda işbu halâs tezkiresi virilmiştir.

fi selh-i muharrem sene 224

el-Hâc Mehmed Vâli-i Cidde sâbıkan kâ'im-makâm-ı Haleb hâlen

B.161 S. 88

mâl-ı hazeriye-i Antakiyye kıst-ı evvel gurre-i muharrem sene 224 2231 guruş yalnız ikibin ikiyüz otuz bir guruşdır.

Vech-i meşrûh üzere

Bâlâda mastûr olan yalnız iki bin iki yüz otuz bir guruş bir rub' mâl-ı hazeriye-- Antakiyye Haleb Valileri vüzerâ-yı 'izâm ve vülât-ı fihâm hazerâtlarının cüz-i ma' dūd-ı mu'ayyen ve mukannen irâdâtlarından olub kıst-ı evvel olmak üzere işbu bin iki yüz yigirmi dört senesine mahsûben muharremi ibtidâsından ber-vech-i

mu'tâd-ı kadîm hâlen Antakiyye Voyvodası 'izzetlu Ali Ağa tarafından tarafımıza
Tumâmen vusûl buldukda işbu halâs tezkiresi virilmiştir fi Selh-i
muharrem sene 224

el-Hâc Mehmed Vali-yi Cidde sâbıkan Kâim-makâm-ı Haleb hâlen

B.162 S.82

Mâl-ı kışlak-ı Antakiyye gurre-i muharrem sene 224 300 guruş Yalnız
üç yüz guruşdır

Vech-i meşrûh üzere

Bâlâda mestûr olan yalnız üç yüz guruş mâl-ı kışlak-ı Antakiyye vüzerâ-yı
'izâm ve vülât-ı fihâm hazerâtının cüz-i ma'dûd-ı mu'ayyen ve mukannen
irâdâtlarından olub işbu bin iki yüz yigirmi dört senesine mahsûben olmak üzere
hâlen Antakiyye Voyvodası 'izzetlu Ali Ağa tarafından tarafımıza tamamen vusûl
buldukda işbu halâs tezkiresi virilmiştir

fi selh-i muharrem sene 224

el-Hac Mehmed Vali-yi Cidde sâbıkân Kâim-makâm-ı Haleb hâlen

B.163 S.88

Yigirmi üç senesi bedel-i şütüran vusûlâtı bâis-i tastîr-i hurûf budur ki
Bin iki yüz yigirmi üç senesi recebü'l ferdin üçüncü gününde bundan akdem bâ-
emr-i 'âlî eyâlet-i Halebi's-Şehbâdan şütürâna mübâşeretim hasebiyle Haleb
Mütesellimi ma'rifetiyle havale olduğum Antakiyye kazâsından beş yüz guruş
bedel-i şütürâna mahsub olmak üzere Antakiyye vucûh-ı kirâmları yedinden
Tumâmen ve kâmilen ahz ve kabz eylediğim ecilden taraflarına işbu senet
virilmiştir Sene 23

el-Hâc Mustafa silahşör-ı hâsse mübâşir-i şütürân Haleb

B.164 S.88

Teslîmât

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye hâlen-zîde
kadruhu-'imâl kurâ ve mezâri'-i Antakiyye ve Kuseyr ve Şuğur ve tevâbi'ihâ
defter-i müfredât hazîne-i Haleb 'an vâcib sene 222 isnâ ve 'işrîn ve mieteyn ve
elf 'an yed-i mezkûrîn fi kâmil

Hashâ-i Kuseyr ve Şuğur

1862 guruş 2 para

Hashâ-i Antakiyye

4790 guruş

Karye-i Vadihin 138.5 guruş

6790.5 guruş 2 para

be-hesâb asl-ı mâl 9891 guruş 7 para
mâl-ı zamm ve kalemiyye 1780 guruş 5 para

11671.5 guruş
bâ-fermân-ı 'âlî zamm şod 1000 guruş

12671.5 guruş Yalnız on iki bin altı yüz yetmiş
bir buçuk guruşdur

B. 165 S. 88

Minhâ et-teslimât ve'l havâlât

be-mûceb 'an yed-i Şeyh Feyzullah ve Osman Efendi ve Hafız Hacı Ahmed
Efendi berây-ı vezâyif 295 guruş fi 7 Şa'bân sene 222

'an yed-i el-Hac Abdulkerim Şeyh-zâde 3500 guruş fi 27 Şa'bân sene 222

'an yed-i el-Hac Abdulkerim Şeyh-zâde 2500 guruş fi 23 Rebî'u'l-evvel
223

'an yed-i Abdulkhak fi 27 Rebî'u'l-ahir 223 'an vâcib 222 466.5
guruş 2 para

'an yed-i es-Seyyid Mehmed Said Efendi berây-ı havâle fi 27 Rebî'u'l-ahir
sene 223 1710 guruş

'an yed-i Seyyid Osman Harirî-zâde fi 2 Cemâziye'l-ahir sene 223 500
guruş

'an yed-i Ali Çelebi Harirî fi 17 Ramazan sene 223 996 guruş

'an yed-i Şeyh Feyzullah ve Osman Efendi ve Hafız Efendi berây-i vezâyif
vacib fi 15 Şevvâl sene 223 360 guruş

'an Azro Yahudi fi 15 Zi'l-ka'de sene 223 500 guruş

'an yed-i Ali Ağa tahsildâr fi 17 Zi'l-hicce sene 223 1304 guruş

'an Recâi-zade fi 9 Muharrem sene 224 bâ- yed-i Azro Yahudi hesab
500 guruş Rüsûm-ı tavâhin 90 guruş 'an vacib sene 223 Haleb fi 9 Muharrem
sene 224

B.166 S.89

Medine-i Antakiyyede sâkin vekîl-i fukarâ ahî baba es-seyyid Mehmed Çelebi ve Hacı Molla Hüseyin Efendi huzûr-ı şer'-i şerîf-i enverde Medîne-i mezbûre mahallâtından câmi-i cedîd mahallesi sâkinlerinden sâbikan kavasbaşı-yı hazret-i sadr-ı a'zam el-Hâc Mehmed Ağa mahzarında ikrâr idüb medîne-i mezbûrede menzil-i pâdişâhîyi idâreye bir menzilci nasb ve ta'yîn olunması lâzım olmağla menzil-i mezkûri kendi mâlından kırk re's tuvânâ bârgir ile sevk ve idâre idüb yedek ve sûrûcû ve hurcundan başka eğer def'a-i vâhidede kırk bârgirden ziyâdeye rukûb olan zuhûr ider ise kırkdan ziyâdesi vilâyet tarafından virilmek üzere ücret ve in'âmât akçesi kendünün olmak üzere ve hükkâm ve zâbitân ve a'yân ve ulaklara zahmet ve müzâyaka çektirmemek şartıyla işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesi rûz-ı hazeri ibtidâsından yigirmi dört senesi rûz-ı hazeri ibtidâsına gelinceye dek on altı bin beşyüz guruş nakden ve bin guruş hân-ı cedîdin îcârı sene-i mezkûre mahsûben mûmâ ileyhe îcâr olub cem'an on yedibin beşyüz guruş işbu merkûm nefsinin bizlere îcâre vîrûb ve bizler dahî ber-minvâl-ı muharrer ve isticâr kabul eyledik ve emîn-i surre-i hümâyûn ve saka başlarına virilmek iktizû iden bârgirleri vilâyet tarafından virilmek üzere işbu mahalle-i şerh virildi.

bi'l-cümle 'ulemâ ve a'yân ve zâbitân ve fukarâ vekilleri

B.167 S. 89

Medîne-i Antakiyye sâkin vekîl-i fukarâ Ahî baba es-Seyyid Mehmed Çelebi ve Hacı molla Hüseyin Efendi huzûr-ı şer'-i şerîf-i enverde Medîne-imezbûre mahallâtdan Câmi'-i cedîd mahallesi sâkinlerinden sâbikan kavasbaşı-yı hazret-i sadr-ı a'zam el-Hâc Mehmed Ağa mahzarında ikrâr idüb medîne-i mezbûrde menzil-i pâdişâhîyi idâreye bir menzilci nasb ve ta'yîn olunması lâzım olmağla menzil-i mezkûri kendi malından kırk re's tuvânâ bârgir ile sevk ve idâre idüb yedek ve sürücü ve harcundan başka eğer def 'â-yı vâhî dede kırk bârgirden ziyâde rükûb ider ulâk zuhûr ider ise kırkdan ziyâdesi vilâyet tarafından virilmek üzere ücret ve in'âmât akçesi kendünün olmak üzere ve hükkâm ve zâbitân ve a'yân ve ulaklara zahmet ve müzâyaka çektirmemek şartıyla işbu bin ikiyüz yigirmi dört senesi rûz-ı hazeri ibtidâsından yigirmi beş senesi rûz-ı hazer ibtidâ gelinceye dek on altıbin beşyüz guruş nakt onbin guruş hân-ı cedîdin îcârı sene-i mezkûreye mahsûb mûmâ-ileyhe îcâr olub cem'an on yedibin beş yüz guruş işbu

VEKİLLERİNİN
KAYITLARI

merkûmeye nefsinı bizlere îcâre virüb ve bizler-dahî ber-minvâl-ı muharrer îcârı kabûl eyledik ve emîn-i surre-yi hümâyûn ve sakabaşlarına virilecek iktizâ iden bârgirleri vilâyet tarafından virilmek üzere işbu mahalle şerh ve kaydoldulundu bi'l-cümle ve a'yân ve zâbitân ve fukarâ vekîlleri

B.168 S.89

Medîne-i Antakiyyede sâkin vekîl-i fukarâ Ahî baba es-seyyid Mehmed Çelebi ve Hacı Molla Efendi huzûr-ı şer'-i şerîf-i enverde Medîne-i mezbûre mahallâtından câmi'-i cedîd mahallesi sâkinlerinden sâbıkan kavasbaşı el-Hâc Mehmed Ağa mahzarında ikrâr idüb Medîne-i mezbûrde menzil-i pâdişâhîyi idâreye bir menzilci nasb ve ta'yîn olunması lâzım olmağın menzil-i mezbûri kendü mâlından kırk re's tuvânâbârgir ile sevk ve idâre idüb yedek ve sûrûcû ve hurcundan başka eğer def 'a-yı vâhidede kırk bârgirden ziyâde rükûb ider ulâk zuhûr ider ise ziyâdesi vilâyet tarafından virilmek üzere ücret ve in'âmât akçesi kendüntün olmak üzere hükkâm ve zâbitân ve a'yân ve ulaklara zahmet ve müzâyaka çektirmemek şartıyla işbu bin ikiyüz yigirmi beş senesi rûz-ı hazeri ibtîdâsına gelinceye kadar onyedî bin beş yüz guruşa işbu merkûm bizlere nefsinı îcâre virüb ve bizler dahî ber-minvâl-ı muharrerî îcârı kabûl eyledik didiklerinde işbu mahalle şerh virilmiştir.

bil-cümle a'yân ve zâbitân ve fukarâ vekîlleri

B.169 S. 90

Bedel-i sîvârî için virilân meblâğın vusûli bâ'is-i terkîm-i nemîka oldur ki Sağ kol sîrûcülüğî bâ-fermân-ı 'âlî 'uhde-i 'âcizâneme ihâle olmağla meştâ-yı hümâyûn tarafınâ Eyâlet-i Haleb'de vâki' Antakiyye kazâsından matlûb buyrulân elli nefer sîvârînin ihrâc ve tesyîrine me'mûr olduğum hasebiyle kazâ-yı mezbûrdan ol mikdâr sîvârînin ihrâc ve meştâ-yı hümâyûna luhûkî vakti güzerân itmekle her sîvârîye yüz yigirmişer guruşdan iktizâ iden altı bin guruş bedeliyesi cânib-i mîrî için kazâ-yı mezbûr ahâlîsi tarafından Tumâmen ve makbûzum olmağla sened olmağ için işbu vesîka virildi tahrîren fi nısf-ı rebî'ü'l-evvel sene selâse 'ısrîn ve mieteyn ve elf. Sene 1223

el-Hâc Sıbğatullah ser-bevvâbîn-i dergâh-ı 'âlî mîrâhor-ı emin-i surre-i hümâyûn sâbıkan.

B.170 S.90

Bâ'is-ı defter oldur ki Haleb eyâletinde resm-i iplik ve penbe gümrüğü emîni hâlen Halebü'ş-Şehbâ muhassılığî dergâh-ı 'âlî kapıcubaşlarından 'atûfetlu el-Hâc İbrahim Ağa tarafından Medîne-i Antakiyye'de yigirmi iki senesi muharreminin üçüncü gününden martı i'tibâriyle yigirmi üç senesi Cemâziye'l-evveliyesinin nısf-ı Haziranın yigirmi yedince gününe kadar hâsıl olan resm-i iplik ve penbe mutasarrıfı medînei mezbûre mahkemesinde ma'rifet-i şer'le rû'yet-ı hesâb ve mah be-mâh hâsıl olan îrâdatı defteridir ki ber vech-i âtûzîkr olunur.

fi 15 cemâziye'l-evvel sene 223

mâh-ı Muharrem	sene 22	13.75 guruş
mâh-ı Saferü'l-hayr		15.5 guruş
mâh-ı Rebî'ü'l-evvel		14.75 guruş
mâh-ı Rebî'ü'l-âhir		14.5 guruş
mâh-ı Cemâziye'l-evvel		14.5 guruş
mâh-ı Cemâziye'l-ahir		14.75 guruş
mâh-ı Recebü'l-ferd		15.5 guruş
mâh-ı Şa'bânü'l-mu'azzam		14.75 guruş
mâh-ı Ramazan		12.75 guruş
mâh-ı Şevvâl		13.5 guruş
mâh-ı Zi'lk'ade		13.75 guruş
mâh-ı Zi'lhicce		14.5 guruş
mâh-ı Muharremü'l-haram		15.5 guruş
mâh-ı Saferü'l-hayr		14.5 guruş
mâh-ı Rebî'ü'l-evvel		14.5 guruş
mâh-ı Rebî'ü'l-âhir		15.75 guruş
nısf-ı Cemâziye'l-evvel		7.5 guruş
sene-i mezkûr mâhiyelerinde hâsıl		
resm-i penbe olan		752.25 guruş
onaltı buçuk mâhiye cem'an yekûn		992.5 guruş
resm-i penbe ve iplik	yanlız dokuzyüz doksan iki buçuk guruşdır.	

B.171 S.91

Rişte-i penbe ve penbe rüsûmâtı mukâta'asına 'âid Medîne-i Antakiyye'den defter-i şer'i ve mumzâ mücebince bin ikiyüz yigirmi iki senesi muharreminden

ikiyüz yigirmi üç Cemâzîye'l-evveli nısfına bâ-müfredât hâsıl olan rusûmât 992.5 guruş yalnız dokuz yüz doksan iki buçuk guruşdur

ber-vech-i bâlâ

Medine-i Antakiyyeden resm-i rişte-i penbe ve penbe olarak penbe rüsûmâtı emininin bin ikiyüz yigirmi iki senesinin muharremi guresinden ikiyüz yigirmi üç senesi mâh-ı Cemâzîye'l-evvelin nısfına degin on altı buçuk mâh zarfında defter-i müfredât-ı şer-î ve mumzâ mücebince yalnız dokuz yüz doksan iki buçuk guruş tarafımıza vusûl bulmağla işbu vusûl tezkire i'tâ fî 15 Cemâzîye'l-âhir sene 223

el-Hâc İbrahim ser-bevvâbîn-i muhassıl ve mütesellim-i Haleb hâlâ

B.172 S.91

Bâ'is-i defter oldur ki Haleb eyâletinde resm-i iplik ve penbe gümrük emîni Halebü'ş-şehbâ da dergâh-ı 'âlî kapıcubaşlarından 'atûfetlu el-Hâc İbrahim Ağa tarafından medîne-i Antakiyyede yigirmi üç senesi cemâzîye'l-evvelinin nısf-ı haziranın yigirmi yedinci gününden yigirmi dört senesi martı ibtîdâsına kadar vâsıl olan resm-i iplik ve penbe mutasarıfı medîne-i mezûre mahkemesinde ma'rifet-i şer'le rû'yeü hesâb ve mâh be-mâh hâsıl olan îrâdâtı defteridir ki ber-vech-i âfî beyânolunur harrere fit-târîhi'l mezkûr ve't-teslîm 'an fi 29 cemâzîye'l-âhir sene224

resm-i rişte-i penbe

'an mâh-ı Cemâzîye'l-evvel	15 gün	7	guruş
'an mâh-ı Cemâzîye'l-âhir		13	guruş
'an mâh-ı Receb		14.25	guruş
'an mâh-ı Şa'bân		15	guruş
'an mâh-ı Ramazan		14.5	guruş
'an mâh-ı Şevvâl		13.5	guruş
'an mâh-ı Zi'lka'de		14	guruş
'an mâh-ı Muharrem		13.25	guruş
'an mâh-ı Safer		5	guruş

ve mâhiye-i mezkûrlarda hâsıl olan resm-i penbe

mâl gümrüğü cem'an yekûn resm-i iplik ve penbe 501.25 guruş
yalnız beş yüz bir guruş bir rub'dur.

B. 173 S.91

1000 guruş yalnız bin guruşdır.

Vech-i meşrûh üzere

Haleb vâflere vüzerâ-yı 'izâm ve vülât-ı fihâm hazretlerinin cüz-i ma'dûd îrâdatından iki taksît ile virülugelan Antakiyye hazeriyesinin işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesinin kıst-ı evvelinden bu def 'a Tumâmen bin guruş hâlen Antakiyye voyvodası 'izzetlü Ağa yedinden kıst-ı evvel hazeriyesi cânibinden tarafımıza Tumâmen vusûl buldukda işbu tahvîl virilmiştir.

fi 6 muharrem sene 223

el-Hâc İbrahim vâfi-yi Haleb hâlâ

B. 174/a S.91

'an teslîmât

Mihâil veledi keşîş zımmî Antakiyye 'an cânib kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Antakiyye tahsildârı Ali Ağa mültezim-zîde kadruhu-'imâl-ı cizye-i Antakiyye ve tevâbi'ihâ 'an vâcib sene 1223 es-selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

fi 27 muharrem teslîmât 6930 guruş yalnız altıbin dokuzyüz otuz guruşdır.

B.174/b S.91

'an teslimat

Abdullahak 'an cânib kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye-zîde kadruhu-'imâl-ı 'avârız ye bedel-i nüzül-i kazâhâ-yi Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi'ihâ 'an vâcib sene-223 es-selâse ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

fi 27 Rebî'ü'l-âhir sene 1223 teslîmât 2070 guruş 9 para yalnız ikibin yetmiş guruş dokuz paradır

B.174/c S.91

'an mâl-ı hazeriye-i Antakiyye ma'a kışlâk mâh-ı muharrem sene 1223

mâl-ı hazeriye 1231.25 guruş

mâl-ı kışlâk 300 guruş

1531.25 guruş yalnız bin beşyüz otuz bir guruş

bir rub'dır

mâl-ı hazeriye-i Antakiyye 'an vâcib sene 223

kıst-ı sâni 2231.25 guruş yalnız ikibin ikiyüz otuz bir guruş bir rub'dır

B. 174/d S.91

Haleb vâfileri vüzerâ-yı 'izâm ve vülât-ı fihâm hazerâtlarının îrâdât-ı mu'ayyenelerinden olub medîne-i Antakiyeden mecmû ve müretteb kıst-ı sâni olan ikibin ikiyüz otuz bir guruş bir rub' mâl-ı hazeriyeyi işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesinin mâh-ı recebi'ş-şerîfine mahsûben tarafımıza vâsıl olmağla vusûl tezkiresi tahrîr olunub virildi

fi 5 Receb sene 223

el-Hâc İbrahim ser-bevvâbîn-i muhassıl ve kâ'im-makâm-ı Haleb hâlâ

B.175 S.92

1231.25 guruş hazeriyeye-i Antakiyye 'an kıst-ı sâni sene 223

Vech-i meşrûh üzere

Bâlâda mestûr olan yalnız bin iki yüz otuz bir guruş bir rub' dört mahlık Antakiyye şehriyesi Haleb Valileri vüzerâ-yı 'izâm ve vülât-ı fihâm hazerâtlarının Antakiyye üzerine müretteb ve ta'yîn 'cüz-i ma'dûd îrâdatlarından hazeriyenin kıst-ı sânişi i'tübâriyle işbu bin ikiyüz yigirmi iki senesinin mâh-ı zîlhiccesi gâyetine degin altı mâha mahsûben kıst-ı sâni-i hazeriyeye Tumâmen tarafımıza vâsıl olmağla işbu vusûl tezkiresi virilmiştir

fi 15 Ramazan sene 222

el-Hâc İbrahim Vâli-yi Haleb i'ş-Şehbâ hâlâ

B.176 S.92

1200 guruş yalnız bin ikiyüz guruşdur

Vech-i meşrûh üzere

bâlâda mastûr bin ikiyüz guruş dört mâhlık Antakiyye şehriyesi Haleb vâfileri vüzerâ-yı 'izâm ve vülât-ı fihâm hazerâtlarının cüz-i ma'dûd-ı mukannenî ve müretteb îrâdâtından olub işbu bin ikiyüz yigirmi iki senesinin mâh-ı cemâziye's-sâni ve Receb ve Şa'bân ve Ramazan dört mâha mahsûben hâlen Antakiyye voyvodası 'izzetlü Ağa yedinden tarafımıza Tumâmen vâsıl olmağla vusûlüne müş'ir işbu vusûl tezkiresi virilmiştir

fi 14 Ramazan sene 222

el-Hâc İbrahim Vâli-yi Halebü'ş-Şehbâ

B. 177 S.92

'an mâh-ı şevvâl voyvodalık-ı Antakiyye 300 guruş yalnız üçyüz guruşdur

Bâ'is-i tahrîr-i tahvîl oldur ki

Haleb vâlîleri vülât-ı 'izâm hazerâtlarına muhtass-ı Antakiyye şehriyesi olmak üzere işbu bin ikiyüz yigirmi senesi mâh-ı şevvâl-ı şerîf şehriyesi olan üçyüz guruş tarafımıza hâlen Antakiyye a'yân-ı kirâmından sa'âdetlü el-Hâc Ebubekir Ağa tarafından teslîm-i hazîne olduğuna müş'ir li-eclil beyân işbu tahvîl ketb ve yedine i'tâ olundu

fi 24 şevvâl sene 222

el- Hâc İbrahim Vâlî-yi Haleb hâlâ

B. 178 S.92

600 guruş mâhlık yalnız altıyüz guruşdur
vech-i meşrûh üzere

bâlâda mastîr olan yalnız iki mâhlık Antakiyye mâhiyesi işbu bin ikiyüz yigirmi iki senesinin mâh-ı zîlka'de ve zî'hicceye mahsûben tarafımıza Tumâmen ve kâmilen Antakiyye Voyvodası 'izzetlü Ağa yedinden vusûl bulmağla vusûlûne müş'ir işbu sened tezkiresi virilmiştir

beher mâhüç yüz guruş hesâbiyle altı yüz guruş teslim olunmuştur

fi 7 zîlhicce sene 222

el-Hâc İbrahim Vâlî-yi Haleb 'i'l-Şehbâ hâlâ

B.179 S.92

Mâl-ı şehriye-i Antakiyye 'an gurre-i mâh-ı muharrem ila gâyetihi cemâziye's-sânî

1800 guruş beher mâh üçeryüz guruş 'an mâh-ı altı

ber-vech-i bâlâ

Medîne-i Antakiyye'nin voyvodalığı şehriyesi işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesi muharremi guresinden sene-i mezbûrenin cemâziye's-sânîsi gâyetine degin altı mâha mahsûben bin sekizyüz guruş şehriyesi medîne-i mezkûrenin voyvodası iftîhârü'l-emâcid ve'l-a'yân 'izzetlü Ali Ağa-zîde mecduhu-tarafından getirülüb tavsil olunmağla işbu vusûl tezkiresi i'tâ olundu

el-Hâc İbrahim ser-bevvâbin-i dergâh-ı 'âlî ve mütesellim hâlen

B.180 S.92

Mâl-ı şehriye-i Antakiyye 'an gurre-i Receb 223 ilâ gâyeti zîlhicce sene-i mezbûre

1800 guruş 'an mâh-ı sitte yalnız bin sekizyüz guruşdur

Ber-vech-i bâlâ

Haleb vâfleri vüzerâ-yı 'izâm hazerâtlarının irâdât-ı mu'ayyenelerinden olan medîne-i Antakiyye voyvodalığı şehriyesi beher mâh üçeryüz guruşdan hesâb ve işbu bin ikiyüz yigirmi üç senesinin mâh-ı Receb-i şerîf guresinden sene-i mezbûrenin hitâmı olan mâh-ı zîlhiccesinin gâyetine degin altı mâha mahsûben lâzım gelan bin sekizyüz guruş hâlen Antakiyye voyvodası 'izetlü Ali Ağa tarafından vâsıl olmağla işbu vusûl tezkiresi i'tâ olundu

fi zîlhicce sene 223

el-Hâc İbrahim ser-bevvâbîn-i muhassıl-ı Haleb kâ'im-makâm

B.181 S.93

İkiyüz yigirmi iki senesi Antakiyye mâl tahsildârlığı mâlından Haleb muhassılı (defterin bu bölümü yırtılmış olduğundan okunamamıştır)Ağa tarafına irsâl akçanın ric'alârı zahrinde sehv olunmasın deyû işbu mahalle kaydolunmuşdur

B.182/a S.93

'an teslimat

kıdvetü't-tüccar el-Hâc Abdülkerim Çelebi Şeyhzâde 'an cânib-i kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye-zîde kadruhu-'an mâl-ı mezkûr mezârihi Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi'ihâ 'an vâcib sene 1222 isâ ve işrîn ve mieteyn ve elf

fi 27 Şa'ban sene 1222

teslimât 3500 guruş yalnız üç bin beş yüz guruşdur

B.182/b

'an teslimât

Kıdvetü'l-'ulemâ'i'l-kirâm es-seyyid Mehmed Said Efendi 'an cânib kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye 'imâl-ı mukâta 'ât-ı

kurâ ve mezâri'-i Antakiyye ve Kuseyr ve tevâbi'ihâ 'an vâcib sene 222 isneyn ve 'işrîn ve mieteyn ve elf.

teslimât 1710 guruş Yalnız bin yediyüz on guruşdır fî 27 Zi'l-hicce

B.182/c

'an teslimât

mezkûrîn berây-ı vezâ'if-i merkûman 'an mâl-ı kurâ ve mezâri'-i Antakiyye ve Kuseyr 'a cânib-i kudveti'l emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zâde kadruhu-'an vâcib sene 222 isna ve 'işrîn ve mieteyn ve elf fî 17 Şa'bân 1222

teslimât	berây-ı vazife-i Feyzullah Efendi	167 guruş
	berây-ı vazife-i Osman Efendi	107 guruş
	berây-ı vazife-i Hâfız Hacı Ahmed Efendi	31 guruş

---

295 guruş

Yalnız iki yüz doksan beş guruşdır

B.182/d

'an teslimât

Abdulhakk 'an cânib -kudveti'l emâsil ve'l akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye -zâde kadruhu- 'mâl-ı mukata'ât-ı kurâ ve mezâri'-i Antakiyye 'an vâcib sene 222 isneyn ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

fî 27 Zi'l-hicce

teslimât 466.5 guruş 2 şâhi Yalnız dört yüz altmış altı buçuk guruş iki şâhi

B.182/e

'an teslimât

Abdulkerim Çelebi Mehmed şeyhzâde 'an cânib-i kudveti'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa voyvoda ve tahsildâr-ı Antakiyye-zâde-kadruhu 'imâl-ı mukata'ât-ı kurâ ve mezâri'-i Antakiyye ve tevâbi'-ihâ 'an vâcib sene 1222 isneyn ve 'işrîn ve mieteyn ve elf

teslimât 23 zılka'de

B.183 S.94

Bedel-i şütürân vusûl-ı

Haléb'de hiyâm inşâsına muhavvel bedeliye-i şütürândan Antakiye kazâsından bu def 'a vâsıl olan 4000 guruş yalnız dört bin guruşdır

ber-vech-i bâlâ

bâ-emr-i 'âlî Haleb'de hiyâm inşâsına muhavvel mâl-ı bedeliye-i şütürân isneyn ve 'işrîn ve micteyn ve elf senesine mahsûben medîne-i Antakiye kazâlarından bu def 'a Antakiye voyvodası ser-turnâ-yı ocak sa'âdetlü Ali Ağa tarafından dört bin guruş vâsıl olub me'mûriyetimiz hasebiyle işbu vusûl tezkiresi tahrîr olunub virilmiştir sene 222

el-Hâc İbrahim ser-bevvâbîn-i muhassıl-ı Haleb hâlâ

B.184 S.94

Medîne-i Antakiyye'de nakîb hânında müsâfereten sâkin Arabgirli zimmî Vanis mürd olub bilâverese olduğundan Bilân kasabası sâkinlerinden Bedros b. Varban nâm zimmîye tereke-i mezbûr lede'ş-şer' teslîm olan ber-vech-i âti zikr beyân olunur

Köhne aba

aded:1

Köhne fes

aded:1

Köhne mendil

aded :2

Köhne sarık

aded:1

Köhne libâde

aded:1

V-DEGERLENDİRME

Antakya, Asi nehri kıyısında denizden 440 m. yükseklikte olan bir şehir merkezidir. Şehir Romalılar devrinde yapılan 12 km.lik bir sur ile çevrilidir. Antakya Büyük İskender'in komutanlarından M.Ö.300 yıllarında Seleukus I tarafından kurulmuştur. Seleukus'un babasının isminden dolayı yeni kurulan bu şehre Antohia denilmiştir. İncelenmesini yaptığımız belgede kullanılan Antakiyye ismi İslâm fethinden sonra müslümanların bu şehre verdikleri isimdir. Antakiyye adı Osmanlı devletinin inkırazına kadar kullanılmıştır.

Antakya ilk çağlardan beri çok önemli ticaret yollarının geçtiği bir bölgedir. Şehir bu özelliği dolayısıyla Antik dönemin güçlü devletlerinden olan Pers, Mısır ve Roma devletlerinin sürekli istilalarına maruz kalmıştır. Roma imparatoru Pompeius bu kenti M.Ö.64 de ele geçirmesiyle şehir gelişerek Suriye'nin eyaletinin önemli merkezi olmuştur. Doğu Roma (Bizans) döneminde de bu ehemmiyetini muhafaza etmiştir. Antakya şehri dini yönden de önemli bir konumdaydı.Hz. İsa'nın ölümünden sonra, havarilerden Aziz St. Pierre Antakya'ya yerleşerek, burada Hristiyan dininin yayılmasına çalışmıştır. İlk Hristiyan kilisesi Antakya'da açılmış ve ilk defa Hristiyan adı burada kullanılmıştır.Bu sebeple Antakya dini merkez konumunda idi. Procope Antakya'dan bahsederken bu şehrin zenginliği nüfusu, güzelliği ve bir çok mimari eserleriyle doğudaki Roma şehirlerinin en başında geleni olduğunu söyler¹ . Ancak Sasani devletinin güçlenmesi ve bölgeye hakim olma isteği ve Bizans İmparatorluğu ile mücadelesi sonunda şehir tahribata uğradı..Şehrin önemi gittikçe azaldı. Fırat ve Dicle havaisi gittikçe Antakya'nın siyasi ve iktisadi nüfuz sahasından çıktı. Şehir müslümanların burayı zaptına kadar Sasani-Bizans arasındaki mücadelelerin neticesinde tahrip olmaya yüz tuttu. Hz. Ömer devrinde tüm Suriye ile beraber Antakya şehride zaptedildi. Burada idari düzenlemeler yapıldı. Şehirde "murabıt" adı verilen daimi sınır muhafızlığı kuruldu. Emeviler devrinde Antakya idari birim olarak Haleb'e bağlanmıştır. Abbasiler devrinde ise avasım şehri olarak idare edildi. Halife Me'mun ve Halife Mu'tasun devrinde suğur şehirlerine Türk idareciler gönderildi. Bunlardan bir kısmı da Antakya'da

---

¹ Heyd,W., Yakındoğu Ticaret Tarihi, Ankara-1975, s. 49

yerleştirildi. Şehir bir müddet Müslüman-Türk devletlerinden Tolunîler ve arkasından İhşidiler'in hakimiyeti altına girdi. Aynı yıllarda Abbasilerin zayıflaması nedeniyle bu durumdan yararlanan Bizans İmparatoru II. Nikephoros Phokas Suriye'ye açtığı sefer sonucunda 968de kenti ele geçirdi. Antakya 1084 yılına kadar Bizans'ın elinde kaldı. Bu dönemde şehrin ticari önemi sürdü. Bizans'ın ham ipeği, ipekli kumaşları, keten bezleri, ehil hayvanları Haleb'e gönderiliyor, Hindistan malları da Basra ve Fırat üzerinden şehre geliyordu. Bizanslılar tarafından ticari imtiyaz tanınan Venedik'li tüccarlarda Antakya'da ticaret yapıyorlardı.

1084de şehir Anadolu Selçuklu Hükümdarı Kutalmışoğlu Süleyman tarafından alındı. Bu Beyin ölümünden sonra Sultan Melikşah tarafından Yağbasan emir olarak tayin edilmiştir. Selçuklu döneminde Anadolu şehirlerine dair bu şehirlerin ünvanları zikredilirken Antakya için Dâr'ü's-Suğr (uc/sınır şehri) kullanılmıştır.

Arap ve Batı kaynaklarında "Su Şehri" olarak anlatılan Antakya ,batı ile olan ticarete ehemmiyetli bir mevkiye sahip oldu. Bölgenin siyasi, iktisadi ve dini önemi Hristiyanların buraya hakim olma istegini arttırmış ve bu yıllarda güçlü bir İslam devletinin olmayışı, siyasi parçalanma Haçlıların uzun süre burada hakim olmalarına neden oldu. Ancak iki asır sonra Memlük Sultanı Baybars Antakya'yı 1268'de zaptederek haçlıları bölgeden çıkarmayı başardı. 1516 tarihine kadar memluk yönetiminde kalan kent, bu tarihte Osmanlı Sultanı I Selim (Yavuz) tarafından Suriye bölgesinin alınması sonucunda Osmanlı hakimiyeti altına girmiştir. Yavuz Selim ve soraki dönemler de idari düzenlemeler yapıldı.

Kanuni devrinin başlarında, Osmanlı ülkesinde Asya'da Karaman, Anadolu Rum, Alaüddeve, Musul, Mısır ve Şam. olmak üzere yedi eyâlet vardı. B. Rambertiden nakledilen bilgilere göre Antakya kazası, Şam beylerbeyliğine bağlıydı.² Şehir daha sonraki idari düzenlemelere de Halep eyaletine bağlı bir sancak haline getirildi. Buraya atanan Sancak beyleri sancak merkezi olarak tesbit edilen Antakya'da oturmaktaydı. Antakya'nın idari düzenlemedeki yeri her zaman "Sancak" olarak kalmamıştır. Değişik tarihlerde yapılan idari düzenlemelerde yine Halep eyaletine bağlı "Kaza" haline getirilerek yönetilmeye çalışıldı. W. Heyd, Antakya hakkında şu tesbitlerde bulunur "Haleb

² Tuncer, Baykara, Anadolunun Tarihi Coğrafyasına Giriş I, Ankara-1988, s. 57

şehri ilk çağlardan beri Kuzey Suriyenin ticari merkezi idi. Haleb'e gelen malların bir kısmı Antakya yönünden yoluna devam ediyor ve bu şehirden çok uzak olmayan süveydiye iskelesinde denize varıyordu. Antakya ile Haleb arasındaki ticari ilişkiler çok eski zamanlara dayanıyordu. Halep şehrinin Orta-Asya merkezleri ile bir çok münasebetleri vardı. Burada yol başlıca iki kola ayrılarak bir yandan Antakya'da (Süveydiye İskelesi) öte yandan Lazkiye'de Akdeniz'e ulaşıyordu.XIV. y.y. başlarında yazmış olan Kadim Sanuto şunu anlatır:Batıya gönderilen (Hindistan) mal ve baharatın büyük bir kısmı bir zamanlar Bağdad'dan geçer ve buradan Antakya ve Lazkiye yoluyla Akdeniz'e ulaşır."³ Bu yıllarda Antakya her gün binlerce kişinin uğradığı ve konakladığı bir ticaret ve kültür merkeziydi. Kısaca şunu söyleyebiliriz: Suriye için Haleb ne kadar ehemmiyetli ise, Haleb için Antakya da o kadar önemli bir şehirdir

A-İDARİ DURUM

Osmanlı devletinde taşra teşkilatı eyalet sistemine dayanmaktaydı. İdari birim olarak eyaletler sancak, kaza ve köylerden müteşekkildi. Klasik dönemden beri sancak ve kazalarda iki türlü idareci bulunmaktaydı. Biri askeri yönetici sınıfı oluşturan ehl-i örf, diğeri ulema sınıfı yani ehl-i şer' idi. İnceleme konumuz olan Antakya kazasındada bu iki yetkiliyi görmekteyiz. 1807-1810 tarihleri arasında defterde ismi geçen Haleb valileri, mutasarrıfları ve Antakya'da görev yapan ehli örf ve ehl-i şer' mensubları şunlardır:

I-Görevliler:

a- Ehl-i Örf Görevlileri:

H.1222 (M 1807)el-Hâc	İbrahim Haleb mütesellimi ve Muhassılı
H.1222 (M.1807)	el-Hâc Ahmed Haleb Kaim-makamı
H 1223 (M. 1808)	Serbevvabın el-Hâc İbrahim Haleb Mütesellimi
H.1223 (M. 1808)	Yusuf Ziya Paşa Haleb Vâlisi
H. 1224 (M. 1809)	Mîrzâde İbrahim Haleb Muhassılı
H 1223 (M. 1808)	Şerif-zâde İsmail Haleb Muhassılı
H.1224(M. 1809)	el-Hac İsmail Haleb Mütesllimi
H.1225(M. 1810)	Surûri Mehmed Paşa Haleb Vâlisi

³ Heyd, W , *op.cit.*, s. 182-183

H.1225(M. 1810)	İbrahim	Haleb Mütesllimi
H 1222 (M. 1807)	el-Hâc EbubekirAğa	Antakya mütesellimi
H 1223 (M. 1808)	Mevlân Osman Efendi	Antakya mütesellimi
H.1223 (M. 1808)	Ali Ağa	Antakya voyvodası
H.1223 (M. 1808)	Serturna Ali Ağa	Antakya Serdârı
H.1223 (M. 1808)	Ali Ağa	Antakya tahsildârı
H.1224 (M. 1809)	el-Hac Ebubekir Ağa	Antakya Kaim-makamı
H.1224 (M. 1809)	Halid Ağa	Antakya mütesellimi
H.1224 (M. 1809)	Ebubekir Ağa	Antakya voyvodası
H.1224 (M. 1809)	el-Hâc Ahmed Ağa	Silahşörân-ı Hassa
H.1224 (M. 1809)	Ali Ağa	Süveydiye Gümrükçüsü
H.1225 (M. 1810)	Serturna Ali Ağa	Antakya Serdarı

b-Ehl-i Şer' Görevlileri:

H 1222 (M. 1807)	Mevlânâ Ali İlmi İslâmbolî	Antakya Kadısı
H 1222 (M. 1807)	Mevlânâ Osman Efendi	Antakya Nâibi
H 1222 (M. 1807)	Osman Halife b.Mehmed	İhsaniye CamiHatibi
H 1222 (M. 1807)	Ser-turnâ Ömer	Mübâşir
H.1222 (M. 1807)	Ahmed Tahir Efendi	Müderris
H.1223 (M. 1808)	Mevlânâ İbrahim Efendi İstanbulî	Antakya Kadısı
H.1223 (M. 1808)	el-Hâc Mehami Ahmed Efendi	Müftü'l-enâm
H.1223 (M. 1808)	Ömer Efendi b. Ebubekir Ağa	Müderris
H.1224 (M. 1809)	Mevlânâ İbrahim Efendi	Antakya Kadısı
H.1224 (M. 1809)	Abdulkerim Efendi	Antakya Nâibi
H.1224 (M. 1809)	el-Hâc Abdünnafî Efendi	Nakibü'l-Eşrâf
		Kaim-makamı
H.1224 (M. 1809)	Hafız Mehmed Efendi	İmam
H.1224 (M. 1809)	Seyyid Mahmud Efendi	Müezzin

H.1224 (M. 1809)	Cezayirli Mehmed	Mübâşir
H.1224 (M. 1809)	Mustafa Efendi	Mahkeme Kâtibi
H.1224 (M. 1809)	Ali Efendi	Mahkeme Kâtibi
H.1224 (M. 1809)	İsmail Efendi	Muhzırbaşı
H.1224 (M. 1809)	Giridi Hasan Ağa	Mubâşir

Osmanlı Devletinde XVII. y.y. dan itibaren çoğunlukla valiler görevlerine gitmeyerek yerlerine mütesellimler göndermişlerdir kadılarda bu şekilde davranmış onlarda yerlerine nâibler göndermişlerdir. Bu durum XIX. y.y. da da devam etmiştir. Bu durumu inceleme konumuz olan belgelerde görebiliyoruz.

2-İdari Taksimat:

Osmanlı yönetimi bir bölgeyi fethedince, o bölgenin insan ve iktisadi potansiyelini öğrenmek amacıyla "tahrir" yaptırır. O tahrirden sonra idari düzenlemeyi, askeri üniteleri, iktisadi gelir kaynaklarını, örfi ve şer'i vergi çeşit ve miktarlarını ayrı ayrı tesbit edip defterlerini tanzim ettirirdi.

Kazaların toprağın coğrafi ve iktisadi özelliği belirlendikten sonra eyalet, sancak, nahiyeler, köy ve mezra esasına göre idari taksimat tamamlanırdı. Tesbit edilen bu idari ünitelerin sayıları her zaman aynı kalmayıp değişkenlik arzede bilirdi. Mesela: 1595 tarihinde Osmanlı devleti Rumeli'de 8, Kuzey Afrikada 4, Asya'da 28 olmak üzere 40 eyalete ayrılırken 1609 yılında 23'ü "has" 9'u "salyaneli" olmak üzere 32 "eyalet" e ayrılmıştır.⁴

XIX.yüzyıl başlarında Antakya kazasının dört nâhiyesi ve 90 köyü bulunmaktadır. Nâhiyeler içerisinde 78 hâne ile en kalabalık olanı Kuseyr'dir. Diğer nahiyeler ise, Altınöz, Süveydiye ve Cebel-i Akra nâhiyeleridir (bkz. tablo1) Süveydiye (Samandağı) Antakya'nın güneybatısında, Akdenize açılan tek liman kapısı durumundadır. Bugün aynı isimle bilinen Altınözü Antakya'nın güneybatısına, Cebel-i Akra ise Antakya'nın güneyinde bulunmakta olup eski Ordu kazası ile birlikte bugünkü Yayladağı ilçesini kapsamaktadır. (Bkz. Harita 1 ve 2)

(Tablo I)

⁴ Rifat, Özdemir, "Osmanlı Döneminde Antakya'nın Fiziki ve Demografik Yapısı 1709-1860" *Belleten*, LVIII/221 (Nisan-1994) ayrı basım

Nahiyenin İsmi	Avâriz Sayısı	Hane
Kuseyr	78	
Altınöz	33	
Süveydiye	32	
Cebel-i Akra	27	
Toplam	170	

Köyler:

1807-1810 yıllarını kapsayan 12 numaralı defterde adı geçen Antakya kazasına bağlı köyler şunlardır:

(Tablo 2)

Sıra No	Nahiye ve Köy Adları	Avâriz Hanesi	1939-40 İdari Düzenlemeye Göre	
			Yeni Adı/ Nahiyesi	Kazası
	Kuseyr Nahiyesine Bağlı Köyler			
01	Baksanos	1	Baksanlı/ Babatorun	Altınözü
02	Bitişin	05	Bitrin / Merkez	Antakya
03	Cünthe	05	Yonta / Babatorun	Altınözü
04	Fenk	1.5	Enek / Karsu	Altınözü
05	Hanyo	05	Hanyolu / Merkez	Antakya
06	Keferabid	05	Avuttepe / Babatorun	Altınözü
07	Marso	05	Emirsu / Şeyhköy	Antakya
08	Kılincar	05	Bilinger / Babatorun	Altınözü
09	Kılanos	1	Kalaneşli / Karsu	Altınözü
10	Mishano	1	Yumuşhan / Merkez	Antakya
11	Sûrî	05	Sarılar/Karsu	Altınözü
12	Seferiye	05	Seferli/Karbeyaz	Altınözü
13	Ziyaret	05	Ziyaret/Merkez	Altınözü

14	Makaberus	1	İmikabras/Babatorun	Altınözü
	Altınöz Nahiyesine bağlı köyler			
15	Alakend	05	Alakend/Merkez	Altınözü
16	Bahşin	05	Boşin/Merkez	Altınözü
17	Büdenbo	05	Madenboyu/Merkez	Altınözü
18	Büyükburç	1	Buyükburç/Merkez	Altınözü
19	Danışmendli	05	Danışmedli/Merkez	Altınözü
20	Ermence	05	Karmence/Karsu	Altınözü
21	Ferzele	05	Yarseli/Karsu	Altınözü
22	Karsu	1	Karsu/Karsu	Altınözü
23	Toprakhisar	05	Toprakhisar/Merkez	Altınözü
	Cebel-i Akra Nahiyesine bağlı köyler			
24	Eyerci	05	----	----
25	Bezge	1.5	Yeditepe/Bezge	Yayladağı
26	Çandır	05	Çandır/Merkez	Yayladağı
27	Hansuma	05	Hansuma/Merkez	Yayladağı
28	Hisarcık	05	Hisarek/Kışlak	Yayladağı
29	Kirakos	1	Karaköse/Bezge	Yayladağı
30	Kandon	05	Kandum/Kışlak	Yayladağı
31	Karsıbol	05	Karsanbey/Şeyhköy	Antakya
32	Kışlak	05	Kışlak/Kışlak	Yayladağı
33	Kırkbuçuk	05	Kırkbuçuk/Merkez	Yayladağı
34	Şeyhköy	2	Şeyhköy Şenköy/Şenköy	Antakya
35	Tumame	05	Tumanlı/Bezge	Yayladağı
36	Karye	05	Karye/Herbuye	Antakya
37	Cidaliye	05	Suvatli/Merkez	Antakya

	Süveydiye Nahiyesine bağlı köyler			
38	Akılliye	05	Akılliye/Hıdırbey	Antakya
39	Barbaron	05	Babarlı/Hıdırbey	Antakya
40	Hacı Habibli	1	Eriklikyu/Merkez	Samandağı
41	Hüseyinlü	05	Hüseyinli/Karaçay	Samandağı
42	Karakasiye	1	Karakasiye/Bedirge	Antakya
43	Kilisecik	1	Kesecik/Hıdırbey	Antakya
44	Menküliye	05	Mengüllü/Hıdırbey	Antakya
45	Mısrıkiye	1	Mızraklı/Merkez	Samandağı
46	Muğirun	1	Mutayran/Merkez	Samandağı
47	Saylıca	05	Yaylıca/Merkez	Samandağı
48	Seldiren	1	Seldiren/Merkez	Samandağı
49	Tüleylü Hübbelas	1	Telli kümbelek/Hıdırbey	Antakya
50	Zeytun ma'a mezariaha	6	Zeytinli/Merkez	Samandağı
	Merkeze bağlı köyler			
51	Betris	0.5	----	---
52	Orhaniye	1	Orhanlı/Hıdırbey	Antakya
53	Ariye	1	----	---
54	Güzelburç	2	Güzelburç/Hıdırbey	Antakya
55	Narlıca	1	Narlıca	----
56	Miras	2	Aşağı Yiğitoğlu	Altınözü
57	Baykara	2	----	----
58	Hacı paşa	4	Hacı paşa/Babatorun	Altınözü
59	Gökçegöz	2	Gökçegöz/Merkez	Samandağ
60	Sabuhiye	2	Sabuniye/Merkez	Samandağ
61	Kürtmezrası	1	Kürtmezrası/Karsu	Samandağ

62	Ağcurun	2	Ağcurun/Karsu	Altınözü
63	Koluca	1	Salaçgaz/Yiğitoğlu	Altınözü
64	Türkmen mezrası	2	Türkmenmezrası/Babatorun	Altınözü
65	Salka	2	----	---
66	Turfanda	1	Günaydam/Şenköy	Altınözü
67	Çardakiye	2	Çardaklı/Harbiye	Antakya
68	Ğarbeyaz	2	Karbeyaz/Karbeyaz	Altınözü
69	Kartayir	2	----	----
70	Fıfırın	2		
71	Sufiler	2	Sofular/Şeyhköy	Antakya
72	Songur	2	----	----
73	Bağdadiye	2	----	----
74	Kebusiye	2	Kapısuyu/Merkez	Samandağ
75	Makber	2	----	---
76	Cûm	2	Sivrikavuk/Şenköy	Altınözü
77	Kalavun	2	----	----
78	Mermicik	3	----	----
79	Dursuniye	2	Dursunlu/Merkez	Antakya
80	Yoğunoluk	2	Yoğunoluk/Merkez	Samandağ
81	Yeniceköy	2	Aşağı Çakılıkoz/Hıdırbey	Antakya
82	Cüdeyde	2	Çiğdede	----
83	Fetkiye	05	Avsuyu/Merkez	Antakya
84	Tinzir	1	----	----
85	Düveyr	2	Döver/Merkez	Antakya
86	Kesb	3	Kesep/Yayladağı	Altınözü
87	Kankine	05	----	----
88	Mağdele	3	Mayadalı/Babatorun	Altınözü
89	Dîr	3	----	----
90	Suzuri	3	----	----

Mahalleler:

Mahalleler isimlerini yörenin büyüklerinden veya coğrafi yapısından almaktadır. Örneğin, Antakya'nın en eski mahallesi olan Habibü'n-Neccar, kentte yaşayan ulu kişilerden birinin ismidir. Yine Şeyh Ali ve Hümmare isimleride şehirde yaşamış olan ünlü şahsiyetlerdir. Mahalle adlarından Dörtayak, Meydan, Şirince, Uncular, saha gibi isimler Anadolu'da diğer şehirlerdeki isimlerle benzerlik göstermektedir. Türk-İslâm kültürünün etkisi olduğu mahalle adlarının bir çoğunun günümüze kadar gelmesi istikrar ve devamlılık arzettiğini göstermektedir. Tut, Habibü'n - Neccar, Soflar, Mahsen, Tabi-i Sofular, Dörtayak, Kantara, Sarı Mahmut, Cami-i Kebir büyük mahalleler olarak görülürken, Sekakin, Debbus, Mukbil, Şirince, İmran, Şeyh Ali ve Kastal mahalleleri ise orta ve küçük mahalleler olarak görülmektedir.(Bkz.Tablo 3)

Osmanlı devleti dini ve ırki yönden mozayik bir toplum oluşturduğundan Antakya'da da bunun örneğini görebilmekteyiz. Mahalle ve köylerde dini yönden İslâm, Hristiyan ve Yahudi, etnik yönden Türk, Arap, Rum, Ermeni birarada yaşamışlardır. Belgelerden anladığımız kadariyle müslümanlar ile gay-ı müslimler kırsal kesimlerde daha çok Kuseyr ve Süveydiye nahiyelerde şehir merkezinde ise Dörtayak, Sofular, Sarı Mahmud, Könlük, Kantara, Kastal ve Mahsen mahallelerinde bir arada yaşamışlardır.

Tablo 3

1807-1810 yılları arası Antakya Mahalleleri

Sıra no	Mahallenin ismi	Avânz Hâne Sayısı	Gerçek Hane Sayısı	Kat Sayı	Toplam Nüfus
1	Mahalle-i Tut	26	15	5	1950
2	Mahalle-i Habibü'n-Neccar	23	"	"	1725
3	Mahalle-i Sofular	17	"	"	1275
4	Mahalle-i Mahsen	15	"	"	1125
5	Mahalle-i Tabi-i Sofular	12.5	"	"	937.5
6	Mahalle-i Dörtayak	10	"	"	750
7	Mahalle-i Kantara	8.5	"	"	637.5

8	Mahalle-i Cami-i Kebir	5.5	"	"	412.5
9	Mahalle-i Gamdur	5.5	"	"	412.5
10	Mahalle-i Kânavât	5.5	"	"	375
11	Mahalle-i Uncular	5	"	"	412.5
12	Mahalle-i Sarı Mahmud	5	"	"	375
13	Mahalle-i İmrân	4.5	"	"	337.5
14	Mahalle-i Könlük	4	"	"	300
15	Mahalle-i Meydan	4	"	"	300
16	Mahalle-i Şeyh Ali	4	"	"	262.5
17	Mahalle-i Hümmâre	3.5	"	"	262.5
18	Mahalle-i Kastal	3	"	"	225
19	Mahalle-i Mukbil	3	"	"	225
20	Mahalle-i Debbus	3	"	"	225
21	Mahalle-i Saha	2.5	"	"	187.5
22	Mahalle-i Şirince	2	"	"	150
23	Mahalle-i Sekâkin	1	"	"	75
	Toplam	180	"	"	13.500

3-Devlet-Halk Münasebetleri:

İslâmi inanışta ve Türk töresinde devletin ve halkın karşılıklı görevleri olduğu ve birbirlerini korudukları ve devlet-halk kaynaşmasının müsbet bir netice doğuracağı inancını taşıdıklarını biliyoruz. Bu durum İslâm öncesi ve islâmi dönem Türk devletlerinde de en bariz bir şekilde görülmektedir. Halk, hükümdarı adaletin sağlayıcısı olarak kabul eder. Bu düşünceyle ona bağlanır. Hükümdar da teb'asını Allah'ın bir emaneti olarak görür ve onu korumak görevini en iyi şekilde yapmayı üstlenir. Ünlü bilgin Yusuf Has Hacib'te bu anlayış, belirgin biçimde mevcuttur. Bir siyasetnâme örneği olan "Kutadğu Bilig" adlı eserinde devlet-halk münasebetlerine ışık tutar. Devletin ve halkın birbirine karşı görevlerini belirtir. İyi devlet yönetiminin nasıl olacağı hususunu ve ideal devlet anlayışını izah eder. Hükümdara şöyle seslenir: "Tanrı senin boynuna bir emanet yüklemiştir. Bu emaneti gözet, zira onu sana soracaktır" diyerek hükümdarın sorumluluğunu

açıklar. Eserinin başka bir yerinde ise "Ey devletlu hükümdar! Eğer kullarından fakirlik adı kaldırılmazsa bir kimse nasıl Bey olur." diyerek halkın müreffeh bir hayat sürmesi için çaba sarfedilmesini ister.⁵

İslâm inancı ve Türk töresinin devamcısı ve uygulayıcısı olan Osmanlı Devletinde de yukarıda bahsettiğimiz düşünceyi aynen buluruz. Bütün Türk devletlerinde olduğu gibi Osmanlı Devletinin padişahında da adil olma, teb'asını koruma ve halkı refaha kavuşturma anlayışı hakimdir. Yöneticilerin uymaları gereken yönetim ilkeleri siyasetname türü eserlerde sık vurgulanmıştır. İncelediğimiz belgelerde padişah teb'asına karşı şefkatlidir, merhametlidir ve adaletlidir. Vali, mütesellim, muhassıl, kadı ve naïblere gönderdiği fermanlarda haksız uygulamalar yapılmaması, adaletin tesisi, fukaranın korunması hakkında sık sık tenbihatlar vardır.

Ancak, devletin zayıfladığı siyasi ve iktisadi istikrarın sarsıldığı dönemlerde bazı problemler olduğundan bu yıllarda devlet sürekli isteyen durumdadır. Vergilerin arttırımı ve eyaletlerdeki bazı olumsuz uygulamalar halkı zor düşürmesine rağmen devlete ve padişaha bağlılık devam etmiştir. İnancın ve örfün gereği olarak...

B-SOSYAL DURUM:

I-Osmanlı Cemiyeti

Siyaset ve yönetim öne çıkarılarak bir topluma bakıldığında her toplumda tabii olarak bir yönetenler ve yönetilenler ayırımı yapmak mümkündür. Osmanlı cemiyet yapısı için de aynı şeyleri söyleyebiliriz. Ancak osmanlı devletindeki sosyal tabakalaşıma batı anlamındaki gibi bir sınıf değildir. Nizâm-ı âlem ülküsti Türk-İslâm toplumlarında. Batı anlamında antagonizmaları ve sınıflaşmayı bertaraf etmiştir. İmtiyazlı bir sosyal bir sınıf oluşması sistemli bir şekilde önlenmiştir. Toprak gibi temel üretim faktöründe görülen devlet mülküyeti, sermayenin belirli ellerde toplanmaması ilkesi bu yönde ortaya çıkabilecek eğilimleri zayıflatmıştır.

Yöneten ve yönetilen kategorilerini oluşturan kitleleri kendi içinde fonksiyonları ve konumları bakımından çeşitli kategorilere ayırmak mümkündür.

I-Yönetenler(Askeri)veya ehl-i örf

⁵ Reşat, Genç, "Karaahanlılar" *Doğuştan Günümüze İslam Tarihi*, C.VI, İstanbul-1989, s. 167

Bütün devlet hizmetlerini yerine getiren vergiden muaf sınıf (Buradaki askeri nitelemesi, herkesin askerlik işleri ile uğraştığı anlamına gelmez. Osmanlı Devletinde ilk yüzyıllarda görevlerin askeri yönü ağır bastığı için "askeri" denildiğini belirtir.⁶

Askeri sınıf kendi içinde 3 gurubta incelenebilir.

a- Seyfiyye bugünkü manada askerlik yapanlar idareci sınıf.

b- Kalemîyye : Divân-ı Hümâyunda ve hazinede görevli bürokratlar.

c-Ulema (ehl-i ilm) Yönetici sınıf içerisinde önemli fonksiyonu olan görevlilerdir. Hukuk, eğitim, dini hizmetleri, vakıflar vb. hizmetleri gören ve vergiden muaf olan gurub XIX. y.y. da taşrada ehl-i örf ve ehl-i ilm üyeleri Mütesellim, Muhassıl, Voyvoda Kadı, Müfti, Nâib, Nakıbü'l-eshrâf Kaim - makamı, Müderrisler, Yeniçeri Serdarı, Kethüda Gümrük Emiri, Mimarbaşı ve diğer görevliler.

2-Yönetilenler (Reâya)

Reâya üretici olan ve vergi veren zümredir.Şehirli reâya esnaf ve tüccardan ibarettir. Köylü ise tarım ile uğraşır yarı yerleşik zümreler ise konar-göçer olarak adlandırılmıştır.

2-Aile Durumu

1807-1810 yılları arasında sicil kayıtlarına göre Antakya'da evlilik ve çocuk durumu (bkz. tablo 4)

(Tablo 4)

Evlilik Durumu

Eş Durumu	Aile sayısı	%
Tek evli	14	87.5
iki evli	2	12.5
Üç ve yukarı	-	-
Toplam	16	100

⁶ S. Shaw, *Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye*, C. I, İstanbul- 1982, s. 167

Müslüman Aile	Adet
Bir çocuklu aile	4
İki çocuklu aile	4
Üç çocuklu aile	5
Dört çocuklu aile	2
Beş çocuklu aile	1
Toplam	16
Gayri- Müslim Aile	Adet
Bir çocuklu	1
İki çocuklu	2
Üç çocuklu	1
Toplam	4

Evlilik durumu incelenirken dikkatimizi çeken hususlardan biri iddiaların aksine tek evliliğin daha fazla olduğudur. Diğer bir hususta çocuk sayısının azlığıdır. Bu sayı Gayri Müslimlerde daha az görülüyor. 1807-1810 yıllarını kapsayan üç yıllık süre içerisinde boşanma hadisesine rastlanmaması Osmanlı cemiyeti aile yapısı hakkında olumlu kanaata sahip olmamızı sağlar. Erkek, kadın ve çocuklara verilen isimler genelde İslâmi isimlerdir. Dudu ve Durmuş gibi Türkçe isimler de kullanılmıştır. Ençok kullanılan erkek isimleri şunlardır: Mehmed, Ahmed, Ebubekir, Osman, Hüseyin, Şemseddin, Ömer, Abdurrezak, Abdullah, Abdulfettah, Feyzullah vd. Kadın isimleri ise; Hadice, Aişe, Fatıma, Heybetullah, Meryem, Emine, Rukiye, Zeliha, Şehriban, Huri vd. Gayri müslim isimlerden bazıları ise; Serkiz, Corci, Yasef, Elyas, Berhum, Marine vs.dönemin anlayışı gereği erkeklerde lakablar kullanılmıştır. Bunlardan bazıları: Kara, Gecekuşu, Kel, Topal, Tahracı, Çalikoğlu, İbrikçioğlu, Kaküloğlu, Köroğlu, Akıllıoğlu, Çulcu, Bozkelle gibi. Bu lakablar kişilerin fiziki veya yaptıkları işlere göre verilmiştir.

3-Nüfus:

Antakya'nın mahallelerini ve mahalledeki toplam hâne sayısını ve yine Antakya'nın nâhiye isimleri ve toplam hâne sayısını daha önce Tablo:1 ve Tablo:3 de gösterilmişti. Tabloda verilen hâne sayıları vergilerin toplanmasında esas kabul edilen "Avâriz hâne" sayısının olduğundan gerçek hâne değildir.

Avâriz hânesi, tek ailenin oturduğu ev anlamına gelmeyip, emlâki bulunan, arazi tasaruf eden kişilerden belirli bir nisbete göre tanzim edilmiş, bekâr ve evli, belli bir erkekler grubunu ifade eden, sayısı şehirden şehire değişen hakiki bir hâne olmayıp itibari bir hâne grubu ifade etmektedir. Bir avâriz hânesi içinde kazaya göre bazen 3, bazen 5, bazen 10 ve bazende 15 hâne bulunmaktadır.⁷ Gerçek hâne sayısı belgede açıklanmadığı için, bu çalışmada her avâriz hanesi 10 hane olarak kabul edilmek suretiyle gerçek hane sayısı bulunmuştur. Tablo 3'de görüldüğü gibi şehir merkezinin tahmini nüfusu şöyledir.

Avâriz hâne sayısı: 180

Gerçek hâne kat sayısı: 15 $180 \times 15 = 2700$

tahmini nüfus: $2700 \times 5 = 13500$ Bu hesablama sonucunda Antakya
merkez nüfusu: 13500 kişi. $170 \times 15 = 2550$

$2550 \times 5 = 12750$ kır nüfusu

Antakya kazası şehir merkezi ve kırsal nüfus= $13500 + 12750 = 26250$

Yukarıda verdiğimiz nüfusa ehl-i örf, ehl-i şer', hristiyan din adamları, dul, yetim, amâ vd. şahıslarda nüfusa dahil değildir. Bu saydıklarımıza da katarsak:

~~16350~~

ehl-i örf   900

ehl-i şer'   150

Dul, yetim, ama vd.   100

Antakya toplam nüfus;   27400 kişi

Antakya'da yaşayan Gayri Müslim nüfusunu tesbit için, cizyelerin toplanmasında esas kabul edilen cizye evrakından faydalanacağız.

---

⁷ Ömer, L. Barkan, "Avâriz" IA, II s.15

110 Varak a'lâ

880 Varak evsât

110 Varak edna

1100x5=5500 kişi gayri müslim nüfusu

toplam 1100 evrak

Buna göre Antakya kazâsının nüfusu; Müslim : 21900 kişi

Gayri Müslim : 5500 kişi

4-Terekeler:

Tereke kayıtları hukuki olduğu kadar sosyal kapsamlı belgelerdir. Bu kayıtlar ile ailelerin iktisadi durumunu, varlıklı veya fakara olduklarını, miras durumunu anladığımız gibi, kullandıkları eşyaların neler olduklarını ve fiyat durumlarını öğrenme imkanı buluyoruz.

(Tablo 5)

<i>Tereke kayıtlarının Gelir Grupları</i>		
100-1000 kuruş arası	2	%18.3
1000- 2000 kuruş arası	6	%54.4
2000- 3000 kuruş arası	2	%18.3
3000 kuruşdan yukarısı	1	%9.0
Toplam	11	%100

Tereke kayıtlarından anlaşıldığına göre Antakya'dan yaşayan halkın ekonomik durumu gelir düzeyine göre dağılımı şöyledir:

Halkın %18.3'ünün geliri düşük 54.4'ü orta ve 27.3'ü ise varlıklı olduğu Tablo 5 'de ki verilerden anlaşılmaktadır. Çok fakir veya çok zengin (Terekesi 100 kuruştan az veya 3000 kuruştan fazla) olanlar azınlıktadır. 3000 kuruştan fazla gelire sahip olanların oranı %9'dur. %72.2 si 1000-3000 kuruş arasındadır. Buda orta hallilerin gelir düzeyidir.

5-Vakıflar:

Vakıf kelimesi arapçada durmak, alıkoymak manasında olup, İslâm literatüründe VII. asrın ortalarından XIX. asrın sonlarına kadar ki devrede İslâm

devletlerinin sosyo ekonomik hayatında önemli rol oynayan dini-içtimai bir müessesedir. Başka bir tanımla bir mülkü ammenin menfaatına ebedi olarak tahsis etmek yerinde kullanılır tabirdir. Vakfeden kişiye "vâkıf" vakfedilen şeye "menkuf" (mahal-li vakıf) bir aynının menfaati kendisine tahsis edilen şahsa veya mahallede (mevkufüm-aleyh), (meşrut-ün leh), (masârif-i vakf) denilir.⁸

Vakfın tarihi menşei hakkında çeşitli görüşler mevcuttur. Bazı araştırmacılar vakıf uygulamasının başlangıcını Babil'e Roma'ya Bizans'a hatta Budizm'e bağlama eğilimindedirler. Ancak, menşei tartışmalı olmakla birlikte bu müessesenin, İslâm dünyasında yeni bir terkiib olarak ortaya çıktığı. İslâm ülkelerinde içtimai değişmelere paralel olarak gelişip yaygınlaştığı kabul edilmektedir. Esasında ahiret inancı olan bütün toplumlarda vakıf veya benzer kurumları görebiliriz.

İslâm tarihinde ilk vakıf Cenâb-ı peygamber zamanında Medine'de başlamıştır. Hz. Peygamber Hicret'in otuz ikinci ayında Medine'de kendisine ait yedi hurma bahçesini vakf edib gelirini "hevadis'i dehre" yani İslâm'ın müdafaasını icab ettirecek hadislere zaruri ihtiyaçlara ayrılmıştır. İslâm'da Allah ve Peygamber'in emir ve tavsiyeleriyle kuvvet bulan yardımlaşma duygusu, asırlar boyu devam edecek bir hukuk müessesesinin yani vakfın doğmasına sebep olmuştur. Peygamber zamanından beri önemi idrak edilen bu müessese İslâm dünyasında insanlara faydalı olan her hizmetin ibadet ve telakki edilmesi sonucu ,cemiyetin hayrına olan her sahada sağlam birer teminat ve sigorta vazifesi görmüştür.

İmam Ebu Hanifeye göre vakıf, bir kimsenin sahip olduğu gayri menkulun gelirlerini, ödünç verme şeklinde fakirlere ve islâm cemaatinin dini ve içtimai ihtiyaçlarına tahsisinin akdidir. Öyleki bu malın mülkiyeti vakfeden de kaldığından vakıf bozma ve malını istediği gibi kullanma hakkına sahiptir. Ölümünden sonra bu hak varislere geçer. İmam Ebu Yusuf 'a göre vakıf "Vakf ettim sözüyle gerçekleşib, vakf edenin mülkü olmaktan çıkmaktadır."

Vakıf, insanların düşünebildikleri müesseselerin en hayırlısıdır. Vakıftan maksat şöyle sıralanabilir:

- 1- Allah'ın yanında bir mükafat ulaşmak
- 2- Bir malı insanların faydasına sunmak

⁸ Halil Cin- Ahmet,Akgündüz, Türk İslam Hukuk Tarihi, C.II, İstanbul - 1990, s.31

3- Vakıf kurmakla eserini ölümünden sonra o malın ayakta kalacağı sürece, devam ettirmek;

4- Vakfedenin, eserlerinin kendisi için garanti edildiğini emniyet vermektedir.⁹

Vakıfları ikiye ayırmak mümkündür. Birincisi "Ayniyle intifa olunan" Yani bizzat kendisinden yararlanan vakıflardır ki bunlara "Müessalat-ı hayriyye" adı verilmekte olup, ibadet yerleri, medreseler, hastaneler, Köprü, Çeşme vs. bu cümledendir. İkincisi ise "Ayniyle intifa olunmayan" Fakat biricilerin sürekli ve düzenli bir şekilde işlenmesini temin eden bina, arazi, nakit para vs. gelir kaynaklarının teşkil ettiği vakıflardır. Bunlara "Asl-ı vakıf" Denilmektedir. Birbirini tamamlayan bu iki cins vakfın gelişmesinin B.Selçuklularda hız kazandığı bilhassa Osmanlılarda kemale erdiği bilinmektedir.¹⁰

Vakıfların düzenli işleyebilmesi için düzenligelirlere ihtiyaçları vardı. Vakıf edilen mallar içerisinde, bahçeler, bağlar, köyün bir kısmı, mesken olarak kullanılan binalar, dükkanlar bulunmaktadır. Vakf edilen gayri menkullerin sınırları ve vasıfları genellikle vakıfiyelerde tafsilatlı bir şekilde anlatılmaktadır.

Bu cümleden olarak incelediğimiz dönemde Antakya'da yukarıda bahsettiğimiz bilgiler çerçevesinde, Cami, medrese, hamam gibi vakıf müesseseleri kurulduğu bilinmektedir. Bu sayede Antakya'daki cemiyetin bir takım ihtiyaçları, bu vakıfları kuran kişiler tarafından giderilmeye çalışılmıştır.

Belgede zikredilen vakıflardan iki örnek verelim. Belge 71' de:"Ed-dünya mer'atü'l-ahire "ayeti kerime doğrultusunda dünyada hayır ve hasenatın yapılması gerektiği dile getirilir. Antakya kazâsı Umrân mahlesi sakinlerinden Medine-i mezbure ayân ve hânedan-ı zevi'l-ıhtıramından sâhib'ül-hayrat ve hasenat ve râğîbu's-sadakât ve'l muberrât atûfetlu el-Hac Ebubekir Ağa yaptırmış olduğu ihsaniye Cami-i şerif ve Medresesi için bir bab menzil, nalbant dükkanı ,tüccar dükkanı, balıkçı dükkanı, debbağ dükkanı, bakkal dükkanı, attar dükkanı, Abacı, keçeci dükkanı, ziyaret karyesi toprağındaki 80 zeytun eşcârı ve Karsu karyesi toprağında 40 zeytun eşcârı vakf etmiştir. İhsaniye Camii ve medrese görevleri masrafları için, İmam-ı evvele yevmiye altı akçe, Vaiz Efendi'ye yevmiye altı akçe, Ser-mahfil-i müezzin dört akçe, üç nefer müezzin her birine yevmi dört akçe, bir mustakim câbi nasb olunub yevmi dört akçe, Müderris Efendi'ye sekiz akçe verilmesi istenmiştir. Bu vakıf tevliyeti evlada şart koşulmuştur. Belgedeki

⁹ İsmet,Kayahoğlu, İslam Kurumları Tarihi Ankara-1964 s.146

¹⁰ Baheaddin,Yediyıldız,"Vakıflar" İA, XIII İstanbul-1988 s.157

vakıfların çoğu evladiyet vakfıdır. Şöyle bitirilmekte "Hasbeten li'llahi'l-meliki'l-ahad ve taleben limarzatillahi'r-rabbi's-samed" vakfı sahibi müeyyed ve bahs-i sarihi muhalled ile vakf ve habs ve lazım oldu.

Vakıfla ilgili belge 30'da; Habîb-i Neccâr mahallesi sakinlerinden el-Hac Ahmed Ağa üç bab Debbağ dükkanını ibn el-Hac el-Hac İbrahim Ağa ayrıca bağ ve bahçesini Habîb-i Neccâr aleyhi'r-rahmeti'l-Gaffar hazretlerinin makamına harcanması bir kısım gelirin burada hizmet edenlere verilmesi istenmiştir. Başka bir vakıf örneğinde; Belge 37: Umrân mahallesi sakinlerinden Molla Ahmed bin Mehmed Saraycık toprağındaki toplam 100(yüz) zeytin ağacını vakf etmiştir. Belge 29'da, Sinan Paşa evkâf-ı mülhakâtından Antakiyye 'de vakî' Cündî hamamı'nın me'zun-i bi'l-iftâ es-Seyyid Mehâmi Ahmed Efendi'nin tamir ettiğini ve tamir için toplam 4982 guruşun harcandığı yazılıdır.

C-İKTİSADİ DURUM:

Osmanlı devleti teşkilatlanmış bir toplum olarak fonksiyonlarını yerine getirebilmek için harcamalar yapmak ve bu harcamaları finanse edecek gelir kaynaklarını bulmak zorundaydı. Yapısı gereği gelirlerinin temelini başta tarımdan olmak üzere ticaret sanayi ve yeraltı kaynaklarından elde edilen vergiler idi. Devletin üç önemli gelir kaynağı Mukataa, Cizye ve Avârız akçesidir. Reâyandan alınan bu vergiler zamanla mukataa adı altında iltizama verilerek hazineye peşin gelir sağlama amacını taşıyordu. Osmanlı devletinin ekonomisi zayıfladıkça ve giderler de çoğaldıkça devlet iltizam usuluna başvurmak zorunda kalmıştır. İltizamlar XVIII. asırdan itibaren malikâneye dönüşmeye başladı. (Malikâne sistemi daha çok, Osmanlı devletinin Güney eyaletlerinde görülmekte. Mısır, Şam, Haleb, Diyarbekir vd.) incelenmesini yaptığımız Antakya kazasındaki Mukataa, Avarız, ve nuzul bedeli Cizye, Caize vs. gibi gelirleri kısaca izah edelim.

1-Mukataalar:

1807-1810 Yıllarında Antakya Mukkataası

Yılı	Muka'atanın Adı	Kime verildiği	Yıllık Geliri
1807	Resm-i tanğa-yı kirpas-ı penbe	-	2996.5 kuruş
1807	Hasha-i Kuseyr ve Şuğur		1862 kuruş
	Hasha-i Antakya		4790 kuruş
1807	Rişte-i penbe muka'atası		992.5 kuruş

1808	İhtisab-ı Antakya muka'atası	Ali Ağa	2996.5 kuruş
1809	Rüsumat-ı harîr	Silahtarbaşı Ahmed	her kıyyeden 60 para
----	Altı aylık mektup caizesi		200 kuruş
----	Mizân-ı harîr muka'atası	Silahşöran-ı el-Hac Ahmed	---
1810	On sekiz aylık caize	Ali Ağa	800 kuruş
1808	Mizân-ı harîr	İsmail	her kıyyeden 60 para
1809	Mizân-ı harîr	İsmail	her kıyyeden 60 para
1807	Nefs-i Antakya avâriz ve Nüzul		9000 kuruş
1808	Nefs-i Antakya avâriz ve Nüzul		1904.25 kuruş
1808	Avâriz bedeli		2070 kuruş 9 para
1809	Avâriz bedeli		2070 kuruş 15 para

2-Cizye Gelirleri:

110 varak a'lâ, 880 varak evsât, 110 varak ednâ olmak üzere toplam 1100 evrâktır.

a'lâ olanlardan 12 esedi kuruş veya 2 İstanbul zer-i Mahbûb

evsât olanlardan 6 esedi kuruş veya 1 İstanbul zer-i Mahbûb

edna olanlardan 3 esedi kuruş veya 0.5 İstanbul zer-i Mahbûb alınması emir buyurulmuştur.

$$110 \times 12 = 13.200 \text{ kuruş}$$

$$880 \times 6 = 5.280 \text{ kuruş}$$

$$110 \times 3 = 330 \text{ kuruş}$$

Toplam 18.810 kuruş cizye vergisi alındığını tesbit ediyoruz.

1810 senesine ait cizye bedeli olarak toplam 6930 kuruş alınmıştır.
(145/a,B.174/a)

3-Gümrük geliri

1224- 1225 resm-i penbe ve iplik gümrüğü gelir	435	kuruş
1225 resm-i penbe gümrüğü sekiz aylık	140	kuruş
1225 resm-i iplik ve penbe gümrük Emimi el-Hac İbrahim Ağa	501.25	kuruş
1810 resm-i penbe ve rişte-i penbe gümrük Emimi el-Hac Abdulkadir	101.5	kuruş

4-Giderler

1807 Şütüran bedeli,menzil ücreti, hazeriyye için mesârifat-ı zaruriye	18582	kuruş
1808 imdâd-ı hazeriyye. elli süvari bedeli	20761.25	kuruş
1809 Bedel-i şütüran,İmdad-ı hazeriye.	23063.5	kuruş
1809 Bedel-i şütüran,İmdad-ı hazeriye.menzil ücreti,mâl-ı kışlak ve şa'ir ve hinta	33081.25	kuruş
1809 Bedel-i şütüran,İmdad-ı hazeriye.menzil ücret ve mesârifat-ı zaruriye	42342	kuruş
1810 Bedel-i şütüran,İmdad-ı hazeriye	46226	kuruş beher semen 600 kuruş
1810 Bedel-i şütüran,İmdad-ı hazeriye.menzil ücreti ve mesârifat-ı zaruriye	26650	kuruş beher semene 306 kuruş
1807 Şeyh Feyzullah Efendi ve Hafız Ahmed Efendi berâ-yı vezâyif	295	kuruş
1807 senesi el-Hac Abdülkerim Şeyh-zâde	3500	kuruş
1807 Abdülhak	466.5	kuruş
1807 Deve bedeli	9000	kuruş

1808	Deve bedeli	20000 kuruş
1808	senesi el-Hac Abdülkerim Şeyh-zâde	2500 kuruş
1808	es-Seyyid Mehmed Said Efendi berâ-yi havale	1710 kuruş
1808	Seyyid Osman Harârî-zâde	500 kuruş
	Ali Çelebi Harârî	996 kuruş
	Şeyh Feyzullah Efendi, Osman Efendi ve Hafız Ahmed Efendi berâ-yı vezâyif	360 kuruş
1808	Azro Yahudi	500 kuruş
	Ali Ağa	1304 kuruş
	Recaizade	500 kuruş
1808	Askerin aletleri için	200 sıtıl arpa
1809	İmdad-ı seferiye	80 kese
1810	İmdad-ı seferiye	2500 kuruş

5-Ziraat

Antakya çevresi hububat başta olmak üzere her türlü tarım elverişlidir. Amik, Oruç ve Dergus ovaları Halep ile Antakya arasındaki geniş ve sulu vadiler her türlü ürünün yetiştirildiği topraklardır. Buğday, arpa, mısır, pamuk yanında zeytin ve bağcılık en önemli gelir kaynağıdır. Ayrıca ipekçilik ile de uğraşmaktadır. Antakya, Edlib, Suğur, Payas, Belen kazalarında ipekçilik yapıldığını (B.79 B.8 vd.) anlıyoruz. Yine bu belgelerde Bursa'dan Halep'e harîr getirildiği ve harîrin kıyyesinden tersane-i amire için tarfı resmi alındığı zikrediliyor.

6-Ticaret:

Ticaret, şehir halkının önemli gelir kaynaklarından biridir. Antakya'nın ticaret yolları üzerinde bulunması, halkın ticaretle iştiğal etmesinde önemli etkindir. Antakya tüccarlarından bir kısmının Şam'a ve Kahire'ye bu amaçla gittiğini biliyoruz. B.102'de Antakya kazasının Hümmâre mahallesi sâkinlerinden Reşit Ağa ve Seyyid Mehmet Efendinin Kahire'de buldukları belirtilir. Belge 122 deki fermanın anladığımız kadariyle, Halep gümrüğünden kaçırılarak daha

kârlı bir pazar olan Mısır'a Antakya'dan ipek ipliği götürülüp satıldığını bahsediliyor.

7-Sanayi:

Antakya'da dönemin iktisadi şartları ve imkanları dahilinde bazı atölyeler bulunduğunu söyleyebiliriz. Antakya'da geniş zeytin plantasyonları bulunmakta, bu zeytinlikler Antakya'nın çok sayıdaki sabun imalethaneleri için gerekli zeytinyağını sağlamaktaydı. Sabun imalatı yaygındı. Elde edilen sabunun yerel tüketim dışında kalan miktarı Anadolu'nun öbür vilayetlerine gönderilmekteydi. Zeytinyağı imalatı yanında ayrıca ipekçilik ve pamuklu dokumacılık önemli yer tutar. Ala gömleklik bez, ipek mendil, çarşaf, ipek maşlah yapımı önemliydi. Antakya'da kuyumculuk ve demircilikten de bahsetmek mümkündür.

8-Esnaf:

Şehirdeki iktisadi hayatın gelişmesinde önemli bir unsurla esnaflardan Antakya'da çeşitli eşya, alet ve hizmetin üretildiği bir esnaf teşkilatının var olduğunu görmekteyiz. Elimizdeki belgelere göre 1807-1810 yılları arası Antakya'da faaliyet gösteren esnaflar şunlardır:

Attar	Fırıncı	Semerci	Kahveci
Kasab	Uncu	Nalbant	Berber
Bakkal	Şerbetçi	Naccar	Temürcü
Çadırcı	Kuyumcu	Debbağ	Mücellid

9-Para ve Fiyatlar:

Para tarih boyunca iktisadi hayatın en önemli unsurlarından biri olmuştur. İlk zamanlardan beri Bakır, Gümüş ve Altın gibi madeni paralar geçerli olmuştur. Roma, Bizans, Sasani, Emevi, Abbasi, Selçuklu, Memlûklü vd. devletlerinin hepsinde Gümüş ve Altın paralar kullanılmıştır. Zaten Emevilerden itibaren İslam devletlerinde dirhem ve dinar para esastı. Osmanlı devletinde de kuruluştan itibaren uzun süre madeni para olan "akçe" geçerli olmuştur. Mali bunalımlar, uzun süren savaşlar ve Dünya çapındaki enflasyonist cereyanların etkisiyle zaman içinde devalüasyona uğrarayak yerini "kuruş-para" esasına bırakmıştı. 19. yüzyıla geldiğinde, para biriminin esasını kuruş-para ikilisi teşkil ediyor, akçe ise fiille kullanılmaktan çıkıyordu. Ayrıca Cihadiye, Zoloto, Riyal gibi gümüş sikkeler ile, daha çok ticari işlemlerde kullanılan İstanbul fındık,

İstanbul zer-i Mahbûb, Mısır zer-i Mahbûb, Trablus, Tunus ve Cezayir altınları. Macar ve Yıldız altın gibi yerli ve yabancı altın cinsleride kullanılmakta idi. II. Mahmut döneminde bastırılan Rûmi, Adfî, Mahmudiye, Dârü'l-Hilafe altınları. İstanbul altınları. Hayriye gibi altınların kısa aralıklarla tedavüle sürülmesi, aslında mali bunalımın belirtisidir. Mali istikrar gittikçe bozulmuş, Osmanlı parası hiç bir dönemde bu kadar devaüle edilmemiştir. Elbette bunda içte yapılan islahatların, dışta yenilgiyle, biten birçok savaşların etkisi olduğu muhakkaktır.¹¹

XIX. yüzyılın ilk yarısında mali bunalımın etkisiyle, kuruş ve para reel olarak değer kaybederken, altın fiyatları yükselmiştir. 1789-1846 döneminde kuruş % 90.45 aynı dönemde para ise %50 oranında değer kaybetmiştir*

1225 tarihli fermana göre; İstanbul altını fındık 8 kuruş, İstanbul zer-i mahbub 6 kuruş, Mısır zer-i mahbub 5 kuruş ve fındık 7 kuruş. Tuğlalı sağ paranın 40 adedi 1 kuruş, Seksen adedi 2 kuruş, yüz adedi 100 lük, seksen adedi 2 liktir.

Osmanlı fiyat politikasını, devletin genel olarak siyisi, hukuki ve iktisadi anlayışı ve örgütlenmesi dahilinde, bir bütün içerisinde aramak gerekir. Çok geniş bir alana hakim olan Osmanlı devleti şer'i ve örfî hukuka dayalı güçlü bir merkezi otoriteye sahipti. idari sistemi sahip olduğu coğrafyanın, doğal tarihi ve etnik özelliklerine göre farklılıklar gösterirken, idaresi altında yaşayan müslim ve gayri müslim teb'aya karşı hiç bir ayırım gözetmeksizin onları korumuş ve gözetmiştir. Devlet hem üretici hem de tükedici arasındaki dengeyi korumaya çalışmıştır. Devletin, fiyat politikasını belirlerken uygulamada genel olarak iki türlü fiyat politikası izlendiği görülmektedir. Umumu veya devleti ilgilendiren hususlarda, devletin fiyatları belirlediği bilinmektedir. Buna "Müdahaleci" bir tutum demek mümkündür. Bu tutum daha ziyade "Paranın resmi kurunun belirlenmesinde" genellikle yılda iki defa (veya daha fazla olabilir) verilen "Narh" ta İstanbul'un veya başka şehirlerin veya Ordu-yu hümayunun iaşesi için çıkarılan zahire, canlı hayvan vs. bazı maddelerin yayınlanan "Mübayaa" emirlerinde karşımıza çıkmaktadır. İkinci olarak, sadece tarafları ilgilendiren hususlarda devletin "Serbest" denilebilecek bir politika izlediğine şahit olunmaktadır.

¹¹ Mustafa, Öztürk, "Osmanlı Döneminde Fiyat Politikası ve Fiyatların Tahtili", Belteten, LV/212 (Nisan - 1991)' Ayrı basım

* Daha geniş bilgi için bkz.Öztürk, a.g.m. s. 250-253

Netice olarak, Osmanlı dönemi fiyatlarını menşee ve mesnedleri itibariyle ele alırsak, kur, narh ve mübayaa fiyatlarının şer'i olmamakla birlikte şeriata dayandırılmış örfi fiyatlar, serbest ve müzâyede fiyatlarında şer'i hukuka dayalı fiyatlar olduğu söylenebilir.¹²

İncelemesini yaptığımız defterdeki kayıtlara göre fiyatlar şöyle:

1807-1810 yılları arası gayri menkul fiyatları: Menzilin(evin) fiziki durumuna göre, yeni veya eski olması, tek veya iki katlı olması, büyüklük ve küçüklüklerine göre 200 ila 1650 kuruş arasında değişmektedir. Örnek olarak B. 18 deki bir menzil 200 kuruşa satılmışken, B.110 da verilen bilgilere göre bir menzil 1650 kuruşa satılmıştır.

(Tablo 6)

Bazı Eşya Fiyatları:

Cinsi	Adet	Kuruş
Altın küpe	1 çift	20
Altın küpe	1 çift	30
Altın mühür	1	10
Saat	1	32
Ayniye-i kebir	1	60
Kâküm kürk	1	30
Tüfenk	1	22.5
Piştov	1	12
Bıçak	1	5
Simli bıçak	1	65
Ambar sandığı	1	13
Frengi sandık	1	5
Hamam takımı	1	15
Yorgan	1	5

¹² M., Öztürk, a.g.m. s. 91

Çarşeb	1	5
Çuval	1	2.5
Köhne seccade ve kilim	-	15
Tencere	1	7
Leğen	1	6
Sini	1	10
Şorbe kazganı	1	7.5
İbrik ve leğen	-	10
Fes-i cedid	4	19
Çorab	1	6.25
Tarak	1	4

Bu gruba giren küçük ve büyük baş hayvan fiyatları hayvanın yaşına ve besili oluşuna göre değişebilir. Bir fikir verebilmek amacıyla Tablo 6'da bazılarının fiyatları gösterilmiştir.

(Tablo 7)

1807-1810 Yılları Arası

Canlı Hayvan Fiyatları

Cinsi	Adet	Kuruş
Koyun	1	6
Keçi	1	5.5
İnek	1	20
Çift öküzü	1	45
Çift camuzu	1	75
Dişi camuz	1	70
Potuk	1	23.33
Merkeb	1	17.5

SONUÇ:

Antakya ve çevresi Anadolu'da ilk Türk yerleşim bölgelerinden biridir. Bölge XI. yüzyıldan itibaren kesif bir Türk iskânına sahne olmuştur. Selçuklu ve Memluklu idaresinden sonra 1516'da Osmanlı yönetimine geçmiştir. İdari düzenlemede "Halep Eyaletine" bağlı bazen sancak, bazen de kaza olarak yer almıştır. İncelediğimiz dönemde "Sancakbeyi, Mütesellim, Voyvoda" ile "Kadı ve Nâib" tarafından idare edilmiştir.

XIX. yüzyıl başlarında Antakya'nın genel durumu imparatorluğun mîni rejimine dahil, diğer sancak ve kazaların durumları ile paralellik arz etmektedir. Bu dönemde imparatorluk genelinde görülen gelişmeler, sıkıntılar ile nüfus hareketlerine Antakya'da da görmek mümkündür. Orta ölçekli Antakya kazası yaklaşık 30.000 kişilik bir nüfusa sahiptir. Bu nüfus içinde gayri-müslimler %20 orandadır. Zannedilenin aksine Antakya'da zimmi nüfusun fazla olmadığı anlaşılmaktadır. Antakya'da merkez nüfus ile kırsal alandaki nüfus aşağı yukarı eşittir. Şehir merkezi % 51.48. nahiye ve köy nüfusu ise % 48.52dir.

Antakya kazasının 23 mahallesi bulunmaktadır. Bunlardan bazıları, Habîbü'n-Neccâr, Tut, Sofiler, Cami-i Kebir'dir. Mahalle isimlerinin kültürel devamlılık içerisinde günümüze kadar geldikleri müşahede edilmektedir. İncelediğimiz dönemde Antakya kazasının dört nahiyesi ve doksan köyü bulunmaktadır.

Antakya kazasındaki sosyal yapı imparatorluğun diğer bölgelerinden farklı değildir. Aile durumuna baktığımızda Türk geleneklerine uygun olarak tek eşli evliliğin yaygın olduğu görülür. Şehirdeki evlerin mimarisi dönemin anlayışını yansıtmaktadır. Genellikle iki katlı, kemerli, avlulu ve avlu içerisinde meyve ağaçları ve su kuyusunu bulunan evlerdir.

Antakya'da halkın gelir düzeyi orta seviyededir. Halkın % 18.3' ünün düşük gelirli, %54' ünün orta gelirli, %27.7' sinin yüksek gelirli olduğu anlaşılmıştır.

Müslümanlar ile zimmler arasındaki münasebetlere baktığımızda, iki zümrenin uyum içinde oldukları, ticari alış-verişlerinin gelişmiş olduğu söylenebilir. Halkın devletle de münasebetlerinin iyi olduğu görülür. Ancak

münferitde olsa bazı zimmilerin hristiyanlık taassubu sebebiyle devlete karşı olumsuz hareketleri olduğu bilinmektedir.

Haleb'in önemli bir kazası olan Antakya, Doğu Akdeniz 'in müsait iklimine sahip olması itibariyle iktisadi ve ticari gelişmeye uygun bir yerleşim merkeziydi. İstanbul-Şam ticaret ve Hac yolu güzergahında bulunması şehre önem kazandırmıştır. Ticaretin yanı sıra zirai üretimde gelişmiş idi. Hububat üretimi yanında özellikle zeytin, pamuk ve ipekçilik bölgenin önemli gelir kaynağını oluşturuyorlardı. Zeytinyağı ve sabun imalatı bölgenin ekonomik hayatında önemli yer tutmaktaydı. Anadolu'da bazı şehirlerle kıyaslandığı zaman Antakya'nın daha ucuz bir kent olduğu anlaşılır. Örneğin; XIX. yüzyılın başlarında Antakya'da buğdayın kilosu 2.2 ,arpanın kilosu 1.16 kuruş iken ,aynı tarihte Ankara'da buğdayın 5, arpanın 2.5 kuruş idi.

BİBLİYOGRAFYA

- AKGÜNDÜZ, Ahmet; **Şer'iyye Sicilleri** C.I İstanbul-1989
- _____, **Osmanlı Kanunnâmeleri** C. I İstanbul-1990
- AŞIKPAŞAOĞLU, **Aşıkpaşaoğlu Tarihi** (Sadeleştiren Atsız) Ankara-1992
- BARKAN, Ö.Lütfi; "Avârız" İA. II İstanbul-1988
- BAYKARA, Tuncer, **Anadolunun Tarihi Coğrafyasına Giriş I** Ankara-1988
- CİN, Halil- AKGÜNDÜZ, Ahmet, **Türk-İslâm Hukuk Tarihi** İstanbul-1990
- DURSUN, Davut, **Osmanlı Devletinde Siyaset ve Din** İstanbul-1989
- DEVELLİOĞLU, Ferit, **Osmanlıca-Türkçe Luğat** Ankara-1993
- Ebül' ulâ Mardin, "Kadı" İA VI İstanbul-1988
- el-MAVERDÎ, **el-Ahkamüs-Sultaniyye** (çev. Ali Şafak) İstanbul-1976
- FENDOĞLU, H. Tahsin; **Hukuk Tarihimizde Temel Haklar** Konya-1994
- GENÇ, Reşat, "Karahanlılar" **Doğuştan Günümüze İslâm Tarihi** C.VI İstanbul-1989
- HEYD, W, **Yakındoğu Ticaret Tarihi** Ankara-1975
- HALAÇOĞLU, Yusuf, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru" **İÜEFTD** 30 (1976)
- İLGÜREL, Mücteba, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru" **İÜEFTD** 29(1975)
- İNALCIK, Halil, "Mahkeme" İA VIII İstanbul-1988
- KOÇI BEY, **Koçibey Risalesi** (Sadeleştiren: Zuhuri Danışman) Ankara-1985
- KAYALIOĞLU, İsmet, **İslâm Kurumları Tarihi Tarihi** Ankara-1964
- ONGAN, Halit, **Ankara'nın I Numaralı Şer'iyye Sicili** Ankara-1958
- ORTAYLI, İlber, **Türkiye İdare Tarihi** Ankara-1979
- ÖZDEMİR, Rıfat, "Osmanlı Döneminde Antakya'nın Fiziki ve Demografik Yapısı 1709-1860" **Bellekten** LVIII / 221(Nisan 1994) ' den ayrı basım

ÖZTÜRK, Mustafa, "Osmanlı Dönemi Fiyat Politikası ve Fiyatların Tahlihi"
Bellefen LV /212 (Nisan-1991) 'den ayırbaşım

PAKALIN, M. Zeki, **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü** C.III
İstanbul-1971

SHAW, Stanford, **Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye** C.I
İstanbul-1982

ŞEMSEDDİN Sami, **Kamus-i Türki** Liban-1989

UZUNÇARŞILI, H. İsmail, **Osmanlı Devletinin İlmîye Teşkilatı** Ankara-
1984

YEDİYILDIZ, Bahaaddin, "Vakıflar" İA XIII İstanbul-1988

(1807-1811)
ANTAKYA'nın İDARİ TAKSİMATI

